pseudonime. În nr. 14/1877, Duiliu Zamfirescu semnează poezia *Domnișoarei Niculescu Aman.*

(F. 33 × 48 cm; B.A.R., P III, IV 962)

Bibl.: V. Mindra, *Caragiale la „Ghimpele". Cîteva precizări și o poezie necunoscută*, în *Gazeta literară*, 1961, nr. 17; Teodor Vârgolici, *„Ghimpele". (1866—1879)*, în *Ramuri*, 1971, nr. 10.

GÎND (GÂND). Vers, critică, proză. Apare la București (15 oct. 1934 — dec. 1935). Red.: Ion Aurel Manolescu. Colaborează cu versuri: Ion Aurel Manolescu, C. Miu-Lerca, G. Bacovia *(Din vremuri*, nr. 7/1935); cu proză: M. Musceleanu, Coca Farago, Alex. Talex.

(F. 12 × 32 cm; B.A.R., P II 16 604)

GÎND NOU (GÂND NOU). Apare la Buzău, lunar (15 oct. 1933 — mai 1934, în total patru nr.). Red.: N. Niculescu, Const. Lupescu. O încercare de critică literară *(Empirism critic, Estetica lui Croce)* și cîteva poezii, scurte informații teatrale, prezentări de cărți *(Adela* de G. Ibrăileanu), ziare și reviste literare alcătuiesc conținutul celor patru numere. Colaboratori: N. Niculescu, Dem. Bassarabeanu, Octav Sargețiu, Ion Georgescu, Ștefan Crăciun.

(F. 24 × 33 m; B.A.R., P III 13 913)

GÎND ROMÂNESC (GÂND ROMÂNESC). Revistă de cultură, edifală de Astra. Apare la Cluj, lunar (mai 1933 — apr. 1940). Red.: Ion Chinezu; secr. red.: Olimpu Boitoș. Ca și *Abecedar* *, *Lanuri* * (1933—1939), *Pagini literare* * (1934—1940), **G. r.** reprezintă presa literară transilvăneană cu preocupări pentru literatura originală. Publică proză, teatru, eseuri, studii, articole și cronici diverse („literară", „științifică", „a ideilor", „plastică", „culturală", „demografică", „sociologică", „istorică", „teatrală"), recenzii de cărți și reviste, însemnări și un „Buletin", care consemnează activitatea Astrei. Colaborează cu versuri: Gherghinescu Vania, Emil Giurgiuca, Aurel Marin; cu proză: I. Agârbiceanu, Pavel Dan; cu eseuri critice: Edgar Papu *(Originea romantismului*, nr. 12/1934), Al. Dima *(Folclorul în poezia noastră contemporană*, nr. 2/1936), I. M. Rașcu *(Eminescu și Alecsandri*, nr. 3—4/1936); Lucian Blaga publică un fragment din piesa *Avram Iancu* (nr. 2/1934), cu prilejul împlinirii a 150 de ani de la moartea lui Horea, și eseurile *Mit și istorie* (nr. 5—6/1935), *Fenomenul stilului și metodologiei*, introducere la *Orizont și stil* (nr. 7—8/1935); Tudor Vianu, studiul *Filozofie și poezie* (nr. 10/1935). „Cronica literară" este semnată de I. Chinezu și I. Breazu. Alți colaboratori: Victor Papilian, Ion Vlasiu, C. Bogdan-Duică, C. Daicoviciu, Ovidiu Papadima, Coca Farago, N. Popa, Sextil Pușcariu, D. D. Roșca, M. Beniuc, T. Bugnariu, D. Macrea, V. Netea, E. Petrovici, D. Popovici, Letiția Papu, Elena Eftimiu.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 12 674)

Bibl.: Nae Antonescu, *Gînd românesc*, în *Steaua*, 1966, nr. 12; Radu Bratеș, *Animatori și reviste literare ardelene („Gînd românesc")*, în *Tribuna*, 1969, nr. 49; V. Fanache, *„Gînd românesc" și epoca sa literară (1933—1940)*, 1973; Ion Oarcăsu, *„Gînd românesc" și momentul insurecției*, în *Tribuna*, 1974, nr. 16.

GÎND ȘI SLOVĂ OLTENEASCĂ (GÂND ȘI SLOVĂ OLTENEASCĂ). Revistă de cultură regională. Apare la Craiova, săptămînal (15 mart. 1936 — nov.-dec. 1937; apr. 1943 — apr. 1944; ian. 1945 — apr.-mai 1947). Dir.: N. Plopșor; red.: Preda Savu. Publică literatură, folclor, articole, cronici, recenzii, traduceri, sub semnăturile lui G. Bacovia, Al. Iacobescu, Eugen Constant, Aurel Tita, G. Măceșeanu, C. Jales, T. Păunescu-Ulmu, Ion Agârbiceanu, Ion Minulescu, Ion Dongorozi, Victor Eftimiu, D. Tomescu, V. Mugur, Ov. Papadima, G. Roiban, Dem. Bassarabeanu, I. I. Alexandrescu, Al. C. Calotescu-Neicu, N. Ciotori, Marcel Romanescu, Petru Stati, Ion Potopin.

(F. 33 × 48 cm; B.A.R., P I 16 106)

GÎNDIREA (GÂNDIREA). Literară, artistică, socială. Revistă de orientare tradiționalistă, ortodoxistă și autohtonistă. Apare la Cluj, bilunar (1 mai 1921 — 5 dec. 1922), la București, bilunar (20 dec. 1922—1-15 apr. 1925), apoi lunar (iun. 1925; febr. 1926 — mai 1933; oct. 1934 — iun.-iul. 1944). Red.: Cezar Petrescu (1921—1926), D. I. Cucu (1921), Tudor Vianu (1926), Nichifor Crainic (1926—1944). La nr. 1—2/1923, pe copertă se menționează: „apare sub conducerea unui comitet compus din: Lucian Blaga, Demostene Botez, Al. Busuioceanu, Nichifor Crainic, Adrian Maniu, Gib I. Mihăescu, I. Marin Sadoveanu, Al. O Teodoreanu și Pamfil Șeicaru". Începînd cu nr. 7/1923, comitetul este completat cu: Emanoil Bucuța, N. M. Condiescu, Liviu Rebreanu; de la nr. 1/1927, din comitet, denumit „Gruparea revistei", mai fac parte: Oscar Walter Cisek, A. Demian, O. Han, G. M. Ivanov, Al. Marcu, I. Pillat, Fr. Șirato și T. Vianu: la nr. 12/1928, comitetul este completat cu: G. Breazul, G. Călinescu, V. Ciocîltea, Radu Dragnea, Mircea Eliade, Petre Marcu-Balș, Sorin Pavel, Dragoș Protopopescu, Zaharia Stancu și Sandu Tudor. Se retrag din „gruparea revistei": G. Călinescu (1929), Zaharia Stancu (1941), Mircea Eliade (1941), Lucian Blaga (1943) și Tudor Vianu (1943). După 1930, schimbările în „grupare" sînt frecvente, dată fiind orientarea tot mai accentuată a conducătorului ei, de la tradiționalism spre ortodoxism și autohtonism. Înființată la Cluj, de către „un mănunchi de tineri scriitori veniți din tot cuprinsul țării", în frunte cu Cezar Petrescu și D. I. Cucu, redactori ai ziarului *Voința* *, **G.** nu afișează în primul număr un program literar, artistic sau social, ci „vrea să fie prieten pentru cei scîrbiți de politica vană, pentru cei dezamăgiți de făgăduieli căzute de la primul zbor cu aripile retezate" *(Cuvinte pentru drum)*. În primii ani de apariție, **G.** întrunește colaborări de prestigiu — cu versuri: Tudor Arghezi *(Incertitudini*, nr. 5/1921; *Inscripție pe un portret*, nr. 11—12/1923), Lucian Blaga *(Corni vechi se scutură de rod*, nr. 2/1921; *Din cer a venit un cîntec de baladă*, nr. 8/1921; *În marea trecere*, nr. 5/1923), Demostene Botez *(Somnul*, nr. 2/1921), I. Minulescu, G. Topîrceanu, Adrian Maniu, Camil Petrescu *(Înălțare*, nr. 13/1921),

Perpessicius, Al. A. Philippide; cu proză: I. Agârbiceanu *(La post*, nr. 1/1921), L. Blaga *(Ceasornicul de nisip*, nr. 17/1922), Gib Mihăescu *(Cei din urmă*, nr. 2/1921), Cezar Petrescu *(Păianjenul negru*, nr. 3/1921; *Scrisorile unui răzeș*, nr. 8/1921 ș.u.), M. Sadoveanu *(Mărțișor*, nr. 20/1922), I. Slavici *(Din cărările vieții*, nr. 11/1924), Al. O. Teodoreanu *(Manevrele de toamnă*, nr. 8/1924 ș.u.), Mateiu I. Caragiale *(Craii de Curtea Veche*, nr. 9/1927 ș.u.), Gala Galaction *(Trandafirii din Sadova*, nr. 10/1930). Trei dintre colaboratorii primilor ani orientează **G.** spre ortodoxism și autohtonism: Radu Dragnea, Pamfil Șeicaru și în special Nichifor Crainic. În articolul *Imoralitatea criticii impresioniste* (nr. 8/1922), Dragnea, protestînd împotriva celor ce despart literatura de funcția ei socială, atacă romanul *Ion* de Liviu Rebreanu, considerat, fără temei, imoral și nereprezentativ pentru țărănimea ardeleană, dar apreciat de E. Lovinescu în *Sburătorul* * (nr. 4/1920 ș.u.), de T. Vianu în *Viața românească* * (nr. 1/1921) ș.a. În nr. 9/1922, în articolul *Literatura neinsuflețită*, Pamfil Șeicaru insistă asupra necesității unei directive. Această directivă avea să vină din partea lui Nichifor Crainic care, într-o serie de eseuri, începînd cu *Isus în țara mea* (nr. 11—12/1923), *Parsifal* (nr. 8—10/1924) și încheind cu *Sensul tradiției* (nr. 1—2/1929 ș.u.), formulează doctrina ortodoxismului și a autohtonismului, la care însă majoritatea colaboratilor de prestigiu nu aderă și care nu se confundă cu literatura autentică apărută în paginile revistei. Critici la adresa doctrinei gîndiriste, amplu dezbătute, formulează revistele *Datina* * și *Tiparnița literară* *, revistele democratice și cele tradiționaliste. În perioada 1941 — 1944, ideologia gîndiristă se înstrăinează tot mai mult de interesele poporului român. Moștenirea de preț a revistei **G.** nu este ideologia politică — gîndirismul — ci literatura apărută în paginile ei, semnată de cele mai autorizate condeie ale scrisului românesc: Tudor Arghezi, Lucian Blaga, G. Bacovia, G. Călinescu Tudor Vianu ș.a. Tipărită în condiții grafice, deosebite, la Cultura Națională sau la Fundația pentru Literatură și Artă, cu ilustrații de A. Demian și O. Han, **G.** a cuprins fenomenul literar al momentului sub toate aspectele, de la poezie, proză, teatru, la cronici despre cărți și reviste, o „Cronică mărunță", alta intitulată „Idei, oameni, fapte". Poezia este reprezentată de: Ion Pillat, Teodor Mureșanu, I. Vinea, G. Bacovia, Aron Cotruș, Radu Gyr, Zaharia Stancu, Vl. Streinu, V. Voiculescu, G. Lesnea, Gherghinescu Vania, Mircea Streinul, Vlaicu Bârna, Ovidiu Caledoniu. Semnează proză (fragmente de romane, nuvele și schițe): Ionel Teodoreanu, N. M. Condiescu. Teatrul este mai puțin cultivat: L. Blaga: poemul dramatic în trei acte *Zamolxis*, fragment din act. I (nr. 11/1921 ș.u.), Victor Ion Popa: *Ciuta*, fragmente (nr. 6/1921). Eseuri semnează, între alții, L. Blaga, *Revolta fondului nostru nelatin* (nr. 10/1921), *Temele sociale și spiritul etnic* (nr. 1/1935), *Despre rasă ca stil*, nr. 2/1935), *Celălalt tărîm* (nr. 7/1935), *Artă și valoare* (nr. 1/1939 ș.u.), C. Rădulescu-Motru, *Neam, popor, națiune* (nr. 4/1922), N. Iorga, *Elementele culturii românești. Originea și caracterele lor* (nr. 7/1923), Tudor Vianu, *Statul ca îndreptar* (nr. 11/1924), Dan Botta, *Frumosul românesc* (nr. 8/1935), *Unduire și moarte* (nr. 9/1935), G. Călinescu, *De aparitione angelorum* (nr. 12/1928), Șerban Cioculescu, *Situația lui Taine* (nr. 5/1928), Mircea Eliade, *Cuvinte despre filozofie* (nr. 6—7/1928), O. Goga, *Junimea și Iacob Negruzzi*, elogiu rostit la Academia Română (nr. 1/1932), Emil Cioran, *Stilul înnoitor al lui Lucian Blaga* (nr. 8/1934), I. Petrovici, *La aniversarea lui Schopenhauer* (nr. 7/1938). „Cronicile literare" sînt semnate de Cezar Petrescu (cu pseudonimele I. Darie și C. Robul), D. I. Cucu, G. Bogdan-Duică, Perpessicius, G. M. Vlădescu, Al. O. Teodoreanu, Al. Busuioceanu, Pamfil Șeicaru, G. Călinescu, Oscar Walter Cisek, Al. Bădăuță, Nichifor Crainic, G. Ivanov, Adrian Maniu, Tudor Vianu, Emanoil Bucuța, G. M. Zamfirescu, Ovidiu Papadima, Ion Marin Sadoveanu, Pan M. Vizirescu, Gh. Vrabie, Dan Botta, Octav Șuluțiu. O „cronică a spectacolelor" semnează G. M. Zamfirescu în anii 1931 și 1932. Nr. 6—8/1931 este închinat lui N. Iorga, cu prilejul împlinirii vîrstei de 60 de ani, nr. 11/1931, lui O. Goga, la împlinirea vîrstei de 50 de ani. Toma Vlădescu semnează articolul *Moartea lui Panait Istrati* (nr. 5/1935). Pan. M. Vizirescu *În amintirea lui Gib* (nr. 1 1936), nr. 8/1936 fiind consacrat comemorării lui Gib I. Mihăescu. Un articol despre Mateiu I. Caragiale semnează Cezar Petrescu (nr. 3/1938). În paginile **G.** apar cu intermitențe și traduceri din literatura universală,; între care: Dante, *Purgatoriul*, fragmente în tălmăcirea lui Al. Marcu (nr. 3/1933), Pușkin, *Țiganii*, traducător I. Buzdugan (nr. 7/1935), Fr. Villon, *Versuri*, în traducerea lui Zoe Verbiceanu (1938). Alți colaboratori: N. Crevedia, Donar Munteanu, N. Milcu, Olga Caba, Virgil Carianopol, Iulian Vesper, D. Caracostea, I. Ciorănescu, I. Petrovici, Aurel Chirescu, Ion Șugariu, Victor Papilian, Ion Potopin, D. Ciurezu, Lucian Valea.

(F. 23 × 33 cm; B.A.R., P II 6 243)

Bibl.: *Gîndirea, Tabla de materii: 1921—1950*; Gh. Vrabie, *Gîndirismul. Istoric. Doctrină, Realizări*, 1940; G. Macovescu, *Adevărul istoric și valorificarea moștenirii literare („Gîndirea")*, în *Lupta de clasă*, 1968, nr. 6; D. Micu, *„Gîndirea" și gîndirismul*, 1975.

GÎNDUL NEAMULUI (GÂNDUL NEAMULUI). Revistă literară, științifică, socială, bilunară. Apare la Chișinău (17 mai 1924 — apr. 1928). Între numeroase articole lipsite de semnificație culturală, revista reproduce pagini din jurnalul intim al lui Dostoievski, prezintă în rezumat o conferință ținută la Chișinău în 1924 de prof. D. Caracostea despre limba și literatura română; Liviu Marian semnează articolul *Activitatea ziaristică a lui Hasdeu* (nr. 22 — 23/1926). **G. n.** publică proză și versuri de: N. Dunăreanu, Ludovic Dauș, Cezar Titus Stoika, George Uță, Nușa Tulliu, Cincinat Pavelescu; republică versuri de V. Alecsandri *(Rodica)*, O. Goga *(Vorbeau azi noapte două ape)*, G. Coșbuc și aforisme de Titu Maiorescu. Mai colaborează Cezar Petrescu, cu fragmentul în proză *Lîngă piatra din munte* (nr. 22—23/1926), Petru Stati, Const.

Goran, Sandu Tudor, Donar Munteanu, Șt. Berechet, Cincinat Pavelescu.

F. 22 × 28 cm; B.A.R., P II 8 738)

GÎNDUL NOSTRU (GÂNDUL NOSTRU). Artă, literatură. Revistă modernistă. Apare la Iași, bilunar (1 dec. 1921 — 20 febr. 1923), apoi lunar (iuń. 1923—mart.-apr.-mai 1928), sub îngrijirea lui Șt. Braborescu, Sandu Teleajen și Emil Serghie (de la nr. 4/1923). Red.: Sandu Teleajen, Al. Zirra (1923—1926); dir: Sandu Teleajen (1927—1928). **G. n.** are un profil larg: de la literatură originală, versuri și proză, pînă la rubrici de informații ca: „Teatrul nostru", „Muzică", „Economie", „Revista revistelor", „Expoziții", „Viața artistică-culturală ieșeană". Rubrica „Clișee" este semnată de Adrian Pascu, „Pagina rimată" de Aurelian Păunescu, „Cronica teatrală" de Șt. Braborescu, Adrian Pascu și Emil Serghie. Colaborează cu versuri: Emil Serghie, Sandu Teleajen, G. Tutoveanu, Enric Furtună, G. Ranetti, G. Voevidca, I. Buzdugan, Virgil Gheorghiu, Mihai Moșandrei, Al. T. Stamatiad, Al. Iacobescu, Al. A. Philippide, Tudor Măinescu, Al. Terziman, V. Corbasca, D. Nanu, Vintilă Russu-Șirianu, Elena Farago, B. Negruzzi, Eugen Constant, R. Gyr, Radu Bardeș, Gr. Veja, Camil Baltazar, M. Cosma; cu proză: Ionel Teodoreanu, G. M. Vlădescu, Ion Dongorozi, N. N. Beldiceanu, D. Iov, Adrian Pascu, Al. Lascarov-Moldovanu; cu teatru: G. M. Zamfirescu (un fragment din *Domnișoara Nastasia*, nr. 9—10/1927); cu studii și eseuri: O. Tafrali, N. Batzaria, Șt. Braborescu, G. M. Zamfirescu (*Între scenă și artă dramatică*, nr. 9—10/1927), Sandu Teleajen (*Poezia nouă și veche*, nr. 16/1922). În nr. 18/1922, **G. n.** publică poezia *Din adîncuri* de G. Lesnea, însoțită de o notă: „tînăr tipograf; elementul social din poeziile sale se îmbină cu muzicalitatea versului curat". Alți colaboratori: Paul I. Papadopol, C. Vernescu-Vîlcea, C. Măcieș, Mircea Mancaș, Leca Morariu, Al. Al. Leontescu, A. Pop Marțian, M. Cosma, Titus Hotnog, Eugen Boureanul, M. Sturza, Ion Ciorănescu, I. Al. Brătescu-Voinești.

(F. 18 × 24 cm; B.A.R.; P I 6 250)

Bibl.: Martin Bodinger, *Gîndul nostru. Revistă de literatură și artă. Iași, 1921—1928*, Indice bibliografic, 1974, B.C.U.I., multigrafiat.

GÎNDUL NOSTRU (GÂNDUL NOSTRU). Revistă de cultură socială. Apare la București, lunar (seria I: 1 dec. 1941 — mart.-mai 1942, în total șase nr. duble; seria a II-a: 1 nov 1942, un singur nr.). De la nr. 2—3/1942, apare cu subtitlul *Revistă de orientare socială*, schimbat, la nr. 1/1942, în *Revistă lunară pentru literatură*. Red. resp: Constantin Suter; red.: Gh. Bumbești, Pavel Dimitriu și Florin Popazu (la seria I). Ion Șugariu semnează articolul *Cultura muncitorului* (nr. 1/1941), M. Ralea *Date despre o renaștere a culturii europene* (nr. 2—3/1942), Tudor Vianu studiul *Filogeneza idealului* (nr. 4—6/1942), Stanciu Stoian *Criza spirituală — criza socială* (ibidem). Seria a II-a anunță un grup redacțional format din Elena Diaconu, Geo Dumitrescu și Tiberiu Tretinescu, publicînd un *Protest* din care se degajă unele idei ce îi animau pe editorii și colaboratorii revistei: „În completa confuzie a planurilor și valorilor politice, perspectiva noastră «negativistă» pretinde dreptul de a ajuta întronarea bunului gust, demascarea impusturii, promovarea artei curate". Colaborează: Dimitrie Stelaru, Ovidiu Rîureanu, Geo Dumitrescu, Paul Dumitriu, N. Stoia.

(F. 16 × 24 cm, 24 × 38 cm; B.A.R., P I 18 823)

GÎNDUL VREMII (GÂNDUL VREMII). Apare lunar, la Iași (ian. 1933 — mart. 1937), apoi la București (apr.-mai 1937 — mart.-iun. 1939), sub redacția lui Mihai Uță, V. Maciu, O. Halunga și P. P. Stănescu. De la nr. 4—5/1937, în locul lui Mihai Uță, intră în redacție Tiberiu Mărgineanu, iar de la nr. 4—5/1938, rămîne red. resp. P. P. Stănescu. **G. v.** publică articole din diverse ramuri ale științelor sociale și umaniste (estetică, artă, lingvistică, filologie) și ale științelor naturale. Eseurile ocupă un loc important: Tudor Vianu, *Libertatea cugetării* (nr. 3/1934); D. Popovici, *Sancta cetate* (nr. 6/1935), *C. A. Rosetti* (nr. 8/1935); G. Ivașcu *Gherea și activitatea lui* (nr. 6/1935); Lothar Rădăceanu, *Cu prilejul comemorării lui Descartes* (nr. 7—8/1937). În anii 1938 și 1939, sînt tratate probleme de învățămînt superior; efemer, apare și o rubrică de recenzii și cronici literare. Traduceri din Albert Samain. Alți colaboratori: Al. Claudian, Gr. T. Popa, Șerban Țițeica, Șt. Voitec, C. Nicuță.

(F. 16 × 24 cm; B.A.R., P I 14 304)

Bibl.: Martin Bodinger, *Gîndul vremii. Revistă de ideologie. Iași-București, 1933—1939*, Indice bibliografic, 1971, B.C.U.I., multigrafiat.

GÎNDURI (GÂNDURI). Revistă literară lunară. Apare la București (dec. 1931 — ian.-febr. 1932, în total trei nr., ultimul dublu). Secr. de red.: Mircea Dan. Publicație de critică literară. Din sumarul celor trei numere apărute, se reține articolele: *Concepția dramei istorice la Aristotel* de C. Gerotă, *Estetica constructivismului în limbă și artă* de Lucian Costin, versuri de Lucian Costin, proză de M. Leoveanu, epigrame de A. C. Calotescu-Neicu, „Cronica literară" la romanul *Baletul mecanic* de Cezar Petrescu, de C. Gerotă.

(F. 16 × 23 cm, 22 × 32 cm; B.A.R., P I 12 036)

GÎNDURI BUNE (GÂNDURI BUNE). Publicație a cercului cu același nume, avînd deviza: „Idei bune, gînduri curate, sentimente generoase". Apare la Huși, bilunar (15 apr. 1914 — mai-iun. 1916). Red.: V. Băltenoiu (de la nr. 5/1914). Revistă eclectică, **G. b.** publică versuri și proză, articole despre instrucție și educație, cugetări și anecdote. În nr. 10—11/1915 apare, cu prilejul împlinirii unui sfert de veac de la moartea lui

I. Creangă, un articol despre marele prozator moldovean; în nr. 14—15/1915, cîteva anecdote *Din viața lui Caragiale*; în nr. 4—5/1915, o scrisoare inedită a lui I. Heliade-Rădulescu, din „20 ian. 1853". Nr. 17—20/1916 conține traducerea în limba română a *Prefeței* lui L. N. Tolstoi la cartea lui Charpentier *Știința contemporană*. Alți colaboratori: N. Lapteș, C. Sulcină, Corneliu Gavril Todică, I. Dragomirescu, C. Angheluță, G. Tutoveanu.

F. 24 × 32 cm; B.A.R., P II 3 771)

GÎNDURI BUNE (GÂNDURI BUNE). Literatură, artă, știință. Apare la București (febr. 1923, un singur nr.). Red.: Dim. C. Zavalide. Scopul revistei este combaterea „aberațiilor moderne", aprinderea „făcliei literaturii curate", publicarea unor pagini necunoscute. Publică însă o singură poezie inedită, de M. Săulescu, *Eu n-am nimic cu lumea noastră*. Semnează versuri: Elena Farago, G. Tutoveanu, Maria Cunțan, G. Ranetti, Al. Iacobescu; proză: Ion Dongorozi *(Din alte vremuri)*, Artur Gorovei *(Talentul)*. Alți colaboratori: Horia Robeanu, Vintilă Russu-Șirianu.

(F. 24 × 32 cm; B.A.R., P II 32 937)

GÎNDURI DE LA MARE (GÂNDURI DE LA MARE). Revistă tradiționalistă. Apare la Constanța, lunar (ian.-febr. 1937—ian.-mai 1942), sub conducerea lui Titus Cergău. Dorind să contribuie la ridicarea culturii dobrogene, **G. de la m.** se adresează învățătorilor și profesorilor de liceu, din rîndul cărora își recrutează colaboratorii. În articolul *Punctele cardinale ale culturii românești* (nr. 3/1937), P. P. Ionescu susține „necesitatea creării unei culturi autohtone, întrucît cultura nu poate și nu trebuie să fie importată din Franța sau din Germania și nici nu poate fi vorba de sinteza acestora ci de o cultură crescută din tradițiile istorice ale poporului român". Radu Vulpe comentează un fragment din elegia *Iarna la Tomis* (nr. 4—5/1937), scrisă de poetul latin Ovidiu și tradusă de B. P. Hasdeu. Alți colaboratori: Gr. Sălceanu, I. Dumitrescu-Frasin, Gh. Tomulescu, D. Stoicescu, Aurel Dumitrescu.

(F. 16 × 24 cm; B.A.R., P I 7 626)

GÎNDURI NOI (GÂNDURI NOI). Revistă social-literară. Apare la Craiova, lunar (febr. 1927 — iul. 1928, în total șase nr.), sub redacția unui comitet alcătuit din: I. Popescu-Puțuri, Traian Mateescu și Ilie Păsculescu. Red.: I. Popescu-Puțuri. Publicație progresistă, **G. n.** conține versuri și proză, articole de îndrumare semnate de redactori *(Monopolizarea intelectualului, Viața culturală la sate)*, recenzii de reviste și cărți. Colaborează cu versuri și proză: Eugen Relgis, Dem. Bassarabeanu, C. Pajură, M. Cruceanu, I. Pas; cu eseuri: M. Ciobanu *(Sărbătorirea lui M. Gorki)*, M. Cruceanu *(Gorki în fața vieții)*.

(F. 21 × 32 cm; B.A.R., P III 8 951)

Bibl.: M. Cristea, *Publicații din Oltenia sub influența PCR între cele două războaie mondiale*, în *L. L*, 1962, vol. VI; Traian Mateescu, *„Gînduri noi" — revistă craioveană progresistă*, în *Rezonanțe culturale oltene*, Craiova, 1971.

LE GLANEUR MOLDO-VALAQUE, vezi SPICUITORUL MOLDO-ROMÂN *

GLAS TÎNĂR (GLAS TÂNĂR). Revistă literar-științifică. Publicație culturală și literară tradiționalistă. Apare la Rîmnicu Sărat, lunar (febr. 1932 — mai 1942), sub conducerea lui Stelian Cucu. Revistă pentru tineretul școlar, **G. t.** nu se limitează la programa școlară. La cronica revistelor se prezintă numărul festiv al *Vieții românești* * din ian. — febr. 1933, aniversarea a cinci ani de activitate a revistei *Vremea* * (1928—1944), împlinirea unui an de la apariția *României literare* (1932—1934) *. Sînt recenzate vol. *Cartea nunții* de G. Călinescu, *Europolis* de Jean Bart, *Fecior de slugă* de N. D. Cocea și *Patul lui Procust* de Camil Petrescu. **G. t.** este astfel caracterizată într-o notiță din *Viața românească* (15 ian. 1934): „Dintre tipăriturile școlare este singura revistă care se înfățișează disciplinat și modest, tipărind mici încercări literare și scurte articole de informație despre cărțile bune apărute în ultimul timp". Directorul revistei semnează un studiu despre activitatea lui N. Iorga la *Semănătorul* * (1901—1910) și despre semnificația dramelor sale istorice (nr. 5—8/1934). **G. t.** reproduce, după *Pămîntul nostru* *, articolul lui N. Iorga *Carte și suflet* (nr. 5—8/1935), abordează problema paternității operei *Cîntarea României* într-un studiu comparativ între versiunile Bălcescu, Russo și Bolintineanu. Se mai reține necrologul *Octavian Goga* (nr. 1—5/1938) și poezia *Cîntă moartea* (nr. 6—12/1938), scrisă de poet cu trei zile înainte de a muri. În ultimii doi ani de apariție, revista face unele concesii ideologiei dictaturii antonesciene.

(F. 15 × 22 cm; B.A.R., P I 12 708)

GLASUL BUCOVINEI. Organ de propagandă pentru unirea politică a românilor. Apare la Cernăuți, zilnic (17 sept. 1918 — 18 sept. 1919), de trei ori pe săptămînă (20 sept. 1919 — 28 iun. 1940), la București, zilnic (1 iul. — 20 aug. 1940), săptămînal (20 sept. — 20 dec. 1940), apoi lunar (ian. — iul. 1941). Dir.: Sextil Pușcariu (pînă la nr. 243 din 18 sept. 1919); dir. resp.: Aurel Mororaru (1940—1941). Din comitetul de redacție fac parte: G. Rotică, D. Marmeliuc, G. Tofan, C. Berariu, V. Grecu, Gr. Nandriș. În primii ani, **G. B.** este un „organ democratic al asanării morale", independent de partidele politice. În articolele de fond sînt dezbătute probleme legate de reforma agrară și acordarea votului universal, iar în foiletonul ziarului apar versuri, proză, note și recenzii despre cărți și reviste. Sextil Pușcariu semnează articolul *Un poet: Lucian Blaga*, urmat de poeziile acestuia *Eu nu strivesc corola de minuni a lumii* (nr. 1/1919), *Gorunul*, *Zorile* ș.a., din vol. *Poemele luminii*. **G. B.** publică texte literare de I. Al. Brătescu-Voinești, Al. Vlahuță, N. N. Beldiceanu, I. C. Vissarion, Liviu Rebreanu *(Balaurul*, nr. 579/1920). După 1930, **G. B.** este un ziar al Partidului Național Liberal, fără preocupări literare. Alți colaboratori: I. Dominte, I. U. Soricu, Aurel Morariu, D. Marmeliuc, Traian Gr. Chelaru.

(F. 32 × 44 cm; B.A.R., P IV 4 716)

GLASUL SINGURĂTĂȚII. Revistă literar-ilustrată. Apare la Dorohoi (nr. 1 : 17 mai 1931). La nr. 2 se schimbă titlul și subtitlul în *Fulgerul. Revistă de artă și literatură* și din nou, la nr. 13/1933 : *Însemnări. Revistă de artă și literatură* (nov. 1933 — 20 mart. - 20 apr. 1936, în total 21 nr. ; 1 oct. 1942 — ian. 1944). Propr. : I. Broscăuceanu. Publicație modestă (primele 11 nr. sînt șapirografiate), **G. s.** își propune să dea la iveală încercările literare ale tinerilor merituoși. Semnează versuri : Ion Ojog, G. Roiban, I. Pillat (reproduceri din *Caietul verde*), N. Tăutu, Virgil Tempeanu, Mircea Streinul, Haralambie Țugui, C. Barcaroiu, D. Florea Rarițe, G. Moroșanu. C. Negreanu recenzează romanul *Adela* de G. Ibrăileanu (nr. 13/1933) ; este prezentat vol. de versuri *Liane crude* de H. Țugui (nr. 19/1935), editat de revistă ; Ionel Neamțzu semnează eseul *Atitudinea existențialistă în creație* (nr. 1/1943) ; Artur Gorovei creionează portretul intitulat *Primul meu dascăl* (nr. 12/1933). Rubrica „Bazar" cuprinde informații culturale. G. D. Rincă semnează interviul *De vorbă cu Liviu Rebreanu despre scriitorii tineri și despre provincia literară* (nr. 20/1936) și *O lămurire d-lui Ion Pas* (nr. 21/1936). Alți colaboratori : N. Ladmiss-Andreescu, Aspazia Munte, E. Ar. Zaharia.

F. 17 × 24 cm, 22 × 32 cm ; B.A.R., P III, 14 571)

GLASUL TINERIMII. Revistă literară, științifică și sportivă. Publicație școlară. Apare la București, bilunar (15 nov. 1921 — 1 mart. 1922, în total șapte nr.), sub conducerea unui comitet. Un grup de tineri liceeni își propune să editeze o revistă care să exprime gîndurile și năzuințele debutanților, solicitînd sprijin profesorilor Th. D. Speranția, C. G. Costa-Foru. În primele numere apar scrisori de încurajare a tinerilor care doresc sincer să cultive sentimentele nobile și frumoase, să contribuie la înălțarea sufletului și a minții. Revista publică versuri și proză, anecdote, glume, cronică sportivă, jocuri distractive, însemnări și mici biografii ale unor personalități ca Beethoven, Rubens, Pitagora ș.a. Colaborează cu versuri : George Nutzescu, Eugen Boureanul, Gr. Veja-Bohulțeanu, Maria Cunțan ; cu proză : Alex. Steinhardt, Ionel Starck, Aurelian V. Sacerdoțeanu. Alți colaboratori : V. Constantinescu, Mihai M. Ionescu, L. Leontescu, Simion Grindea, Emil Rosen, arh. Scriban, Iulian Linderberg.

(F. 16 × 24 cm ; B.A.R., P I 5 574)

GLASUL ȚĂRANULUI (GLASUL ȚERANULUI). Organul clasei muncitoare. Apare la București, săptămînal (seria I : 11 sept. 1888 — 2 apr. 1889 ; seria a II-a : 22 ian. — 19 mart. 1895), sub conducerea unui comitet de direcție, al cărui delegat este N. Armășanu (6 nov. 1888 — 2 apr. 1889). Apărut la cîteva luni după înăbușirea răscoalelor țărănești din primăvara anului 1888, ziarul publică articole critice îndreptate împotriva celor vinovați de izbucnirea răscoalelor, reproduce versuri dedicate acestui eveniment sau cu un conținut adecvat (*Odă la boieri* de B. P. Hasdeu, o variantă a poeziei *Odă la condeiul meu* de Al. Macedonski, din ziarul *Oltul**, 1873—1874). Colaborează : Carol Scrob, I. Păun-Pincio, Panait Zosin, N. G. Rădulescu-Niger.

(F. 33 × 48 cm ; B.A.R., P IV 2 107)

GLOBUL. Foaie ilustrată pentru familii. Apare la București, săptămînal (6 aug. 1877 — 7 iun. 1878). Administrator : B. V. Vermont. Publicația își propune să cultive, prin romane, nuvele și versuri, „ideea de moralitate, iubire de familie și țară". Rubricile revistei se intitulează : „Varietăți", „Cronica săptămînii", „Notițe diverse", urmărind satisfacerea dorințelor, trezirea gustului pentru lectură. Literatura originală este întîmplătoare (versuri de Matilda Cugler-Poni, nr. 37/1877, poezii populare culese de I. S. Bădescu și apărute sub titlul *Doine din Maramureș*, nr. 4/1877 ș.u.). În nr. 37/1878, **G.** reproduce din *Presa* * (1868—1881) *Cîntecul gintei latine* de V. Alecsandri, iar în nr. 39/1878, informații în legătură cu banchetul în onoarea poetului, la Teatrul Național, în ziua de 2 iul. 1878. La rubricile „Varietăți" și „Notițe diverse", apar rezumatele unor conferințe ținute la Ateneul Român (D. Sturdza despre numismatica română și C. Esarcu despre documentele descoperite în arhivele din Italia), iar la rubrica „Cronica săptămînii", cititorii sînt ținuți la curent cu evenimentele Războiului de Independență. În foiletonul săptămînal, începînd cu nr. 1 și încheind cu nr. 34, se publică romanul lui Jules Verne, *Din pămînt în lună, călătorie directă în 97 de ore și 20 de minute*. Un medalion *Thiers* apare în nr. 7/1877.

(F. 22 × 31 cm ; B.A.R., P II 152)

GLORIA ROMÂNIEI. Revistă literară, ilustrată, lunară. Apare la București (apr. 1921 — sept. 1927), sub conducerea unui comitet. Dir. : I. Marinescu. Revistă magazin, bogat ilustrată, **G. R.** obține colaborarea unor scriitori de prestigiu : I. Slavici (1921), N. Iorga (1923), Ion Pillat (1924). În anii 1926—1927, colaborarea lui N. Iorga este statornică, iar conferințele sale, ținute la Paris, Madrid sau Roma, sînt rezumate și comentate. Revista publică poezii de : Al. Macedonski (*Rondelul ciitorilor, Rondelul cascadelor de roze*, nr. 9/1921 ; *Grădina părăsită*, nr. 10/1921), D. Karnabatt, G. I. Stratulat, D. Cuclin, G. Gregorian, Ion Pavelescu, M. Codreanu, Virgiliu Moscovici, Ion Al. George, Vintilă Russu-Șirianu, G. Tutoveanu ; proză de : Al. Cazaban, Andrei Braniște, Ion Pas, N. Porsena, N. Davidescu, I. Peltz, N. Batzaria, M. Lungianu, D. Iov, I. A. Bassarabescu. O „Cronică artistică" efemeră, ca și cea „muzicală", este înlocuită de mulțimea evenimentelor politice ce stau pe primul plan. Revista publică traduceri din literatura germană și franceză : H. Heine (*Atta Troll. Visul unei nopți de vară. 1841—1845*, Cuvînt înainte și traducerea poemului de Ion Negrea, nr. 2/1924 ș.u.), Alphonse Daudet (*Cugetări asupra vieții*, nr. 4—5/1924), Plutarh (*Moartea lui Cezar*, ibidem), Goethe (*Sentințe în proză*, ibidem), Guy de Maupassant (*Semnul*, tradus de Const. A. I. Ghica, nr. 6/1924 ; *Vagabondul*, nr. 11/1924), François Coppée (*Napoleonul de aur*, nr. 2/1925, fără menționarea traducătorului). Alți colaboratori : Mihai Munteanu, C. Riuleț, I. Dragoslav.

(F. 24 × 31 cm ; B.A.R., P II 6 832)

GLUMA. Revistă săptămînală de humor. Apare la București (19 mai 1940 — 17 sept. 1944). Red. : Ion Anestin. În *Cuvînt înainte*, se precizează scopul revistei : criticarea moravurilor epocii prin glumă, ironie și umor. Pe prima pagină a fiecărui număr apar desene de Anestin și catrene de Aldev. Semnează proză umoristică : Tudor Mușatescu, Gh. Brăescu, Mircea Ștefănescu, Victor Ion Popa ș.a. Se publică interviuri cu cunoscuți epigramiști : Radu D. Rosetti, N. Mihăescu-Nigrim, Victor Eftimiu, și scriitori : Horia Furtună, Al. Hodoș. La rubricile „Umor vechi românesc" și „Antologia umorului", se reproduc texte din literatura satirică românească, aparținînd lui B. P. Hasdeu, I. L. Caragiale, Rosetti-Max, G. Ranetti, D. Teleor, Alceu Urechia, Cincinat Pavelescu, și universală, aparținînd lui Cehov, Marcel Prevost, Guy de Maupassant, Mark Twain. În ultimii doi ani, apare cu regularitate rubrica „Panseurile lui Gigă". Alți colaboratori : Eugen Mirea, H. Nicolaide, Alecu Popovici, D. Mazilu.

(F. 38 × 56 cm ; B.A.R., P IV 17 647)

GONG. Săptămînal ilustrat al actualității. Apare la București (1946), sub conducerea unui comitet de ziariști. Red. resp. : L. Dragu. Articolul-program este semnat de Mircea Ștefănescu. Colaboratori : Ionel Teodoreanu, Șerban Cioculescu, Nicolae Catargi.

(F. 38 × 54 cm ; B.AR, P IV 44 082)

GRAI MOLDOVENESC. Literatură, artă, știință. Revistă de cultură regională. Apare la Iași, lunar (mai 1932 — mart. 1937). Dir. : A. G. Delafîntînele. **G.m.** își propune să apere monumentele de cultură ale Moldovei și să întrețină o vie activitate publicistică. În paginile revistei apar studii și articole, versuri și proză, cronici și recenzii, interviuri la care răspund : I. A. Bassarabescu (nr. 9—13/1933), Cezar Petrescu (nr. 21/1935). În nr. 4/1936, N. Iorga semnează articolul *Pentru luna Iașului* și, sub titlul *Scrisori din Paris. Manifestații studențești în cartierul latin*, sînt prezentate, în rezumat, cele șase conferințe ale sale ținute la Sorbona, între 6—16 ian. 1936. Colaborează cu versuri : A. G. Delafîntînele, G. Bacovia, Zaharia Stancu, D. Nanu, G. Moroșanu, Ghedeon Coca, Ion Pillat, Mircea Streinul, D. Florea Rarițe, George Lesnea, Al. Pogonat ; cu proză : M. Sadoveanu (*Dobrotici-Domn*, nr. 2—3/1932 ; *E vremea*, nr. 7—8/1932 ; *Jertfele*, nr. 14—16/1933), Al. Cazaban, Eugen Boureanul, I. A. Bassarabescu (*Leandru*, nr. 26/1936), Ghedeon Coca semnează un studiu despre *Tînăra mișcare literară în Bucovina* (nr. 7—8/1932) și A. G. Delafîntînele, despre Șt. Petică ; se reproduc scrisori și acte rămase de la Lev Tolstoi (nr. 25/1936), I. L. Necula traduce în limba germană poezii de Eminescu. Alți colaboratori : V. Eftimiu, M. Gr. Constantinescu, Petru Stati, Victor Măgura, E. Ar. Zaharia, N. Crainic, G. M. Zamfirescu.

(F. 19 × 27 cm ; B.A.R., P II 12 787)

GRAI ȘI SUFLET. Revista Institutului de Filologie și Folclor. Apare la București, anual (1923—1937 ; în total șapte vol.), sub conducerea lui Ovid Densusianu. Înțelegînd prin filologie „știința interpretării fenomenelor lingvistice în raporturile lor cu viața în varietatea ei de manifestări, cu realitățile în mijlocul cărora au luat naștere și au urmat evoluția lor", revista publică studii și articole referitoare la folclor, culegeri de folclor, cercetări dialectologice (Ov. Densusianu, *Semantism anterior despărțirii dialectelor limbii române* ; Al. Rosetti, *Cercetări în arhivele Bistriței* ; Th. Papahagi, *Cercetări în Munții Apuseni*). Alți colaboratori : C. Brăiloiu, Al. Vasiliu, M. Gregorian, Luca Preda, T. Gîlcescu.

(F. 16 × 23 cm ; B.A.R., P I 7 256)

GRAIUL DOBROGEI. Literar-cultural-economic. Apare la Constanța, lunar (15 aug. — dec. 1936). Red. : C. Negru. Înființată de C. Negru, Gh. Monte, D. Motaș și Gh. Niculescu, **G.D.** urmărea să devină „un focar de cultură și moralitate", care să dea tuturor intelectualilor posibilitatea „să-și spună gîndul, impresiile" sau să dea la lumină „materialul literar pe care-l posedă". Versurile lui G. Vaida, C. Negru, Octav Sargețiu au doar o valoare documentară. Se detașează *Peisaj de toamnă* de Lucian Costin. Ultimul număr conține o recenzie la *Orașul cu saleimi* de M. Sebastian și două note, despre Maria Cunțan și Cincinat Pavelescu.

(F. 16 × 24 cm ; B.A.R., P I 7 635)

GRAIUL NOSTRU. Revistă de literatură. Publicație tradiționalistă. Apare la Bîrlad, lunar (apr. 1925 — iul.-dec. 1927), sub conducerea unui comitet, adevăratul conducător fiind G. Tutoveanu. De la nr. 2/1925, apare cu subtitlul *Literatură, cultură*, schimbat din nou la nr. 7—8/1925, în *Revistă de literatură și cultură*. Evocînd tradiția revistelor bîrlădene, începînd cu *Paloda* * și *Făt-Frumos* * (1904—1909), **G. n.** publică în nov. 1925 un număr special (9—11), cu prilejul aniversării unui deceniu de la înființarea Academiei Bîrlădene de către G. Tutoveanu, Tudor Pamfile și Toma Chiricuță. Profilul publicației se lărgește în anul 1926 cu cronici teatrale, politice, revuistice („Graiul revistelor"), note despre conferințe, cărți recent apărute. Se publică inedite de Al. Vlahuță (*Cîntec*, nr. 2/1925), o scrisoare a lui Ion Bianu către G. Tutoveanu (nr. 12/1925) prin care este încurajat în actele sale de cultură, o povestire de Artur Gorovei (*În satul lui Popa Ion*, nr. 6—7/1926) ; Paul Papadopol semnează articole de fond cu privire la necesitatea studierii operelor unor scriitori contemporani în școală (M. Sadoveanu, T. Arghezi). Alți colaboratori : G. Bacovia, A. Cotruș, Agatha Grigorescu, Cincinat Pavelescu, G. Ursu, Gala Galaction, G. Ranetti, G. Tutoveanu, N. Bogescu, I. Valerian, Dem. Bassarabeanu, Iustin Ilieșiu, Mircea Pavelescu, Const. Goran, G. Voevidca, Al. T. Stamatiad, Gr. Veja, M. Lungeanu, I. A. Bassarabescu, N. Mihălescu, Nigrim, D. Nanu, Artur Gorovei, V. Voiculescu-A. Mîndru, G. M. Vlădescu, N. Crainic, G. Pallady, Leca Morariu, Zamfir Arbore, Mircea Pavelescu,

I. Dragoslav, D. Iov, N. Poiană. Vezi și SCRISUL NOSTRU *

(F. 16 × 24 cm; B.A.R., P I 8079)

GRĂDINA HESPERIDELOR. Pagini alese: proză și versuri. Revistă modernistă. Apare la București (4 apr. 1912, un singur nr.), cu indicația: „Manuscrisele se trimit d-lui Al. T. Stamatiad". Titlul publicației, ales din mitologia greacă, amintește de poezia parnasiană, care ajunge la noi în ecouri tîrzii. **G. h.** publică *În furtună* de D. Anghel, *Spre alte înălțimi* de Al. T. Stamatiad. Sub pseudonimul Hidalgo, I. M. Rașcu semnează versurile *Catedrală fără colonade*. Poezia *Serenade demonice* de St. Petică este inedită, după cum precizează redacția.

(F. 16 × 24 cm; B.A.R., P I 3604)

GURA SATULUI (GUR'A SATULUI). Revistă satirică. Apare săptămînal, la Pesta (5 ian. 1867 — febr. 1871) și Gherla (1 ian. — 22 mart. 1881), apoi la Arad, lunar (7 mart. 1871 — 30 sept. 1879; seria a II-a: 12 ian. 1901—25 apr. 1903). Continuă *Umoristul* * (seria I). În 1870, are subtitlul *Organ lumeț, social-politic*, în 1900, *Ziar umoristic*. Red.: Iosif Vulcan (1867—1871), Ioan Slavici (1879), Ion Russu-Șirianu (1900—1903). Înființată de Mircea V. Stănescu, publicația își propune să critice racilele societății timpului. La rubrica „Gura satului în Dieta Ungariei", se prezintă aspectele negative ale politicii claselor conducătoare. Alături de articole satirice nesemnate, **G. s.** publică literatură populară culeasă de I. Pop-Reteganul, republică versuri de Gr. Alexandrescu, Al. Depărățeanu, G. Baronzi, Al. Macedonski și proză de I. Creangă.

(F. 24 × 32 cm; B.A.R.; P I 621)

GUTINUL. Ziar social, literar și economic (Diar social, literar și economic). Apare la Baia Mare, săptămînal (17 mart. 1889 — 26 mart. 1890). Red. resp.: Gavril Szábo (1889), Gavril Barbul (1890). Ziar de informație culturală, **G.** publică folclor și traduceri din literatura universală. Fiind între primele organe de presă românească din această parte a țării, ziarul exprimă năzuințele intelectualității locale către o viață națională și culturală asemănătoare cu a românilor din celelalte regiuni ale Transilvaniei. Traduceri din A. Daudet, J.-J. Rousseau, I. Turgheniev, A. Pușkin.

F. 29 × 43 cm; B.A.R., P III 2108)

Bibl.: D. Pop, *Începutul de activitate folclorică în nordul Transilvaniei: „Gutinul"*, în *Revista de folclor*, 1958, nr. 3; T. Filip, *Traduceri din literatura universală în ziarul „Gutinul", apărut a Baia Mare*, în *R I T L*, 1967, nr. 1.

H

HANUL SAMARITEANULUI. Revistă lunară. Literatură, artă, filozofie. Apare la București (28 apr. — mai 1929, în total două nr.), sub conducerea unui comitet alcătuit din: Gala Galaction, N. Lupu, Paul Zarifopol, Joseph Berkowitz. Scopul publicației era să contribuie la intensificarea legăturilor de prietenie dintre poporul român și naționalitățile conlocuitoare, prin intermediul scriitorilor, artiștilor și al altor intelectuali cu vederi progresiste. Colaborează: Cezar Petrescu, Ion Minulescu, Tudor Teodorescu-Braniște, Paul Zarifopol, D. I. Suchianu, H. Blazian, N. N. Tonitza, Perpessicius. Considerată „un simbol și o profeție", **H. s.**, înscriindu-se în frontul luptei pentru democrație, este prezentată elogios de Al. Sahia, în ziarul *Ultima oră* *, din 26 mai 1929.
(Descriere după bibliografie)

Bibl.: G. Cunescu, *O revistă internaționalistă editată de Gala Galaction*, în *Romînia literară*, 1969, nr. 18.

HARFA. Revista poeziei. Apare la București (1935), sub conducerea unui comitet. Revista este „o adunare de texte ocazionale, ale unor versificatori pe diverse teme (patriotice, erotice, religioase). Colaborează: Al. Gheorghiu-Pogonești, Coriolan Gheție, Al. Nicorescu.

(F 20 × 24 cm; B.A.R., P I 40 232)

HAZUL. Supliment humoristic la „Vatra"* (1894—1896). Publicație satirică. Apare la București, bilunar (ian.— apr. 1895, în total cinci nr.). Scris aproape în întregime de Anton Bacalbașa, **H.** abordează aspecte ale vieții intelectuale și literare, ca: modele literare, furia imitațiilor, disputele între grupările literare. Colaborează: D. Teleor, Th. D. Speranția.

(F. 22 × 32 cm; B.A.R., P II 2142)

HELIOS. Revistă lunară. Apare la București (sept. 1915 — mai 1916). Încercare ambițioasă de a lumina „toate ramurile de activitate omenească" și de a „umple de lumină toate colțurile încărcate de întuneric", **H.** are caracter de magazin, publicînd articole politice, de comerț, industrie, finanțe, o „Cronică generală" și o „Cronică muzicală", poezie, proză, teatru, studii. Semnează versuri: Al. T. Stamatiad, A. Mîndru, D. Karnabatt, H. G. Lecca; proză: V. Demetrius, I. Chiru-Nanov, Ion Dragu. În nr. 3/1915, apare *Bal mascat*, comedie în versuri, într-un act, de Oreste; *Pe urmele crimelor*, studiu de criminalogie modernă, de Teodor Vianu, *Hîrtia ieri și azi* de Leontin Popescu. Alți colaboratori: Lia Hîrsu, Em. Cerbu; traduceri din: Selma Lagerlöf, Maurice Maeterlinck, Multatuli, Mark Twain.

(F. 15 × 22 cm; B.A.R.; P I 4267)

HERALD. Revistă avangardistă. Apare la Cluj (1933, un singur nr.). Editată de un grup de scriitori tineri, ale căror nume se ascund sub pseudonime cu rezonanțe biblice. Colaboratori: Ion Vlasiu, Grigore Popa, Ed. Mezincescu.

(F. 21 × 32 cm; B.A.R., P II 41 051)

Bibl.: Nae Antonescu, *Pericolice clujene: „Tangenta" și „Herald"*, în *Tribuna*, 1970, nr. 26.

HERALD. Literatură. Publicație democratică. Apare la București, lunar (nov.—dec. 1933; mart. 1934, în total trei nr.). Red.: Neagu Rădulescu, Miron Suru. **H.** își propune să fie un „bazar de literatură tînără", la a cărui fereastră să dea „bună ziua" talentul. Reușește să strîngă în paginile sale condeie tinere: poeți, prozatori și critici literari. Colaborează cu versuri: N. Crevedia, Andrei Tudor, Ilarie Voronca, D. Cosma, G. St. Cazacu, Mircea Streinul, G. Drumur, Iulian Vesper, Cicerone Theodorescu, V. Voiculescu, Radu Boureanu, Mircea Pavelescu; cu proză: Tudor Teodorescu Braniște, Anton Holban *(Ioana*, fragment de roman), Neagu Rădulescu, Ion Călugăru, Sergiu Dan, Eugen Ionescu, Traian Matescu; cu eseuri: C. Noica *(Curiozitățile d-lui Teste)*, Vlaicu Bârna. Un „Breviar critic" este semnat de Miron Suru; recenzii de: V. Damaschin (la ediția Eminescu de C. Botez), C. Panaitescu (la *Tablete din țara de Kuty* de T. Arghezi; la M. Sadoveanu: *Soarele în baltă*), Vlaicu Bârna (la Ionel Teodoreanu: *Golia*). Alte rubrici — „Abecedar pentru editori", „Cimitir literar", „Spectacole", „Cișmigiul cu sticleți" — aparțin lui Miron Suru și Octav Șuluțiu. Constantin Micu recenzează *Poemul invectivă* de Geo Bogza, Eugen Jebeleanu traduce din Rainer Maria Rilke și Adolf Menschendörfer *(Balada despre preotul sas Stephan Ludwig Roth)*, Em. Bucov din Esenin. Alți colaboratori: Paul Daniel, Emil Gulian, M. Novac, C. Nisipeanu, Ion Roșca.

(F. 21 × 29 cm; B.A.R., P III 14420)

HERMES. Publicație literară mensuală. Apare la București (mai—iun. 1903). Secr. de red.: Al. Petroff. Tînărul secretar de redacție cheamă oamenii de știință, poeții de talent „să înalțe ziduri de apărare împrejurul celor ce nu muncesc cu cinste: I. Heliade-Rădulescu, D. Bolintineanu, Gr. Alexandrescu, Cezar Bolliac, N. Bălcescu,

Al. Macedonski — talente de valoare, condeie serioase, genii". Al. Macedonski scrie despre *Ocultism*, Mircea Demetriade semnează poezia *Ditirambi*, D. Karnabatt *Parfum damnal*, Caion un text anodin în limba franceză. La nr. 3—4, colaborează Gabriel Dona *(Alte simboluri)*, Victor Anestin *(Un romancier spaniol modern)*, I. Petrovici *(În toamnă)*, Şt. Petică *(Vară depărtată)*. Gabriel Dona critică ideologia *Semănătorului* * (1901—1910). Alţi colaboratori : N. Gregorian, Zoe Fialski.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 1 561)

A HÉT. Társadalmi, politikai, művelődési hetilap (SĂPTĂMÎNA. Revistă culturală, politică). Editată de Consiliul Culturii şi Educaţiei Socialiste. Apare la Bucureşti (oct. 1970 — continuă). Red. şef. : Huszár Sándor ; red.-şef adj. : Horváth Andor ; secr. resp. de red. : Kovács András. Revista publică articole politice şi culturale, cronici teatrale, muzicale, de artă plastică, articole ştiinţifice, literare şi o pagină consacrată problemelor de educaţie şi învăţămînt. Rubricile sînt intitulate : „La ordinea zilei", „Reportajul săptămînii", „Literatură", „Muzică", „Artă plastică", „Teatru", „Film", „Moda", „Sport", „Forum", „Caleidoscop". „Cronică", „Secolul nostru", „Viaţa internaţională". Colaborează cu versuri : Szemlér Ferenc, Tóth István, Z. Stancu, E. Jebeleanu, Ana Blandiana, Nichita Stănescu ; cu articole : Domokos Géza, Péterfi István, Dávid Gyula, Gáll Ernő, Szilágyi István, Szász Béla, Mikó Imre, G. Ivaşcu, Şt. Pascu, M. Zaciu, Iosif Pervain. Apar mici medalioane consacrate scriitorilor *G. Bacovia* (nr. 36/1971), *M. Sadoveanu* (nr. 43/1971), *M. Eminescu* (nr. 3/1975), *Ady Endre* (nr. 46/1977), *Petőfi* (nr. 1/1973), *I. Creangă* (nr. 4/1974), *József Attila* (nr. 16/1975), *Goethe* (nr 13/1982), *Şt. Augustin Doinaş* (nr. 18/1982), *M. Beniuc* (nr. 48/1982), *Geo Bogza* (nr. 7/1983). Aproape fiecare număr conţine reproduceri după operele artiştilor plastici, între care : Szervátius Tibor, Brăduţ Covaliu, Nagy Imre, C. Baba, Balogh Péter, Vida Géza, I. Vlasiu, C. Brâncuşi. Alţi colaboratori : Beke György, Marosi Ildikó, Balogh Edgár, Tóth Sándor, Jordáky Lajos, Láng Gusztáv, Vladimir Colin, Al. Porteanu.

(F. 22 × 34 cm; B.A.R., P III 35 693

HIENA. Revistă săptămînală politico-literară. Publicaţie antiguvernamentală. Apare la Bucureşti (ian. — mart. 1919), apoi la Cernăuţi (apr. 1919—5 ian. 1921 ; 15 oct. 1922 — 8 apr. 1923 ; 28 nov. 1923 — febr. 1924), sub conducerea lui Pamfil Şeicaru şi Cezar Petrescu (pînă în mart. 1920). După primele trei numere, apare cu subtitlul *Revistă de polemică politico-literară*. Publicaţie de frondă, **H.** dezvoltă pamfletul politico-social pe care Tudor Arghezi şi N. D. Cocea îl iniţiaseră în *Facla* * (1910—1940), foiletonul de gazetă oscilînd, după cum se exprimă Cezar Petrescu, „între literatura pur beletristică şi literatura curentă a revistelor de polemică". Atitudinea faţă de literatura propriu-zisă este de asemenea oscilantă, criticînd, prin N. Davidescu (nr. 11/1919), atît modernismul susţinut de E. Lovinescu în *Sburătorul literar* *, cît şi tradiţionalismul lui N. Iorga. În afara articolelor polemice la adresa guvernului sau a opoziţie, a instituţiilor şi oamenilor politici, **H.** are rubrici fixe : „În capcană", „Per pedes apostolorum", „Cărţi şi reviste". Colaborează cu versuri : Tudor Arghezi *(Schiţe, Morţii, Dimineaţa, Ion Ion*, nr. 1/1920), Adrian Maniu, I. Minulescu *(Strofe pentru floare*, nr. 9—10/1919), Zaharia Bârsan, Al. A. Philippide, I. Barbu *(Driada*, nr. 4/1920), Demostene Botez *(Magii*, nr. 7/1920), Perpessicius, Lucian Blaga *(Amurg de toamnă*, nr. 8/1920), D. Karnabatt, Ion Pillat ; cu proză : Cezar Petrescu *(Stingele*, nr. 11/1919 ; *Scrisorile unui răzeş*, 1919—1920, pe care le va continua în *Gîndirea* *), Gala Galaction, Ionel Teodoreanu, C. Sandu-Aldea, Gib. Mihăescu *(Poveşti din ţara omului*, nr. 8/1920) ; cu articole : T. Arghezi (dintre care unul împotriva lui Ion Barbu, nr. 2/1920 ; — replica lui I. Barbu, în articolul *Poetica d-lui Arghezi*, în *Ideea europeană* *, nr. 205/1927), N. Crainic *(Literatură şi politică*, nr. 1/1920), I. Slavici *(Un uitat : Aurel Popovici*, nr. 33/1923). **H.** reproduce texte din publicaţiile lui N. Iorga. „Cronica literară" este semnată, la început, de Andrei Braniştе, cea „artistico-teatrală" de V. I. Popa. În ultimii ani, cronicile sînt rare. Alţi colaboratori : Al. A. Busuioceanu, Vintilă Russu-Şirianu, Victor Eftimiu, Eug. Titeanu, Al. Davila.

(F. 19 × 28 cm; B.A.R., P I, II 5 458)

HOŢUL. Revistă săptămînală pentru răspîndirea literaturii. Apare la Bucureşti (15 mart. — aug. 1888), ca supliment al ziarului *Universul* * (1884—1953). Urmărind să pună la îndemîna cititorilor texte din operele scriitorilor români, însoţite de scurte note biografice, publicaţia începe cu *D. Bolintineanu, N. Nicoleanu, A. Odobescu, M. Eminescu, V. Alecsandri, M. Kogălniceanu, B. P. Hasdeu, Gh. Asachi, Titu Maiorescu, Iacob Negruzzi* şi *I. Ghica*, continuînd cu oameni de ştiinţă şi cultură, poeţi, artişti, pictori, filozofi : *C. Esarcu, Aron Florian, G. Barilіu, V. Conta, Gh. Lazăr, Veronica Micle, Matei Millo, Agatha Bîrsescu, Aristizza Romanescu, Timotei Cipariu, August Treboniu Laurian, I. Heliade-Rădulescu*. Suplimentul conţine şi unele texte inedite alături de republicări — versuri de I. N. Roman, D. C. Ollănescu, A. Vlahuţă, Traian Demetrescu, G. Coşbuc *(Anacreontice)*, proză de B. Delavrancea *(Milogul)*, I. Creangă *(Popa Duhu)*, Al. Macedonski *(Casa u nr. 10)*, precum şi traduceri din Cattule Méndes.

(F. 19 × 28 cm; B.A.R., P I 319)

HYPERION. Revistă literară şi artistică. Revistă a profesorilor universitari din Cluj, tipărită în condiţii grafice deosebite. Apare la Cluj, lunar (1 ian. 1932 — ian.-febr. 1935). Dir. : C. Argintaru. Între iul. şi oct. 1934, are subtitlul *Revista poeziei*. Nr. 7—10/1934 este închinat poetului italian D'Annunzio. **H.** cultivă frumosul, acordînd importanţa cuvenită valorilor literaturii naţionale şi universale. „Primim, afirmă conducătorii, producţie din orice şcoală, cu condiţia să fie izvorîtă din inimă şi cu talent exprimată". Publicaţie independentă, **H.** vine cu dorinţă sinceră şi gînd curat şi cinstit „Să contribuie, după puteri, în domeniul literelor". În primii doi ani, conţine versuri şi proză, recenzii de cărţi şi reviste, informaţii referitoare la spectacole de teatru şi operă. Nu lipsesc traducerile din literatura universală. Colaborează cu versuri : C. Argintaru, Ion Th. Ilea, Şt. Braboescu, Zaharia Bârsan, Al. Negură, Cornelia Buzdugan, N. Graur, M. Olinescu, Sabina Paulian, Coca Farago, Ecaterina Săndulescu ; cu proză : Şt. Bezdechi *(Moartea lui Pan*, nr. 2/1932), Claudia Millian, Vladimir Nicoară ; cu articole : Al. Hodoş *(Omagiu lui Octavian Goga*, nr. 3/1932), V. Beneş *(Mişcarea plastică în Ardeal)*, G. Bogdan-Duică (fragmente dintr-o *istorie literară)*, Ionel Gh. Severeanu *(O convorbire cu scriitorul Emil Isac*, nr. 11—12/1933). „Cronica cărţilor" este semnată de Corneliu Albu. P. Grim traduce din Shakespeare şi Mörike, Ion Gherghel din Goethe, Corneliu Albu din Petőfi, Al. Iacobescu din Shelley *(Blestemul lui Prometeu)*, Şt. Bezdechi din Tucidide, Pimen Constantinescu din Boccaccio, Dante şi A. Daudet, D. Stănescu din literatura spaniolă. **H.** publică numere speciale : *Despre Polonia de azi* (nr. 1934), *D'Annunzio, 44 de sonete traduse şi însoţite de o biografie, un studiu al sonetului şi o bogată bibliografie italiană şi româno-italiană* de Pimen Constantinescu, cu un portret şi gravuri de Marcel Olinescu (nr. 7—10/1934), *Lirica bulgară modernă* (nr. 11—12/1934) etc. Alţi colaboratori : Vera Cristodulo, G. Popa, N. Russu.

(F. 15 × 23 cm; B.A.R., P I 12 026)

I, Î

IAȘUL. Ziar de informații politice și administrative. Apare la Iași, de patru ori pe săptămînă (1931—1937; 28 mart. 1938—27 iul. 1940). Dir.: Mircea Bîrsan. Ziar democratic, **I.** reapare la 28 mart. 1938, cu următorul program: „afirmarea primatului culturii naționale moldovenești în viața românească, determinarea unui curent care să asigure realizarea legitimelor aspirații culturale, artistice, sociale și administrative ale Moldovei; crearea unui climat spiritual academic favorabil afirmării caracterelor". Atitudinea democratică reiese dintr-o serie de articole critice referitoare la acțiunile nefaste ale Gărzii de Fier. La pagina literară a ziarului, semnează versuri: Magda Isanos, Ion Vinea (republicări din *Viața românească* *, 1906—1946), G. Lesnea, Mircea Pavelescu, M. Codreanu, Eusebiu Camilar; proză: Cezar Petrescu. „Cronica literară" aparține lui Eusebiu Camilar; G. Călinescu prezintă romanul *Cordun* (nr. 85/1938); Al. Piru: *Poetul generației noastre*: *G. Lesnea* (nr. 50/1938), *Pe marginea suprarealismului* (nr. 91/1938), *Ioana Maria*, versuri de Geo Bogza (nr. 157/1938). În 1940, cronicile „politice" și „teatrale" sînt semnate de G. Ivașcu. Se reproduc fragmente din cartea *Ce-ai cu mine, vîntule?* de Tudor Arghezi (nr. 936/1940). Alți colaboratori: Al. Voitin, G. Isăcescu.

F. 32 × 44 cm; B.A.R.; P II IV 16 049

IAȘUL LITERAR. Revistă a Uniunii Scriitorilor din R.P.R. Filiala Iași. Apare la Iași, lunar (aug. 1954 — apr. 1969), sub conducerea unui comitet de redacție. Continuă *Iașul nou* *. De la nr. 8/1965, apare cu subtitlul *Revistă a Uniunii Scriitorilor din Republica Socialistă România*. Din comitetul de redacție menționat în 1957, fac parte: Andi Andrieș, N. Barbu, D. Costea, Florin Mihai Petrescu, Horia Zilieru, Liviu Leonte, Dan Bădărău. **I.I.** „se angajează să fie o tribună adevărată", chemînd „pe toți scriitorii din Moldova, pe scriitorii de pe întreg cuprinsul patriei, legați trup și suflet de cauza poporului liber" (nr. 1/1954). Alături de rubricile inițiale, „Condeie noi", „Studii și cronici", se creează rubrici noi: „Texte și documente", „Recenzii și note", „Miscellanea". Din 1960, rubricile se intitulează: „Versuri și proză", „Medalioane", „Cronica literară", „Recenzii", „Revista revistelor", „Poșta redacției". Colaborează cu versuri: Ion Alexandru, Andi Andrieș, Al. Andrițoiu, T. Arghezi (*Cultură*, nr. 7/1956; *Caligula, Cel ce gîndește singur*, nr. 5/1960), Camil Baltazar, Lucian Blaga (*Catrenele fetei frumoase*, nr. 4/1961), Demostene Botez, Radu Boureanu, Radu Cârneci, Otilia Cazimir, Const. Th. Ciobanu, Șt. Aug. Doinaș, Mihu Dragomir, V. Eftimiu (*Fr. Villon recită balade*, nr. 9/1957), Ovidiu Genaru, N. Labiș (*Marșul celor puternici*, nr. 1/1954; *Dacă toate acestea fi-vor uitate*, nr. 12/1957), G. Lesnea, Mircea Micu, Mihai Negulescu, Marin Sorescu (*23 August*, nr. 7/1959), Simion Stolnicu, Corneliu Sturzu, G. Tutoveanu (*Vouă, celor tineri*, nr. 1/1956), N. Țatomir, N. Tăutu, H. Țugui, Horia Zilieru; cu proză: G. Călinescu (*Scrinul negru*, fragment, nr. 2/1958), Ion Istrati, I. Grecea, Ion Lăncrănjan, M. Sadoveanu (*Nada florilor*, fragment, nr. 10/1955), G. Bălăiță, Șt. Bănulescu, Eugen Barbu, Eusebiu Camilar, Mircea Radu Iacoban, Ion Istrati, Aurel Mihale, Traian Coșovei, N. Țic, V. Voiculescu (*Zahei Orbul*, fragment, nr. 1/1967); cu teatru: Sandu Tecuajen (*I. L. Caragiale, Evocare dramatică*, fragmente, nr. 6/1962); cu articole de istorie și critică literară: Al. Dima (*Problema tipicului la Ibrăileanu*, nr. 1/1955), I. D. Lăudat (*Activitatea lui Ibrăileanu la presa progresistă dintre 1890—1900*, nr. 1/1955), Gavril Istrati (*Două variante ale Mioriței*, nr. 4/1957), Al. Andriescu (*Probleme artistice ale limbii literare*, nr. 8/1960), Tudor Vianu (*Observații asupra metaforei poetice*, nr. 10/1961), N. A. Ursu (*Cîntarea României, operă a lui N. Bălcescu*, nr. 12/1961), Tiberiu Rebreanu (*Începuturile literare ale lui Liviu Rebreanu*, nr. 3/1961), Agatha Grigorescu-Bacovia (*Bacovia, student la Iași*, nr. 12/1961), Al. Oprea (*Începuturile literare ale lui P. Istrati*, nr. 1/1961), Adrian Marino (*Critică și semnificație*, nr. 12/1967; *Clasic și modern*, nr. 6/1968), Al. Philippide (*Însemnări despre romantism*, nr. 3/1969), Dan Mănucă (*Maiorescu și critica literară de pînă la 1867*, nr. 7/1967). Cronicile literare, notele și recenziile sînt semnate de Gh. Agavriloaiei, I. Damaschin, C. Ciopraga, N. I. Popa, Val Panaitescu, Liviu Leonte, Mihai Drăgan ș.a., între cărțile prezentate figurînd: *Tabloul geografic* de Geo Bogza (nr. 2/1955), *Aventură în lunca Dunării* de M. Sadoveanu (nr. 3/1955), *Primele iubiri* de N. Labiș (nr. 11/1955), *Moromeții* de Marin Preda (nr. 1/1956). **I.I.** publică medalioane: *Bogdan Amaru* (nr. 9/1955) și *G. M. Zamfirescu* (nr. 10/1956), articole consacrate sărbătoririi scriitorilor *I. Agârbiceanu* (nr. 10/1962), *T. Arghezi* (nr. 5/1965), *M. Codreanu* (nr. 7/1956), *Fr. Schiller* (nr. 5/1955), *C. Dobrogeanu-Gherea*; necrologuri: *Camil Petrescu. La moartea sa* (nr. 5/1957), *G. Tutoveanu* (nr. 9/1957), *La moartea lui M. Codreanu* (nr. 10/1957), *M. Sadoveanu* (nr. 10/1961); texte

și scrisori inedite (I. Pillat: *Pagini inedite de corespondență*, nr. 3/1963; *Scrisorile lui G. Topîrceanu către G. Ibrăileanu*, publicate de Gr. Botez și M. Bordeianu, nr. 7/1963 ș.u.). G. Mărgărit traduce din Pablo Neruda, Cicerone Theodorescu din Maiakovski, G. Lesnea din Esenin, Tașcu Gheorghiu din Louis Aragon. Alți colaboratori: Florin Mihai Petrescu, Platon Pardău, Simion Stolnicu, Ioana Postelnicu, Al. Claudian, Lucian Raicu, Ov. S. Crohmălniceanu, D. Micu, Gh. Bulgăr, Maria Platon, V. Adăscăliței, I. Sîrbu, Mircea Popovici, C. Parfene, Emil Manu. Vezi și CONVORBIRI LITERARE * (1970—)

(F. 17 × 24 cm; B.A.R.; P II 20 886)

Bibl.: Lenuța Drăgan și Dorina Mercheș, *Iașul literar (Cenacluri literare). 1949—1977*, Indice bibliografic, 1972—1973, B.C.U.J. multigrafiat; Radu Cârneci, *Iașul literar la 20 de ani*, în *Iașul literar*, 1969, nr. 3; Al. Dima, *La aniversare*, ibidem; Demostene Botez, *Cum se continuă tradiția. Iașul literar*, ibidem; Corneliu Ștefanache, *Destinul unei publicații*, în *Convorbiri literare*, 1974, nr. 4.

IAȘUL NOU. Almanah literar al Uniunii Scriitorilor din R.P.R. Filiala Iași. Apare la Iași, lunar (mai 1950 — mart. 1954), sub conducerea unui comitet de redacție. Continuă *Pentru pace și cultură luptăm* *. **I.n.** își propune să devină o prezență activă „în slujba maselor largi de cititori", onorînd astfel tradiția revistelor ieșene de prestigiu. Semnează versuri: N. Țatomir, Otilia Cazimir, Andi Andrieș, M. Codreanu, G. Lesnea, Dragoș Vicol, N. Labiș (*Fii dîrz și luptă, Nicolae*, nr. 8/1950; *Manifestație*, nr. 3—4/1951; *Maura*, nr. 3/1952), Demostene Botez; proză: Ion Istrati, Alecu Ivan Ghilia, Costache Anton, D. Almaș, Radu Ursachi, Eusebiu Camilar, M. Sadoveanu (*Chestia aceea pe care o știți dv.*, nr. 4/1952); studii, note, comentarii și recenzii: N. Barbu, Al. Andriescu, Gr. Scorpan, N. I. Popa, M. Novicov, Jean Livescu, Dan Hăulică, Al. Dima, D. Micu, Liviu Leonte, Val Panaitescu. Cronicile literare semnalează apariția romanelor *Negura* de Eusebiu Camilar și *Mitrea Cocor* de M. Sadoveanu. **I.n.** reproduce din *Almanahul literar* * (1949—1954) un fragment din romanul *Șobolanii* de Mircea Zaciu. C. Ciopraga publică *Un manuscris inedit al lui A. Bacalbașa*, N. A. Ursu se ocupă de *Aspecte ale limbii și stilului la Sadoveanu* (nr. 3—4/1953). Apar și traduceri din: Lermontov, Gogol, Petőfi, Lenau, Pușkin, V. Hugo, Fr. Schiller. Alți colaboratori: Gavril Istrate, Iorgu Iordan, Dan Simonescu, N. I. Popa, Al. Andrițoiu, Al. Philippide. Vezi și IAȘUL LITERAR *

F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I, IV 20 886)

ICOANA LUMII (ICOANA LUMEI). Foaie pentru îndeletnicirea moldo-românilor. Apare la Iași, săptămînal (seria I: 29 sept. 1840 — 28 dec. 1841; seria a II-a: 1 oct. 1845 — 25 sept. 1846). Red. resp.: Gh. Asachi. Scopul **I.l.** este „luminarea națională a compatrioților". Fiind „o foaie periodică pentru tinerime și popor", publică articole cu conținut moral, istoric, geografic, cosmografic, arheologic, precum și informații privind economia în general, industria, agricultura, comerțul. Urmărind să înfățișeze „toate minunile urzirii și productele minții omenești, unele vrednice de mirare, iar altele de a noastră imitație emulație", **I.l.** are un rol important în cultura de la mijlocul secolului trecut. Este, alături de ziarul *România* * (1838) printre primele publicații care folosește ilustrații. Nesemnate, versurile, proza istorică, descrierile de călătorie, diversele articole, notele, știrile și traducerile pot fi bănuite ca aparținîndu-i lui Gh. Asachi, C. Negruzzi, Ion Ionescu de la Brad, Teodor Codrescu.
Vezi și ICOANA LUMII * (1865—1866)

(F. 19 × 24 cm; B.A.R.; P I 71)

ICOANA LUMII (ICOANA LUMEI). Jurnal periodic, literar, științific, comercial și industrial ilustrat cu stampe. Apare la Iași, săptămînal (20 mai 1865 — 31 iulie 1866), ca ed. a II-a a publicației cu același nume (*Icoana lumii* *, 1840—1846). Este ultima încercare a lui Gh. Asachi de a prezenta, prin „descrieri și stampe", „momente și oameni" din istoria universală. Se reproduc *Arcul lui Septimiu Sever, Forum roman, Viaduct de la Freibourg (Puntea aninată)* din Elveția, scene din Paris, Ierusalim, Londra, Lisabona etc. În nr. 16/1866, editorul anunță că va adăuga, în fiecare număr, în prima pagină, „parte din materia relativă la starea politică a Europei, care reclamă azi toată atențiunea lumii civilizate", dar acest plan nu se realizează. Majoritatea articolelor, originale sau traduceri, nu sînt semnate. Gh. Asachi retipărește baladele *Traian și Dochia*, *Ștefan cel Mare înaintea Cetății Neamț*, I. Ionescu este autorul cinticelui comic *Tînărul din Sărăcinești*.

(F. 21 × 26 cm; B.A.R.; P I 72)

ICOANA VREMII. Publicație săptămînală (Publicațiune septemenală). Apare la București (16 oct. — 13 nov. 1894, în total cinci nr.), sub conducerea unui comitet. N. Țimiraș, autorul articolelor de fond (*Asupra artei, Epoca de tranziție, Urmele pesimismului, Beția de cuvinte*), polemizează cu Anton Bacalbașa, criticul paginii literare din *Adevărul* * (1871—1951). D. Th. Neculuță și N. Țimiraș sînt principalii colaboratori ai ziarului. Revista reproduce poezii populare din colecția G. Dem. Teodorescu (*Birul greu, Ciocoiul*), cîteva fragmente din romanul *Suferințele tînărului Werther* de Goethe, traduse după o versiune franceză etc.

F. 23 × 31 cm; B.AR.; P II 250)

ICOANE MARAMUREȘENE. Revistă de cultură. Publicație democratică. Apare la Satu Mare, lunar (nov. 1923 — iul.-aug. 1924). Red.: George Mihail Zamfirescu. **I.m.** se deschid cu articolul *Comemorarea lui Gh. Lazăr* de Șt. Meteș. Nr. 2/1923 este închinat *Teatrului românesc*, cuprinzînd cîteva *Cugetări despre teatru* de V. Conta. În primul număr apar, postum, două poezii de Al. Macedonski: *Rondelul privighetoarei. Între roze* și *Rondelul rozelor*. Lothar Rădăceanu semnează articolul *Cultura în noile provincii* (nr. 9—10/1923).

Ion Marin Sadoveanu realizează un scenariu după balada *Moartea lui Fulger* de G. Coşbuc (nr. 2/1923), iar George Dorul Dumitrescu traduce schiţa *Fricoşii* de A. P. Cehov. Recenziile de cărţi şi reviste fixate la rubricile „Fulguiri", „Pagini de cronică", „Revista cărţilor" „Revista revistelor" completează cele zece numere ale revistei. Alţi colaboratori : Ion Mehedinţean, Onisifor Ghibu, Sarina Cassvan Pas, George Silviu, Nina Veja.

F. 22 × 29 cm; B.A.R., P I 7 464)

IDEALUL. Revistă lunară, literară-politică-socială. Apare la Birlad (1 ian. — iul.-aug. 1923, în total opt nr. ; nr. speciale : 23 sept. 1923, febr.-mart. 1926). Dir. : I. D. Cusman. Propunîndu-şi „să împrăştie peste tot locul lumina şi adevărul", să dea o largă răspîndire literaturii române şi străine, publicaţia îşi realizează doar parţial programul, prin articole referitoare la necesitatea liberei dezvoltări a omului într-o societate democratică, socialistă. În acest scop, popularizează studiile critice ale lui C. Dobrogeanu-Gherea, operele lui K. Marx şi Fr. Engels, reproduce fragmente, cu titlurile *Şcoala laică* şi *Şcoala muncii*, din broşura lui P. Constantinescu-Iaşi *Reforma învăţămîntului secundar*, ia atitudine împotriva mişcărilor studenţeşti antisemite, militînd pentru democraţie şi socialism. Aproape fiecare număr conţine „cuvinte înţelepte", maxime şi cugetări din operele lui C. Dobrogeanu-Gherea, Traian Demetrescu, Prud'hon, La Bruyère, Herder, Pascal. Versurile lui P. Goga şi C. Pajură sînt lipsite de virtuţi artistice. Ultimul traduce din Heinrich Heine. Fără semnătură, apare un fragment din romanul lui Anatole France, *La revolte des anges* (*Răscoala îngerilor*). Gh. Cristescu semnează textul în proză *În celulă*. „Revista revistelor" semnalează cititorilor apariţia unor numere noi ale revistelor *Gîndirea** şi *Cugetul românesc** . Alţi colaboratori : M. Negreanu, Carol Drimer.

(F. 14 × 20 cm; B.A.R., P I 6 834)

Bibl.: P.M.S.R., IV, 1978.

IDEALUL NOSTRU. Publicaţie pentru literatură şi ştiinţă a tinerimii. Apare la Bucureşti (24 ian. — 10-25 mart. 1911). Revistă de orientare sămănătoristă, I.n. publică versuri de C. Ş. Făgeţel, Ştefan Braborescu, Al. Ştefanopol, o traducere din *Cidul* lui Corneille şi poezii populare inedite, din manuscrisele lui Eminescu *(Măi bădiţă, păunaş, Cîntă cucul dintre brazi, Fă-mă pasere măiastră).*

(F. 16 × 24 cm; B.C.U.I., X 1 527)

IDEEA EUROPEANĂ. Critică, artistică şi socială. Revista democratică, destinată cunoaşterii raporturilor dintre cultura românească şi cultura europeană. Apare la Bucur şti, săptăminal (25 iun. 1919 — 29 mart. 1925), bilunar (21 apr. — 15 dec. 1925), apoi lunar (1 iun. 1926 — 1 iul. 1928), sub conducerea lui C. Rădulescu-Motru. Secr. red. : C. Beldie. I.e. îşi propune „să informeze publicul românesc asupra curentelor de idei şi transformărilor sociale din Europa, interpretînd totodată, cu obiectivitate, pe cele din cuprinsul românesc". Comitetul I.e. este alcătuit din colaboratori ai *Noii reviste române**. Spre deosebire de aceasta, la I.e. literatura este „cu totul întîmplătoare şi nu poate caracteriza revista". Predomină, aşadar, eseurile, anchetele. La ancheta în legătură cu legalitatea arestării comuniştilor după congresul de constituire a P.C.R. din 1921, răspund negativ : N. Iorga („Pentru crime de stat poate fi cineva arestat, pentru idei politice, nu"), dr. G. Marinescu, dr. N. Lupu, prof. C. Rădulescu-Motru ş.a. (nr. 68/1921). I.e. mai publică articole despre societatea Naţiunilor, despre grupul Clarté. Al. Popescu-Telega semnează articolul *O pagină din literatura spaniolă modernă*, M. Beza, *Poeţi englezi de azi*, Ch. Drouhet, *Cultura franceză în România*, T. Vianu, *Expresionismul, o estetică nouă*. Nu lipsesc totuşi, din paginile revistei, versuri şi eseuri literare, între colaboratori figurînd G. Bacovia, L. Blaga, Demostene Botez, Adrian Maniu, Perpessicius, Emanoil Bucuţa, Ion Pillat, F. Aderca, D. Gusti, Ramiro Ortiz, Bucura Dumbravă, Cora Irineu. În nr. 29—30/1920, Luca I. Caragiale semnează *Amintiri despre Caragiale*, privind meşteşugul scrisului tatălui său, vizita pe care i-a făcut-o lui Octavian Goga (în 1912, la Budapesta), precum şi ultima noapte. Se publică necrologuri, notiţe şi însemnări comemorative : *A. D. Xenopol* (nr. 62/1921), *Dante* (67/1921), *Paul Verlaine* (nr. 81/1921), *Pascal* (nr. 123/1924), *Kant* (nr. 143/1924), *Byron*, nr. 182/1924), *Ronsard* (nr. 163/1925) ş.a. Revista propune, în nr. 174/1925, o serie de opere literare pentru premiul I.e. Din lista operelor şi autorilor, întrunesc, la primul scrutin, cele mai multe voturi I. Minulescu, Ionel Teodoreanu, L. Rebreanu şi Ion Pillat. La al doilea scrutin, rămîn în competiţie Ion Minulescu şi Liviu Rebreanu, care sînt invitaţi să răspundă la ancheta *Argumentele literaturii noastre de azi*. Aici afirmă Liviu Rebreanu că „arta e cea mai minunată taină", iar scriitorul care creează oamenii cu viaţă proprie se apropie de misterul eternităţii : „Nu frumosul, o născocire omenească, interesează în artă, ci pulsaţia vieţii. Cînd ai reuşit să închizi în cuvinte cîteva clipe de viaţă adevărată, ai săvîrşit o operă mai preţioasă decît toate frazele frumoase din lume." Premiul este cîştigat de I. Minulescu, cu vol. *Roşu, galben şi albastru*, în urma obţinerii a 503 voturi. Ion Barbu semnează două articole polemice : *Poetica domnului Arghezi* (nr. 205/1927) şi *Evoluţia poeziei lirice după E. Lovinescu* (nr. 206/1927), primul reprezentînd o replică tardivă la articolul lui Arghezi din revista *Hiena** (nr. 2/1920), al doilea, o critică a vol. I al *Istoriei literaturii române contemporane* de E. Lovinescu. I.e. se înscrie în rîndul revistelor progresiste ale perioadei interbelice. Alţi colaboratori : Octav Onicescu, Mircea Florian.

(F. 32 × 54 cm; B.A.R., P IV 5 518)

IDEEA LITERARĂ. Revistă de literatură, critică, informaţie şi artă. Apare la Bucureşti, lunar, (ian. — 25 mart. ; 25 mai 1933, în total trei nr., ultimul dublu). Red. : Florin Steriade. Colaboratori : Artur Enăşescu, Traian Mateescu, Pericle Martinescu, Cincinat Pavelescu, G. Bacovia, George Dumitrescu, Virgil Huzum, G. Călinescu.

(F. 32 × 49 cm; B.A.R., P III 42 541)

IDEEA NAŢIONALĂ. Ziar politic, cu pagină literară. Apare la Bucureşti, săptăminal (23 apr. — 7 iun. 1933). Red. : C. Aria. Constatînd înrăutăţirea vieţii publice, I.n. încearcă să fie o tribună a presei libere. Publică articole despre şomaj şi starea muncitorilor, iar la pagina literară, versuri de C. Barcaroiu, Dem Bassarabeanu, Al. T. Stamatiad ; „Cronica literară" şi „Cronica dramatică" sînt completate de „Cronica săptămînii". Alţi colaboratori : Const. Jaleş, Em. Vasiliu-Cluj.

(F. 33 × 48 cm; B.A.R., P III 14 425)

IDEEA ROMÂNEASCĂ. Revistă lunară de critică, ideologie şi poezie. Apare la Bucureşti (mai 1935 — febr. 1936, în total zece nr. cumulate ; 1937, în total cinci nr., fără precizarea periodicităţii). Se intitulează I.r., pentru a răspunde „tendinţelor hotărît anarhice ale timpului. Dacă *Ideea europeană* a murit, atunci fără îndoială că *Ideea românească* s-a născut." Propunîndu-şi să interpreteze cu obiectivitate curentele de idei şi transformările sociale europene în raport cu realităţile româneşti, revista părăseşte programul iniţial şi trece pe poziţiile ideologiei de dreapta. Publică versuri şi proză, eseuri, studii critice, revista revistelor, recenzii de cărţi. Colaborează cu versuri : Horia Stamatu, dar şi Emil Botta ; cu studii : Mircea Vulcănescu *(Logos şi Eros*, nr. 1/1935), Eugen Ionescu *(Victor Hugo*, nr. 2—4/1935 ş.u.), dar şi Andrei Flor (despre minunile lui *Pătru Lupu Maglavitul*, nr. 5—10/1936). „Cronica cărţilor" şi a „revistelor", amplă în fiecare număr, se referă la volume recent apărute : Gr. Gr. Scorpan, *Ediţiile lui Eminescu* (nr. 1/1935) ; Mircea Eliade, *Şantier*, (nr. 2—4/1935) ; Lucian Blaga, *Avram Iancu* (nr. 5—10/1936) ; C. C. Giurescu, *Istoria românilor* ş.a. Traduceri din Georg Trakl şi Villon. Alţi colaboratori : M. Vîlsan, Ştefan Ion George, Anton Balotă.

(F. 17 × 24 cm , 32 × 48 cm; B.A.R., P I, III 14 842)

IDEEA TOLSTOIANĂ. Revistă literară. Apare la Bucureşti (iun. 1928, un singur nr.), cu prilejul împlinirii a o sută de ani de la naşterea scriitorului. Dir. : Const. I. Arămescu. Colaboratori : Cezar Petrescu, C. Narly, Gala Galaction, D. Nanu.

(F. 20 × 27 cm : B.A.R., P II 1 500, vol. VI)

IGAZ SZÓ. Revistă editată de Uniunea Scriitorilor din R. S. România. Apare la Tîrgu Mureş, în limba maghiară (iun.-iul. 1953 — continuă). În anii 1953—1965, apare cu subtitlul *Revistă a Uniunii Scriitorilor din R.P.R.* Comitet de redacţie (în 1957) : Hajdu Győző — red. şef, Sütő András — red. şef adj., Gagyi László., Eugen Jebeleanu, Kovács György, Majtényi Erik, Papp Ferenc, Szemlér Ferenc ; (în 1982) : Hajdu Győző — red. şef, Jánosházy György — red.-şef. adj. Revista urmăreşte promovarea creaţiei literare a scriitorilor de limbă maghiară din România şi răspîndirea literaturii române în rîndul cititorilor de limba maghiară. Aceste principii au fost enunţate în primul număr de Szövérfi Zoltán, I.sz. parizează scriitori din întreaga ţară. „Cronica literară" este susţinută de membrii redacţiei, dar şi de colaboratori externi. Din 1957, redacţia vădeşte o preocupare mai susţinută pentru promovarea literaturii prin materialelor critice de calitate, prezentate într-o formulă grafică atrăgătoare, închină numere festive aniversării unui sfert de veac de la revoluţia de eliberare socială şi naţională de la 23 August 1944, naşterii lui Lenin, a lui Béla Bartók, precum şi unui număr mare de scriitori români şi maghiari prin care se contribuie la cunoaşterea reciprocă a valorilor culturii naţionale şi universale. Scriitori români ca Zaharia Stancu, Marin Sorescu, Adrian Rău sînt traduşi în limba maghiară. Prin rubricile „Forum", „Literatura şi şcoala", prin cronici periodice, note şi recenzii de cărţi apărute în limba română sau în limba maghiară, originale sau traduceri, revista I.sz. se situează în actualitatea imediată. Colaboratori : Franyó Zoltán, Nagy István, Szabédi László, Horváth Imre, Horváth István, Sütő András, Kovács György, Szemlér Ferenc, Papp Ferenc, Majtényi Erik, Hajdu Zoltán, Domokos Géza, Engel Károly, Gagyi László.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 26 101)

ILEANA. Revistă mensuală. Publicaţie artistică şi literară. Apare la Bucureşti (iun. 1900 — dec. 1901, în total şase nr., ultimele două duble), sub îngrijirea lui I. C. Bacalbaşa. Dir. propr. : Al. Bogdan-Piteşti. De la nr. 3—4/1900, apare cu subtitlul *Revistă de artă*, avînd ca dir. propr. pe I. C. Bacalbaşa şi Al. Bogdan-Piteşti. Revistă de artă, tipărită pe hîrtie de calitate superioară, cu reproduceri din N. Vermont, Şt. Luchian ş.a. I. susţine artă naţională : „Avem un trecut artistic apreciabil, a existat şi există în poporul nostru gustul artistic — dovadă admirabilele poezii şi duioasele cîntece populare — şi ne aflăm într-un moment cînd mişcarea artistică începe să se manifeste cu putere şi să scapere opere de valoare" (I. C. Bacalbaşa). Această idee este argumentată de C. Dumitrescu-Iaşi în articolul *Arta naţională*. Colaborează cu versuri Mircea Demetriad, Al. Davila, Radu D. Rosetti, D. Karnabatt ; cu proză : I. Dulcan, Anton Bacalbaşa ; cu studii : Mircea Demetriad (despre Nietzsche), G. Ranetti (despre Anton Bacalbaşa). Alţi colaboratori : C. Nutzescu, Gabriel Donna.

(E. 25 × 33 cm; B.A.R., P II 910)

ILEANA. Revistă literară. Apare la Bucureşti lunar (15 apr. — 15 mai 1909, în total două nr.). Dir. : Adrian C. Popovici, secr. de red. : R. Anasiu. I. îşi propune să ajute „talentele tinere să iasă la lumină", publicînd versuri de A. C. Popovici, Cridim, Claudia Millian, proză de C. Nutzescu,

JUNIMEA LITERARĂ. Revistă literară. Apare la Cernăuți, lunar (ian. — sept. 1904; ian. 1925 — dec. 1939) și Suceava (oct. 1904 — mai 1914), sub conducerea unui comitet. Editor și red. resp.: Iancu I. Nistor. Reapare la Cernăuți (ian. 1925 — dec. 1939), cu subtitlul *Revistă de literatură, artă, știință*, în 1935 modificat în *Revistă de literatură, critică și artă*. Dir.: I. I. Nistor; secr. de red.: Traian Chelaru. Ca și *Semănătorul** (1901—1910), își propune să dezvolte „gustul pentru lucrări literare românești de valoare" și să facă ca „ideile întrupate în ele să pătrundă în toate păturile sociale", pentru a ne emancipa de „înrîuriri străine, care pot înăbuși orice dezvoltare liberă a particularităților noastre naționale" (I. I. Nistor). Publică versuri și proză, articole și studii de istorie literară, articole științifice, conferințe, biografii, texte inedite, cronici, recenzii, dări de seamă, notițe bibliografice. În primul număr din 1904, T. V. Ștefanelli începe o serie de amintiri despre Eminescu, însoțite de următoarea notă: „Dintr-un manuscript mai nou, inedit, d-l T.V.Ș., coleg de școală cu Eminescu, ne-a pus la dispoziție această schiță. Manuscriptul întreg, sub titlul *Amintiri despre Eminescu*, va apărea în broșură separată". Scrierile lui N. Iorga, Ilarie Chendi *(Preludii)*, H. Sanielevici *(Încercări critice)* și ale lui C. Rădulescu-Motru sînt recenzate în revistă. Colaborează cu versuri: V. Huțan, V. Loichiță, G. Rotică; cu proză: I. Grămadă, A. Gorovei, Liviu Marian, M. Sadoveanu. Numărul 6—7/1907 este închinat folcloristului S. Fl. Marian (versuri, articole, scrisori, amintiri de G. Rotică, A. D. Xenopol, C. I. Istrati, Ioan Urban Iarnik, Sextil Pușcariu, Iacob Negruzzi, Artur Gorovei, Dimitrie Dan, M. Lupescu ș.a.). **J.I.** organizează șezători literare și sărbătoriri: în 1910 — I. Creangă, în 1911 — N. Iorga, întreprinde cercetări literare, publicînd scrieri ale lui D. Petrino, George Popovici, Mihai Teliman. Colaboratori: V. Bumbac, Const. Morariu, Elena Voronca, S. Pușcariu, N. Iorga, Emil Gîrleanu, Cincinat Pavelescu, Elena Farago, G. Voievidca, Virgil Tempeanu, Maria Cunțan, Gina Sandri, Iulian Vesper, Tr. Chelaru, Traian Cantemir, Ion Biberi, Lecca Morariu, E. Grigorovitza, I. Al. Brătescu-Voinești, Gr. Sălceanu, V. Gherasim, C. Narly, Dragoș Vitencu, Marin L. Moldovan.

(F. 16 × 24 cm; B.A.R., P III 1643)

Bibl.: Traian Cantemir, *Principiile ideologice ale revistei „Junimea literară"*, în *Studii și cercetării științifice*, Bacău, 1970.

JUNIMEA MOLDOVEI. Literatură, artă, știință. Apare la Piatra Neamț, lunar (mart. — apr. 1927). **J.M.** publică trei poezii inedite ale lui C. Hogaș *(Povești, Pe mal, Popasul)*, proză. În articolul *Proprietatea literară și vechile moravuri* (nr. 2), G. Istrati discută problema dreptului de autor, citîndu-l pe G. Ibrăileanu care, în *Spiritul critic în cultura românească*, arătase că plagiatul de la începuturile culturii noastre nu poate fi caracterizat „moralimente ca furt", pentru că nu exista conștiința acestui fapt. Colaboratori: Sarina Cassvan-Pas, Ion Pas, Leon Feraru, Sergiu Dan, C. Pajură.

(F. 21 × 21 cm; B.A.R., P II 8999)

JUNIMEA MOLDOVEI DE NORD. Revistă socială, literară, bilunară. Apare la Botoșani (5 ian. 1919 — apr. 1921), sub conducerea unui comitet. Red.: C. Iordăchescu (nr. 1/1921). Înfăptuirea deplină a idealului național presupune o grea muncă „la care toți românii erau datori să contribuie"; de aceea, publicația încearcă să dea la iveală creații literare, în proză și versuri, poezii populare culese din „gura poporului", articole de critică literară, dări de seamă, cronici literare ș.a. Rubrici: „Versuri și proză", „Studii", „Recenzii", „Revista presei", „Poșta redacției". Colaborează cu versuri: Ion Sîn-Giorgiu, Artur Enășescu *(Sonet*, nr. 3/1919), D. Iov, Ion Ojog, G. Voievidca; cu proză: Vladimir Nicoară; cu studii: Vintilă Mihăilescu, Tiberiu Crudu, Artur Gorovei (despre romanul *Iluzii pierdute* de M. Kogălniceanu, nr. 11—12/1919). Semnează necrologuri: N. N. Răutu *(A. Vlahuță*, nr. 21—22/1920; *C. Dobrogeanu-Gherea*, nr. 23—24/1920), Emil Diaconescu *(I. Bogdan*, nr. 11—12/1919; *A. D. Xenopol*, nr. 12—22/1920). La nr. 8—10/1919, închinat lui M. Eminescu, cu prilejul împlinirii a 30 de ani de la moarte, colaborează, între alții: N. Iorga, Artur Enășescu, M. Dragomirescu, Tiberiu Crudu, Sextil Pușcariu, I. Simionescu. „Cronica literară" este semnată de Artur Enășescu, Tiberiu Crudu și C. Iordăchescu. Artur Enășescu scrie despre poezia lui Lucian Blaga *(Lucian Blaga, Un nou poet)*, cu prilejul apariției vol. *Poemele luminii* și *Pietre pentru templul meu* (nr. 11—12/1919 ș.u.). Începînd cu nr. 18/1920, rubricii „Recenzii și note" i se adaugă „Polemica". C. Iordăchescu publică în nr. 20/1920 articolul *Cazul Macedonski*, în care afirmă: „E semn de barbarie de a tăgădui *opera* pentru cusururile reale sau pe nedrept atribuite omului", iar în nr. 23—24/1920, se reproduce, din *Revista independentă** *Noaptea de mai*. În nr. 1/1921, apare scrisoarea de mulțumire a lui Macedonski, datată „29 mart. 1920". Poetul încearcă să se disculpe de epigrama la adresa lui Eminescu publicată în *Literatorul**, afirmînd că opera sa nu poate fi despărțită de viață: „Cînd voi fi judecat de cei care o să vină după viața mea reală, se vor îngrozi de mișelia, defăimarea și nerecunoașterea, a cărei victimă am fost". Ultimul număr, 2/1921, reproduce sub titlul *Mustrări postume. Către o generație neînțelegătoare*, în facsimil, cuvintele lui Macedonski: „Nu m-am dus în străinătate ca să mă răzbun, ci ca să impun acolo numele țării mele. Așa a urmat Heliade, Alecsandri, Bolintineanu și, în ultimul timp, Xenopol." Alți colaboratori: M. Șerban, M. I. Bantaș, M. Poslușnicu.

(F. 16 × 24 cm; B.A.R., P I 5008)

JUNIMEA ROMÂNĂ. Revistă democratică, pentru apărarea principiilor revoluției de la 1848. Apare la Paris, lunar (mai—iun. 1851, în total două nr.). Red.: G. Cretzianu, A. Odobescu, Dimitrie Florescu, dr. P. Iatropolu, Dimitrie Berendei, Al. Sihleanu. **J.r.** este redactată de studenții munteni și moldoveni aflați la Paris, care îi invită pe „junii democrați din Transilvania, Bucovina și Banat" să colaboreze, pentru ca revista să fie „un adevărat organ al republicii românilor". Obiectivele publicației sînt: „unitatea națională, suveranitatea națională, egalitatea în drepturi a tuturor cetățenilor". Convinși fiind că „fericirea noastră nu va veni niciodată de la capetele încoronate" și „ajutorul nostru nu va veni niciodată de la străini", redactorii susțin: „La noi este toată puterea, noi înșine nu vom fi tari pînă nu vom fi odată uniți". **J.r.** urma să publice articole de artă, literatură, istorie, politică, morală pentru formarea „literaturii naționale".

(F. 21 × 28 cm; B.A.R., P II 2180)

Bibl.: Cornelia C. Bodea, *Din activitatea revoluționară a „Junimei române" de la Paris*, în *Studii*, 1961, nr. 5; M. N. Rusu, *„Junimea română"*, în *Săptămîna*, 1976, nr. 285.

JURNAL PENTRU TOȚI. Magazin bihebdomader ilustrat. (JURNALU PENTRU TOȚI. Magazin bihebdomader ilustratu). Apare la București (1 iun. — 2 dec. 1879). De la nr. 21, apare cu titlul *Ziar pentru toți*. **J. pentru t.** publică bibliografii și fotografii sub titlul generic *Oameni mari ai țării noastre*: C. Negri, D. Bolintineanu, N. Nicoleanu, D. Petrino. Colaboratori: C. C. Pleșoianu, Teodor Dumbrăveanu, D. Bodescu, Iuliu I. Roșca, N. Petrașcu, D. Petrino. Traduceri din Jules Verne și Paul Féval.

(F. 26 × 36 cm; B.A.R., P III 198)

JURNALUL. Cotidian politic democrat, cu pagină literară. Apare la București (13 oct. 1939 — 10 iul. 1947). Fondator: C. Vișoianu; dir.: Tudor Teodorescu-Branișteanu. După o întrerupere în anii 1942—1943, reapare la 14 nov. 1944, cu titlul *Jurnalul de dimineață*; editează *Almanahul ziarului „Jurnalul de dimineață"** **J.** se adresează „tuturor claselor sociale și tuturor categoriilor de activitate omenească" (T. Teodorescu-Branișteanu). Articolele de fond sînt semnate de Demostene Botez, T. Teodorescu-Branișteanu, C. Vișoianu, Șerban Voinea, Octav Livezeanu. La începutul anului 1940, **J.** anunță că, pentru a oferi cititorilor „o informație și o documentare cît mai precisă asupra tuturor problemelor, și-a asigurat colaborări permanente în cadrul rubricilor „Literatură, artă, umor", „Femeile între ele", „Jurnalul economic", „Jurnalul muncitoresc", „Puncte de vedere", „Ultima oră", „Cronica militară", de politică externă, precum și celor probleme culturale, sociale și economice. „Cronica literară" este semnată de Șerban Cioculescu, cea „teatrală" de V. Eftimiu, cea „cinematografică" de D. I. Suchianu. Rubrica „Însemnări" îi aparține lui M. Sevastos. După 23 August 1944, **J. de d.** continuă lupta pentru democrație și libertate. Alături de vechii colaboratori ai ziarelor *Adevărul** (1871—1951), *Dimineața** și **J.** — suprimate, scriu la **J. de d.** Emil Isac, Cezar Petrescu, Tudor Mușatescu („Cronică rimată"), F. Brunea-Fox, Eugen Crăciun *(Amintirea lui N. Iorga*, nr. 14/1944). **J. de d.** publică, în traducere românească, scrisoarea lui Emil Ludwig, apărută în ziarul *La Bataille*, sub titlul *Lui Adolf Hitler sau stației sale*, nr. 148/1945), precum și o precizare a lui Lucrețiu Pătrășcanu, în legătură cu actul de la 23 August 1944. Cronici literare, teatrale și cinematografice apar sporadic. Alți colaboratori: Gala Galaction, Ion Pas, Em. Serghie, N. Ghiulea, G. Stroe, Titel Petrescu, L. Ghelerter, C. I. Parhon, Vl. Streinu, G. Vlădescu-Răcoasa, I. Zamfirescu, Stanciu Stolan, P. V. Haneș.

(F. 44 × 64 m; B.A.R., P IV 16 420)

JURNALUL DE AMIAZĂ. Politic, teatral, sportiv, ilustrat. Apare la București, zilnic (20—28 sept. 1912, în total opt nr.). Își propune să prezinte, sub forma reportajelor, evenimente politice, chestiuni de interes general, precum și viața artistică prin informații obiective, în cadrul rubricilor: „Ecouri", „Teatru-muzică", „Noutăți teatrale", „Ultima oră", „Spectacolele serii". Colaborează cu proză, eseuri, amintiri: N. Pora, V. Eftimiu. Apar fără semnătură articole politice despre izbucnirea războiului în Balcani, formarea guvernului sub președinția lui Titu Maiorescu. Alți colaboratori: M. Faust, Ioan Grula.

(F. 32 × 44 cm; B.A.R., P IV 33 335)

JURNALUL DE DIMINEAȚĂ, vezi JURNALUL *

JURNALUL LITERAR. Foaie săptămînală de critică și informație literară. Apare la Iași (1 ian. — 31 dec. 1939). Dir.: G. Călinescu. După *Sinteza** și *Capricorn**, G. Călinescu intenționează „o gazetă de critică și informație literară", care să ofere „o icoană integrală a literaturii noastre", în genul revistei franceze *Les Nouvelles Littéraires*. Doi factori pledau în favoarea unei asemenea reviste: interesul intelectualului față de literatură și modificarea gustului publicului. Pentru a cultiva în tineret „pasiunea curată a creației", conducătorul **J.l.** renunță la „Cronica cinematografică", „teatrală", „plastică" sau „sportivă". În locul obișnuitei „Poște a redacției", G. Călinescu inițiază rubrica „Primii pași", în care își propune să publice extrase din manuscrisele începătorilor. Rubrica este ilustrată cu un singur poet: Mircea Pavelescu (nr. 20). Publicînd *Instrucțiuni pentru cercetători de istorie literară* și *Instrucțiuni pentru colaboratori*, sub semnătura lui G. Călinescu, **J.l.** contribuie la dezvoltarea spiritului critic, la educarea „publicului celui mare, dîndu-i din cîmpul artelor acele aspecte care înfrumusețează viața de toate zilele". Rubrici permanente: „Figuri contemporane", „Documente-istorie literară", „Cronici", „Recenzii", „Reviste", „Carnet săptămînal". La rubricile: „Documente-istorie literară" și „Figuri contemporane", G. Călinescu publică studii despre Camil Petrescu, Duiliu Zamfirescu, T. Maiorescu, Gib Mihăescu, Al. Macedonski, Al. A. Philippide, H. Papadat-Bengescu, L. Rebreanu, M. Sorbul, C. Dobrogeanu-Gherea, I. Trivale, G. Topîrceanu, N. Filimon, I. Pillat și

L

LABOREMUS. Revista elevilor de la Liceul „Moise Nicoară" din Arad. Apare bilunar (25 apr. — 2 iun. 1926, în total două nr.; 1968— continuă), sub supravegherea lui Inocenţiu Langa. Red.: Gh. Florea. Scopul revistei era ca „surplusul de energie tinerească" să fie întrebuinţat „în a pune pe hîrtie un gînd, o simţire". Primul număr conţine articole literare şi ştiinţifice, traduceri, recenzii şi note, precum şi producţii beletristice ale elevilor, între semnatari remarcîndu-se elevul M. Beniuc, debutant, cu traducerea poeziei *Clopote de seară* de Th. Moore şi o scurtă recenzie la volumul de poezii *În robia lor* de Aron Cotruş. În nr. 2, Beniuc prezintă culegerea de versuri *Scut şi targă* de Perpessicius, fost profesor al liceului. În 1968, **L.** reapare ca revistă a elevilor Liceului „Ioan Slavici" din Arad, cu un salut din partea lui M. Beniuc.

(F. 24 × 38 cm; B.A.R., P II 40 840, 35 097)

Bibl.: *Monografia Liceului „Ioan Slavici". Fost „Moise Nicoară" din Arad, 1745—1919—1971*, Arad, 1971.

LAMURA. Revistă de cultură, literatură, artă, ştiinţă. Apare la Bucureşti, lunar (oct. 1919 — sept.-dec. 1928), ca organ al Ministerului Cultelor şi Instrucţiunii. Dir.: Al. Vlahuţă (la nr. 1—2/1919), I. Al. Brătescu-Voineşti (1919—1927), I. Simionescu (1928); red.: Gh. D. Mugur, Ap. D. Culea. Din comitetul de redacţie au mai făcut parte: Al. Busuioceanu, N. Crainic, D. Pompei, I. A. Rădulescu-Pogoneanu, Izabela Sadoveanu, V. Voiculescu. În anul 1922, apare cu subtitlul *Revistă de cultură generală*, modificat în 1927, în *Revistă pentru îndrumări pedagogice şi propagandă culturală*. **L.** urmărea „să recheme din umbra trecutului nostru figurile mari şi faptele vitejeşti care alcătuiesc bogăţia nesfîrşită şi puterea cea pururea vie a unui neam şi să facă din cultul amintirii lor sprijinul nostru moral şi îndreptarea de fiecare ceas a străduinţelor noastre spre mai bine". În nr. 2/1919, se anunţă încetarea din viaţă a lui Al. Vlahuţă, la 20 nov., într-un necrolog semnat de Gh. Adamescu. Revistă de cultură şi educaţie naţională, **L.** publică şi literatură — versuri, proză, teatru, cronici, recenzii, note, articole de critică, de istorie literară, traduceri din literatura universală, folclor, lingvistică, filozofie, psihologie, etică, ştiinţă popularizată, arte ş.a. Colaborează cu versuri: T. Arghezi *(Biserica din Gropi*, nr. 2—3/1922), Lucian Blaga *(Linişte*, nr. 1/1919; *Pan*, nr. 10—11/1920; *Vară*, nr. 12/1920; *Heraclit lîngă lac*, nr. 2—3/1922), A. Cotruş, N. Crainic, N. Iorga *(Înainte*, nr. 10—11/1921), Adrian Maniu, I. Pillat *(Biserica lui Horia*, nr. 4/1923), Mihail Sorbul, Al. T. Stamatiad, Zaharia Stancu *(Dimineaţă*, nr. 7—8/1928, din vol. *Pome simple)*, V. Voiculescu *(Mormîntul stegarului*, nr. 1/1919 ş.a.); cu proză: I. Agîrbiceanu *(Spre biruinţă*, nr. 1/1922 ş.a.), I. Al. Brătescu-Voineşti *(Amintirile copilăriei*, nr. 1/1928, republicare), N. M. Condiescu, Al. Lascarov-Moldovanu, Gib I. Mihăescu *(Raba Mândica*, nr. 7—8/1924), Cezar Petrescu *(Predoslovie*, nr. 2—3/1922), L. Rebreanu *(Fiara*, nr. 12/1920), M. Sadoveanu *(Clicia*, nr. 4—5/1920), I. C. Vissarion, Al. Vlahuţă; cu teatru: N. Iorga *(Constantin Brîncoveanu*, dramă în cinci acte, scena I, actul III, nr. 10—11/1921). Sînt reproduse aforisme de Blaga, Iorga, Brătescu-Voineşti ş.a., cuvinte despre „cititul cărţilor" culese de Ap. D. Culea. Gh. Adamescu se ocupă de *Viaţa şi opera lui Vlahuţă* (nr. 2/1920), Al. Busuioceanu prezintă opera lui Alecsandri, Eminescu, Creangă şi Caragiale, Gala Galaction semnează *Amintiri despre Vlahuţă* (nr. 3/1920), N. Iorga, articolul *Literatura care ne trebuie* (nr. 1/1919). Recenziile şi notele pe marginea cărţilor consemnează apariţia unor lucrări cu conţinut instructiv şi educativ. Se mai reţin: un rezumat al conferinţei ţinute de N. Iorga la Timişoara, cu titlul *Unitatea naţională în literatura românească* (nr. 1/1927), *Glosse despre roman* de Al. Bădăuţă (nr. 1/1928), precum şi medalioane închinate unor personalităţi de peste hotare (centenarul naşterii lui Ibsen) sau din ţara noastră: I. Al. Brătescu-Voineşti (la 60 de ani, nr. 1/1928), D. Gusti, G. Enescu. Alţi colaboratori: Em. Bucuţa, Tiberiu Crudu, I. Gr. Oprişan.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R.; P I 5 303)

Bibl.: I. Hangiu, *„Lamura" ultima revistă condusă de Vlahuţă*, în *L L R*, 1976, nr. 4; Aurora Alucăi, *Lamura*. Indice bibliografic, B.C.U.I., 1981.

LANGUE ET LITTÉRATURE. Bulletin de la Section littéraire. Academia Română. Apare la Bucureşti, anual (1940, 1941), sub conducerea lui Th. Capidan şi D. Caracostea. Destinat informării străinătăţii, *Buletinul* cuprinde studii de limbă şi literatură, recenzii de cărţi şi note etimologice în limba franceză. Colaboratori: D. Caracostea, D. Popovici. Vezi şi ANALELE ACADEMIEI ROMÂNE *

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 19 065)

LANURI. Revistă de cultură. Apare la Mediaş, de şase ori pe an (1933 — mai-iun-iul. 1939). Dir.: Mihail Axente; red.: George Popa. Alături de *Abecedar* * şi *Pagini literare* * (1934—1940),

L. este o revistă regională de orientare tradiţionalistă, cu preocupări speciale pentru promovarea literaturii din Transilvania. Publică versuri semnate de poeţi tineri: G. Vaida, Aurel Marin, Ion Th. Ilea, Radu Stanca, Ion Şugariu, Vlaicu Bârna, Olimpiu Boitoş, Gr. Bugarin, Virgil Carianopol, sau de cei care debutaseră cu un deceniu în urmă: Ion Pillat *(Veveriţă, Tăcere*, nr. 5—6/1936), Al. T. Stamatiad, Aron Cotruş. Eseuri critice, rubrica „Oameni şi opinii", cronici literare, plastice, recenzii de cărţi şi reviste, însemnări, note bibliografice sînt semnate de G. Popa, Olimpiu Boitoş, N. Albu, N. Ladmiss-Andreescu. Articolele *Pentru o literatură română* (nr. 1/1937) de G. Popa, *Estetica şi estetismul* (nr. 4/1937) de Victor Iancu şi *Contribuţie la o istorie a Ardealului* (nr. 5—6/1937) de N. Albu, reprezintă încercări de analiză a fenomenului literar românesc contemporan. Astfel, poezia lui Lucian Blaga este, după opinia lui G. Popa, sinteza lirică a destinului uman, iar lirica lui Emil Giurgiuca şi Theodor Mureşanu se caracterizează prin optimism. N. Albu publică o scrisoare a lui Titu Maiorescu din „sept. 1880", cuprinzînd observaţii asupra baladei *Floarea soarelui* de Şt. Cacoveanu. Alţi colaboratori: C. Salcia, Traian Chelaru, Aurel Chirescu, Th. Scarlat, D. Danciu, I. Moldoveanu.

(F. 14 × 20 cm; B.A.R., P I, II 14 874)

LANURI. Revistă de cultură generală a Liceului C.F.R. „Aurel Vlaicu". Apare la Bucureşti, lunar (apr.—dec. 1934), sub conducerea unui comitet de direcţie alcătuit din Bartolomeu Popescu, Constantin Gerotă, Dumitru Murărăşu şi Virgil Tempeanu. Pe lîngă scurte încercări literare ale elevilor, revista publică versuri de I. U. Soricu, articole semnate de C. Gerotă *(Cincizeci de ani de la reprezentarea comediei „O scrisoare pierdută" a lui I. L. Caragiale)*, D. Murărăşu *(Actualitatea lui Eminescu. Călin Nebunul, Model şi creaţie)*, studiu urmat de transcrierea integrală a basmului versificat şi a modelului după ms. 2268), necrologul *G. Bogdan-Duică* de C. Gerotă, precum şi inedita eminesciană [*În mări de Nord*], transcrisă de D. Murărăşu după ms. 2284. Virgil Tempeanu traduce versuri de Gottfried Keller. Cronica literară la romanele *Velerim şi Veler Doamne* de V. I. Popa, *Doctorul Taifun* de Gala Galaction şi *Golia* de Ionel Teodoreanu aparţine lui Pompiliu Constantinescu. Alţi colaboratori: Honoriu Boicescu, G. F. Ciauşanu.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 14 302)

LANURI (1924), vezi SUFLETUL NOSTRU *

LA ZID. Săptămînal satiric. Publicaţie democratică. Apare la Bucureşti, lunar (seria I: 1932—1933; seria a II-a: 3 oct. 1935 — 22 iul. 1936). Red. şi ilustrator: Ion Anestin. Folosind textul şi caricatura ca mijloc de combatere a demagogiei politice, a falsului democratism burghez — ilustraţiile copertelor sugerînd diverse aspecte ale vieţii sociale contemporane: *La zid cu omul politic... cu parlamentul, cu bugetul statului* — revista conţine, în prima serie, articole semnate de Pompiliu Constantinescu, Tudor Teodorescu-Branişte, Mircea Ştefănescu, însoţite de variate şi numeroase ilustraţii de Ion Anestin. Interzisă după 16 nr., **La z.** reapare cu scopul de a fi „ecoul cetăţenesc fără adulaţie politică, fără ocolişuri spre sud, spre nord, spre dreapta sau spre stînga şi de civilizată prezentare grafică". Rubricile seriei a II-a sînt: „Zvonuri, şoapte, strigăte", „La microscop", „Povestea vorbei", „Mica publicitate", „Cupletul săptămînii", „Cronică". Fiecare număr abordează o anumită temă: *Negrii, Mîncăii, Farsa, Specula, Circul*. Semnează proză (schiţe) şi eseuri: Ion Anestin, Mircea Ştefănescu, M. Sebastian, Victor Eftimiu. „Cronica literară" este semnată de Pompiliu Constantinescu. Alţi colaboratori: Andrei Tudor, I. Peltz, Florin Iordăchescu.

(F. 27 × 37 cm; B.A.R., P III 12 675)

LECTURA. Revistă lunară. Apare la Turnu Severin (nov. 1895—oct. 1896). Redacţia urmărea să fie de folos unei mişcări literare care să contribuie la ridicarea nivelului cultural, publicînd nuvele de A. Livianu şi Şt. Bodin, rezumatele conferinţelor ţinute la Ateneul din Turnu Severin, o „Rubrică folcloristică" şi „Revista publicaţiunilor". Se mai reţin o încercare de analiză a ideilor filozofice, politico-sociale şi poetice ale lui Eminescu, şi un poem dramatic, *Cresus*, de C. Tanoviceanu.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R.; P I 442)

LECTURA. Revistă lunară pentru răspîndirea literaturii şi ştiinţei. Apare la Bucureşti (dec. 1906 — aug.-sept. 1907, în total zece nr., ultimul dublu). În 1907, apare cu subtitlul *Revistă ştiinţifică-literară*. Din mai 1907, se menţionează că apare sub îngrijirea lui B. Marian. **L.** este o culegere de texte din literatura română şi străină, aparţinînd unor autori „atît vechi, cît şi moderni" Sînt republicate poezii de V. Alecsandri, O. Goga. *(Noi, Rugăciune)*, M. Eminescu *(Se bate miezul nopţii* şi inedita *Ce suflet trist....)*, G. Coşbuc *(Nunta Zamfirei)*, proză de I. Creangă *(Ivan Turbincă)*, Al. Russo *(Cîntarea României)*, Delavrancea *(Irinel)*, Al. Odobescu (fragmente din *Pseudokynegheticos*. Traducerile din literatura universală ocupă spaţiul cel mai întins, începînd cu Cervantes, Marcel Prevost, La Bruyère şi Voltaire, pînă la romanticii V. Hugo, Lamartine, Lermontov, Puşkin, Leopardi şi la realiştii Balzac şi Tolstoi. De cele mai multe ori, traducătorii nu sînt menţionaţi. Colaboratori: G. Tutoveanu, H. G. Lecca, N. Ţinc.

(F. 14 × 22 cm; B.A.R.; P I 1 320)

LECTURA. Apare la Craiova, lunar (mart. — iun.-iul. 1923, în total cinci nr., ultimul dublu). Scopul mărturisit era pătrunderea gustului cititului „în toată pătura socială", răspîndirea germenilor culturii înnobilîndu-i pe cititori „cu idei rodnice şi curate". Publică versuri, proză, note, cronici scurte despre cărţi şi reviste. Colaborează cu versuri: G. Voevidca, Al. Iacobescu; cu eseuri: A. D. Atanasiu *(Unde sînt criticii?)*, Ioan Timuş *(Ceva despre literatura japoneză)*. Al. Iacobescu traduce din Jeanne Loiseau, G. Voevidca din literatura arabă *(Flori orientale)*. Alţi colaboratori: Th. Roman, I. Frunză.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 6 879)

LIGA LITERARĂ. Revistă modernistă. Apare la București, lunar (iun. 1893 — oct. 1895; aug. 1898, în total 25 nr.). În 1898, apare cu subtitlul *Revistă săptămînală*. Editată de colaboratori ai *Literatorului* * — Bonifaciu Florescu, M. Demetriade, Al. Obedenaru și Iuliu C. Săvescu,— **L.l.** publică versuri și proză de factură modernă, de la poezia nevrozei a lui M. Demetriade și cea a macabrului lui Al. Obedenaru, pînă la motivele romantice și simboliste ale lui I. C. Slăvescu. B. Florescu semnează poeme în proză și traduceri din Jean Richepin, Jules Lemaitre și Anatol France. I. C. Săvescu traduce poemul *Corbul* de Edgar Allan Poe și un fragment din *Antigona* de Sofocle. Mai apar traduceri din V. Hugo, Petőfi, L. Tolstoi și Catulle Mendès. Alți colaboratori: Ana Ciupagea, Vl. Macedonski, I. I. Livescu, O. Dabija.

(F. 16 × 24 cm; B.A.R. P I 443)

LIGA ORTODOXĂ. Ziar cotidian. Apare la București, zilnic (20 iul. — 17 sept; 25 sept. — 16 dec. 1896), apoi săptămînal (17 dec. 1896 — 1 ian. 1897). Dir. pol. Al. Macedonski, prim-red.: Eugen Vaian (pînă la 14 sept. 1896). Publicație antidinastică, publică versuri și proză, reportaje și traduceri din literatura universală, în special franceză, continuînd astfel programul *Literatorului* *. Ziarul (și suplimentul său omonim *(Liga ortodoxă* *, 1896) aduc în literatură nume a doi tineri: un poet, T. Arghezi, și un prozator, Galaction. În nr. 9/1896, debutează T. Arghezi cu poezia *Tatălui meu*, semnată Ion N. Theodorescu, urmată de poeziile *Iubitei mele* (nr. 18/1896), *În zări* (nr. 50/1896), *Frunză galbenă* (nr. 52/1896), colaborarea tînărului de 16 ani continuînd în suplimentul literar al ziarului. Mai semnează versuri Al. Macedonski *(Oh! Doamne*, nr. 50/1896, *Țarina*, nr. 51/1896), Const. Caselli, Sofronic Ivanovici, Elisabeta M. Z. Ionescu ș.a.; proză: Al. Macedonski (nuvela naturalistă *Între cotețe*, nr. 48/1896 ș.u.), D. Caselli (romanul *Lupta pentru mărire*, nr. 20/1896 ș.u.). La „Foița ziarului", apar încă din primele numere romane traduse din limba franceză: *Misterele inchiziției* de Eugénie Briffault, *Rougon Macquart. Istoria naturală și socială a unei familii sub cel de-al doilea imperiu* și *Pîntecele Parisului* de Émil Zola, traducător D. Caselli. Același semnează traducerea nuvelei *Vrăjitorul* (nr. 5/1896) de Catulle Mendès. Alte texte traduse (versuri și proză) sînt de Pierre Loti, Paul Bourget, Uhland.

(F. 37 × 45 cm, 29 × 40 cm; B.A.R., P IV 662)

LIGA ORTODOXĂ. Supliment literar al ziarului cu același titlu (*Liga ortodoxă* *, 1896—1897). Apare la București, săptămînal (20 oct. — 8 dec. 1896, în total opt. nr.). Dir.: Al. Macedonski. Suplimentul este destinat literaturii originale, Macedonski avînd meritul de a fi remarcat talentul tinerilor Tudor Arghezi și Gala Galaction și de a le fi înlesnit tipărirea aici a textelor de început. Prima pagină a întîiului număr se deschide cu poezia *Valea Saulei*, semnată Ion Theo, tipărită cu litere mari pentru a atrage atenția cititorilor. Urmează versurile *Zori de azur* (nr. 2), *În Roma* (nr. 3), *Do-re-mi* (nr. 5), *Aegypt* (nr. 7) și *Maiul roz* (nr. 8). Nr. 2 aduce în cîmpul literaturii numele lui Gala Galaction, care, cu numele adevărat, Gr. Pișculescu, semnează, împreună cu M. Pașcan, versurile *Tablou uitat*. Editorialul nr. 4, intitulat *Poezie și poeți contemporani*, aparținînd directorului, certifică talentul lui Arghezi. Referindu-se la versurile acestuia, Macedonski scrie că ele „vor răpi totdeauna admirațiunea celor pe care armonia și frumosul, melancolia și toate senzațiile vii, dulci sau întunecate le comportă". Noul poet rupe cu „tehnica veche a versificației, cu banalitatea imaginilor și a ideilor". Macedonski se străduiește să impună și alte nume, ca D. Caselli și C. Cantilli, scriitori minori, primul colaborator cu proză (romanul *Olteanca cea frumoasă sau Inchiziția în Valahia în sec. al XIII-lea*), al doilea, cu versuri. Mai colaborează Al. Antemireanu, cu articolul *Celebritatea literaturii* (nr. 4). În nr. 4, se reproduce recenzia lui Gr. Pișculescu la vol. *Excelsior* de Al. Macedonski, apărută anterior în revista școlărească *Zig-Zag* (1896).

(F. 37 × 47 cm; B.A.R., P IV 662).

Bibl.: A. Iliescu, *Sateliții „Literatorului"*. I *Liga ortodoxă*. II *Revista modernă*, în *Viața românească*, 1968, nr. 5.

LIGA ROMÂNĂ. Organ al „Ligii pentru Unitatea Culturală a tuturor Românilor". Apare la București, săptămînal (16 iun. 1896 — 2 ian. 1900), sub direcția Comitetului Central Executiv al Ligii (pînă la 22 dec. 1896). De la 5 ian. 1897, apare cu subtitlul *Revistă săptămînală pentru interesele unității culturale a tuturor românilor*. Articolul-program al publicației este semnat, între alții, de C. Dissescu, dr. Obreja și C. Rădulescu-Motru și pus în aplicare de G. Bogdan-Duică și Nerva Hodoș. Semnează comentarii politice V. A. Ureche și C. Rădulescu-Motru, articole literare și politice: Nerva Hodoș și G. Bogdan-Duică, care este și autorul recenziilor, notelor și informațiilor culturale. Reținem din sumar cîteva articole de istorie literară și culturală: *Un critic al lui Eminescu (Al. Grama, 1850—1896)* de G. Bogdan-Duică (nr. 1/1897), *Enciclopedia română* (nr. 12/1898), *Poema română* (nr. 10/1898). Alți colaboratori: M. Strajanu, I. G. Sbiera.

(F. 46 × 64 cm, 20 × 29 cm; B.A.R., P II 517)

LIMBA ROMÂNĂ. Foaie pentru limbă, artă și literatură. Apare la Timișoara, de trei ori pe săptămînă (22 ian. — 19 iun. 1920), cu text în limbile română, germană și maghiară (pe trei coloane). Dir.: Camil Petrescu. **L.r.** publică articole privind presa românească din trecut, revistele literare și ziarele politice ale vremii, despre originea limbii române, partidele politice, alegerile și sistemul parlamentar, precum și un rezumat al *Istorici literaturii române* de M. Dragomirescu și Gh. Adamescu.

(F. 40 × 56 cm; B.A.R., P IV 5 264)

Bibl.: G. Țepelea, *Activitatea lui Camil Petrescu la revista „Limba română"*, în *Scrisul bănățean* 1963, nr. 10; C. N. Mihalache, *Camil Petrescu, profesor și ziarist la Timișoara*, în *L.L.*, 1964, vol. VIII.

LIMBA ROMÂNĂ. Revistă bilunară de literatură și artă. Apare la București (1 mart. 1929 — 15 febr. 1932). Red.: V. Corbasca. De la 15 nov. 1931, apare cu subtitlul *Artă, literatură, sociologie*, iar la 15 febr. 1932, subtitlul este *Socială, literară, artistică*. Publicație menită să formeze gustul tineretului școlar pentru o lectură aleasă și să-i familiarizeze pe elevi cu „literatura scriitorilor contemporani", să reproducă din critica românească texte cu caracter moral și instructiv-educativ. **L.r.** mai conține versuri și proză, cronici, note, însemnări, carnet editorial, informații școlare, corespondență. Sînt publicate sau republicate versuri de: T. Arghezi *(Creion*, nr. 10/1931), Simona Basarab, Al. Bilciurescu, Zaharia Stancu, Mihai Moșandrei, G. Bacovia, Artur Enășescu, Camil Petrescu, I. Buzdugan, D. Nanu, Eugen Jebeleanu; proză de: N. N. Beldiceanu, Sărmanul Klopstock, Mircea Damian, Gib. Mihăescu, I. A. Bassarabescu; teatru de: Camil Petrescu *(Danton*, tabloul VIII, nr. 2/1931); se reproduc texte din criticile lui Titu Maiorescu, C. Dobrogeanu-Gherea, G. Ibrăileanu, E. Lovinescu. Un loc important îl ocupă articolele de istorie și teorie literară: Th. D. Speranția, *Școala ardeleană și curentul latinist* (nr. 2/1929), Aurel C. Vasiliu, *Ideile lui Eminescu în epoca 1869—1874* (nr. 11/1931), Camil Petrescu, *Poezia pură* (nr. 3/1932), Paul I. Papadopol, *Literatura contemporană și manualele didactice* (nr. 3—4/1932). Cronicile literare sînt semnate de V. Corbasca ș.a., între cărțile prezentate de acesta figurînd *Întunecare* de Cezar Petrescu, *Arhanghelii* de I. Agârbiceanu, *Craii de Curtea Veche* de Mateiu I. Caragiale, *Eonul dogmatic* de Lucian Blaga. Începînd cu nr. 1/1931, cronicile literare și teatrale aparțin lui Perpessicius, Camil Petrescu și Scarlat Struțeanu. Alți colaboratori: Traian Matescu, Șerban Bascovici, Vladimir Cavarnali, Dem. Bassarabeanu, Tudor Măinescu, Al. Lascarov-Moldovanu, G. Nichita, D. Nanu, Mircea Vulcănescu, Ilariu Dobridor, F. Aderca, Ion Pogan, Neagu Rădulescu, M. Ilovici.

(F. 23 × 32 cm; B.A.R, P II 10 316)

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ. Revistă trimestrială pentru elevi, editată de Societatea de Științe Filologice din R. S. România. Apare la București (1972 — continuă). Red. resp.: Al. Bistriteanu (1972—1974); red.-șef: I. Hangiu (din 1974). Colegiul de redacție (în 1982): Marica Anghelescu și Mircea Frînculescu — red., Gheorghe Antonescu, Nae Antonescu, Constanța Bărboi, G. Beldescu, Ion Buzași, Vladimir Dogaru, Ștefan Augustin-Doinaș, Augustin Macarie, Aurelia Marinescu, Dorina Mărgineanțu, Iuliu Pârvu, Nicolae I. Nicolae, Ileana Oancea, Tudor Opriș, Gabriela Pană-Dindelegan, Marian Papahagi, Vasile Poenaru, Stere Rădoi, Gh. Șovu, Al. Tudorică — membri. Apărută inițial sub forma unei culegeri de articole, cu titlul *Limbă și literatură pentru elevi*. publicația și-a propus să cultive, în rîndurile tineretului școlar, interesul și pasiunea pentru studiul limbii și literaturii române, gustul pentru lectura operelor de valoare ale literaturii naționale și universale, să încurajeze afirmarea tinerelor talente. La rubricile permanente, „Gramatică, vocabular", „Stil, compoziție", „Cenacluri, reviste", „De la corespondenții revistei", colaborează Iorgu Iordan, Al. Graur, I. Coteanu, B. Cazacu, Gabriela Pană-Dindelegan, Valeria Guțu-Romalo, Al. A. Philippide, Șerban Cioculescu, Al. Dima, Al. Piru, Paul Cornea, D. Micu, precum și numeroși profesori, cercetători, cadre didactice din întreaga țară, membri ai Societății de Științe Filologice. Revista mai publică articole despre literatura națională și universală, analize stilistice, portrete literare etc. La rubricile „Tinere talente" și „Debuturi", apar versuri ale elevilor, iar la rubrica „Curier", se dau răspunsuri la scrisorile primite de redacție în cursul unui trimestru. Începînd cu anul 1979, **L. și l. r.** editează, cu prilejul etapei finale a Consursului de Limbă și Literatură Română „Mihai Eminescu", suplimente anuale, intitulate *Eminesciana*. Alți colaboratori: Constanța Bărboi, G. Beldescu, Const. Ciopraga, Ion Diaconescu, Vl. Dogaru, Paul Cornea, Ion Dumitrescu, Emil Giurgiu, Al. Mitru, A. Gh. Olteanu, I. Rotaru, Pavel Ruxăndoiu, Gh. Șovu, Cornelliu Nistor, G. G. Ursu, Victor Vișinescu.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 37 363)

LIMBĂ ȘI LITERATURĂ. Culegere de articole și studii, editată de Societatea de Științe Filologice din R. S. România. Apare la București, anual (seria I: 1955—1957; 1960—1962, 1970), bianual (seria I: 1963—1965; seria a II-a: 1975—1977), apoi trimestrial (seria I: 1966—1969; seria a II-a: 1972—1974; 1978 — continuă). Red. resp.: Perpessicius (1962—1963), Al. Graur (1965—1969), Al. Dima (1969—1976), B. Cazacu (din 1972). Colectivul de redacție (în 1982): Mircea Anghelescu, Mioara Avram, Gh. Bulgăr, I. C. Chițimia, Clara Georgeta Chiosa, Paul Cornea, Mircea Frînculescu — red., Mircea Handoca, I. Hangiu, Liliana Ionescu-Ruxăndoiu, Ștefan Munteanu, Adriana Niculiu, A. Gh. Olteanu, N. Saramandu, D. Săvulescu, Graziela Ștefan. Publică articole și studii despre limbă și stil, articole de istorie, critică și teorie literară, de metodica predării limbii și literaturii, texte și documente inedite, bibliografii. Colaboratori: Perpessicius, Tudor Vianu, Al. Graur, Șerban Cioculescu, Petre V. Hanes, Iorgu Iordan, Al. Philippide, Al. Piru, Ovidiu Papadima. Începînd cu anul 1972 conținutul culegerii este adaptat cerințelor de modernizare a învățămîntului filologic de toate gradele. S-au creat rubrici noi: „Didactica modernă", „Limba română actuală", „Limba și literatura română peste hotare", „Din istoria învățămîntului limbii și literaturii române", „Analize de text", solicitîndu-se colaborarea profesorilor din învățămîntul de toate gradele din întreaga țară. Alături de B. Cazacu, Al. Dima, Const. Ciopraga, I. Coteanu, Mioara Avram, Adrian Marino, Dumitru Micu, Șt. Munteanu, G. I. Tohăneanu, semnează articole Mircea Anghelescu, Gh. Bulgăr, I. C. Chițimia, I. Hangiu, Mircea Popa, Al. Săndulescu, Mihai Zamfir, Gabriela Pană-Dindelegan, G. Beldescu, Liliana Ionescu-

(15 oct. 1906 — 3 dec. 1911), săptămînal (1 ian. — 15 nov. 1912) și din nou bilunar (16 nov. 1912 — 15 aug. 1914); lunar, la București (1 ian. 1919 — aug.-sept. 1920) și la Sibiu (ian.-febr.-mart. 1934 — sept. 1939; serie nouă: apr. 1941 — dec. 1944). Comitetul de redacție (în 1902): Octavian Goga, Ioan Lupaș, Ioan Meitani, Dionisie Stoica, Ioan Lăpădat, Vasile E. Moldovan, Sebastian Stanca, George Zărea. De la 1 ian. 1905, apare sub direcția lui Al. Ciura, O. Goga și O. C. Tăslăoanu (pînă în 1911). Comitetul de redacție (în 1941—1945): Victor Papilian, D. D. Roșca, Olimpiu Boitoș — secr. de red., Mihai Beniuc, Gr. Popa. Dir.: Octavian Goga (1912), Octavian G. Tăslăoanu (1919—1920); red. șef.: Aurel P. Bănuț (1902), Alexandru Ciura (1902—1904), Octavian Goga (1902—1903), Mihail Stan (1905), Octavian C. Tăslăoanu (1906—1911). Subtitlul este suprimat la 2 ian. 1903, iar de la 2 iul. 1905, apare cu subtitlul *Revistă pentru literatură și artă*, modificat la 1 apr. 1908 în *Revistă ilustrată pentru literatură și artă*, la 1 ian. 1911 în *Revistă săptămînală pentru literatură, artă și politică* și la 16 nov. 1912 în *Revistă pentru literatură, artă și știință*. Înființarea **L.** se datorește studenților români care activau la Budapesta în cadrul Societății „Petru Maior": Al. Ciura, semnatarul articolului *În loc de program* din primul număr, Octavian Goga, cel care avea să spună, în 1933, că titlul revistei „era înrudit cu starea sufletească și cu conștiința literară din acele vremi". În perioada de pregătire, studenții adresează lui N. Iorga și Iosif Vulcan rugămintea de a le da sfaturi în legătură cu rostul noii publicații. Primul număr conține fragmente din scrisoarea lui N. Iorga, care le recomanda tinerilor să tipărească poezii populare, povești, amintiri: „Trebuie să vă îndreptați toate puterile pentru a vă cunoaște cît mai bine și a întări astfel conștiința națională de care atîrnă totul... Scrieți de la d-voastră din țară și din sufletul românesc de acolo". Aceleași cuvinte de încurajare le trimite Iosif Vulcan, directorul revistei *Familia** (1865—1945) din Oradea: „Doresc din inimă ca lucrarea începută de un grup de tineri să devină a întregii tinerimi de pretutindeni... să discutați chestiuni care agită viața noastră național-culturală, tot ce simte sufletul lor în avîntul spre un ideal măreț" (nr. 3/1902). Revista urmărea „gruparea puterilor tinere literare". „darea unui impuls spre o înaintare mai spornică a literaturii românești" (nr. 1/1902) și propovăduirea culturii naționale, obiectiv afirmat în articolele redacționale sau în cele semnate de O. C. Tăslăoanu (*Două culturi: cultura domnilor și cultura țăranilor*, nr. 4/1908). **L.** este oglinda frămîntărilor sociale, politice și culturale ale Transilvaniei din primele două decenii ale secolului nostru. Publică versuri și proză, articole de istorie și istorie literară, articole despre arta națională și arta populară, folclor, cronici, recenzii, revista revistelor românești și străine, solicitînd colaborarea scriitorilor de pe ambele versante ale Carpaților. **L.** devine astfel o revistă a întregii țări. În paginile **L.** se afirmă două talente ale liricii și epicii românești: Octavian Goga și I. Agârbiceanu. Majoritatea creațiilor incluse de O. Goga în vol. *Poezii* (1905), apar în **L.**: *Casa noastră* (nr. 14—15/1903), *Dăscălița* (nr. 7/1904), *Apostolul* (nr. 9—11/1904), *Cîntăreților de la orașe* nr. 20/1904) — republicare din *Semănătorul** (1901—1910), *Plugarii* (nr. 1/1905), *Rugăciune* (nr. 17/1905), *Clăcașii* (nr. 19/1905), *Cîntecele mele* (nr. 7/1908), *Poetul* (nr. 10/1912), *Din umbra zidurilor* (nr. 29/1912). Colaborează cu versuri: Zaharia Bârsan, I. Borcia, Alice Călugăru, Aron Cotruș (debut cu versurile *Noaptea*, nr. 11—12/1908), Nichifor Crainic, Maria Cunțan (*Cobzarul*, nr. 3/1908), Victor Eftimiu, Elena Farago, St. O. Iosif (*Cîmpul libertății*, nr. 1/1904), *Cîntecul steagului* nr. 13—14/1913), Corneliu Moldovanu (*Statuei lui Eminescu*, nr. 12/1914), Teodor Mureșanu (*Vei plînge mult*, nr. 16—17/1909), Cincinat Pavelescu Ecaterina Pitiș, Dinu Ramură, G. Rotică, I. U. Soricu, Al. Vlahuță (*Semănătorul*, nr. 2/1905), Lucian Blaga (*Lacrima și raza*, nr. 11/1919), Em. Bucuța, V. Demetrius, Artur Enășescu (*Balada crucii de mesteacăn*, nr. 1/1919), Ion Pillat (*Privind Luceafărul*, nr. 23—24/1919: *Seară la Mioreani*, nr. 1/1920), V. Voiculescu (*La răscruce*, nr. 17/1919). Proza este reprezentată de I.Agârbiceanu cu nuvela *Două iubiri* (nr. 2/1906) și romanele *Povestea unei vieți* (nr. 1/1912 ș.u.) și *Arhanghelii* (nr. 1/1913 ș.u.). În paginile revistei debutează Liviu Rebreanu cu schița *Codrea* (nr. 21/1908), urmată de nuvelele *Ofilire* (nr. 24/1908 (și *Răfuiala* (nr. 9/1909). Cu proză mai colaborează: Al. Ciura, I. Dragoslav, Emil Gîrleanu (*Muscuțița*, nr. 11/1909; *Sărăcuțul*, nr. 18/1910). Ion Gorun, Horia Petra-Petrescu, M. Sadoveanu (*Dascălul Ierimia*, nr. 12—13/1904), C. Sandu-Aldea, I. Slavici (*Zbuciumare*, fragment din romanul *Mara*, nr. 4/1906), Caton Theodorian; cu teatru: B. Delavrancea (*A doua conștiință*, fragment din act. I, nr. 11/1919), V. Eftimiu (*Înșir-te, Mărgărite*, fragment, nr. 1/1911; *Cocoșul negru*, fragment, nr. 13/1912), O. Goga (*Domnul, notar*, dramă în trei acte, fragment, nr. 2/1916), Eugen Lovinescu (*Cine era?*, comedie într-un act, nr. 3/1910). Necesitatea culegerii și publicării folclorului (legende, cîntece, balade haiducești, colinde, doine, hore, obiceiuri) este susținută de Octavian C. Tăslăoanu în articolul *Literatura populară* (nr. 5/1902). Articolul lui Tăslăoanu *Două culturi: cultura domnilor și cultura poporului* dă naștere unor polemici aprinse între **L.** și revistele *Viața românească** (1906—1946), *Semănătorul* ș.a. **L.** publică anchete cu tema *Poporanismul* (nr. 1/1910 ș.u.), la care răspund: I. L. Caragiale, C. Dobrogeanu-Gherea, E. Lovinescu, M. Sadoveanu, I. Agârbiceanu, Ioan Slavici, M. Dragomirescu. Semnează articolele de critică și istorie literară: G. Bogdan-Duică, Ilarie Chendi, Al. Ciura. În cel de-al zecelea an de existență, **L.** își propune ca, pe lîngă partea literară, să popularizeze operele picturii clasice prin reproduceri în culori și alb-negru, însoțite de texte explicative, precum și heliogravuri după tablourile pictorului N. Grigorescu și ale altora, pentru a „lua locul multor icoane lipsite de gust și fără nici o valoare artistică". **L.** se preocupă de educația muzicală, popularizînd operele de seamă ale compozitorilor români și străini, contribuie la dezvoltarea artei, literaturii și culturii naționale, fără să neglijeze traducerile din literatura universală. O. Goga traduce *Tragedia omului* de Emeric, Madách (nr. 13/1902 ș.u.) și poezii din Petőfi, I. Borcia, *Ifigenia în Taurida* de Goethe (nr. 11/12/1906) și *Iuliu Cezar* de Shakespeare. Mai apar traduceri din Schiller, Björnson, Cehov, Alphonse Daudet, Turgheniev, Zola. **L.** popularizează activitatea Astrei și a Societății pentru Fond de Teatru, publică articole de știință, cultură, învățămînt, istorie, artă. În 1913, se relatează pe larg împrejurările morții lui Aurel Vlaicu, între semnatarii articolelor figurînd: I. Agârbiceanu, O. Goga, Spiru Haret, N. Iorga. După unirea Transilvaniei cu România, publicația își reia apariția la București, sub direcția lui O. C. Tăslăoanu, cu același program: „În artă și literatură va reprezenta, ca și în trecut, concepția națională" (nr. 1/1919) și aceleași larg profil: articole de filologie română, literatură română și literatură străină, articole de științe sociale, cultură, învățămînt, istorie, artă, religie. Colaborează poeții Lucian Blaga, Ion Pillat și V. Voiculescu, prozatorii I. Agârbiceanu, G. Mihăescu, L. Rebreanu, I. Al.Brătescu-Voinești, Gala Galaction; istoricii și criticii I. Lupaș, V. Pârvan, G. Oprescu, G. Bogdan-Duică, Tudor Vianu, N. Tonitza și M. Dragomirescu. În 1934, **L.** reapare la Sibiu, cu subtitlul *Cultural-social. Revistă pentru propășirea culturală și armonie socială*, sub auspiciile Asociației Învățătorilor. Publicația cunoaște o nouă serie din 1941. D. D. Roșca susține acum valorile naționale „împotriva invaziei valorilor de misticism și iraționalism în cultură". Idealul modern de viață „nu poate fi altul decît concilierea, sincronizarea" (*Ideal de viață*, nr. 6/1943). În articolul *Scrisul în slujba națiunii* (nr. 8/1943), I. Agârbiceanu îl consideră pe M. Beniuc drept „cel mai talentat poet al noii generații", alături de St. Augustin-Doinaș, Petre Pascu și I. Șugariu. Între redacția revistei **L.** și cea a *Revistei cercului literar**, care aderase printr-un manifest apărut în *Viața** (1941—1944), la modernismul lui Eugen Lovinescu, se poartă discuții referitoare la tradiție și inovație. Colaborează cu versuri: M. Beniuc, Gr. Popa, Lucian Valea; cu proză: V. Papilian, Ionel Neamțu, Paul Constant. Cronicile literare și eseurile sînt semnate de: Al. Dima, O. Boitoș, Gherghinescu Vania. Alți colaboratori: V. Spiridonică, Octav Sargețiu, Ion Potopin, Romeo Dăscălescu, Paul Constant, V. Copilu-Cheatră, Victor Iancu, St. Manciulea, Aurel Marin, T. Mureșanu, M. Nanu, Vasile Netea Horia Petra-Petrescu, Marcel Romanescu, Gabriel Țepelea, Gh. Tulbure.

(F. 18 × 28 cm, 22 × 32 cm; B.A.R., P II 1502, I 14344)

Bibl.: O. C. Tăslăoanu, *Amintiri de la „Luceafărul"*, 1936; Grigore Popa, *Drumul „Luceafărului" — drumul biruinței*, în *Luceafărul*, 1942, nr. 2; Vasile Netea, *La patru decenii de la ivirea „Luceafărului"*, în *De la Petru Maior la Octavian Goga, Studii și evocări istorice*, 1944; Sebastian Stanca, *Cum am înființat revista „Luceafărul" la Budapesta*, în *RITL*, 1970, nr. 4; Ion Dodu Bălan, *Răsfoind reviste: „Luceafărul"*, în *Valori literare*, 1966; Cosma Aurel, *Cum am organizat apariția revistei „Luceafărul"*, în *Orizont*, 1970, nr. 7; Elena Barbu, *Luceafărul. Budapesta, Sibiu, 1902—1920*, Bibliografie, 1969; M. Triteanu, *Luceafărul*, Bibliografie, 1972

LUCEAFĂRUL. Revistă culturală, literară și artistică. Publicație editată de Astra Bănățeană. Apare la Timișoara, lunar (ian. 1935—dec. 1940), anual (1941) și trimestrial (1943—1944). În 1941, apare cu subtitlul *Revista „Astrei Bănățene"*: de la nr. 1—3/1943, cu titlul *Revista Banatului*. Dir.: Aurel Cosma-junior; red.: Traian Topliceanu. Publicație literară și artistică, **L.** își propune să contribuie la consolidarea culturii românești. Se întîlnesc, în fiecare număr, articole culturale, versuri, nuvele, fragmente de romane și cronici despre cărți, informații din domeniul muzicii, picturii și sculpturii. În primii ani, revista este bogat ilustrată cu portrete, privelești, reproduceri după picturi celebre ș.a., publică folclor din Banat, un fragment din romanul *Luceafărul* de Cezar Petrescu. Alți colaboratori: Al. Iacobescu, Ion Dongorozi, Victor Eftimiu, C. Miu-Lerca, D. Iov, Adrian Maniu, Ion Pillat, Ion Clopoțel, Aurel Savela, Leontin Iliescu, Filaret Barbu, Victor Bilciurescu, Eugen Todie, Sabin Drăgoi, N. Mănescu, P. Bogdan, Al. Negură, Coca Farago, C. Săteanu, Radu D. Rosetti, Volbură Polană-Năsturaș, Ion Th. Ilea, Aurel Bugariu.

(F. 21 × 26 cm; B.A.R., P II 14 800)

Bibl.: Aurel Cosma, *Revista „Luceafărul" sub egida Astrei Bănățene*, în *Orizont*, 1971, nr. 5.

LUCEAFĂRUL. Revistă școlară bilunară. Apare la Cluj (1 apr. — nov.-dec. 1938, în total patru nr.), sub îngrijirea unui comitet. Subtitlul ultimului număr este *Revista literară, artistică a elevilor de la Liceul „Gh. Barițiu"*. Semnează versuri: Dominic Stanca, Petre Bucșia (*La moartea lui O. Goga*), Francisc Păcurariu, Ionel Manițiu. Colaboratorii aduc în discuție autonomia artei și „regenerarea poeziei lirice românești după epoca semănătoristă, prin altoire cu poezia modernă apuseană", recenzează cărți nou apărute. P. Hossu prezintă cartea lui Paul Valéry *Degas. Danse. Dessin*. Alți colaboratori: Dorin Speranția, Octavian Pop.

(F. 17 × 24 cm, 24 × 32 cm; B.A.R., P I 16 435)

LUCEAFĂRUL. Săptămînal editat de Uniunea Scriitorilor din R. S. România. Apare la București, bilunar (15 iul. 1958 — 9 oct. 1965), apoi săptămînal (16 oct. 1965 — continuă). Dir.: M. Beniuc (1958—1962). Colegiul de redacție (în 1958): D. Corbea, Dan Deșliu, Mihu Dragomir, Silvian Iosifescu, Perpessicius, Titus Popovici, Tiberiu Utan, H. Zincă; red.-șef: Dan Deșliu (1961—1962), Eugen Barbu (1963—1968), Ștefan Bănulescu (1968—1971), Virgil Teodorescu (1972—1974), Nicolae Dragoș (1974—1979), Nicolae Dan Fruntelată (din 1980); (în 1982): Nicolae Dan Fruntelată — red. șef., Mihai Ungheanu — red. șef-adj. Teodor Balș — secr. resp. de red. Continuînd *Tînărul scriitor** și obținînd în primul an de apariție colaborarea lui T. Arghezi, Tudor Vianu, Perpessicius și a altor scriitori de prestigiu, **L.** își propune să încurajeze talentele tinere și să contribuie la instruirea cititorilor. „Ne adresăm în primul rînd tinerilor, celor care s-au afirmat de pe acum sau celor ce se vor afirma". Sub conducerea

fie. Alți colaboratori : M. Sevastos, F. Aderca, Albert Ghica, I. Iancovescu, Enric Furtună, C. N. Negoiță, Ion Pillat, Scarlat Callimachi, A. I. Zissu, Petru Comarnescu, Tudor Mușatescu, Sandu Tudor, Al. Bilciurescu.

(F. 22 × 32 cm; B.A.R., P II 7 388)

Bibl.: Mariana Stescu, *Lumea. Bazar săptămînal. Iași, 1924—1926*, Indice bibliografic, 1971, B.C.U.I., multigrafiat.

LUMEA. Săptămînal literar, artistic, social. Apare la București (23 sept. 1945 — 16 iun. 1946). Dir.: G. Călinescu. După *Jurnalul literar* * (1939), G. Călinescu înființează o nouă publicație, cu scopul de a face educația artistică a poporului, de a da prilejul scriitorului „să-și ia locul în rîndurile muncitorilor producției și să creeze, pe fondul existenței zilnice, monumente pentru toată lumea". Semnează versuri: Geo Dumitrescu, Cicerone Theodorescu, Dimitrie Stelaru, Al. Lungu, Radu Boureanu, Aurel Baranga, Magda Isanos, Emil Manu, Maria Banuș, Ioanichie Olteanu, Miron Radu Paraschivescu, Emil Isac, Veronica Porumbacu, N. Tăutu: proză: H. Papadat-Bengescu, Marin Preda *(Ceața*, nr. 14/1946), Geo Bogza *(Moartea lui Iacob Onisia*, nr. 16/1946), Aurel Baranga *(Cadrilul*, nr. 20/1946), Eusebiu Camilar; eseuri: Tudor Vianu *(Amintirea lui E. Lovinescu*, nr. 2/1945), Demostene Botez, Petru Comarnescu, Șerban Cioculescu, Silvian Iosifescu, Emil Isac, G. Călinescu. „Cronica literară" aparține lui Perpessicius, „Cartea străină" lui Mihnea Gheorghiu, „Cronica muzicală" lui Virgil Gheorghiu, „Cronica teatrală" lui Zaharia Stancu, „Cronica plastică" lui I. Frunzetti și „Cronica ideilor" lui P. Pandrea. G. Călinescu semnează „Cronica mizantropului", Camil Petrescu rubrica „Cascada prejudecăților". Alte rubrici: „Spectacolul", „Lumea de azi", „Fapte", „Idei", „Lumea în 7 zile". Alături de literatura originală (versuri și proză), apar traduceri din B. Pasternak, Apollinaire, Rilke, Esenin, E. Poe, Heine, Rimbaud, Al. Blok. Alți colaboratori: B. Brănișteanu, Eugen Jebeleanu, Victor Ion Popa, Al. Philippide, Elena Farago, Sașa Pană, Ilarie Voronca, F. Aderca, Lucia Demetrius, Victor Kernbach, Radu Boureanu, Nina Cassian, Ov. S. Crohmălniceanu, B. Elvin, C. Ionescu-Gulian, Ion Pas. Mihai Petroveanu, Ion Sava, Petre Solomon, Petru Vintilă, Paul Georgescu, George Dan, Victor Eftimiu, Gala Galaction, Dan Petrașincu, Al. Graur, Ion Călugăru, Dan Deșliu, Claudia Millian.

(F. 44 × 56 cm; B.A.R., P IV 19 054)

Bibl.: N. Georgescu-Tistu, *Literatură și societate*, în *Lumea*, 1945, nr. 6; George Călinescu, *Publicul cere*, în *Lumea*, 1945, nr. 1

LUMEA COPIILOR. Publicație săptămînală pentru copii și tineret. Apare la București (22 ian. 1922—19 apr. 1927). Dir. propr.: G. Filip. L.c. publică versuri, schițe, texte muzicale, ghicitori și snoave pentru copii. Ilustrațiile aparțin lui A. Murnu. Colaboratori: Radu Boureanu, Alfred Moșoiu, Nineta Coandă, V. Militaru, G. Tutoveanu, V. Voiculescu, Al. T. Stamatiad, M. Lungianu, G. Bobei, Aurel Marin. Texte republicate: V. Alecsandri, I. Nenițescu, G. Tăutu, Al. Donici, V. A. Urechiă, Gr. H. Grandea, G. Coșbuc, Al. Macedonski, D. Caselli. Traduceri din Selma Lagerlöf, Fenelon.

(F. 21 × 26 cm; B.A.R., P II 6 847)

LUMEA ILUSTRATĂ. Revistă cu caracter enciclopedic. Apare la București, bilunar (nov. 1891—oct. 1896; 10 mai 1897). Din conducere fac parte: G. Coșbuc, D. Stăncescu și I. I. Roșca. Primul număr este de fapt un prospect, cuprinzînd programul revistei. L.I. publică versuri și proză, texte originale, traduceri din literatura universală, note biografice despre scriitori români și străini, articole literare și științifice, recenzii de cărți și reviste, poșta redacției. Aici își face debutul Mihai Codreanu, cu *Sonet* (nr. 17/1892). Colaborează: Ovid Densusianu, G. Coșbuc, Tr. Demetrescu, Gheorghe din Moldova, Artur Stavri, I. L. Caragiale, Radu D. Rosetti, Constanța Hodoș, Sextil Pușcariu. Multe traduceri din literatura universală, din Goethe, Schiller, Lenau, Lamartine, Heine, A. de Vigny, Tolstoi, Petöfi ș.a., sînt semnate de V. Scinteie, G. Coșbuc, Gheorghe din Moldova.

(F. 24 × 33 cm; B.A.R., P II 241)

LUMEA ILUSTRATĂ. Apare la București, săptămînal (1 ian. — 20 mai 1923, în total 15 nr.). De la nr. 7, apare cu subtitlul *Revistă săptămînală ilustrată de actualitate*. Publicația își propune să ofere cititorilor o privire retrospectivă asupra celor mai de seamă evenimente din țară și străinătate, să prezinte viața artistică, în general, și cronica dramatică. Textele sînt însoțite de ilustrații. Semnează versuri: A. Mindru, Leon Feraru, Emil Serghie; proză: V. Eftimiu, I. Gorun, Const. Riuleț, Olga Greceanu: eseuri: G. Murnu. Cronicile dramatice aparțin lui I. Tudescul (la piesele *Trandafirii roșii* de Zaharia Bârsan și *Tudor Vladimirescu* de N. Iorga). Rubrica „Amante celebre", inserată în cîteva numere, urmărea atragerea cititorilor. Cîteva traduceri din Al. Dumas și L. Tolstoi completează sumarul publicației. Vezi și GAZETA NOASTRĂ ILUSTRATĂ *

(F. 25 × 35 cm; B.A.R., P II 6 361)

Bibl.: D. Nanu, *Amintiri literare — Revista „Lumea ilustrată"*; în *Gazeta noastră ilustrată*, 1931, nr. 196.

LUMEA ILUSTRATĂ. CALENDAR, vezi CALENDARUL REVISTEI „LUMEA ILUSTRATĂ"*

LUMEA LITERARĂ. Foaie beletristică-științifică și literară cu ilustrații (Foaie beletristică-științifică și literară cu ilustrațiuni). Apare la Gherla (1 ian. 1893, un singur nr.). Red. resp.: George Simu; editor: Andrei Todoran. Colaborează: V. R. Buticescu, George Simu, Atanasie P. Bologa, V. Gr. Borgovan *(Creșterea fetelor* — articol scris cu ortografie latinizantă).

(F. 21 × 30 cm; B.A.R., P II 41 097)

Bibl.: Ion Buzași, *Din istoria presei ardelene: „Lumea literară"*, în *Tribuna*, 1969, nr. 35

LUMEA LITERARĂ ȘI ARTISTICĂ. Ziar independent. Apare la Iași, săptămînal (5 iun. 1923 — 27 dec. 1924, în total 29 de nr.), supliment la *Lumea***: (1918—1937). L.l. și n. își propune să publice texte de autori români și străini, informații privind lucrări de artă și manifestări artistice. Profilul publicației este variat: versuri, proză, eseuri, cronică teatrală, literară, rubrici cu caracter aproape permanent: „Între cafenea și bibliotecă", „Mărunte", „Cabaret literar", „Reportaje", „Din intimitățile scriitorilor". Octav Botez semnează, la rubrica „Din literatura străină", medalioane despre Marcel Proust, André Gide, Gérard de Nerval, Emile Verhaeren, Maurice Maeterlinck, Alfred de Musset, Charles Maurras. Colaborează cu versuri: G. Topîrceanu *(Balada corbilor*, nr. 2/1923; *Parodii neoriginale)*, Otilia Cazimir, Camil Baltazar, M. Codreanu *(Turnul de fildeș*, nr. 5/1923), Enric Furtună, Bob Negruzzi, Const. Goran, A. Steuerman, Ilarie Voronca, Zaharia Stancu *(Schiță*, nr. 14/1923; *Idilă tîrzie, Schiță cîmpenească*, nr. 15/1923), Adrian Maniu, Lucian Blaga, Tudor Măinescu. Proza este reprezentată de Ionel Teodoreanu, M. Sadoveanu, I. Simionescu, I. Vinea, Cezar Petrescu *(Păianjenul negru*, nr. 9/1923). Eseuri despre literatură semnează G. Topîrceanu *(Cîteva păreri despre poezia realistă și romantismul popular*, nr. 4/1923; *Note literare*, nr. 23/1923), T. Arghezi *(Despre literatură și scriitori)*. Din paginile revistei nu lipsesc traducerile din literatura universală (Jack London, Tolstoi, Thomas Mann, Gogol, Șalom Alchem, Ch. Baudelaire) sau diferite informații culturale ca *Tolstoi prin București și Iași* (nr. 17/1923). Alți colaboratori: I. Petrovici, Valeriu Mardare, Emil Serghie, Sergiu Dan, C. Săteanu, Horia Robeanu.

(F. 41 × 59 cm; B.A.R., P IV 6 481)

LUMEA NOUĂ. Organ al social-democrației române. Apare la București, zilnic (seria I: 2 nov. 1894 — 17 nov. 1898), apoi săptămînal (seria a II-a: 22 nov. 1898 — 1 iul. 1899; seria a III-a: 11 iul. 1899 — 1 oct. 1900), sub direcția Consiliului General al Partidului Social-Democrat (pînă la 1 iul. 1899). Editează suplimentul *Lumea nouă** (1895—1896). Comitetul redacțional, condus de I. Nădejde, este alcătuit din: C. Mille (pînă în 1895), G. Diamandy, Al. Ionescu, I. Păun-Pincio. În 1899, I. Nădejde intră în Partidul Liberal, părăsind astfel conducerea ziarului, responsabilitatea redacțională revenind unui comitet compus din: I. C. Frimu, Al. Ionescu, C. Z. Buzdugan, Iosif Nădejde. L.n. continuă tradiția săptămînalului *Munca** (1890—1894) și a suplimentului său *Munca științifică și literară** publicînd în numărul de duminică articole literare, foiletoane, cronici teatrale, informații diverse. Colaborează cu articole polemice: C. Dobrogeanu-Gherea, care îi răspunde lui Gh. Panu la articolele semnate în *Epoca literară**. În nr. 1/1899, Const. Z. Buzdugan, traducătorul imnului proletariatului, *Internaționala*, publică un poem închinat zilei de 1 Mai. Alți colaboratori: H. Sanielevici, Em. D. Fagure.

(F. 23 × 30 cm; B.A.R., P IV 549)

Bibl.: Z. Ornea, *Curentul cultural de la „Contemporanul"*, 1977; Ion Munteanu, *80 de ani de la apariție: „Lumea nouă"*, în *Română literară*, 1974, nr. 45.

LUMEA NOUĂ. Științifică și literară. Apare la București, săptămînal (12 iun. — 25 sept. 1895; 2 oct. 1895 — 22 ian. 1896; 28 ian. — 28 dec. 1896), ca supliment al ziarului *Lumea nouă* (1894—1900). De la 2 oct. 1895 la 22 ian. 1896, apare cu subtitlul *Literară ilustrată*, iar de la 28 ian. la 29 dec. 1896, cu subtitlul *Literară și științifică*. Între 7 nov. 1894 — 21 mai 1895, editează un număr de duminică, dedicat în întregime literaturii și artei, cu reproduceri din mari artiști ai artei universale, cu desene satirice cu caracter politic. Apariția suplimentului e anunțată în ziar, insistîndu-se asupra părții ilustrative. Primul număr nu conține un articol program propriu-zis, dar scopul era reluarea și dezvoltarea unor idei susținute de *Contemporanul** (1881—1891) și *Evenimentul literar**, regruparea colaboratorilor acestor publicații, lărgirea problematicii sociale la clasei muncitoare. Avînd caracter enciclopedic, publicația urmărea să-i informeze pe cititori cu noutăți din domeniul științei, artei, literaturii. Inegală ca valoare ideologică și nu o dată contradictorie în expunerea pozițiilor teoretice, revista are meritul de a fi popularizat opere ale poeților mișcării socialiste: Ion Păun-Pincio, N. Beldiceanu, Tr. Demetrescu, Raicu Rion ș.a., folosind pentru prima dată și termenul de „literatură socialistă". C. Dobrogeanu-Gherea semnează articolul *Materialismul economic și socialismul* (nr. 1—2/1895), constatînd că atît criza economică cît și cea literară „au aceleași cauze economice sociale, care au originea lor în trecerea României din starea de iobăgie în starea de burghezie". Structura economică a societății hotărăște suprastructura, dar această constatare importantă, precizează Gherea, nu trebuie să se prefacă într-o dogmă, ci într-o metodă de cercetare. În articolul *Neutralitatea literară*, I. Nădejde susține necesitatea angajării artistului: „Deci, artiști ai vremii noastre, nu vă irosiți talentul; prieteni de idei, nu uitați că socialismul nu se luptă numai pentru bunuri materiale, ci și pentru bunuri ideale". Revista polemizează cu *Convorbiri literare** (1867—1944), critică tezele tradiționalismului literar susținute în *Epoca** (1885—1938) de către G. Panu, într-o serie de articole intitulate *Critica și literatura*. Acesta încerca să explice criza literară prin concentrarea tuturor eforturilor de creație în jurul operei lui M. Eminescu, prin neglijarea literaturii trecutului, premergătoare apariției marelui poet. L.n. ia o atitudine fermă împotriva detractorilor lui Eminescu susținuți de Aron Densușianu, încurajează traducerile din literaturile europene, cultivă interesul pentru folclor. În nr. 24/1896, debutează cu schița *Iapa căprarului*, semnată Trotuș Jean Bart. Alți colaboratori: Sofia Nădejde

lioane consacrate unor scriitori români : Șt. Petică, St. O. Iosif, Ilarie Chendi, Al. T. Stamatiad, I. Minulescu, I. Pavelescu, G. Ibrăileanu, M. Sadoveanu, G. Coșbuc etc. și portrete dedicate unor scriitori străini : M. Proust, G. Brandes, Luigi Pirandello, Paul Claudel, A. Tibaudet. Rubrica „Pagini alese" reproduce fragmente din *Filosofia stilului* de Lucian Blaga și din *Istoria civilizației române moderne* de E. Lovinescu. Pompiliu Constantinescu semnează articolul *Semănătorul* (nr. 32—33/1925), cu referiri la vol. I al *Criticelor* lui E. Lovinescu, consacrat istoriei mișcării literare de la *Semănătorul*. În editorialul *Cuvinte pentru criticii mai tineri* (nr. 34—35/1925) E. Lovinescu îi răspunde lui Pompiliu Constantinescu în legătură cu opiniile formulate. La rubrica „Poemele «Mișcării literare»" (nr. 36—37/1925), se publică poeme de G. Bacovia din ciclurile *Plumb* și *Scîntei galbene*. În nr. 42—43/1925, închinat lui I. Slavici, semnează articole omagiale : M. Dragomirescu, Scarlat Struțeanu, Gala Galaction, Perpessicius. Alți colaboratori : A. Dominic, G. Breazul, N. Davidescu, Scarlat Struțeanu, Mateiu I. Caragiale, N. Petrescu, I. Agârbiceanu, Ion Minulescu, Camil Baltazar, Gh. Cardaș, Ramiro Ortiz, Emanoil Bucuța, Anton Holban, Ion Marin Sadoveanu, Marcel Iancu, D. Nanu, M. Beza, V. Savel, G. Bogdan-Duică, G. Dumitrescu, C. Stoian, Marin Simionescu-Rîmniceanu, Zaharia Stancu, Sandu Tudor, Adrian Maniu, Emil Isac, Panait Istrati, Adrian Hurmuz, I. Bianu.

(F. 48 × 62 cm ; B.A.R., P IV 7 445)

Bibl. : Liviu Rebreanu, *Mărturisiri*, în *Mișcarea literară*, 1925, nr. 20 ; Ion Bălu, *A colaborat G. Călinescu la „Mișcarea literară"?* în *Viața românească*, 1968, nr. 7.

MIȘCAREA LITERARĂ ȘI ARTISTICĂ. Revistă bilunară. Apare la București (15 febr. — 1 apr. 1901, în total trei nr.), sub conducerea unui comitet, condus de C. Săteanu. Publicație efemeră, **M. l. și a.** numără între colaboratori pe M. Sadoveanu și G. Coșbuc. Semnează versuri : M. Codreanu *(La țară)*, E. Herovanu, H. Lecca ; proză : A. Steuerman, M. Sadoveanu, sub pseudonimul M. S. Cobuz *(Dușmanul)* și Matei Rusu *(Sfetnicul)* ; amintiri : Gh. Gh. Nădejde (despre N. Beldiceanu), Gh. Silvan (despre Traian Demetrescu). A. Steuerman publică *Scrisorile unui poet*, trimise de Traian Demetrescu fiicei sale. Alți colaboratori : V. Pop, Gheorghe din Moldova.

(F. 16 × 24 cm ; B.A.R., P II 512)

MIȘCAREA MOLDOVEI, vezi MIȘCAREA *

MIȘCAREA SOCIALĂ. Publicație politică și literară democratică. Apare la București, săptămînal (16 febr. — 14 dec. 1897). Dir. : P. Mușoiu, P. Zosin. Apropiată de mișcarea muncitorească, **M.s.** promovează idei progresiste. Semnează versuri : Mircea Demetriade, N. Țimiraș, A. Naum ; însemnări de călătorie : Elena Sevastos ; „Cronica literară" îi aparține lui P. Zosin. Traduceri din Lamennais, Goethe, H. Spencer, La Bruyère, Schopenhauer, Claude Bernard, Jules Renard, N. A. Nekrasov.

(F. 29 × 40 cm ; B.A.R., P III 2 270)

MÎINE (MÂINE). Revistă literară și științifică. Apare la Călărași, lunar (14 mai — 14 iul. 1933, în total trei nr.). Red. : George Lotru, N. Carpen. Revistă literară menită să dea un nou impuls vieții culturale locale, **M.** publică versuri (de Octav Sargețiu, N. Carpen), recenzii de cărți (Cezar Petrescu : *Oraș patriarhal* : Simion Stolnicu : *Punct vernal)*, un necrolog *Jean Bart* și articolul *Poetul mizeriei* : *Artur Enășescu*. Alți colaboratori : George Lotru, Radu Freamăt, Aura Popescu.

(F. 26 × 32 cm ; B.A.R., P II 41 107)

MÎINE (MÂINE). Artă-literatură. Publicație școlară. Apare la Cluj, bilunar (15 ian. — 15 febr. 1935, în total două nr.). Dir. : Vladimir Zlătaru, Radu Stanca. Deschizînd coloanele revistei, cei doi tineri redactori afirmă că „arta și pacea vor stăpîni viitorul și acesta va fi al nostru". Radu Stanca semnează versuri și poeme în proză, Vl. Zlătaru își imaginează înfrățirea oamenilor în anul 2500. Dan Poiană face la „Cronica literară" cîteva însemnări pe marginea poeziei, iar Radu Stanca recenzează *Noptile de sinziene* de M. Sadoveanu. Apar și două mici fragmente în proză, traduse de Ionel Vanica, din *Pîinile negre* de Anatol France.

(F. 15 × 23 cm ; B.A.R., P I 14 856)

MÎNTUIREA (MÂNTUIREA). Cotidian național evreesc. Apare la București (24 ian. — 31 dec. 1919). Dir. : Al. Zissu. Articolele sînt semnate de Al. Zissu, S. Lazăr, I. Ludo, B. Lăzăreanu, Gala Galaction, Emil Isac, F. Brunea ; B. Fundoianu traduce în limba română versuri de Bialic și Iacob Groper *(Nocturna proletarului*, nr. 70), B. Nemțeanu din Heine. Din *L'Indépendance Roumaine*,** se reproduce o scrisoare lui M. Eminescu către I. L. Caragiale și Ronetti Roman din „13 mart. 1873". Alți colaboratori : Henric Furtună, B. Weinberg.

(F. 46 × 54 cm, 38 × 48 cm ; B.A.R., P IV 4 600)

MOFTUL ROMÂN. Revistă spiritistă națională. Organ biebdomader pentru răspîndirea științelor oculte în Dacia-Traiană. Apare la București, bisăptămînal (seria I : 24 ian. — 23 iun. 1893, în total 41 nr.), apoi săptămînal (seria a II-a : 1 apr. —18 nov. 1901, în total 31 nr. ; seria a III-a : 12— 28 mai 1902, în total trei nr.). Dir. : I. L. Caragiale (pînă la 20 mai 1893 și la seria a II-a) ; primred. : A. Bacalbașa (pînă la 20 mai 1893). De la nr. 9/1893, se suprimă subtitlul. De regulă, fiecare număr tipărește pe copertă o caricatură de actualitate — oameni politici români și străini, instituții etc. ; rubricile : „Cronica literară", „Mofturi", „Culmi", o rubrică de anunțuri, editoriale semnate de I. L. Caragiale și A. Bacalbașa. **M. r.** se înscrie în publicistica românească cu schițele, portretele și parodiile lui Caragiale, cu articole pline de vervă ale lui Bacalbașa, cu cronicile rimate

și anecdotele lui G. Ranetti. Folosind ironia, gluma înțepătoare pe socoteala „moftangiilor" care guvernează lumea, Caragiale publică în **M.r.** galeria de portrete : *Moftangiul*, *Moftangioaica*, *Moftangiul în știință*, *Școala română* (republicate cu titlul modificat : *Rromânul*, *Rromînca*, *Savantul*, *Un pedagog de școală nouă*), schițele *Arendașul român*, *Poruncă domnească*, *Politică inaltă*, *Moșii*, schițe dezvoltate ulterior în *Lanțul slăbiciunilor*, *Infamie* ș.a., satirizează formalismul poeziei simbolist-instrumentaliste *(Excelsior*, *Strofe simboliste-profetice*, *Criticilor mei*, *Sonet olimpian simbolist)*. Una din cauzele conflictului dintre Caragiale și C. Al. Ionescu-Caion își are originea tocmai în parodiile din **M.r.** *(Răstignirea lui Caion* de V. Podeanu, nr. 5/1901 ; *Amicul meu Caion* de Caragiale, nr. 7/1901 ; *Spre adevăr* de G. Caîr, nr. 26/1901). Numărul unic din 1902 n-a fost, după cît se pare, redactat de I. L. Caragiale. Stancu Ilin este de părere că directorul seriei a II-a a **M. r.** ar fi vîndut revista, renunțînd astfel la colaborare. În 1902 Caragiale editează *Calendarul „Moftului român"*, unde își republică unele pamflete din prima serie a **M. r.**. Începîndu-și activitatea gazetărească în *Ghimpele**, dramaturgul o încheie la cea de a doua serie a **M.r.** Colaboratori : sub pseudonimul Iodoform, Alceu Urechia, Al. Cazaban, Vasile Pop, I. Petrovici (poezia *Atunci și acum*, n. 27/1901), I. Al. Brătescu-Voinești *(Din carnetul unui fost judecător*, nr. 26/1901 ș.u.), D. Teleor (versuri, schițe, anecdote), G. Caîr, Petre Liciu, Majoritatea caricaturilor din **M.r.** aparțin lui C. Jiquidi.

(F. 24× 32 cm ; P.A.R., P II 417)

Bibl. : Șerban Cioculescu, *La aniversarea unei mari reviste umoristice : „Moftul român"*, în *Scînteia*, 1968, nr. 7 858 ; Florea Ghițescu, *Caleidoscop. 75 de ani de la apariția „Moftului român"*, în *Gazeta literară*, 1968, nr. 5 ; Adriana Iliescu *Reviste literare* **1975** ; Stancu Ilin, *„Moftul român" — repere noi*, în *RITL*, 1984, nr. 3.

MOLDOVA. Revistă bilunară. Apare la Iași (15 ian. — 15 apr. 1918, în total cinci nr.), sub direcția unui comitet. Publicația urmărește să dea „o serie de producții care, plecînd de la informație și popularizare culturală, să tindă spre creație originală". Colaborează cu versuri : D. Iov, Ion Ojog ; cu proză : M. Sadoveanu *(Doi voinici*, republicare) ; cu eseuri : G. Savul *(Cum vede Guyau viitorul artei*, *Arta nouă germană în judecata franceză*, *Arta germană în cuvîntul lui Péladan)*, Revista mai conține scurte note despre Ovid Densusianu și B. Fundoianu. Alți colaboratori : Eugen Relgis, N. I. Bontaș.

(F. 17× 24 cm ; B.A.R., P I 5 011)

MOLDOVA LITERARĂ, vezi REVISTA TINERIMII * (1927—1932)

LE MOMENT. Journal de Bucarest. Quotidien illustré d'informations Politiques, Economiques et Sociales. Apare la București (15 oct. 1935 — 9 iul. 1940). Dir. : Alfred Hefter. La rubrica „Scriitori români", I. Biberi semnează mici medalioane, între care : *C. Rădulescu-Motru* (nr. 216/1935), *N. Iorga* (nr. 222/1935), *M. Sadoveanu* (nr. 248/1935). În ultimul an de apariție, medalioanele *I. Agârbiceanu*, *Al. A. Philippide* și *Liviu Rebreanu*, din cadrul rubricii „Oameni și opere lor", aparțin Anei Maria Tudory. În paginile ziarului, apar, sporadic, versuri de V. Alecsandri 223/1938), I. Minulescu (nr. 992/1938), precum și cronici ale filmului semnate de D. I. Suchianu. Cu prilejul aniversării a 125 de ani de la nașterea lui Richard Wagner, **Le M.** publică un eseu în trei părți asupra operei compozitorului, aparținînd lui Thomas Mann, considerat drept „cele mai frumoase pagini pe care celebrul laureat al premiului Nobel pentru literatură l le-a dedicat", după cum apreciază redacția ziarului (nr. 980, 985 și 990/1938). Alți colaboratori : Al. Vianu, Al. Tzigara-Samurcaș, Ionel Jianu.

(F. 34 × 56 cm ; B.A.R., P IV 14 600)

MONDUL. Curs de cunoștințe și novele curioase și interesante (Curs de cunoștințe și novelle curioase și interesante). Apare la București, lunar (ian. 1847, un singur nr.). Red. : I. Genilie. Avînd caracter de magazin, **M.** conține articole de istorie despre românii din Istria (cu exemple din poezia populară istro-română), traduceri, versuri de Alecu Văcărescu.

(F. 13 × 20 cm ; B.A.R., P I 59)

MONICA REVUE. Literatură, modă. Revistă de reclamă comercială, prin texte literare și ilustrații. Apare la București, lunar (1930 — iul. 1931 ; în total patru nr.). Rubrici : „Pagina umorului", „Plastica feminină" de H. Blazian. Colaborează cu proză : Cezar Petrescu, Tudor Arghezi *(Muzeul familiei)*, Al. Philippide *(Amor și literatură)*, Otilia Cazimir *(Cutia cu nimicuri*, *La oglindă)*, Demostene Botez *(Deziluzii omenești*, schiță marină). Apar și două traduceri : din I. Minulescu în limba maghiară, *A hazug nő románca*, și din I. L. Caragiale, *Karkaleki*, în limba germană. Alți colaboratori : Ionel Țăranu, D. I. Suchianu.

(F. 20 × 24 cm ; B.A.R., P I, II 257)

MOȘ TEACĂ. Jurnal civil și cazon (Jurnal civil și cazon). Apare la București, săptămînal (26 mart 1895 — 18 mart. 1901). Dir. : Anton Bacalbașa (1895—1898), George Ranetti (1899—1900). De la nr. 259/1901, apare sub conducerea unui comitet. Publicație satirică și umoristică în descendența primei serii a *Moftului român* *, avînd titlul unui volum de nuvele semnate de Anton Bacalbașa. **M.T.** își propune să reprezinte pe „omul care în baza celor trei fire de sîrmă galbenă se crede atotștiutor, atotfăcător, atotputernic și nu admite altă părere decît pe ale lui" *(Primul atac*, nr. 1/1895). Rubricile revistei se intitulează „Viața bucureșteană", „Moș Teacă în provincie", „Clubul militarilor", „Cronica judiciară", „Politică", „Culisele parlamentare", „Contemporani neiluștri", „Știri literare" sau „Pagina literară", iar articolele, notele, cronicile rimate și epigramele apar, în marea lor majoritate, fără semnătură sau semnate cu pseudonime ca Tarascon, Quidam, Costică Modestu, Rocambole ș.a. Prima pagină conține o caricatură înfățișînd oameni politici sau evenimente cotidiene. În nr. 204/1899, **M.T.** publică un

în titlu cuvîntul *românească*; în 1928—1929, schimbă subtitlul în *Revistă lunară*. În *Cuvîntul înainte* (nr. 1—2/1925), redacția înțelege prin *tradiție* și *tradiționalism* „păstrarea caracterului românesc al literaturii, înfățișarea momentului de atunci într-o limbă adecvată, sprijinindu-se, în drumul spre frumos, bine și adevăr, cît mai mult pe talentele ce există și se vor ivi în părțile oltenești". Revista publică versuri originale și traduse, proză, eseuri, cronici, recenzii, note, atrăgînd de la primul număr colaboratori de prestigiu : Ion Barbu *(Măcel*, poezie), Perpessicius *De-ar mai cădea o stea...*, poezie), G. Murnu *(Odiseea*, traducerea unui fragment din cîntul V). „Cronica dramatică" se ocupă de piesele *Patima roșie* de M. Sorbul și *Avarul* de Molière, iar cea „artistică, de expoziții, șezători etc. Rubricile „Din lumea cărților", „Pagina începătorilor", „Revista revistelor" (separată apoi în „Reviste străine" și „Reviste românești") sînt semnate de I. Dongorozi, F. Aderca, C. D. Fortunescu, P. N. Paulian, N. I. Herescu. În paginile **N.** apar necrologuri *(Duiliu Zamfirescu*, nr. 3/1922), medalioane literare consacrate unor scriitori străini (Cervantes, D'Annunzio) sau tălmăciri din F. Jammes, datorate lui I. Pillat și N. I. Herescu, din Jean Moréas, poeme după Leconte de Lisle și Verhaeren, semnate de Perpessicius, Ch. Baudelaire *(Omul și marea)*, în traducerea lui Al. T. Stamatiad. Colaborează cu versuri : Elena Farago, D. Nanu, Victor Eftimiu, Camil Baltazar, Camil Petrescu, Ilarie Voronca, V. Voiculescu, I. Pillat, Ada Umbră ; cu proză : Ion Dongorozi, Al. Popescu-Telega, G. M. Zamfirescu *(Bariera*, fragment, nr. 1—2/1925) ; cu eseuri și critici literare : Al. Țuțuianu *(Critica literară contemporană*, nr. 2/1922), F. Aderca *(Note*, ibidem), M. Dragomirescu *(Idealul culturii*, nr. 3/1922), T. Păunescu-Ulmu *(Poezia lui Eminescu*, nr. 6—7/1929), D. Furtună *(Anii de suferință ai lui I. Creangă*, nr. 3/1926) ; cu note de călătorie : Ramiro Ortiz *(Italia sentimentală*, nr. 2/1926). Șt. Zeletin publică considerații generale privind *Dezvoltarea burgheziei în România* (nr. 3/1926), iar C. S. Nicolaescu-Plopșor un articol despre sciți (nr. 4/1922). Alți colaboratori : Alexandrina Scurtu, Emanoil Bucuța, G. M. Vlădescu, B. Luca, Alice Soare, C. Narly, H. Blazian, I. M. Marinescu, Lucian Costin, Sandu Teleajen, N. Milcu, Sanda Movilă, Eugen Constant, Ștefan Bălcești, Al. Lascarov-Moldovanu, G. Silviu.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 6 894)

Bibl. : Gheorghe Gheorghe, *Năzuința, 1922—1929. Literatură știință, artă*, Indice bibliografic, 1970, B. M., Cr., multigrafiat; V. Netea, *Interviuri*, 1972.

NĂZUINȚA. Revista Societății de Lectură „V. A. Trifu". Apare la Piatra-Neamț, lunar (27 nov., 1929 — mai 1930, în total cinci nr., ultimul dublu) sub conducerea lui C. N. Turcu. În primul număr apare poezia *Povești* de Calistrat Hogaș.

(F. 20×26 cm; B.A.R., P I 10 566)

NĂZUINȚA. Socială, științifică, artistică, culturală. Apare la Călărași, bilunar (1 dec. 1935 — 15 apr.-15 mai 1939). Red. șef și dir. : Const. V. G. Grigorescu. Revistă de cultură locală, N. obține colaborarea cîtorva scriitori din țară : D. Ciurezu, Dem. Bassarabeanu, C. Barbaroiu ; G. Danubia traduce *Cîntecul columnelor* de Paul Valéry (nr. 7/1938) și recenzează vol. *Poeme* de Edgar Poe, în traducerea lui Emil Gulian (nr. 7/1938). Eugen Ocalic publică conferința *Poezia Bărăganului* (nr. 96—97/1939), iar poetul Ioan Micu, un studiu despre traducerile lui B. P. Hasdeu din opera lui Ovidiu (nr. 71/1938). Alți colaboratori : Const. V. Grigorescu, Vasile Culică, Al. Crăciunescu.

(F. 28 × 42 cm; B.A.R., P III 1 307)

NĂZUINȚA ROMÂNEASCĂ, vezi NĂZUINȚA * 1922—1929)

NEAMUL NOSTRU. Foaie săptămînală pentru cultură, știință și artă. Apare la Sf. Gheorghe (15 sept. 1934 — 9 dec. ; 1 ian. — 10 mai 1936). Fondator : Ioan N. Țuțuianu ; dir. : dr. I. Roșu. De la 1 ian. 1936, apare cu subtitlul *Foaie săptămînală a românilor din ținutul secuiesc, pentru propagandă națională, cultură, știință și artă*. Revistă de cultură, **N.n.** militează pentru frăția dintre români și maghiari, publicînd lecții de gramatică comparată de utilitate practică, articole privind istoria românilor din Transilvania. Colaborează cu versuri : Volbură Poiană-Năsturaș, Vasile Culică, Ecaterina Pitiș, Iacob Stoica.

(F. 27 × 42 cm ; 32 × 48 cm; B.A.R., P III 14 375)

NEAMUL ROMÂNESC (NEAMUL ROMÂNESC). Ziar politic de orientare națională și de atitudine democratică. Apare la București, bisăptămînal (10 mai 1906 — 30 dec. 1907), de trei ori pe săptămînă (1 ian. 1908 — 22 sept. 1916), apoi zilnic (23 sept. 1916 — 20 nov. 1940). Între 29 nov. 1916 — 10 dec. 1918, în timpul ocupației militare a Capitalei de către trupele germane, apare la Iași. Dir. : N. Iorga (1906—1918 ; din 1919 pînă în 1940, dir. pol.), G. Tașcă (1927—1929), N. Georgescu (1927—1940). Au făcut parte din redacție : Emil Gîrleanu , Alex. Cuzin (red. șef în 1924) și E. Ciuceanu. Subtitlurile succesive ale **N.r.** indică programul și orientarea : *Foaia naționaliștilor democrați* (1912—1913), *Foaia Partidului Național-Democrat* (1914—1916 : 1918—1924), *Foaia conștiinței naționale luptătoare* (1916), *Organ al Uniunii Democrației Naționale* (1918), *Organ al Uniunii Democratice Naționale* (1919), *Foaia Partidului Național al Poporului* (1924—1925), *Foaie culturală, economică, socială și națională* (1938—1940) ; publică suplimentele : *Neamul românesc literar* * și, în corpul ziarului (1916), *Neamul românesc de duminică*. În Transilvania, pătrunde cu titlul modificat în *Sfătuitorul* și *De la noi* (1909), *Din țară* și *Foaia Jiului* (1910). În intenția lui N. Iorga nu era, cel puțin la început, să facă din **N.r.** o revistă politică, ci una literară, prin care să continue programul *Semănătorului* * (1901—1910). Nu era vorba nici de o revistă personală în genul *Săptămînii* * (1901—1910), condusă de Gh. Panu, la care N. Iorga se referea în primul număr din 1906. Criticile lui N. Iorga la adresa claselor stăpînitoare, din *L'Indépendance Rou-*

maine **, *Epoca* * (1885—1938) și *Semănătorul*, revin în paginile **N.r.** ca un strigăt de alarmă. În 1907, N. Iorga înfierează actele criminale ale guvernelor liberal și conservator, din ordinul cărora au fost împușcați 11 000 de țărani. În anii neutralității și ai primului război mondial, ziarul constituie o armă de pregătire a conștiințelor pentru unitatea culturală și națională. După realizarea deplină a unității naționale în 1918, prin unirea Transilvaniei cu România, **N.r.** reflectă frămîntările economice și sociale, schimbările survenite în viața politică a țării. N. Iorga ia atitudine împotriva ideologiilor de extremă dreaptă, hitleristă. Literatura ocupă în paginile **N.r.**, un loc cu totul secundar. În primii ani, colaborează Al. Vlahuță, Emil Gîrleanu și alți scriitori ai epocii. N. Cartojan publică *Scrisori din exil ale lui G. Barițiu* (nr. 6/1909 ș.u.). Semnează versuri și proză : G. Rotică, G. Topîrceanu, I. Agârbiceanu, Eugeniu Revent, O. Goga, A. Cotruș, A. G. Stino. În anii 1920—1922, apar versuri semnate de Al. Lascarov-Moldovanu, cronici de M. D. Ioanid și N. Crainic, teatru de N. Iorga (*Mihai Viteazu*, nr. 25/1920 ș.u. ; *C. Brîncoveanu*, nr. 108/1920 ș.u.), *Scrisori din Paris* de Petre Sergescu (nr. 21/1922 ș.u.). Situîndu-se pe pozițiile unui tradiționalism excesiv, N. Iorga polemizează cu revistele *Bilete de papagal* *, *Adevărul literar și artistic* *, atacă poezia lui Tudor Arghezi, pe care o consideră imorală, dăunătoare educației tineretului. Valoroasă rămîne atitudinea consecventă a istoricului, de condamnare a nazismului și a altor ideologii de dreapta-

(F. 17 × 24 cm; 29 × 40 cm, 41 × 54 cm; 52 × 68 cm; B.A.R. P I, II, III, IV 2 079)

Bibl. : N. Iorga, *O viață de om*, 1934.

NEAMUL ROMÂNESC LITERAR. Publicație sămănătoristă, supliment al ziarului *Neamul românesc* *. Apare la Vălenii de Munte, lunar (seria I : 25 dec. 1903 — 25 nov. 1912 : serie nouă : 29 nov. 1925 — 18 apr. 1926). Dir. : N. Iorga. N. Iorga editează suplimentul cu scopul precizat în articolul-program al primului număr : „Exprimarea sinceră a sufletului românesc în forme de adevăr", ceea ce însemna, de fapt, reluarea principiului maioresciano al *Convorbirilor literare* * (1867—1944) din faza ieșeană : „Naționalul în marginile adevărului". În articolul *O lămurire* (nr. 45/1910), răspuns lui D. Tomescu, criticul revistei *Ramuri* * (1905—1947), N. Iorga nu crede într-o altă îndrumare a literaturi și în alt „adevăr", decît în cel profesat la *Semănătorul** (1901—1910), iar în articolul *Reviste și magazine* (nr. 1/1911), protestează împotriva sistemului remunerării colaboratorilor, introdus de *Viața românească* * (1906—1946). În nr. 1/1911, N. Iorga precizează că publicația „va exprima păreri libere, va descoperi talente, va da studiilor istorice prețuire, va privi literatura ca parte din cultura națională". Structura **N.r.l.** nu se deosebește prea mult de cea a *Semănătorului* din perioada marilor bătălii pentru triumful ideii naționale (1904—1906). Articolele de fond, cronicile și recenziile, în majoritatea lor semnate de N. Iorga, tratează probleme de cultură sau prezintă fenomenul literar contemporan. Multe articole consacrate unor scriitori (C. Conachi, I. Creangă, M. Eminescu ș.a.) vor fi incluse în vol. *Oameni cari au fost*. Istoricul recenzează favorabil *Apus de soare* și *Viforul* de Delavrancea, ca și vol. de versuri al lui Al. Vlahuță, care cuprinde poezia *1907*, viguros rechizitoriu la adresa claselor dominante. Volumul de nuvele *În clasa cultă* de I. Agârbiceanu este, de asemenea, apreciat de N. Iorga pentru atitudinea de simpatie a autorului față de cei săraci. Colaborează cu versuri : G. Topîrceanu, N. Vulovici, A. Cotruș, I. U. Soricu, T. Mureșanu, H. Frollo, Volbură Poiană, Ecaterina Pitiș, Virgil Tempeanu, I. Buzdugan, Elena Farago, V. Bogrea, Dem. Gilman, G. Voevidca, Al. Iacobescu, Radu Boureanu, Ioan Ciorănescu, Agatha Grigorescu, Alice Soare ; cu proză : Romulus Cioflec, I. E. Torouțiu, Eugen Boureanu, N. Pora, G. D. Dumitrescu. **N.r.l.** publică, în prima serie, *Din corespondența lui Barit* (nr. 5/1909 ș.u.), *Scrisori din exil ale lui D. Bolintineanu* (nr. 6/1909 ș.u.), studiul critic *Viața lui Al. Russo* de R. S. Dragnea (nr. 43—44/1912), precum și traduceri din literatura antică și modernă : *Odiseea* de Homer (1910), *Alcesta* de Euripide (1912), *Herman și Dorothea* (1908), *Torquato Tasso* (1910) și *Ifigenia* (1926) de Goethe, *Oedip la Colona* de Sofocle (1910), din Pușkin *(Carul vieții*, traducător V. I. Popa, 1925), Maeterlinck, Giacomo Leopardi, Contesa de Noailles, Rainer Maria Rilke, Sully Prudhomme, Elena Văcărescu, Alfred de Musset și Leconte de Lisle. Alți colaboratori : C. A. Giulescu, G. Rotică, M. Iorgulescu, Ion Grămadă, H. Stahl, N. Dănescu, M. Popescu, C. Manolache, C. Ardeleanu, D. N. Ciotori, C. Rădulescu-Codin, George Tofan, N. Cartojan, Mihail Lungianu, Alex. Morariu, Ioan Adam, Eugeniu Revent, Tiberiu Constantinescu, Dragoș Protopopescu, G. M. Vlădescu.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R, P I, II 2 396)

NEUE LITERATUR. Zeitschrift der Schriftstellerverbandes in der S.S.R. Apare la Timișoara (sept. 1956 — dec. 1967), apoi la București (ian. 1968 — continuă) ; **continuă** *Banater Schrifttum* **. Red. șef. : Emerich Stoeffel (1968—1970), Arnold Hauser (din 1971). **N.L.** publică versuri, proză, articole de istorie și critică literară, cronici, recenzii și note. Colaborează cu versuri : Hans Bohm, Franz Liebhard, Alfred Margul Sperber, M. Beniuc, Lotte Berg, Anghel Dumbrăveanu, Dan Mutașcu, Fr. Schuller ; cu proză : Erwin Wittstock, Anton Breitenhofer, Hedi Hauser, Mihail Sadoveanu, Ludwig Schwarz, Peter Löw, Richard Adolf, Al. George. Unele numere tematice, închinate unor evenimente istorice sau unor personalități : 50 de ani de la unirea Transilvaniei cu România (1968), un sfert de veac de la actul istoric de la 23 August 1944 (1969), 475 de ani de la nașterea umanistului Iohannes Honteurs (1973) etc. Numere tematice speciale sînt consacrate liricii (nr. 5/1967), prozei scurte (nr. 6/1970). Rubricile „Cronică" și „Reflector cultural" prezintă evenimente culturale și social-politice interne, precum și informații privind viața culturală și

G. Murnu, Al. Cazaban, N. Ionescu-Bontaş, Toma Negură, N. Pora, V. Demetrius, I. Şt. Molea, George Dumitrescu. Vezi şi CRONICARUL * (1931—1934)

(F. 21 × 27 cm; B.A.R., P II 10 570)

ORPHEUS. Revistă pentru cultura clasică. Apare la Bucureşti, lunar (dec. 1927 — nov.-dec. 1928). Organ de publicitate al Societăţii Amicii Culturii Clasice, **O.** îşi propune să răspîndească „cunoştinţe solide despre toate domeniile clasicismului grecolatin şi a stimula interesul pentru aceste studii"; conţine articole despre scriitori greci şi latini, traduceri, cronici, recenzii şi note. Colaborează cu studii: V. Pârvan *(Dacii în Troia*, nr. 1/1926), Iorgu Iordan *(Lingvistică, filologie, istorie literară* nr. 4/1926), Cezar Papacostea *(„Convorbirile literare" şi clasicismul*, nr. 2/1927), Paul I. Papadopol *(Hasdeu şi clasicismul*, nr. 5/1927), D. Pippidi *(Tiberiu la Tacit*, nr. 3/1928), Gh. Guţu *(Gh. Asachi şi traducerile din latineşte*, nr. 4/1928). Gh. Nedioglu şi D. Murăraşu traduc din Lucreţiu, C. Papacostea din Homer şi din Platon, Teodor A. Naum din Teocrit, Gh. Guţu şi Şt. Bezdechi din Ovidiu. G. Popa-Lisseanu semnează rubrica „Pagini distractive şi anecdotice". Alţi colaboratori: T. Iordăchescu, I. N. Ionaşcu. Vezi şi REVISTA CLASICĂ. ORPHEUS-FAVONIUS *

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 8 282)

P

PAGINI ALESE. Publicaţiune literară săptămînală. Revistă din constelaţia *Literatorului* *. Apare la Bucureşti (14 mart. 1902 — 16 febr. 1903), sub conducerea lui H. Coşoi şi Gh. Silvan. Continuă *Revista modernă* * (1901—1902). Ca şi aceasta, **P.a.** urmăreşte să ridice „opinia publicului de jos la nivelul producţiilor noastre artistice". În **P.a.** apar versuri şi proză, cronici literare. Semnează versuri: Cincinat Pavelescu, D. Nanu, D. Karr, Cornelia din Moldova, A. Mîndru, Şt. Petică; proză: Radu D. Rosetti, N. N. Beldiceanu. M. Sadoveanu publică sub semnătura M. S. Cobuz, începînd cu nr. 1/1902, fragmentul *Fraţii Potcoavă*, din romanul *Şoimii* (apărut în vol. în 1904 şi rescris, într-o nouă concepţie, peste şase decenii, sub titlul *Nicoară Potcoavă)*, G. Coşbuc nuvela *Pribegii* (nr. 12—13/ 1902), C. Săteanu, articolul *Modernismul* (nr. 2/1902), D. Nanu *Revistele* (nr. 9/1902), Al. Antemireanu *Spiritul european şi literatura naţională* (nr. 12—13/1902), Şt. Petică *Critica şi publicul* (nr. 18—21/1903). Apar scurte traduceri din A. Daudet *(Oglinda*, nr. 6/1902), Edgar Poe *(Umbra*, nr. 15/1902), un necrolog *Emile Zola* (nr. 8/1902). Alţi colaboratori: Gh. Silvan, G. Tutoveanu, Al. Gherghel, E. Furtună, E. Vaian, H. Lecca, V. Pop, A. Steuerman, Corneliu Moldovanu, Ion Ciocîrlan.

(F. 24 × 33 cm; B.A.R., P II 864)

Bibl.: Pavel Ţugui, *Mihail Sadoveanu, cronicar la „Revista modernă" şi „Pagini alese" (1901—1902)*, în *Ramuri*, 1976, nr. 6.

PAGINI BASARABENE. Revistă literară şi de cultură generală. Apare la Chişinău, lunar (ian.— dec. 1936, în total 12 nr., unele duble). Dir.: L. T. Boca; red.: George Dorul Dumitrescu. **P.b.** nu este o revistă de ideologie, angajată în slujba unui anume ţel artistic şi social ci una de informare asupra fenomenului literar contemporan, care înregistrează faptul literar, indiferent de proveniența lui. „Vom cuprinde... întreaga mişcare literară contemporană", afirmau autorii articolului-program. Sînt antrenaţi colaboratori reprezentînd toate generaţiile, de la Gala Galaction şi Tudor Arghezi la N. Crevedia şi Zaharia Stancu. Semnează versuri: Iulian Vesper, Octav Sargeţiu. Vl. Cavarnali, Vl. Bârna, Radu Boureanu, Virgil Carianopol, Ion Minulescu *(Madrigal banal*, nr. 3), Simion Stolnicu, V. Spiridonică, Cezar Stoika, Coca Farago, Ion Buzdugan, Ion Ojog, C. Salcia, Ion Aurel Manolescu, Ion Pillat, D. Florea-Rarişte, Demostene Botez; proză: E. Lovinescu *(Epilog la Bălăuca*, nr. 2), Titus Hotnog, Gib Mihăescu, Lucia Demetrius (fragment din romanul *Tinereţe)*, Anton Holban, Laurenţiu Fulga, sub pseudonimul I. Laurenţiu-Delcrel, G. D. Dumitrescu, B. Iordan, Sandu Teleajen, Tudor Arghezi *(Lună de toamnă*, nr. 11—12); eseuri: Al. Al. Leontescu, Emanoil Bucuţa, **P.b.** închină medalioane unor scriitori în viaţă: C. Stere (cu prilejul împlinirii vîrstei de 60 de ani), L. Rebreanu (cu prilejul împlinirii vîrstei de 50 de ani) sau unor scriitori români (Leon Donici, Al. Mateevici) ori străini, din trecut. C. Săteanu, semnează articolele *Tolstoi prin Bucureşti şi Iaşi* (nr. 1) şi *Korolenko în România* (nr. 3), G. M. Zamfirescu *Teatrul care renaşte* (nr. 4) şi Cezar Petrescu *Revistele de provincie* (nr. 4). La rubrica „Pagini vechi", apare un articol despre *Al. Lambrior*. „Cronica literară" este susţinută de G. I. Chidu, N. Crevedia şi Augustin Z. N. Pop, iar „Cronica mărunţă", de M. Strajă. Alţi colaboratori: Ion Pogan, G. Gregorian, Al. Călinescu, Ion Calboreanu.

(F. 32 × 58 cm; B.A.R., P III 561)

PAGINI CULTURALE. Revistă tradiţionalistă. Apare la Sighetul Marmaţiei, lunar (mai 1926 — iul. 1929). Red.: Vasile Terente. Semnează versuri: G. St. Cazacu-Delarast, V. Bergheanu, Aurel Pop, A. Mîndru, C. Ionescu-Olt; proză: Gh. Brăescu (schiţa *Ceasul*, nr. 1/1926), I. Agârbiceanu *(Aşa de singur*, nr. 2/1926). Sînt recenzate revista *Zări senine* * (1925—1927) şi cartea lui Olimpiu Boitoş, *Activitatea lui I. Slavici la „Tribuna"*. A. Pop traduce din Ady Endre, Emeric Farkaş, Jókay Mór, din literatura chineză şi din Edgar Poe. În 1929, **P.c.** polemizează cu *Gîndirea* *, revista „ortodoxismului mistic", cum o numeşte. Alţi colaboratori: I. Ghelcea, N. Batzaria.

(F. 15 × 22 cm; B.A.R., P II 9 107)

PAGINI DUNĂRENE. Culegere din lucrările Cenaclului Literar „13 Iunie 1916". Apare la Galaţi, lunar (aug. 1955; dec. 1956, în total două vol., al II-lea cu subtitlul *Culegere literară a tinerilor scriitori din regiunea Galaţi)*. Red.: Manole Brazdeş, Stan Păun. După cum se precizează în *Cuvîntul înainte*, majoritatea textelor sînt republicări din ziarul *Viaţa nouă*** (1949—) şi cîteva din *Flacăra* * (1952—), *Iaşul literar* * şi *Tînărul scriitor* *. Colaboratori: D. Pascu, Lucia Şerbu, Ilie Tănăsache, Mihu Dragomir, Camil Baltazar (evocare *Panait Istrati)*, Stan Păun, Traian Coşovei, Mihai Gavril, Şt. Mitescu, Paul Păltînea, Dumitru Şoitu, Spiru Hasnaş.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 30 232)

Valurile mării și amorului de Grillparzer. Alți colaboratori: I. Prișcu, Elena Voronca, Virgil Onițiu.

(F. 33 × 48 cm; B.A.R., P IV 1 053)

Bibl.: C. Loghin, *Istoria literaturii române din Bucovina. 1775—1918 (în legătură cu evoluția culturală și politică)*, 1926.

PATRIA. Organ al Partidului Național Român. Apare zilnic, la Sibiu (1 febr. — 1 sept. 1919), apoi la Cluj (4 sept. 1919 — 17 dec. 1938). În anii 1926—1937 are subtitlul *Organ al Partidului Național-Țărănesc*, iar în 1938, *Organ al demnității naționale*. Dir.: I. Agârbiceanu (1919—1925), I. Clopoțel (1926—1930); prim-red.: Sebastian Bornemisa (la Sibiu), Radu Dragnea (la Cluj). Ziarul susține ideea consolidării politice și culturale a Unirii Transilvaniei cu România, pe baza hotărîrilor Adunării de la Alba Iulia. În articolul-program *Tot înainte*, I. Agârbiceanu arată că menirea omului și a popoarelor este desăvîrșirea, un ideal trebuind consolidat prin alt ideal: „De cînd ne-am pripășit pe plaiurile acestea de amîndouă povîrnișurile Carpaților, am fost un neam, un popor unitar, cu aceleași datini și credință, cu aceași limbă... Astăzi nu sîntem numai un neam, sîntem și o țară. Astăzi avem cu toții o singură patrie." Titlul indică programul ziarului: contribuția sa la „așezarea noului stat român pe temeliile adînci ale dreptății pentru întreg poporul nostru și pentru toate popoarele ce trăiesc între granițele României Mari". I. Agârbiceanu îndeamnă, în articole de fond, la muncă cinstită, dezinteresată, la ordine și perfecționare morală. Rubrica „Literatură" conține versuri, proză, recenzii, articole de cultură generală. T. Mureșanu anunță *Poemele luminii* de Lucian Blaga (nr. 22/1919), „volum ce va apărea în curînd". Peste cîteva luni, după apariția vol. *Poemele luminii* și *Pietre pentru templul meu*, I. Agârbiceanu îl caracterizează pe Lucian Blaga drept poet-filozof și filozof-poet, reproducînd în nr. 55/1919, din *Glasul Bucovinei* *, articolul lui Sextil Pușcariu, *Un poet: Lucian Blaga*, urmat de versurile *Amurg de toamnă* (nr. 151/1919). La rubrica „Literatură", apar versuri de: Ecaterina Pitiș, G. Voevidca, Ovidiu Hulea, Zaharia Bârsan, A. Cotruș, Volbură Poiană-Năsturaș, Emil Isac, Teofil Bugnariu; proză și eseuri de: I. Agârbiceanu, Sebastian Bornemisa, Radu Dragnea, Șt. Bezdechi, Onisifor Ghibu. Atitudinea democratică a ziarului reiese din articolele lui I. Clopoțel, P. polemizează cu ziarele *Cuvîntul* ** și *Calendarul* ** prin Titus Bunea, care-i răspunde lui N. Crainic în articolul de fond *Critică constructivă*? : „Ditirambii înălțați dictatorilor de pretutindeni au introdus în mijlocul tinerimii noastre o direcție de spirit ostilă democrației" (nr. 86/1929). Semnează recenzii: O. F. Popa (I. Minulescu: *Corigent la limba română*, nr. 31/1929; I. Agârbiceanu: *Stana*, nr. 35/1929); articole diverse: Sextil Pușcariu (*Zestrea Ardealului* nr. 230/1929), Ion Breazu (*Atlasul lingvistic al limbii române*, nr. 229/1930), Alți colaboratori: Horia Petra-Petrescu, Al. Ciurea, Septimiu Popa, T. A. Naum, I. U. Soricu, Șt. Bezdechi, Bazil Gruia.

(F. 41 × 59 cm; B.A.R., P IV 4 732)

PĂCALĂ. Jurnal umoristic. Apare la București, săptămînal (16 iun. — 15 nov. 1860). Red. resp.: Pantazi Ghica. Gazetă satirică, P. își îndreaptă atacurile împotriva guvernului. Publică articole umoristice, în cadrul următoarelor rubrici: „Cronică", „Gogoși politice", „Camera electivă", „Fapte diverse", „Varietăți", „Glume", și fabula *Atelajul eterogen* de Gr. Alexandrescu. Articolele, în marea lor majoritate, nu sînt semnate. Revista își încetează apariția în urma dării în judecată a redactorului, pentru invective contra guvernului.

(F. 24 × 32 cm; B.A.R., P II 46)

PĂMÎNT ȘI VRAJĂ ARDELEANĂ. Literatură, știință, artă. Apare la Sibiu, lunar (nov. — dec. 1937). Dir.: Septimiu Savu-Severin. Urmărind „promovarea elementelor tinere creatoare", cele două numere ale revistei cuprind un supliment de povești pentru copii. Al. Dima publică un fragment din vol. *Zăcămintele folclorice în poezia noastră contemporană* (nr. 2). Alți colaboratori: Al. T. Stamatiad, Pimen Constantinescu, Virgil Carianopol, Ionel Neamțu, Eugen Victor Popa, B. Șipoș, I. V. Spiridon, Mircea Ovidiu Savu, Mircea Alexiu, Teodor Al. Munteanu, C. Barcaroiu, El. D. Livezeanu.

(F. 21 × 29 cm; B.A.R., P II 16 526)

PĂMÎNTEANUL (PĂMÂNTEANUL). Publicație politică și literară. Apare la București, bisăptămînal (3 iul. — 25 sept. 1839, în total 21 nr.), cu caractere semichirilice. „Înlesnitor" (posibil pseudonim al lui C. Bolliac sau Gr. Alexandrescu) critică (nr. 2) părerile despre limbă ale lui I. Heliade-Rădulescu, care, exagerînd influența limbii italiene asupra limbii române, înclină să considere limba noastră un dialect al limbii italiene. C. Bolliac semnează versuri (*O patimă*, nr. 5; *Maria din Bezdat*, nr. 6), S. C. Boerescu schița satirică *Cele dintîi ceasuri de petreceri ale unui domnișor* (nr. 20), M. R. traduce *Bonivard la Șilon* de Byron (nr. 21).

(F. 20 × 25 cm; B.A.R., P I 929)

Bibl.: *D.L.R. O.—1900*, 1979.

PĂMÎNTUL, vezi PĂMÎNTUL NOSTRU *

PĂMÎNTUL NOSTRU. Organ pentru apărare interesele ialomițene. Apare la Călărași, bilunar (1 iul. 1932 — 6 mart. 1933), apoi lunar (16 apr. 1933 — apr.-mai 1944). Red.: Eugen Cealic (dir. din 1938). De la nr. 27—29/1933, apare cu titlul *Pămîntul*, menținînd subtitlul pînă la nr. 77/1934, cînd este înlocuit prin *Politic, social, literar*. Preocupat în special de probleme economice și culturale ale satului în anii 1932 — 1935, P. anunță constituirea Partidului Uniunea Agrară, relatează pe larg lucrările Congresului Ligii Culturale, publică *Documente inedite despre Tudor Vladimirescu* aflate în posesia dr. I. Cantacuzino

(nr. 33—34/1933). Nr. 74/1934 este închinat lui N. Iorga. Interesul pentru literatură se observă abia de la nr. 68—69/1934, care consacră o întreagă pagină răspunsurilor la o anchetă a redacției, date de scriitorii Panait Istrati, Al. Lascarov-Moldovanu V. I. Popa, Mircea Eliade, I. A. Bassarabescu, V. Eftimiu, Eugen Relgis, Ion Dongorozi ș.a. Din partea editorilor răspunde Sașa Pană. Începînd cu nr. 70/1934, preocupările redacției pentru problemele literare trec în centrul atenției. Semnează versuri: G. Buznea-Moldoveanu, Victor Eftimiu, Octav Sargețiu, G. Gregorian, C. Barcaroiu, E. Ar. Zaharia, Costin I. Murgescu, Virgil Huzum, Agatha Grigorescu-Bacovia, M. Olinescu, C. Jaleș, N. Ladmiss-Andreescu, C. Riuleț, V. Culică, Const. Mitea; proză: Panait Istrati (fragment din *Ciulinii Bărăganului*, tradus de redacție și „adaptat" de autor, nr. 72—73/1934), M. Drumeș (*Elevul Șoimarul dintr-a șaptea*, nr. 199/1939, fragment din romanul *Elevul Dima dintr-a șaptea*), Cezar Petrescu (*Luceafărul*, fragment, nr. 85—86/1934); eseuri și articole: I. A. Bassarabescu (*Peregrinările lui Cincinat*, ibidem). C. Săteanu (*Eminescu și scripturile române*, nr. 199/1939), Eugen Cealic (*Poezia Bărăganului*, nr. 199/1939), C. I. Murgescu (*Tinerețul în cadrul provinciei*, nr. 200/1939). S. Mircescu (*Destinul lui Panait Istrati*, nr. 229/1942; *Eugen Lovinescu*, nr. 238—239/1943), Mihail L. Negruzzi (*Într-o noapte cu Caragiale și Delavrancea la Iași*, nr. 215—216/1940; *Activitatea lui Octavian Goga*, nr. 250/1944), Demetru Iordana (*Perpessicius*, nr. 236/1943), V. V. Haneș (*Bărăganul în literatură*, fragment de conferință, nr. 250/1944), Demostene Botez (*O boală de la capăt*, nr. 250/1944). Două traduceri rețin atenția: *Intermezzo liric* de H. Heine, traducător I. Const. Delabaia, și *Prologul* epopeii *Ierusalimul eliberat* de Torquato Tasso, fără menționarea traducătorului, precum și un interviu cu G. M. Zamfirescu (1939). Alți colaboratori: I. Aurel Manolescu, M. Brateș, C. Fierescu, N. Cantonieru, M. Toneghin, Petre Strihan, G. Silviu, G. M. Vlădescu, L. G. Vasiliu, Romulus Dianu, G. Păun.

(F. 31 × 48 cm; B.A.R., P III 12 984)

Bibl.: P. Vaidomir, *Un viaț care a făcut epocă*: „*Pămîntul*", în *Pămîntul*, 1943 nr., 246—248; Ion Alecu, *Anchetele „Pămîntului"*, în *Luceafărul*, 1975, nr. 37.

PĂRERI CRITICE. Buletinul Societății Critice. Apare la București, (1 apr. — 1 iul. 1915, un singur nr.). Publică referate susținute de Raul Teodorescu, P. I. Papadopol, Marin Iliescu, Dragoș Protopopescu ș.a., sub conducerea lui M. Dragomirescu, președintele societății. Opere discutate: *Întuneric și lumină* de I. Al. Brătescu-Voinești, *Bujorenii* de Caton Theodorian, *Ringala* de Victor Eftimiu, *Bisericuța din Răzoare* de Gala Galaction.

(F. 12 × 18 cm; B.A.R., P I 4 633)

PĂUNAȘUL CODRILOR. Revistă literară lunară. Apare la Tohanul Vechi, Brașov (dec. 1941 — — mai-iun. 1944). Dir. lit.: Nicolae Graur. „Îmbrăcată în haină modestă și înconjurată de condeie tinere, care și-au făcut debutul în literatură", P.e. este o revistă la care colaborează cu versuri: Petre Homoceanul, Radu D. Rosetti, N. Carpen, I. Merișescu, N. Graur. Publică o notă biografică semnată de Radu D. Rosetti despre H. G. Lecca în legătură cu debutul acestuia la *Revista nouă* * a lui B. P. Hasdeu (nr. 5/1942), Un concurs literar organizat de P.e. este cîștigat de Zaharia Bârsan, cu piesa *Eroii noștri* (nr. 22/1942). Apar medalioane închinate scriitorilor Panait Cerna, I. L. Caragiale, Octavian Goga.

(F. 16 × 24 cm; B.A.R., P I 19 200)

PE DRUM. Revistă literară, artistică, socială. Apare la Piatra Neamț, bilunar (dec. 1926 — febr. 1927, în total cinci nr.). Inițiatorii publicației urmăreau înlăturarea „răutăților, asuprirli, violenței", citîndu-l pe Schopenhauer: „Cel mai statornic lucru pe lume e schimbarea". Colaborează cu versuri: Frasin Negrești, Enric Furtună, G. Șt. Cazacu-Delarast; cu proză: Eugen Relgis (un fragment din romanul *Cuvîntul*). Două articole reține atenția: B. Șapira, *Amintiri despre V. Bogrea*, și Carol Drimer, *Viața și opera lui B. Luca*. Alți colaboratori: Th. Gavriloiu, Al. I. Bottrlă

(F. 20 × 27 cm; B.A.R., P II 9 467)

PĒGAS. Revistă literară. Apare la București, lunar (13 nov. 1932 — mai 1933, în total opt nr.). Dir.: Al. Raicu (la nr. 7—8/1933); red.: Gh. Rtpă, I. Nistoreanu, Mihai Florin. De la nr. 2—3/1932, apare cu subtitlul *Literatură, ideologie, critică*. Primele numere nu conțin idei programatice. În nr. 7/1933, Al. Raicu observă două tendințe, aparent opuse, în literatură: tradiționalismul și modernismul, iar M. Ilovici analizează problema generațiilor, negînd „facilul, imitația, plagiatul". Revista publică versuri, semnate de Ștefan Horint, Virgil Carianopol, Al. Șerban, un fragment din romanul *Orașul cu oameni și ploaie* de Al. Raicu (nr. 8/1933), eseuri și recenzii la romanele *Cartea nunții* de G. Călinescu (nr. 7/1933) și *Maidanul cu dragoste* de G. M. Zamfirescu (nr. 8/1933), ambele elogiate de Al. Raicu. Volumul *Critice* de Pompiliu Constantinescu și romanele lui Romulus Dianu nu se bucură de aprecieri favorabile. Dan Petrașincu colaborează cu un fragment din romanul *Stingele*. Alți colaboratori: Șt. Atanasiu, Horia Fulger, Silviu Cernea, Ovid Caledoniu, Const. Stănescu, C. Fedoreanu, Al. Talex.

(F. 22 × 31 cm, 11 × 22 cm, 31 × 46 cm; B.A.R., P III 12 981)

PEISAJ. Literar, artistic, științific. Apare la Roman, bilunar (1—20 mai 1935, în total două nr.). Dir.: Mihail Crăciun; prim.-red. Em. Florens. G. M. Zamfirescu salută astfel, în primul număr, apariția revistei: „O grupare nouă, oricît ar fi ea de modestă în primele ei manifestări, poate să ne anunțe o credință nouă și vădește oricum o dorință de cunoaștere și înțelegere în vreme". Colaboratori: N. Țatomir, Otilia Cazimir, Ion Manolescu.

(F. 24 × 32 cm; B.A.R., P II 15 058)

PELEȘUL (PELEȘIUL). Revistă literară ilustrată. Apare la București, săptămînal (21 ian. — 18 iun. 1884, în total 18 nr.), apoi lunar (nov. 1887 — oct. 1888). Dir.: Șt. Vellescu (1889); red.-propr.:

POȘTA ROMÂNĂ. Foaie pentru poporul român. (Fóiă pentru poporul roman). Organ politic, social, financiar literar etc. Apare la Brașov, bisăptămînal (1 ian. 1888 — 6 apr. 1889). Red. resp. și editor: Teochar Alexi. **P.r.** își propune să atragă atenția cititorilor către cele mai actuale probleme sociale, politice, culturale și literare, să dezvolte gustul pentru lectură la toate clasele sociale în vederea cultivării sentimentului național. În conținutul publicației, predomină articole, note și informații, apărute în cadrul rubricilor „Revista politică" și „Știri diverse". La partea literară, semnează versuri: Iuliu I. Roșca, G. Simu, G. Jandrea; teatru: T. Alexi *(Lăcustele*, vodevil în trei acte, nr. 7—39/1889; *Domnul Tudor*, tragedie în trei acte, nr. 1/1889 ș.u.). N. Gh. Quintescu recenzează drama în patru acte, scrisă de Iuliu I. Roșca, *Fata de la Cozia* (nr. 1/1888 ș.u.), Vasile Sasu publică, la rubrica „Poezii populare", *Colinde*. În suplimentul literar la nr. 102/1888, se republică schița lui C. Negruzzi *Istoria unei plăcinte*. Apar traduceri din Guy de Maupassant (schița *Un măcel*, nr. 2/1889), Petrarca, Andersen, Fr. Coppée și M. Twain. Alți colaboratori: I. P. Coman, Z. Florian.

(F. 28 × 42 cm; B.A.R., P III 127)

POVESTEA VIEȚII. Revistă literară săptămînală. Apare la. București (13 — 27 febr.), apoi la Focșani (12 mart. — 10 apr. 1900, în total șase nr.). Dir.: Al. St. Vernescu; prim-red.: Adrian Sulcină. Publicație modernistă, dar și cu unele preocupări pentru viața satului, **P.v.** conține versuri de Al. Macedonski *(Doina fetei*, nr. 1), Gh. Marinescu, C. Nutzescu, M. Russu; proză și eseuri de P. Zosin *(Datoriile*, nr. 1; *Din viața satului*, nr. 2), traduceri din Leopardi semnate de P. Mușoiu, două texte, unul de Al. Macedonski *(Romanițe*, nr. 2) și altul de C. Dobrogeanu-Gherea *(Taras Sevcenko*, nr. 3), poezii populare culese de V. Brăileanu. Alți colaboratori: P. Vulcan, I. N. Armașu, N. Arbore.

(F. 24 × 32 cm; B.A.R., P II 927)

POVESTEA VORBEI. Revistă literară săptămînală. Publicație eclectică. Apare la București (10 oct. 1896 — 27 apr. 1897). Urmărind „o mai strînsă și mai deasă întîlnire între cei ce se îndeletnicesc la noi cu producerea literară și între cei ce o gustă", **P.v.** promite cititorilor nuvele „originale și traduse", „scene din viața reală". Revista se angajează să înregistreze mișcarea literară prin colaborări care să reprezinte toate orientările, cu condiția să fie „interesante și instructive". Din acest punct de vedere, programul revistei se aseamănă cu cel al *Paginilor literare** (1899—1900). După eclectismul primelor numere, redacția se orientează spre problemele sociale și naționale ale artei, spre culegerea de poezii populare din Oltenia, fără însă a neglija operele scriitorilor străini. Între colaboratorii statornici se află S. Sanielevici, cu eseuri critice *(Apologia filistinului*, nr. 25/1897; *Noua dramă a lui Ibsen*, nr. 22—23/1897; *Convorbiri despre artă*, nr. 24/1897) și D. I. Theodorescu, la rubrica „Notele unui mizantrop". Semnează versuri: Cincinat Pavelescu, G. Coșbuc, St. O. Iosif, P. Cerna *(Sonet*, nr. 14/1897), D. Anghel, D. Karnabatt, D. Nanu; proză: I. L. Caragiale *(O blană rară)*, Șt. Bassarabeanu, Ion Adam, Vasile Pop, Constanța Hodoș; culegeri de folclor: D. Stăncescu, Artur Gorovei. În **P.v.**, își face debutul literar Ion Minulescu, cu pseudonimele Nirvan în nr. 28 și I. M. Nirvan, în nr. 29/1897. Prin Anton Bacalbașa, redacția publică o poezie inedită, *Socialiștii*, de Traian Demetrescu. Traduceri din literatura universală: Petőfi, Flammarion, M. Twain, Leconte de Lisle, Cehov, Musset, A. France, Maupassant, M. Prevost. Alți colaboratori: Ion Gorun, Gh. Silvan, Al. Antemireanu, Petru Vulcan, Artur Stavri, D. Teleor, A. Steuerman, G. Murnu, Spiru S. Hasnaș, Radu D. Rosetti, Al. Vlahuță, Iosif Stîncă, G. Ranetti, N. Mihăescu, H. G. Lecca, C. Z. Buzdugan.

(F. 24 × 33 cm; B.A.R., P II 551)

POVESTITORUL. Apare la București, săptămînal (4 iul. — 24 iul. 1876), apoi bisăptămînal (25 iul. — 5 sept. 1876). Red.: Bonifaciu Florescu. **P.** cuprinde, în cea mai mare parte, poezii în limba franceză, traduceri din literatura franceză și engleză, în special texte în proză, maxime și cugetări de Edgar Poe, La Rochefoucauld, Vauvenargues, Saint-Beuve, Voltaire, George Sand, Alfred de Musset. Versuri originale semnează: N. Scurtescu, I. A. Lapedatu, Bonifaciu Florescu, N. D. Saphir, V. D. Păun; proză: Pantazi Ghica, N. Ținc. Bonifaciu Florescu este autorul unui articol despre poezia lui Gr. Alexandrescu.

(F. 18 × 28 cm; B.A.R., P I 912)

PRAHOVA. Socială, culturală, literară. Revistă bilunară. Apare la Ploiești (25 oct. 1934 — iul. 1935). Prim-red.: Ionel Tudosie. Publicația își propune „să prezinte viața culturală și literatura în curs de afirmare a Prahovei." Liviu Bratoloveanu semnează poezia *Scrisoare lucrătorului de mină*. Alți colaboratori: Șt. Mateescu, A. Fulga, L. Secreteanu, Ionel Tudosie, Radu Cosmin, Șt. Alexiu, Ion Climer, Adrian Maniu.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 15 034)

PREMIERA ARTISTICĂ-LITERARĂ. Program oficial al Teatrului Național din Iași. Apare la Iași, la fiecare premieră (1929—1930, în total 12 nr.). Dir.: I. Fr. Botez, Jean Melle. **P.a.-l.** își propune să fie „o revistă-program, cu contribuție literară valoroasă și cu un variat și bogat material informativ asupra întregii mișcări artistice din țară și străinătate". Iorgu Iordan, directorul teatrului, semnează articolul *Din trecutul teatrului moldovean* (nr. 1/1929), Adrian Maniu *Adevărul în teatru* (nr. 3/1929) E. Lovinescu *Analiza emoțiilor* (nr. 4—5/1929) și *Femeia în teatrul lui Alecsandri* (nr. 8—11/1929), N. Crainic *Literatură și politică* (nr. 8/1929). Colaborează cu versuri, la rubrica „Cavalcada rimelor", G. Spina și I. Fr. Botez. În nr. 3/1929, apare necrologul *Al. Davilla*. **P. a.-l.** mai conține programele premierelor pieselor de teatru

și operă, reclame comerciale. Alți colaboratori: Vladimir Orleanu, Ion Marin Sadoveanu, Adrian Pascu.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 10 738)

PREMIERA ILUSTRATĂ. Bazar săptămînal de critică și informație. Teatru și cinema. Apare la București (17 nov. 1928 — iul. 1929). Red.: N. N. Șerbănescu, M. Arțăreanu. **P.i.** își propune „să îmbrățișeze toate manifestările de cultură ale teatrului românesc, servindu-l, ajutîndu-l, călăuzindu-l". În concepția redactorilor, „literatura cuminte și sănătoasă a unor vremi trecute, dar nu prea depărtate, se va împleti cu literatura nouă, fără ca setea de noutate să ne facă a admite curentele răsturnate, izvorite din minți bîntuite de furtună". La ancheta *Publicul și autorii*, răspund (începînd cu nr. 25/1929): Liviu Rebreanu, V. Eftimiu, Tudor Arghezi, Corneliu Moldovanu, I. Al. Brătescu-Voinești, Cezar Petrescu, Camil Petrescu, Ion Minulescu. **P.i.** publică articole și studii, cronici culturale, literare și dramatice, cronici cinematografice, muzicale, precum și fragmente de piese: *Amantul anonim* (nr. 9/1929) de I. Minulescu, *Fratele păgîn* (nr. 16/1929) de N. Iorga, *Sam, povește cu mine, cu tine, cu el...* (nr. 4/1928) de G. M. Zamfirescu; proză: *Candidații* (nr. 8/1929, de Adrian Hurmuz, *Omul de mîine* (nr. 9/1929), fragment de roman de Ion Pas. N. Bogdan semnează articolul *Liviu Rebreanu. Noul director general al teatrelor. Scurtă privire asupra operei scriitorului* (nr. 3/1928), Ion Marin Sadoveanu, *Teatru și viață* (nr. 19/1929). Alți colaboratori: Isaiia Răcăciuni, N. M. Șerbănescu, J. Vulpescu, N. Bogdan, N. Arțăreanu, M. Ștefănescu, Scarlat Callimachi, Sandu Teleajen, George Silviu, I. Peltz, Sarina Cassvan-Pas, Radu Boureanu, Ion Vinea, Lucian Boz.

(F. 33 × 48 cm; B.A.R., P III 9 498)

PREOCUPĂRI LITERARE. Revista Societății „Prietenii Istoriei Literare". Apare la București, lunar (1 ian. 1936 — iun.-aug. 1944). Dir.: P. V. Haneș (1936—1938), V. V. Haneș (1939—1942), Vl. Streinu (la nr. 1—2/1943), Virgil Tempeanu (de la nr. 3—4/1943). De la nr. 3/1942, în titlul revistei se adaugă cuvîntul *Kalende*; de la nr. 6—7/1943 la nr. 12/1943, apare cu titlul *Kalende* și subtitlul *Revistă de critică, literatură și istorie literară*, revenind, în 1944, la titlul și subtitlul inițial. Întemeiată în 1925, Societatea „Prietenii Istoriei Literare" editează mai întîi revistele *Prietenii istoriei literare** și *Luminătorul* (1934—1935). În ultimul număr din *Luminătorul*, P. V. Haneș anunță apariția **P.l.**, care își propune: (1) „să propage interesul pentru scriitorii români, în genere, și în special pentru cei consacrați; (2) să creeze un mediu favorabil cercetărilor de istorie literară privitoare la scriitorii români, fără însă să-i excludă pe cei străini". Articolele sînt organizate pe rubrici: „Istorie literară românească", „Istorie literară străină", „Texte populare", „Note", „Dări de seamă". În 1937, Remus Caracaș aduce un omagiu *Convorbirilor literare** (1867—1944) cu prilejul celor șase decenii de la apariție și N. Mihăiescu-Nigrim publică *Amintiri de la „Convorbiri literare"*. În nr. 9/1937, o planșă intitulată *Din viața scriitorilor români* conține un portret al lui Al. Odobescu, din 1890, și facsimilul unei cărți de vizită prin care T. Maiorescu îl felicită pe I. L. Caragiale, în 1890. În anii 1938—1939, alături de studii de istorie literară, **P.l.** publică poezii de I. Pillat *(Pînda*, nr. 9/1939), proză de Ionel Teodoreanu *(Însemnări dintr-un caiet vechi*, nr. 10/1939) și Claudia Millian *(Amintiri despre Delavrancea*, ibidem). În nr. 1/1940, Șerban Cioculescu semnează articolul de directivă *Între critică și istorie literară*. Se mai reține: Gr. Tăușan: *O sută de ani de la moartea lui T. Maiorescu* (nr. 2/1940), I. D. Gherea: *Simbolismul și literatura* (nr. 4/1940), Vl. Streinu: *Despre neobservarea formei* (nr. 5/1940). Articolele de critică literară apărute sub semnătura lui Șerban Cioculescu și Vladimir Streinu ridică nivelul publicației. Colaborarea celor doi critici devine mai intensă după îndepărtarea lor de la *Revista Fundațiilor regale**. Noua direcție încredințată lui Vladimir Streinu respectă tradiția celor șase ani și continuă să manifeste același interes pentru cercetările de istorie literară și de literatură comparată, dar își propune să publice mai multă literatură de imaginație și de idei, ca și literatură critică de un nivel artistic mai înalt, în descendența criticii lui Maiorescu, Gherea, Iorga, Ibrăileanu, M. Dragomirescu, E. Lovinescu. La nr. 4/1942, colaborează Tudor Arghezi *(Acasă la ministru*, fragment din romanul *Lina)*, Liviu Rebreanu *(Geneza romanului Adam și Eva)*, E. Lovinescu *(Critici prin contradicțiile principiale*, cu referiri la *Istoria literaturii române de la origini pînă în prezent* de G. Călinescu), Pompiliu Constantinescu *(Despre maliția critică)*, Al. Philippide *(Dispariția școlilor literare)*. La rubrica „Fapte și comentarii", E. Lovinescu publică medalionul *N. Iorga, stilist* (nr. 1—2/1943) și un fragment din lucrarea *Titu Maiorescu și posteritatea lui critică*. Alți colaboratori: V. Voiculescu, P. V. Haneș, M. R. Paraschivescu, Cicerone Theodorescu, Geo Dumitrescu, Lucian Blaga *(Mirzul*, nr. 8—9/1942), T. Vianu *(Noi izvoare ale esteticii lui Maiorescu*, nr. 12/1942), I. C. Filitti, C. Tonegaru, Al. Iordan, Elena Eftimiu, Paul I. Papadopol, Vasile V. Haneș, D. Murărașu, C. Fierescu, Radu Paul, Mia Frollo, G. Tutoveanu, Eugen Ciuchi, Mariana Simionescu, A. Mîndru, C. Gerota, Radu Manoliu, David Popescu, Licu Pop, Dan Smîntînescu, Traian Topliceanu, G. Baiculescu, Elena Dvoicenko, Gallia Tudor, Mario Roques, Marin Popescu-Spineni, Barbu Lăzăreanu, Ștefan Manciulea, Benedict Kanner, I. G. Dimitriu, Alexandru Verdeș.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 15 577)

PREOCUPĂRI LITERARE. KALENDE, vezi PREOCUPĂRI LITERARE*.

PREPOEM. Revistă de afirmare a tinerei poezii românești. Apare la București, lunar (seria I: iul. 1939 — oct. 1940; seria a II-a: mart — iun. 1941, în total 19 nr.). Red.: Traian Mihăilescu. Apărută din dorința de a așeza în istoria literaturii „un scris... în favoarea tinerei generații", **P.** publică în special versuri, medalioane închinate

PUBLICĂRILE unui grup de iubitori ai literaturii și ai științei. Apare la Ploiești, lunar (apr. 1898, un singur nr.). P. conține versuri semnate de V. Bilciurescu, studiile *Observări asupra inteligenței* de D. Pompeiu și *Istoricul Cercului Literar de la „Revista nouă". 1887—1895* de V. Bilciurescu, în care autorul precizează împrejurările apariției acestei reviste, poezia *Apari să dai lumină* de M. Eminescu, o recenzie a lui P. P. Carp la vol. *Cele una sută și una fabule* de G. Sion și republicări din *Convorbiri literare* * (1867—1944).

(F. 31 × 47 cm; B.A.R., P II 2 141)

PUNCT. Revistă de artă constructivistă internațională. Apare la București, săptămînal (24 nov. 1924 — 7 mart. 1925, în total 16 nr.). Dir. : Scarlat Callimachi; red. : Șt. Roll. Apărută la doi ani după *Contimporanul* *, revista afișează un program constructivist : „Vrem artă nouă într-o țară liberă și nouă. Noi nu avem nici pretextul tradițiunii în artă, încît ne este mult mai ușor ca altor popoare să apucăm pe drumul acesta necunoscut al formelor noi. Celor slabi și învechiți în veșminte le zicem tare : Vae Victis !" (Scarlat Callimachi, nr. 4/1924). Directorul cerea totodată : „Trebuie să distrugem — cu riscul violențelor și exagerațiunilor inerente unei revoluții — fie ea și în artă — toate creațiile mediocre fie în pictură, fie în literatură, fie în sculptură și muzică" (ibidem). După opinia acestuia, „sămănătorismul blamează civilizația orașului . . . constructivismul o exaltă". În articolul *Arhitectura* (nr. 9/1925), Ilarie Voronca definea astfel curentele : constructivismul în plastică este ceea ce reprezintă a „patra dimensiune" în geometria modernă, expresionismul de esență romantică privește obiectul ca „expresie subiectivă", cubismul, obiect științific în el însuși, fruct al unei aberațiuni impersonale, reci ; futurismul — obiectul privit într-o succesiune de mișcări. Constructivismul (a patra dimensiune) înseamnă o armonie abstractă, cu legi fixe, o creație pură, în care obiectul este pus în raporturi de linii și culoare abstractă. Principiile enunțate sînt ilustrate cu texte, desene și gravuri abstracte, geometrizate. Plastica este reprezentată de Marcel Iancu, Victor Brauner, Milița Petrașcu și Mattis Teutsch. Literatura publicată — poezie și proză — are caracter suprarealist. Semnează versuri : Scarlat Callimachi, I. Vinea *(Miez de noapte*, nr. 3/1924 ; *Drumuri*, nr. 4/1924), Ilarie Voronca, F. Aderca : proză : Mihail Cosma, Ștefan Roll, Urmuz *(Emil Gayk*, nr. 9/1925 ; *Coiadi și Dragomir*, nr. 11/1925). Scarlat Callimachi scrie despre *Marcel Iancu* (nr. 5). În ultimul număr, se anunță fuzionarea revistei cu *Contimporanul*. P. reprezintă una dintre manifestările semnificative ale avangardei românești interbelice. Alți colaboratori : Dida Solomon, F. Brunea, Paul Eluard.

(F. 22 × 34 cm; B.A.R., P II 9 116)

Bibl. : Al. Tudorică, *Punct*, în *A U B*, seria Științe sociale, Filologie, 1968.

PUTNA. Ziar politic. Apare la Focșani, bisăptămînal (10 mai 1880 ; febr. 1881). Dir. : N. Tipeiu. Publică informații locale. Colaborează Duiliu Zamfirescu cu poezia *Ecoul* ; apare o notă biografică a scriitorului, privind studiile universitare, examenul de licență, primii ani de activitate în magistratură la Hîrșova. Din *Ghimpele* *, se retipăresc poezii de N. Nicoleanu și o biografie a poetului, semnată de G. Dem. Teodorescu.

(F. 28 × 41 cm; B.A.R., P III 1 390)

R

RADICAL. Revistă modernistă. Apare la Craiova, lunar (ian. — mai-iul. 1929 ; 15 sept. 1930 — iun. 1931). Dir. : Constantin Nisipeanu (menționat la nr. 16—17/1931). Pe coperta fiecărui număr apare numele unui scriitor contemporan : Tudor Arghezi, Elena Farago, Mihail Sadoveanu, E. Lovinescu. Ultimilor doi li se consacră articole cu prilejul împlinirii vîrstei de 50 de ani. Colaborează cu versuri : C. Nisipeanu, C. I. Șicloveanu, Ionel Marinescu, Ioan Georgescu, Cicerone Theodorescu, Eugen Constant, Horia Roman, Eugen Ionescu, G. Ivașcu, Dem Bassarabeanu, Ilariu Dobridor, Petre Strihan, Ion Pogan ; cu proză : Octav Șuluțiu, Traian Mateescu, Virgil Huzum, Mircea Damian, Al. Sahia *(Mărturisire oamenilor și Malviei*, nr. 4—6/1929), Camil Petrescu *(Aspecte*, nr. 16—17/1931). În bilanțul critic *Anul literar* (1931), Numa Cartianu reține romanele *Roxana* de Gala Galaction, *Paradisul suspinelor* de I. Vinea, *Ultima noapte de dragoste, întîia noapte de război* de Camil Petrescu și *Poarta neagră* de T. Arghezi ; Geo Bogza scrie despre arta lui Sașa Pană. Alți colaboratori : Mircea Pavelescu, Mihail Steriade, Andrei Tudor, Emil Gulian.

(F. 24 × 32 cm; B.A.R., P II 9 578)

Bibl. : Ion Bălu, *„unu, „Radical"*, în *Viața românească*, 1967, nr. 2.

RADIO. Jurnal practic, folositor, științific și distractiv. Apare la București, săptămînal (23 sept. 1928 — 1 ian. 1932 ; 2 iul. 1933 — 7 oct. 1934 ; 21 oct. 1934 — 31 dec. 1938). De la nr. 2/1928, apare cu subtitlul *Organ pentru popularizarea radiofoniei* ; de la 1 ian. 1931, cu titlul și subtitlul modificat în *Radio-Adevărul. Radiofonie, Televiziune, Științe pentru toți* ; de la 2 iul. 1933 la 7 oct. 1934 : *Radiofonie. Radio și științe pentru toți* ; de la 21 oct. 1934 la 31 dec. 1938 : *Radio-Radiofonie. Științe pentru toți*. Publicația conține articole de știință și tehnică în domeniul radio și radioteleviziunii, programe, reclame , știri de pretutindeni. Colaborează, în primii doi ani, alături de oameni de știință ca Dragomir Hurmuzescu, scriitorul F. Aderca la rubricile „Carnetul bunului radiofonist" și „Emisiunea postul român" (nr. 42/1929, ș.u.), în care se semnalează conferințele ținute la radio de Victor Ion Popa, I. M. Sadoveanu, I. A. Bassarabescu ș.a. Alte rubrici : „Tribuna liberă", „Revista revistelor", „Lexiconul radiofonistului", „Știri de pretutindeni". Rubrica „Teatrul radiofonic" este semnată de I. Șerban. În nr. 43/1929 se reproduce textul unui un interviu al scriitorului rus A. P. Cehov cu inventatorul Edison. Tudor Arghezi colaborează cu articolele *Amatorul complicat* (nr. 158/1931), *Stilul microfonic* (nr. 162/1931), *Radio carnet* (nr. 169/1931), *Adevărul microfonic* (nr. 171/1931), *Noul post București* (nr. 176/1932) ș.a. Pagina prezentînd titlul și rezumatele unor conferințe ținute la radio de scriitori, muzicieni, oameni de știință și cultură apare în continuare. Alți colaboratori : H. Blazian, M. Petrașcu, Liviu Marian, Emanoil Bucuța, M. Jora, C. Chiriițescu.

(F. 32 × 44 cm, 22 × 41 cm; B.A.R., P III 9 620)

RADIO-ADEVĂRUL, vezi RADIO *

RADIO-RADIOFONIE, vezi RADIO *

RADIOFONIE, vezi RADIO *

RAMPA. Teatru, muzică, literatură, artă. Publicație cu caracter democratic. Apare la București, de cinci ori pe săptămînă (16 oct. 1911 — 22 iun. 1913 ; 28 sept. — 31 oct. 1913). Dir. : N. D. Cocea. În articolul redacțional, din primul număr, N. D. Cocea își propune să cultive arta sub toate formele ei, de la teatru și muzică la literatură, în strînsă legătură cu poporul. Cîteva elemente asigură, după opinia redacției, triumful artei : încredințarea conducerii Teatrului Național din Iași lui Mihail Sadoveanu, a celui din Craiova lui Emil Gîrleanu, înființarea unor muzee în capitală și în provincie. Același crez îl mărturisește Cocea și în articolul *Ce a fost și ce trebuie să fie Rampa* (nr. 140/1912) : „organ de luptă și îndreptare", care „să arunce lumină" asupra „manifestărilor de artă" și asupra conștiinței „încă tulbure a vremii noastre". Informațiile privind spectacolele de teatru și cronicile dramatice predomină în primii ani, fără însă ca literatura să fie neglijată. Colaborează cu versuri : Ion Sîn-Georgiu, Hidalgo, Matei Rusu, D. Karnabatt, Cezar Titus Stoika, V. Demetrius ; cu proză : articole și medalioane : Al. Davila *(Pentru viitor*, nr. 3/1911 ș.u.), George Caîr, M. Cruceanu *(Cei aleși . . .*, nr. 139/1912 ; *Răscoala robilor*, nr. 160/1912), E. Lovinescu *(Sl. O. Iosif*, nr. 173/1912), L. Rebreanu *(Gusty*, nr. 187/1912), T. Arghezi *(Camil Ressu.*, nr. 188/1912), Emil Isac *(Idealiștii*, ibidem), V. Demetrius *(Tinerețea Casandrei*, roman, fragmente, nr. 525/1913 ș.u.), I. Al. Brătescu-Voinești *(Nedreptățiții Academiei Române*, nr. 503—504/1913 ; cu teatru : Al. Davila (fragmente din actul I al dramei în versuri *Sutașul troian*, nr. 35/1911 ș.u.). Un colaborator activ este M. Cruceanu, care, sub genericul *Convorbiri cu . . .*, intervievează mai multe personalități ale vieții culturale contemporane, printre care Ovid Densusianu, pe tema *Este o mișcare nouă în literatura noastră?*

Ce crede d-sa despre influenţa străină? Sé observă ceva nou la scriitorii noştri? (nr. 65/1912). Răspund în continuare : E. Lovinescu (nr. 66/1912), Simion Mehedinţi (nr. 71/1912), I. Al. Brătescu-Voineşti (nr. 33/1913), M. Dragomirescu (nr. 77/1913), Liviu Rebreanu (nr. 234/1912), Ion Minulescu (nr. 238/1912). „Cronica teatrului" sau „Rampa teatrală" este deţinută o vreme de Liviu Rebreanu, între piesele prezentate fiind şi reluarea dramei istorice *Vlaicu Vodă* de Al. Davila (nr. 533/1913). Rubrica „Divagaţii literare" este semnată M. Sevastos. **R.** publică traduceri din literaturile franceză şi rusă : *Maria Clara*, roman de Margarita Andoux (nr. 157/1912 ş.u.), traducător : N. D. Cocea ; *Fata căpitanului* de A. Puşkin (nr. 190/1912 ş.u.), traducător : George Emil Bottez ; *Visul* de Émil Zola (nr. 559/1913 ş.u.), traducător : M. Gheorghiu ; necrologuri : *Petre Liciu* (nr. 136/1912) şi *Caragiale* (nr. 192/1912), urmat de articolul lui Emil Isac, *Caragiale* (nr. 197/1912). Alţi colaboratori : Oreste, Al. Viţianu, Lia Hîrsu, Eduard Caudela, I. Livescu, Th. M. Stoenescu, Al. T. Stamatiad, Horia Petra-Petrescu, Gala Galaction, Caton Theodorian, N. Dunăreanu, M. Sorbul, Zaharia Bârsan, Al. Cazaban, M. Săulescu, D. Iacobescu. Vezi şi RAMPA NOUĂ ILUSTRATĂ *

(F. 32 × 48 cm ; B.A.R., P IV 2 975)

Bibl. : N. D. Cocea, *Rampa de ieri, Rampa de mîine. Planuri şi visuri. Colaboratorii şi cititorii noştri, Rampa*, 1912, nr. 287 ; N. D. Cocea *Cum s-a hotărît apariţia în „Rampei", în Rampa*, 1912, nr. 296—297.

RAMPA. Teatrală şi cinematografică. Apare la Bucureşti, săptămînal (30 nov. 1941 — 16 apr. 1944). Dir. : George Gregorian. Publicaţia nu conţine un cuvînt înainte („Rupem cu tradiţia ; aşteptînd, după citirea celor opt pagini, cuvîntul din urmă al cititorilor"), ci se deschide cu un articol al lui Corneliu Moldovanu intitulat *Tradiţia — temelia primei noastre scene*. Rubricile ziarului sînt : „Ecranul", „Evocări", „O zi din viaţa unui actor" (despre George Vraca, în nr. 1/1941), „Cronica cronicilor", „Actorul are cuvîntul", „Informaţii de tot felul", „Viaţa scenei". Articole de fond aparţin lui I. Minulescu, M. Sorbul, Radu Boureanu, V. I. Popa, I. Valjan, Hortensia Papadat-Bengescu. D. Ciurezu. Semnează versuri : I. Gr. Perieţeanu, Vladimir Corbasca, G. Gregorian : proză şi articole : Simona Basarab, N. Carandino, Camil Petrescu *(Puncte de reper*, nr. 57/1943). **R.** publică interviuri cu scriitori, artişti şi oameni de cultură (Liviu Rebreanu, George Enescu). Majoritatea interviurilor se referă la probleme extraliterare (spectacole teatrale şi cinematografice, manifestări sportive). Atrage atenţia un articol apărut în nr. 43/1942 sub semnătura lui I. Bogdan : *O senzaţională descoperire de interes istoric : Cine au fost în realitate Coana Joiţica şi prefectul Tipătescu*. Textul este însoţit de două fotografii : Coana Zoiţica (soţia lui Ioviţă din Tîrgovişte) şi prefectul Tipătescu (Const. D. Costovici, fost avocat şi primar în Tîrgovişte). După cum afirmă I. Bogdan, Caragiale ar fi înlocuit, în comedia *O scrisoare pierdută*, corpul delict — bastonul uitat de prefect la Zoiţica — cu scrisoarea Zoiţicăi către prefect. Alţi colaboratori : Ticu Arhip, Mircea Ştefănescu, A. Pop Marţian, Neagu Rădulescu, D. Ciurezu.

(F. 31 × 43 cm, 31]×[54 cm ; B.A.R., P IV 19 254)

RAMPA NOUĂ ILUSTRATĂ. Ziar cotidian. Apare la Bucureşti, zilnic (seria a II-a : 2 sept. 1915 — 16 aug. 1916 ; seria a III-a : 28 nov. 1918 — 20 iun. 1938), apoi săptămînal (seria a IV-a : 21 oct. 1946 — 18 iul. 1948) ; continuă *Rampa* * (1911—1913), considerată seria I. De la 17 apr. 1916, subtitlul se modifică în *Ziar artistic, teatral, literar, sportiv, cotidian* şi de la 28 nov. 1918 : *Ziar zilnic de teatru, literatură, artă, muzică şi sport* ; în 1922 se adaugă cuvîntul *cinema* ; în anii 1946—1947, apare cu subtitlul *Revistă de teatru, muzică, plastică şi cinema*, modificat, la 19 ian. 1947, în *Revistă săptămînală de teatru, muzică, plastică şi cinema*. Dir. : M. Faust Mohr (1915—1926), Scarlat Froda (1927—1938). Comitetul de direcţie în 1946—1947 : N. D. Cocea, Petru Comarnescu, G. Horia, Alex. Kiriţescu, M. Gh. Hurtig, Ioan Massoff, Faust Mohr. În anii 1922—1923 **R.n.i.** editează un supliment săptămînal (inclus în paginaţia numărului de duminică) şi în 1924—1925, *Almanahul „Rampa"* *. Ziar de orientare democratică şi de atitudine critică, **R.n.i.** cultivă, alături de cronica evenimentelor interne şi externe, interviul, pamfletul, articolul de informaţie, foiletonul, reportajul teatral şi cinematografic, fără să neglijeze literatura originală sau traducerile din literatura universală. Semnează articole de fond : Iosif Nădejde, C. Graur, N. D. Cocea, Ion Marin Sadoveanu, Cezar Petrescu, Dem. Teodorescu, Ion Sîn-Giorgiu ; „Note", Adrian Maniu ; „Foiletoane", Paul I. Prodan. La rubrica „Anchetele noastre", răspund scriitori, oameni de cultură şi artă, pictori, muzicieni, artişti dramatici. Colaborează : Caton Theodorian, Al. Cazaban, E. Lovinescu, G. Caîr, V. Eftimiu, A. de Herz (în 1915—1916), Tudor Arghezi, Gh. Brăescu, Zaharia Stancu, V. Voiculescu, Ion Pillat, Emil Isac, G. Topîrceanu (în anii 1918—1938). Adrian Maniu scrie despre *Arta interviurilor* (nr. 3 592/1930), Al. T. Stamatiad, despre *Teatrul lui Maurice Maeterlinck* (nr. 3604/1930), A. P. Samson obţine un *Interviu cu Ionel Teodoreanu* (nr. 3599/1930), Ioan Massoff, *N. Iorga vorbeşte Rampei* (nr. 3667/1930), Emanoil Bucuţa, *De vorbă cu Emil Ludwig* (nr. 3685/1930). Rubrica „Mişcarea literară" este semnată de E. Jebeleanu şi Al. Sahia. Interviuri nesemnate : *De vorbă cu Al. T. Stamatiad, Amintiri literare* (nr. 6020/1938), *Sandu Teleajen* (nr. 5989/1938), M. Sebastian semnează „Cronica literară", Petru Comarnescu şi Ionel Jianu, Tudor Muşatescu şi Mircea Ştefănescu, „Cronica dramatică". **R.n.i.** publică textul *Ultimii ani ai vieţii lui Panait Istrati, povestiţi de el însuşi „Rampei"* (nr. din 18 apr. 1935). Între colaboratorii ultimei serii mai menţionăm pe : I. Valjan, Victor Eftimiu, Tudor Teodorescu-Branişte, Cezar Petrescu, Cicerone Theodorescu, Eugen Jebeleanu, Gala Galaction, Tudor Arghezi.

(F. 32 × 47 cm ; B.A.R., P IV 4 014)

RAMURI. Revistă literară lunară. Publicaţie semănătoristă la început, tradiţionalistă după primul război mondial. Apare la Craiova, lunar (5 dec. 1905 — 15 dec. 1914), săptămînal (1 ian. 1915 — 10 iul. 1916), la Iaşi, bilunar (10 mart. — 15 iul. 1917), la Craiova, lunar (mart. 1919 — apr.-mart. 1927 ; ian. 1928 — dec. 1929) ; mai 1934 — mart.-iun. 1945 ; ian.-mai 1947). Între anii 1905 şi 1914 apare cu subtitlul de mai sus ; între ani 1915 şi 1916, cu titlul şi subtitlul *Drum drept. Revistă literară săptămînală* ; în 1917 cu subtitlul *Revistă literară bilunară* ; între anii 1922 şi 1927, cu titlul şi subtitlul *Ramuri. Drum drept. Revistă literară* ; în anii 1934 — 1947, cu titlul şi subtitlul *Ramuri. Revistă literară lunară*. În 1929 apare un număr festiv : *Ramuri. 1905—1929*. Fondatori şi conducători : C. Ş. Făgeţel, D. Tomescu, N. Bănescu. Dir. : N. Iorga (1923—1927), C. Ş. Făgeţel (1928). În 1908 pe copertă se precizează : „Apare sub îngrijirea lui N. Bănescu, Şt. Braborescu, D. N. Ciotori, C. Ş. Făgeţel, G. C. Ionescu-Siseşti, I. M. Marinescu, D. Tomescu, V. Turtureanu, N. Vulovici". Apărută la trei ani după *Semănătorul* * (1901—1910), cu un program manifest semănătorist, **R.** ocupă un loc aparte în istoria presei literare româneşti. Iniţiată de un grup de trei tineri, care se aflau pe băncile Liceului „Traian" din Turnu Severin, publicaţia supravieţuieşte revistei matcă. D. Tomescu, autorul articolului-program, intitulat *Credinţele şi gîndul nostru*, apărut în primul număr din 1905, insistă asupra necesităţii imperioase „de a prinde puterile talentate din viltoare, de a le întruni într-un mănunchi puternic" şi de a le canaliza către una din direcţiile cele mai înţelepte şi mai sănătoase care se întretaie şi se ciocnesc în ogorul nostru literar". Această direcţie nu era alta decît cea profesată de N. Iorga în articolele de fond din *Semănătorul*. Pentru redactorii noii publicaţii, Iorga era „împăratul gîndirii", iar revista lor, „o mlădiţă sfioasă, răsărită din trunchiul viguros al unui curent literar care cucerise întregul suflet românesc". Deplîngînd lipsa unei vieţi culturale într-un oraş cu tradiţii în ceea ce priveşte presa literară, fondatorii încearcă să pună în mişcare energii, să atragă talente tinere semănînd, în sufletele lor, „dragostea nestrămutată pentru direcţia cea cuminte şi sănătoasă", oferindu-le prilejul „să-şi încerce aripile chiar în cuibul lor oltenesc". După împlinirea unui an de apariţie neîntreruptă, N. Bănescu semnează editorialul *Către cititori*, în care menţionează că, prin colaborarea preţioasă a lui Ion Agârbiceanu, revista a fost bine primită şi în Transilvania. Criticul D. Tomescu tratează chestiuni literare la ordinea zilei, programul fiind al unei reviste militante : „Afirmarea sufletului românesc în formele de artă ale timpului", idee exprimată de N. Iorga. Poeziile lui Octavian Goga, *Revedere* şi *A fost odată*, apărute în primii ani, cele ale debutantului G. Topîrceanu, ale sublocotenentului N. Vulovici sau ale Elenei Farago, ultimii doi colaboratori locali, se înscriu în coordonatele programului. În paginile revistei se afirmă talentul Elenei Farago, care îşi adună poeziile într-un volum editat de *Luceafărul* * (1902—1944) şi recenzat de N. Iorga în *Semănătorul* *, precum şi a doi poeţi tineri : M. Săulescu, autorul poemului *Civilizaţie* (nr. 13/1912) şi al poeziei *Cei singuri* (nr. 19/1912), şi Ada Umbră cunoscută prin volumul de versuri *Voi plopi înalţi*. Începînd cu anul 1909, reţine atenţia colaborarea lui Victor Eftimiu, în special cu poemul dramatic *Rapsozii* (nr. 2/1912), consacrat lui M. Eminescu şi V. Alecsandri. Alături de I. Agârbiceanu, care semnează nuvele inspirate din viaţa satului ardelean, colaborează Emil Gîrleanu, care exercită o influenţă covîrşitoare asupra scriitorilor craioveni, mai ales în calitate de director al Teatrului Naţional din localitate. Proza este semnată de Liviu Rebreanu, secretar literar al Teatrului Naţional *(Ordonanţa domnului colonel, Mărturistire, Cinema)*, C. Sandu-Aldea, I. A. Bassarabescu, iar după primul război mondial, de Cezar Petrescu (fragmente din *Întunecare* şi din *Omul din vis*, nr. 2/1925) şi Ionescu-Siseşti. Traducerile din literatura universală, în special din poeţii simboliştі (Émile Verhaeren, Henri de Regnier, Mallarmé), dar şi din romanticii V. Hugo, Puşkin, Lermontov, Petöfi, sau din clasicii Dante, Schiller, Goethe, dovedesc deschidere şi spre alte orizonturi decît cele afirmate de program şi sugerate de literatura originală publicată. C. Ş. Făgeţel precizează de altfel că N. Iorga „nu era un necunoscător al vieţii culturale şi literare a Apusului, că ideile estetice nu-i erau străine". Se publică şi unele articole teoretice despre rolul traducerilor, recomandîndu-se opere din literaturile popoarelor cu care avem o afinitate sufletească mai pronunţată şi care pot servi drept model pentru poporul nostru, cu o viaţă literară tînără. Cronica literară, devenită o rubrică permanentă, ca şi la *Semănătorul*, se intitulează, după 1920, „Comentarii şi însemnări critice". Ea înregistrează fenomenul literar românesc şi străin, informează cititorii despre biografiile unor personalităţi proeminente ale culturii naţionale şi universale. Sînt elogiaţi scriitorii semănătorişti sau simpatizanţi ai curentului : Ion Agârbiceanu, Emil Gîrleanu, M. Sadoveanu, St. O. Iosif, C. Sandu-Aldea. Sînt prezentate reviste cu acelaşi program sau cu un program înrudit : *Semănătorul*, *Albina* * (1897 — 1937), *Şezătoarea săteanului* **, *Revista noastră* * (1905 — 1916), *Viaţa literară* * (1906 — 1908), *Luceafărul* dar şi reviste adverse : *Viaţa românească* * (1906—1946), *Viaţa nouă* * (1905—1925), *Convorbiri critice* * (1907—1910) *Rampa* * (1911—1913), *Flacăra* * (1911—1923). În articole şi recenzii sînt respinşi unii critici nesemănătorişti (E. Lovinescu, M. Dragomirescu, Ovid Densusianu). Numărul 81/1909 este dedicat vieţii şi operei lui Mihai Eminescu. Sînt, de asemenea, prezenţi prin articole şi comentarii : Gr. Alexandrescu, Traian Demetrescu, B. P. Hasdeu, Emil Gîrleanu, St. O. Iosif, I. L. Caragiale, Iosif Vulcan, Ion Maiorescu. După primul război mondial, revista continuă programul tradiţionalist, pe care D. Tomescu îl explică astfel : „Privit în cadrul semănătorismului, tradiţionalismul ni se înfăţişează ca o acţiune în care puterile

Quintana către Vasile Alecsandri și cuvîntul președintelui juriului de la Montpellier (27 mai 1878). Din *Orientul latin**, *Românul** (1857—1915) și din alte ziare se republică articole, versuri și proză. Ziarul publică, la propunerea lui D. Bolintineanu, fragmente tălmăcite din *Contractul social* de J.-J. Rousseau (nr. 7/1863 ș.u.). Tot D. Bolintineanu traduce *Odă la fară* de Horațiu, Gr. H. Grandea, fragmente din *Strămunii* lui Mickiewicz, M. Strajanu, din Uhland, N. Nicoleanu, din Schiller și Musset. Alți colaboratori : I. C. Gîrleanu, C. D. Aricescu, V. Gr. Pop, I. Vulcan, I. C. Drăgescu, S. Fl. Marian, Iulian Grozescu, Maria Flechtenmacher, Al. Sihleanu, G. Procopiu, I. A. Comăneanu.

(F. 31 × 45 cm ; B.A.R., P IV 507)

REÎNVIEREA. Literară, sociologie. Apare la Botoșani (1 dec. 1909, un singur nr.), sub direcția lui A. D. Xenopol (pentru sociologie) și a Ririei (pentru literatură). Prim.-red. : Al. Vojen. Reamintindu-și de primul articol semnat în *Convorbiri literare** (1867—1944) despre *Cultura națională*, A. D. Xenopol crede în ivirea unui curent ce va cuprinde „întreaga viață românească în pornirea valurilor sale... pornire lăuntrică a sufletului românesc", de care depinde „scăparea și mîntuirea neamului". D. Drăghicescu îi solicită lui Xenopol un răspuns în legătură cu idealul nostru național, Emilgar comentează și reproduce *Prefața* lui M. Kogălniceanu la broșura *Dreptatea poporului judece pe frații Caragiale*, T. V. Ștefanelli semnează *Amintiri despre Eminescu*. Numărul mai conține versuri de Gh. Tutoveanu, Cincinat Pavelescu *(Flori risipite, Eternul regret)*, B. Lăzărcanu. Alți colaboratori : C. Nottara, Al. Vojen.

(F. 24 × 32 cm ; B.A.R., P II 1 562)

RENAȘTEREA. Literar, științific, educativ, social, comercial. Apare la Piatra Neamț, săptămînal (19 aug. — 28 oct. 1907, în total zece nr.). Red. : C. D. Gheorghiu. Ziar local, R. conține o „Parte educativă", versuri de N. Bratosin, traduceri din V. Hugo, Guy de Maupassant și *Cugetări* de Ada Negri. N. Varone semnează *Amintiri despre Iuliu C. Săvescu*, urmate de poezia *Dincolo de morminte* a poetului mort în anul 1903 (nr. 2).

(F. 32 × 47 cm ; B.A.R., P IV 2 286)

REPORTER. Săptămînal ilustrat, politic, literar și artistic. Apare la București (6 dec. 1933 — 4 iul. 1936 ; 1 ian. 1937—6 febr. 1938). Dir. : A. G. Grama (1933—1936) ; red. resp. : N. D. Cocea (de la 7 nov. 1937). Este o publicație de atitudine democratică, antifascistă, „o sinteză a săptămînii", care își propune să cuprindă „întotdeauna ceea ce e vrednic de luat aminte din tumultul manifestărilor sociale". „Fără să încetăm de a da literaturii și artelor locul lor de căpetenie, nu vom neglija nici problemele politice și nici [pe] cele economice, de care depinde însăși existența noastră" (A. G. Grama). Preluînd conducerea revistei, N. D. Cocea scrie, în cuvîntul său *Către cititori* : „În limita posibilităților, nenumărate îmbunătățiri tehnice și redacționale rămîn cu putință și pe acestea le făgăduim tot așa cum printre foarfecele cenzurii se mai pot strecura totuși, cînd și cînd, ici și colo, severe așchii de adevăr, scăpărări vii de lumină... Popoarele au luat în mîinile lor puternice destinele statelor democratice. Crimele inchiziției au putut să întîrzie pe alocuri emanciparea omului, iar sîrbelile țarilor n-au putut să oprească la infinit omenirea din mersul ei." În campaniile întreprinse, revista folosește reportajul politic fără pretenții literare. Dintre rubricile săptămînalului — „Momentul politic", „Glob-reporter", „Obiectiv", „Din jurnalul unui scriitor", „Note despre dictatură", „Cronica literară", „Cronica dramatică, artistică și muzicală" — reținatenția îndeosebi „Din jurnalul unui scriitor", semnată de Ion Călugăru, „Note despre dictatură", susținută de Mihail Sebastian, și cele două „cronici", la care colaborează Mihail Sebastian (printre altele, cu note despre poezia lui Zaharia Stancu), Miron Constantinescu (despre poezia lui D. Corbea), N. Carandino, Ștefan Roll, Isaiia Răcăciuni și Silvian Iosifescu, ultimul făcînd interesante considerații despre raporturile între literatură și celelalte forme ale artei. Alături de cei menționați, mai colaborează cu versuri, proză, articole și comentarii pe diverse teme de actualitate : Camil Petrescu, Sergiu Dan, D. Mihail, Andrei Tudor, F. Aderca, Ion Vinea, dr. C. I. Parhon, Cicerone Theodorescu, Matei V. Holban, Oscar Lemnaru, N. Davidescu, Ticu Archip, I. Peltz, Octav Șuluțiu, Dan Petrașincu, Sidonia Drăgușanu, Camil Baltazar, Emil Dorian (care traduce din poemele lui E. A. Poe), Alexandru Marcu, Geo Bogza, Emanoil Bucuța, Victor Eftimiu, Tudor Mușatescu, Gala Galaction, N. Crevedia, Victor Ion Popa, Al. Rosetti, Ștefan Tita, Zaharia Stancu, Cezar Petrescu, Lucia Demetrius, Ury Benador, Mircea Damian, Aurel Baranga, G. M. Zamfirescu, Ath. Joja.

(F. 32 × 48 cm ; B.A.R., P IV 14 366)

Bibl. : Ilie Zaharia, *Revista „Reporter" și animatorul ei Petre Șerbănescu*, în *P.N*, 1958, nr. 4 Dan Hăulică, *„Reporter"*, în *Luceafărul*, 1959, nr. 23 și nr. 24 ; Eugen Simion, *Orientări în literatura dintre cele două războaie (revistele „Cuvîntul liber" și „Reporter")*, în *L.L*, 1964, vol. VIII ; I. Peltz, *Un mare prieten : N. D. Cocea*, în *Amintiri despre ...*, 1967 ; Marin Bucur, *Reporter*, în *R.P.R. I.*, 1972.

REVISTA, vezi PELEȘUL *

REVISTA ACTUALITATEA, vezi ACTUALITATEA * (1898—1899)

REVISTA ALBASTRĂ. Științe, litere, pedagogie, comerț etc. (Științe, litere, pedagogie, comerciu etc.). Apare la București, bilunar (15 aug. — 1-15 sept. 1892, în total două nr.), sub direcțiunea unui comitet. Urmărind să producă „o mișcare intelectuală" prin publicarea de „lucrări artistice", R.a. se adresează „liberilor profesioniști", femeilor și persoanelor ce nu dispun de alte mijloace de informare. Colaborează cu versuri : Smara, O. Carp, Dem. Moldoveanu ; cu proză : M. Canianu, M. Kaufman (amintiri din teatru). Interesante sînt informațiile despre poeții O. Carp, G. Coșbuc, Giordano, Gheorghe din Moldova, I. N. Roman, precum și

„Notițele literare" care se referă la „înmormîntarea lui *u* mut la Academia Română", la traducerea unor poezii ale lui M. Eminescu în limba germană de către Em. Grigorovitza, precizarea locului și a zilei de naștere a poetului (Botoșani, 15 ian. 1850, după Titu Maiorescu). Alți colaboratori : Th. C. Mănescu, Elisa Mustea, Corneliu Budu.

(F. 16 × 23 cm ; B.A.R., P I 1 085)

REVISTA ALECSANDRI. Științe litere și arte. (REVISTA ALEXANDRI. Scînțe, litere și arte). Apare la București, lunar (15 ian. — 15 iun. 1891, în total cinci nr., ultimul dublu). Prin pana lui N. D. Gregorian, revista îi asigură pe cititori, în articolul *Cîteva cuvinte înainte*, că va urma „școala lui Heliade, Alecsandri, Kogălniceanu, Negruzzi, Bolintineanu, Asachi etc.". Cu alte cuvinte, își propune să se înscrie pe linia tradiției literare pașoptiste, respingînd tacit atît „direcția nouă", promovată de Titu Maiorescu prin *Convorbiri literare** (1867—1944), cît și orientarea modernă, macedonskiană, de la *Literatorul**, ceea ce, de altfel, rezultă și din titlu, chiar dacă numele poetului e tipărit altfel decît semna autorul pastelurilor. Un anunț apărut în nr. 4, în care este amintit „cercul literar al tinerilor ce s-au grupat în jurul revistei", denotă că redacția urmărea un scop mai ambițios decît reiese din articolul-program : crearea unei mișcări literare, a unei „școli". Pentru o asemenea întreprindere era necesară prezența cel puțin a unei personalități care s-o impună. Literatura apărută în paginile revistei — cu excepția prozelor lui D. Teleor — nu se ridică peste nivelul mediocrității și al epigonismului. Colaborează cu versuri : Mircea Demetriade, Scarlat Orăscu, N. Vaschide ; cu teatru : N. Rădulescu-Niger și N. Țincu (autori ai dramei *Doamna Chiajna)* ; cu însemnări bibliografice : N. D. Gregorian (semnează G.) ; cu texte de literatură populară : D. Stăncescu și N. Vaschide. **R.A.** publică, de asemenea, informații interesante despre cercetările și studiile de arheologie ale lui A. I. Odobescu, V. A. Urechiă, Gr. Tocilescu și Gr. Ștefănescu.

(F. 24 × 32 cm ; B.A.R., P II 188)

REVISTA ANTICĂ. Litere, arte, științe. Apare la București (2 mart. 1913, un singur nr.). Conține versuri de M. Demetriad, Ludovic Dauș, M. Celarianu, D. Karnabatt și o scurtă „cronică dramatică".

(F. 20 × 28 cm ; B.A.R., P II 40 684)

REVISTA BANATULUI, vezi LUCEAFĂRUL * (1935—1944)

REVISTA BUCOVINEI. Culturală. Politică. Economică. Literară. Apare la București, bilunar (1 apr. — aug. 1916, în total nouă nr.), sub îngrijirea unui comitet care își propune să risipească „întunerecul care mai împiedică cunoașterea... sub toate raporturile a acestui colț de pămînt înstrăinat", adică a Bucovinei, aflate sub ocupația Imperiului Austro-Ungar. Rubrici : „De la noi de-acasă", „Cronica științifică", „Spicuiri din presa germană", „Bibliografie". Colaborează cu versuri : V. Huțan, G. Rotică, I. Dragoslav, Ion Ojog. Semnează cronici : D. Marmeliuc (la vol. de poezii *Cîntece fără fară* de Octavian Goga și la piesa *Patima roșie* de M. Sorbul), I. E. Torouțiu (necrologul *N. Gane)*, D. Marmeliuc (despre noii membri ai Academiei Române : G. Coșbuc și I. Lupaș), Apostol D. Culea (articolul *Cum ne cunosc savanții Apusului)*. Alți colaboratori : Emilian Slușanski, Aurel Marin.

(F. 17 × 24 cm ; B.A.R., P I 4 382)

REVISTA BURGHEZĂ. Publicație de sociologie, istorie, critică socială și culturală. Apare la București, bilunar (5 nov. 1934 — 10 mai 1935). Conducătorii revistei își propun, în articolul *Constatări și directive* din primul număr, întoarcerea la „estetica pură". G. H. Juvara este autorul unor articole despre Titu Maiorescu și „Junimea", între care *Opera istorică a lui T. Maiorescu și crezul său politic* (nr. 1/1934), urmat de o scrisoare a lui Maiorescu din 8 ian. 1905 către A. D. Holban. În această scrisoare criticul se declară adversar al detronării lui Cuza și al aducerii unui prinț străin, un susținător al schimbării moravurilor. Sînt publicate scrisori ale lui T. Maiorescu din 1899, articolul *Junimea* (nr. 3/1934 ș.u.) de același G. H. Juvara și cîteva recenzii (despre *Duminica orbului* de Cezar Petrescu și *Oamenii excepționali* de Felix Aderca). Alți colaboratori : A. Gîrdea, N. Steinhardt *(Un mare critic burghez : Eugen Lovinescu*, nr. 4/1934).

(F. 15 × 23 cm ; B.A.R., P II 15 042)

REVISTA BUZĂULUI. Foaie bimensuală pentru literatură, știință și artă. (REVISTA BUZEULUI. Foie bi-mensuala pentru literatura, știința și arta). Apare la Buzău (1 mart. — 2 iun. 1896, în total șase nr.). Publică versuri și proză de Traian Demetrescu, N. Beldiceanu, O. Carp, Gheorghe din Moldova, Petre Liciu (epigrame), Laura Vampa, Gr. N. Lazu, Ana Ciupagea, N. Rădulescu Niger ș.a., precum și tălmăciri din I. S. Turgheniev, Ch. Monselet, O. Klaussmann, P. Gyulai.

(F. 16 × 23 cm ; B.A.R., Mp. 269/2)

REVISTA C.F.R. Publicație lunară, tehnică, economică. Apare la București (15 iun. 1919 — oct.-dec. 1945). Începînd cu nr. 1 din ian. 1929, revista publică și literatură — proză și versuri — semnate de T. Arghezi, V. Eftimiu, Al. Cazaban, Gheorghe Brăescu, Jean Bart, F. Aderca, Artur Gorovei, V. Demetrius, Gala Galaction, Corneliu Moldovanu, Liviu Rebreanu, I. M. Rașcu, V. Voiculescu. Subtitlul de mai sus apare numai la ultimul număr, din 1945.

(F. 24 × 32 cm ; B.A.R., P II 2 919)

REVISTA CARPAȚILOR. Literatură, știință, istorie, artă, politică (Literatura, scînție, istoria, arta, politica). Apare la București (1 ian. 1860—15 dec. 1861, în total șase nr.), sub redacția lui G. Sion. Tipărită, în primul an, cu alfabet de tranziție, apoi cu „litere străbune", **R.C.** — prima publicație literară mai importantă apărută după unirea principatelor, militează pentru afirmarea „în lume" a individualității poporului român,

versuri, anecdote versificate, epigrame, proze şi basme populare, dintre care unele însoţite de desene şi caricaturi de C. Jiquide. Colaborează cu versuri : Th. D. Speranţia, B. P. Hasdeu *(Renaşterea*, nr. 4/1896), N. Ţincu, Dem. Moldoveanu, N. Rădulescu-Niger, Th. M. Stoenescu ; cu proză : I. A. Bassarabescu *(Crin*, nr. 1/1896 ; *Moş Stan*, nr. 2/1896 ; *În munţi*, nr. 9/1896) şi P. Dulfu ; cu basme populare : D. Popa. Din scrierile lui Anton Pann, se republică *Împăratul şi filozoful. Anecdotă* (nr. 6/1897). Revista publică şi tălmăciri de G. I. Demetrescu-Ungur după versuri de H. Heine şi Petöfi, organizează, încă din primul număr, concursuri dotate cu premii, unul dintre cîştigătorii concursului de aritmetică fiind elevul Henri Coandă, căruia i se publică (nr. 4/1896) fotografia însoţită de următoarea apreciere : „După lucrarea ce ne-a trimis se prevede un talent literar, se vede spirit de observaţiune". Alţi colaboratori : Gh. Ionescu-Tutoveanu, Şt. Cruceanu, Ludovic Dauş, D. Nădejde, C. I. Bondescu.

(F. 18 × 28 cm ; B.A.R., P I 2504)

REVISTA COPIILOR ŞI A TINERIMII. Apare la Bucureşti, săptămînal (25 mai 1913 — 12 nov. 1916 ; 1 ian. 1919— apr. 1925), sub conducerea lui C. G. Costa-Foru şi I. Barberis (pînă la 31 ian. 1915). Publicaţie destinată lărgirii orizontului cultural şi literar al elevilor, **R.c. şi t.** îşi propune să contribuie la formarea caracterului şi la întărirea voinţei celor tineri. Colaborează cu versuri : D. Anghel şi St. O. Iosif *(Iepurele şi broaştele*, traducere din La Fontaine, nr. 5/1915), Cincinat Pavelescu, G. Cair, Th. D. Speranţia, Mircea Dem. Rădulescu, Elena Farago, P. Dulfu, V. Eftimiu ; cu proză : Ludovic Dauş, Lia Hirsu, N. Pora, Ion Pas *(Sandu*, nr. 19/1913), Horia Petra Petrescu, A. Vlahuţă *(Povestea pupezei*, nr. 21/1914), N. Mihăescu-Nigrim, I. C. Vissarion, V. Demetrius ; cu o schiţă dialogată Eugen Lovinescu *(Suflet de copii*, nr. 1/1921). În nr. 1/1919, directorul revistei prezintă cititorilor pe doctorul V. Voiculescu, pe care-l cunoscuse la Bîrlad, şi căruia îi publică mai multe poezii începînd cu *Orfanii ţării* (ibidem). Mai colaborează cu versuri : V. Militaru, G. Tutoveanu Victor Ion Popa ; cu proză : I. Slavici *(Doi fraţi buni*, poveste bulgărească, nr. 15/1921 ; *Cuţa*, nr. 26/1921 ş.u. ; *Mieluşelul*, nr. 13/1922), Liviu Rebreanu *(Puia*, nr. 17/1921). Al. Dima debutează la rubrica „Ştiri şi fapte" cu o prelucrare despre *Religia vechilor egipteni* (nr. 19/1921). **R. c. şi t.** republică fragmente din *Amintiri din copilărie* (nr. 1—2/1915) de I. Creangă, romanul istoric *Ursita* (nr. 31/1921 ş.u.) de B. P. Hasdeu, precum şi traduceri din Andersen, Manzoni, Saint Marc Girardin, Al. Dumas. C. Z. Buzdugan tălmăceşte *Imnul copiilor de deşteptare* (nr. 21/1919) după Lamartine şi Elena Farago, *Pasărea albastră*, piesă de Maurice Maeterlinck (nr. 25/1919 ş.u.). Alţi colaboratori : Al. Terziman, B. Luca, Radu Cosmin, Costin Săteanu, Ana Codreanu, Sandu Teleajen, G. D. Mugur, I. Gr. Periţeanu, Nestor Urechia, Dem. Bassarabeaau, Nelu Ciorănescu, T. Castrişanu.

F. 20 × 29 cm ; B.A.R., P II 3 907)

REVISTA CRAIOVEANĂ. Literară-ştiinţifică. Apare la Craiova (1 iul. 1890, un singur nr.). Colaborează cu versuri : Petre Vulcan, N. Burlănescu-Alin ; cu proză : Iulian N. Theodorescu şi An. Georgescu, care traduce legenda celto-teutonică *Hildebrand şi Hadenbrand* de Jacob Grimm.

(F. 17 × 24 cm ; B.A.R., P I 1 326)

REVISTA CRITICĂ. Teatrală, muzicală, literară şi artistică. Apare la Bucureşti, săptămînal (5 oct. 1918 — 1 mart. 1919, în total 21 nr.). Dir. : Paul I. Prodan. Propunîndu-şi să consemneze „orice manifestare a lumii noastre artistice", **R.c.** recomandă colaboratorilor să le fie călăuză adevărul şi frumosul. Publică poezii, eseuri, cronici teatrale, muzicale, literare şi artistice, note şi informaţii. Colaborează cu versuri : Radu D. Rosetti, D. Nanu, T. Vianu *(Alter ego*, nr. 8/1918), Nichifor Crainic, Alfred Moşoiu, Al. T. Stamatiad, G. Rotică ; cu eseuri : Gala Galaction, Ion Dragu, V. Demetrius, M. Sorbul *(Cazul d-lui Eugen Lovinescu*, nr. 15/1919), N. Crainic *(Un poet al renaşterii : Alexe Mateevici*, nr. 17/1919, după care urmează poezia *Limba noastră*, citită de autor la 18 iunie 1917 la deschiderea cursurilor de învăţători în Chişinău), T. Vianu *(Un episod din lupta ce va urma. Publicul literar*, nr. 18/1918). „Cronica teatrală" este semnată de Paul I. Prodan, „Cronica muzicală" de Const. C. Nottara-fiul, „Cronica literară" de Nichifor Crainic (de la 23 nov. 1918), „Cronica artistică" de P. I. Prodan, care semnează şi articolul *Cu ocazia apariţiei noilor reviste* (nr. 5—10/1918), un succint istoric al presei literare. Notele şi informaţiile literare completează conţinutul publicaţiei. În nr. 6/1918 se anunţă alegerea lui Ov. Densusianu ca membru al Academiei Române, pe baza propunerii lui N. Iorga şi V. Pârvan, **R.c.** văzînd în această alegere „un act de dreptate îndeplinit tocmai prin intervenţia celui mai implacabil adversar literar al noului academician". N. Iorga „a întins o mînă colegială savantului ilolog Ov. Densusianu", deşi între *Viaţa nouă* * (1905—1925) şi *Semănătorul* * (1901—1910) s-a purtat o aprinsă polemică, continuată în *Neamul românesc* *. Într-o altă notă se anunţă apariţia ziarului *Dacia* * (1918—1919), sub conducerea lui A. Vlahuţă şi I. Al. Brătescu-Voineşti. Alţi colaboratori : Ion Dobrescu, Alexandrina Scurtu, Al. A. Busuioceanu.

F. 16 × 2[illegible]cm ; B.A.R., P I 4 989

REVISTA CRITICA. Publicaţie de cercetări filologice, lingvistice şi literare. Apare la Iaşi, trimestrial (ian.-mart. 1927 — iul.-dec. 1930). Dir. : Giorge Pascu. **R.c.** publică studii şi articole de istorie literară, filologie, lingvistică, cronici şi recenzii, bibliografie. Semnează studii de istorie literară : G. Pascu *(Antim Ivireanu*, nr. 2/1927 ; *Note despre Cantemir*, nr. 4/1927), Şt. Zeletin *(Începuturile romantismului român*, nr. 3/1928), Iorgu Iordan *(Albina românească. Note pe marginea primului ei volum*, nr. 2/1930). Alţi colaboratori : G. Zane, Liviu Marian, P. Constantinescu-Iaşi, I. Petro vici.

(F. 17 × 24 cm ; B.A.R., P I 8 982)

REVISTA CRITICĂ (1916), vezi CRONICA MOLDOVEI *

REVISTA CRITICĂ-LITERARĂ. Apare la Iaşi, lunar (ian. 1893 — iun. 1897). Dir. : Aron Densuşianu. Revistă de familie (directorul, Aron Densuşianu, fratele său, istoricul Nicolae Densuşianu, şi fiul său, Ovid Densusianu, semnează majoritatea textelor), **R.c.-l.** conţine îndeosebi articole şi studii de istorie şi critică literară, de etnografie şi folclor, de filologie, de istorie naţională etc., literaturii propriu-zise, beletristicii, acordîndu-i-se un loc oarecum mărginaş. Aron Densuşianu scrie numeroase articole despre literatura românească veche şi despre corifeii Şcolii Ardelene, despre datini şi credinţe populare, despre *Epopeea noastră păstorească* (baladele *Corbea*, *Mioriţă laic* — o variantă bănăţeană cu autenticitate discutabilă —, *Marcu Viteazu*, nr. 12/1895), despre studiul limbii române aşa cum era preconizat în programa şcolară *(Limba română în luptă*, nr. 8 — 9/1893) despre poezia lui Eminescu *(Literatura bolnavă*, nr. 5— 6/1894 ş.u.), pe care, ca şi în *Orientul latin* * şi în *Istoria limbei şi literaturei române* (1885), o denigrează, dacă nu cu rea credinţă, atunci cu o desăvîrşită obtuzitate critică. În nr. 5/1893, I. Calomfirescu semnează o dare de seamă despre Nicolae Densuşianu, autorul unui valoros *Chestionar despre tradiţiunile istorice şi antichităţile ţărilor locuite de români* (partea I pînă la anul 600), prin care urmărea, cu metodă, colecţionarea „tradiţiunilor" populare străvechi, dacice şi romane, a miturilor, legendelor şi datinilor arhaice. Ovid Densusianu, preocupat mai mult de problemele curente ale literaturii, publică articolul *Anarhia în literatura noastră de astăzi* (nr. 9/1893). Ca şi N. Iorga în *Lupta* * (1884—1895), Densusianu constată că în literatura românească nu există „o unitate de vederi", că „ne lipseşte o idee generală, munca serioasă şi conştiincioasă ce dă viaţă tuturor ideilor mari". În alte articole *(Legea evoluţiunii şi critica literară*, nr. 1/1893 ; *Factorii evoluţiunii criticii literare*, nr. 3/1893 ; *Literatura populară din punct de vedere etnopsihologic*, nr. 6—7/1893), viitorul director al revistei *Viaţa nouă* * (1905 — 1925) susţine ideile criticii literare europene (Taine, Hennequin, Guyau, Brunctière, Sainte-Beuve). Alături de cei trei Densuşieni, colaborează, sporadic, cu studii despre folclor, S. Fl. Marian şi Tit. Bud. Literatura propriu-zisă se rezumă la poeziile aparţinînd lui Aron Densuşianu (care semnează şi I. Corban), Ovid Densusianu şi G. Dîmboviţeanu, la prozele submediocre semnate de A. V. Pop şi la tragedia *Optum* de Aron Densuşianu. Ovid Densuşianu întocmeşte dările de seamă critice despre cărţile apărute (crestomaţia lui Gaster, gramatica lui Tiktin, vol. *Balade şi idile* de G. Coşbuc ş.a.) şi tot el este autorul necrologului *H. Taine* (nr. 4/1893). Alţi colaboratori : I. Calomfirescu, Radu Năsturel.

(F. 17 × 25 cm ; B.A.R., P I 313)

Bibl. : Mariana Stescu, *Revista critică-literară, Iaşi, 1893—1897*, Indice bibliografic, 1973, B.C.U.I., multigrafiat.

REVISTA CURSURILOR ŞI CONFERINŢELOR. Antologia cugetătorilor români. Apare la Bucureşti, lunar (mart. 1936—febr. 1937, în total 12 nr.). Fondator : G. Preduţ. Alcătuită după modelul marii publicaţii franceze *Revue des cours et des conférences*, **R.c. şi c.** îşi propune să înlăture cele două cauze care duc la dispariţia unei publicaţii : lipsa de selecţie a materialelor şi indiferenţa cititorilor, ţinînd seama de deviza „Non multa sed multum". Publică articole de filozofie, literatură şi istorie (la bază — cursuri şi conferinţe), între care : I. Petrovici *(Puterile muzicii, Poezie şi logică*, nr. 1/1936 ; *Semicentenarul lui V. Hugo*, nr. 2/1936 ; *Titu Maiorescu*, nr. 3—4/1936), N. Iorga *(Figuri reprezentative din istoria universală* — Garibaldi, Wellington, Iosif al II-lea, Gladstone, nr. 7/1936 ş.u.), Gr. Trancu-Iaşi (Beethoven, Chopin, Enescu, nr. 1/1936 ş.u.), I. Simionescu *(Natura în opera lui Sadoveanu*, nr. 2/1936), Gala Galaction *(Adevăruri elementare*, nr. 9—10/1936), I. Breazu *(La littérature contemporaine en Roumanie*, nr. 12/1937), Cezar Petrescu *(Roman şi realitate*, ibidem), I. Pillat *(Lirica lui V. Hugo*, nr. 2/1936), G. Ibrăileanu *(Opera lui Mihai Eminescu*, ibidem). Ultimele trei numere conţin dări de seamă şi recenzii. Alţi colaboratori : Mircea Djuvara, G. G. Antonescu, Iuliu Valaori, C. Rădulescu-Motru, Marin Ştefănescu, C. I. Parhon, Jean Livescu, I. Lupaş, Nichifor Crainic, C. Kiriţescu, Anita Belciugăţeanu.

(F. 17 × 24 cm ; B.A.R., P. I 15 566)

REVISTA DE ETNOGRAFIE ŞI FOLCLOR. Publicaţie a Institutului de Etnologie şi Folclor. Apare la Bucureşti, trimestrial (1956—1963), de şase ori pe an (1964—1968), lunar (1968—1970), apoi trimestrial (1971—continuă). În anii 1956—1960, apare cu titlul *Revista de folclor*. Comitetul de redacţie (în 1956) : Sabin Drăgoi, G. Breazul, I. Muşlea, M. Pop — red.-şef, Tiberiu Alexandru, Gh. Ciobanu, Vera Proca Ciortea. Colegiul de redacţie (în 1982) : Alexandru I. Amzulescu — red. şef, Ion Ilişiu — red.-şef adj., Paul Petrescu —red. şef adj., Alexandru Dobre — secr. resp. de red., Al. Balaci, Tiberiu Alexandru, Pascal Bentoiu, Andrei Bucşan, Corneliu Dan Georgescu, Paul Simionescu, Georgeta Caludi. Înscrîndu-se în seria revistelor de folclor — de la *Şezătoarea* * (1892—1931) a lui Artur Gorovei la *Anuarul Arhivei de folclor* * al lui Ion Muşlea, noua revistă şi-a propus, ca şi înaintaşele ei, să culeagă şi să publice articole şi studii teoretice despre folclorul din toate zonele ţării, despre folcloriştii şi publicaţii din trecut, recenzii de cărţi, bibliografii ş.a. Structura revistei s-a lărgit în raport cu sarcinile institutului, de la folclor la etnografie şi etnologie. Colaborează cu studii şi articole cercetători din institut sau din afara lui : Mihai Pop, *Problemele şi perspectivele folcloristicii noastre* (nr. 1/1956), Ovidiu Bîrlea, *Cercetarea prozei populare epice* (ibidem), Adrian Fochi, *Istorie şi folclor* (ibidem), *Folclor românesc din Transilvania secolului al XVIII-lea* (nr. 1/1958), D. Pop, *Început de activitate folcloristică în nordul Transilvaniei : ziarul „Gutinul" de la Baia Mare* (nr. 3/1958), C. Bîrbulescu, *Catalogul poveştilor populare româneşti* (nr. 1—2/1960)

Pan, Oscar Lemnaru, Virgil Teodorescu, Gaál Gábor, Petru Vintilă, Maria Radovan, Aurel Tita, Al. Popovici, Traian Coşovei, Emil Giurgiuca, Octav Pancu-Iaşi, Sanda Radian, Al. Şahighian, N. Tăutu, Victor Tulbure, I. Vlasiu, Lucia Demetrius, Barbu Lăzăreanu, N. Moraru, Geo Şerban, Noe Smirnov.

REVISTA LITERARĂ (1885—1907), vezi REVISTA LITERARĂ (LITERATORUL)*

(F. 39 × 56 cm; B.A.R., P III 19 308)

REVISTA LITERARĂ (LITERATORUL). Publicaţie eclectică, din constelaţia *Literatorului* *. Apare la Bucureşti, săptămînal (7 apr. 1885 — 20 nov. 1905; 1 mart. — 20 mai 1907); de la 1 mart. la 10 apr. 1902 şi de la 1 apr. 1905 la 20 mai 1907 apare cu titlul *Revista literară şi politică*. Dir.: Ştefan Vellescu (1885), I. Rădoi (1885), Th. M. Stoenescu (1887—1907); prim-red.: G. Boteanu (1894—1901), Const. A. Ionescu (1901); red.: Th. M. Stoenescu (1885 — 1886), Th. D. Speranţia (1902—1903), Al. I. Şonţu (1904—1907). Cuvîntul *Literatorul* din titul — introdus în primele numere, pentru a indica intenţia redacţiei de a continua revista lui Macedonski — este suprimat la 26 mai 1885. Iniţiată de foşti membri ai cenaclului „Literatorul" pentru a suplini dispariţia revistei macedonskiene, era normal ca R.l. să preia campaniile *Literatorului* şi să se bizuie pe colaboratorii revistei suspendate. După reapariţia, în 1886, a *Literatorului*, R.l. evoluează independenta faţă de revista matcă, lărgindu-şi cercul colaboratorilor, ajungînd, la un moment dat, să colaboreze, alături de Macedonski, Duiliu Zamfirescu, Traian Demetrescu, Mircea Demetriade şi Bonifaciu Florescu, scriitori ca B. Delavrancea, A. Vlahuţă, Al. Davila, M. Sadoveanu şi C. Mille. Acest amestec de şcoli şi curente, ca şi textele publicate — versuri, proză, teatru, comentarii critice, studii de istorie literară, de estetică, traduceri etc. — reflectă, atît prin varietatea orientărilor, cît şi, mai cu seamă, prin marile fluctuaţii legate de valoarea textelor tipărite, lipsa unei orientări programatice şi a unor criterii de selecţie, impresia generală fiind aceea că ne aflăm în faţa unei reviste improvizate număr de număr. Colaborează cu versuri: Al. Macedonski *(Amorul*, nr. 8/1885; *Sonnet Scythe*, nr. 21/1898), Duiliu Zamfirescu *(Adio*, nr. 12/1885), A. Vlahuţă *(Sonet*, nr. 11/1885), Al. Davila (debut cu versurile *Despărţire*, nr. 19/1885), Ion Minulescu *(Din vremea Romei*, nr. 20/1900), Traian Demetrescu *(Cîntec*, nr. 8/1885), Mircea Demetriade, Niger, Victor Bilciurescu, D. Karr, I. N. Iancovescu, M. I. Toncescu, I. A. Bassarabescu, V. Fărcăşanu, Th. M. Stoenescu; cu proză (schiţe, nuvele, romane): Al. Macedonski *(Thalassa*, nr. 6/1892), B. Delavrancea *(Odinioară*, nuvelă, nr. 18/1885 ş.u.), A. Vlahuţă *(Epraxia*, nr. 15/1885), I. A. Bassarabescu *(Pesimism şi optimism*, nr. 16/1896), Tr. Demetrescu *(Ochi de pisică*, nuvelă, nr. 10/1888), M. Sadoveanu *(Fiul pierdut*, schiţă, nr. 20/1900; *Doi copii*, nr. 21/1900), D. Stăncescu, Th. D. Speranţia, N. G. Rădulescu-Niger, Th. M. Stoenescu, Ludovic Dauş, I. S. Spartalli, D. P. Manolescu. Urmînd exemplul *Literatorului*, R.l. retipăreşte texte ale scriitorilor din generaţia paşoptistă: D. Bolintineanu (fragmente din romanul *Elena*) şi versuri de Al. Depărăţeanu. Semnează studii şi articole literare, alături de M. Gaster *(Din scrierile lui Constandin Golescu*, nr. 22/1885), T. G. Djuvara, care începe cu un compendiu de istorie literară românească, C. A. Ionescu şi C. Drăgulinescu. În articole intitulate *Pagini pentru istoria teatrului românesc*, Ştefan Vellescu face, sub forma unor scrisori adresate lui Th. M. Stoenescu, un scurt istoric al evoluţiei formelor de teatru românesti în sensul constituirii unei tradiţii de teatru naţional. Profesorul M. Strajanu scrie mai multe articole de estetică *(Principiul artei, Realism şi idealism, Estetică)*. „Cronica literară" înregistrează cărţi şi reviste apărute, fără o selecţie prea riguroasă, iar cea „dramatică", întîmplătoare, prezintă piese de teatru originale *(D-ale carnavalului* de I. L. Caragiale) şi străine, în special cele traduse în paginile revistei. O tristă celebritate i-a asigurat-o R.l. participarea la campania de calomniere a lui I L. Caragiale, întreţinută de C. A. Ionescu. Începută în *Universul* * (1884—1953) ea continuă în R.l., unde, în nr. 16 şi 17 din 1901, Caion, prim-redactor al revistei, publică două articole intitulate: *Domnul Caragiale* şi *Domnul Caragiale n-a plagiat, a copiat*, în care îl acuză pe dramaturg că ar fi plagiat *Năpasta* după o piesă ungurească, *Nenorocul*, de Kemeny Istvan, tradusă la Braşov, în 1848, de un inexistent Al. Bogdan. Îngrijorat de implicaţii şi consecinţe, deşi fusese de acord cu publicarea celor două articole, Th. M. Stoenescu semnează în numărul imediat următor, 18/1901, o notă în care se desolidarizează cu Caion, suspendîndu-l şi din calitatea de prim-redactor: „În numerele precedente, 16 şi 17, ale *Revistei literare*, D-l Const. Al. Ionescu-Caion, în calitatea sa de prim-redactor al revistei, a publicat două articole consecutive.... Direcţiunea *Revistei literare*, fără a fi citusi de puţin solidară cu d-l Ionescu-Caion, care a declarat în scris că-şi ia singur răspunderea articolelor semnate şi publicate de dînsul, îl suspendă din calitatea de mai sus pînă la lămurirea definitivă a acestei afaceri." „Afacerea" a continuat — se ştie — prin noi articole ale lui Caion împotriva lui I. L. Caragiale, apărute în revista *Rodica* * (1901—1902), în care autorul *Năpastei* este din nou învinuit de plagiat, de această dată după *Puterea întunericului* de L. N. Tolstoi. Acţionat în judecată pentru acuzaţii neîntemeiate, Caion neputînd face dovada plagiatului, pierde procesul, în favoarea lui Caragiale, apărat în instanţă de avocatul B. Delavrancea. Pe poziţia apărării lui Caragiale s-au situat multe reviste şi ziare, între care: *Semănătorul** (1901—1910) şi *Epoca** (1885—1938). Incidentul Caion — Caragiale poate fi explicat prin atitudinea scriitorilor de la *Literatorul* faţă de cei de la „Junimea" şi *Convorbiri literare** (1867—1944) în general, faţă de Eminescu şi Caragiale în special. R.l. îi revine meritul de a fi publicat numeroase traduceri din literatura universală. Traducătorul cel mai activ este Th. M. Stoenescu, iar selecţia, judicioasă, cuprinde opere semnificative, de la clasici şi romantici, la realişti, parnasieni şi simbolişti. Cîteva exemple ilustrative: Molière *(Tartuffe*, act. II, nr. 3/1907), Shakespeare *(Hamlet*, act. III, nr. 2/1901), Voltaire *(Zaira*, tragedie în cinci acte în versuri nr. 26/1892 ş.u.), Byron *(Corsarul*, poemă în trei cînturi, nr. 16/1896 ş.u.), Hugo *(Maria Tudor*, fragment pentru studiu, nr. 10/1901), Alphonse Daudet *(Angina*, versuri, nr. 1/1889), Bürger, *(Către lumină*, 4/1907), Baudelaire *(Poeme în proză, Abel şi Cain, Spleen, Cîntec de toamnă)*, Verlaine *(Cînt de toamnă)*, M. Rollinat *(Amanta macabră)*, Fr. Coppée *(Servo Torelli*, dramă în cinci acte în versuri, nr. 8/1885 ş.u.), Jules Barbey d'Aurevilly *(Lea*, nuvelă, nr. 12/1898 ş.u.), Al. Dumas-fiul *(Dama cu camelii*, scenă pentru studiu, nr. 15/1901).

(F. 20 × 29 cm; B.A.R., P II 698).

Bibl.: Th. M. Stoenescu, *Polemicile noastre*, în *Revista literară* 1889, nr. 22; Eugeniu Speranţia, *Amintiri*, 1967; M. Cruceanu, *Amintiri*, 1973.

REVISTA LITERARĂ A LICEULUI „SF. SAVA". Apare la Bucureşti, bilunar (1 martie 1927 — 8 apr. 1928), lunar (sept. 1929 — mai.-iun. 1935; dec. 1935 — apr.-mai 1938; nov.-dec. 1938 — mai-iun. 1939; dec. 1939 — dec. 1940; 1942 — oct.-dec. 1943). Red.: Mircea Grigorescu (1927). Continuă *Ramuri fragede** (1922—1923). R.l.a L. „Sf. S". este o publicaţie în care şi-au făcut debutul în literatură viitori scriitori de prestigiu ca Eugen Ionescu (cu versurile *Copilul şi clopotele*, nr. 1/1927), critici şi istorici literari ca George Macovescu (cu un articol despre Macedonski), Octav Şuluţiu ş.a. Revista publică diverse articole, versuri, proză, cronici (cărţi şi reviste), informaţii despre spectacole, expoziţii, rubrici speciale, jocuri, desene, fotografii. Eugen Ionescu semnează „Cronica plastică" şi, alături de Octav Şuluţiu, „Cronica literară". Mircea Grigorescu recenzează *Cuvinte potrivite* de T. Arghezi, Neagu Rădulescu, romanul *Calea Victoriei* de Cezar Petrescu. În 1936, cu prilejul împlinirii unui deceniu de existenţă, apare un număr festiv la care colaborează, între alţii: I. Petrovici, Gh. Adamescu, Gr. Tăuşan, M. Dragomirescu, Petru Comarnescu, G. Macovescu, C. Fîntîneru; la nr. 5/1939, închinat lui M. Eminescu, semnează: N. N. Creţu, Gh. Brătescu, C. Dinu. Alţi colaboratori: C. I. Vîlceanu, Gh. Vrabie, C. Noica, Şt. Pop, Raul Teodorescu, Horia Roman, Al. Ciorănescu, Mircea Pavelescu, Mihai Zirra, Emanoil Bucuţa, Şt. Ciobanu, I. Orghidan, Emil Botta, N. Georgescu-Tistu, Mircea Ştefănescu, N. N. Creţu, Ion Zamfirescu.

(F. 23 × 32 cm; B.A.R., P I, II 9 592)

REVISTA LITERARĂ „MIHAIL EMINESCU", vezi MIHAIL EMINESCU* (1903—1904)

REVISTA LITERARĂ ŞI POLITICĂ, vezi REVISTA LITERARA (LITERATORUL)*

REVISTA LITERARĂ ŞI ŞTIINŢIFICĂ (REVISTA LITERARĂ ŞI ŞCIINŢIFICĂ). Apare la Bucureşti, lunar (15 febr. — 15 mai 1876, în total patru nr.). Dir.: B. P. Hasdeu (pentru partea literară), dr. Brandza (pentru partea ştiinţifică). Din comitetul de redacţie fac parte: Gh. Cretzianu, A. Densuşianu, Ciru Economu, Petre Grădişteanu, D. Gusti, M. Kogălniceanu, I. Lapedatu, G. Lecca, Quintescu, N. Scurtescu, D. A. Sturdza, Niculae Ţincu, A. Vizanti, V. A. Urechiă, M. Zamfirescu. În 1876, R. l. şi ş. se contopeşte cu *Revista contimporană** (1873—1876) şi, în locul lor, apare *Revista contimporană, literară şi ştiinţifică*, care continuă cu anul şi numărul acesteia. R. l şi ş. nu conţine un program propriu-zis, B. P. Hasdeu semnînd articolul *În loc de prefaţă — Al doilea rămăşag*, continuă astfel polemica cu revista *Convorbiri literare** (1867—1944) începută în *Foaia Societăţii „Românismul"**. Pentru a dovedi lipsa de seriozitate a revistei ieşene, directorul R. l. şi ş. reaminteşte cititorilor cele două farse: publicarea de către *Convorbiri literare* (în nr. din 15 iulie 1871) a traducerii *Eu şi ea*, poezie a unui presupus poet german Gablitz, şi a acrostihului *La noi e putred mărul* (nr. din 1 febr. 1876). Profitînd, în primul caz, de neatenţia lui Iacob Negruzzi şi de absenţa lui în acel de-al doilea caz, B. P. Haşdeu ciştigă două rămăşaguri. El îşi încheie prefaţa astfel: „Mai mult decît atîta! Pe pagina 448, sub rubrica de „Corespondenţă", *noua direcţie*, fericită de ocaziunea ce i-am dat de a-şi face ea însăşi portretul şi foarte setoasă de altele asemenea pe viitor, mă încurajează cu entuziasm: «D-lui P.A.C. Mulţumiri şi noroc bun!». Aşadar, neseriozitatea *Conforbirilor* fiind legalmente constatată prin propria lor mărturie, mă grăbesc a primi sarcina de a dirige în partea-i literară *Revista* de faţă, considerînd-o a fi în adevăr necesară, de vreme ce nu există deocamdată în România nici o alta de această natură. Va fi nu *o nouă direcţie* ci o *direcţie sănătoasă*", termen polemic, fără acoperire valorică, după cum se constată din parcurgerea părţii literare a revistei, căreia B. P. Hasdeu îi imprimă aceeaşi orientare anticonvorbiristă. La R.l. şi ş. colaborează cu versuri: B. P. Hasdeu *(Doine orientale)*, N. Scurtescu, I. A. Lepădatu, M. Zamfirescu, Ciru Economu, D. Petrino, Ronetti-Roman *(Adio al unui expatriat*, nr. 3), Matilda Cugler-Poni. B. P. Hasdeu republică (nr. 2 şi 3) nuvela istorică *Ursita*, apărută iniţial în foiletonul ziarului *Bucumul** (1862—1864). Secţiunea de critică şi istorie literară este reprezentată de studiul lui A. Densuşianu despre *Epopeea română* (nr. 4). Revista publică două traduceri: poezia *Ninonei* de A. de Musset, în tălmăcirea lui N. Ţincu, şi primul act din tragedia *Egmont* de Goethe, în transpunerea lui D. A. Sturdza. Partea ştiinţifică este susţinută de studiile lui Al. Papadopol-Calimach *(Cercetări filologice despre România*, nr. 4) de cele ale lui Dimitrie Brandza *(Necesitatea de a se studia vegetaţiunea ţării*, nr. 1 şi 2), de cele ale lui P. Grădişteanu (pe teme juridice) şi de darea de seamă despre concursul filologic şi literar de la Montpellier din 1875, semnat de V. A. Urechiă *(Un toast pentru ginta latină*, nr. 1). Alţi colaboratori: N. Pruncu, P. V. Grigoriu, G. G. Meitani, Th. Myller.

(F. 16 × 25 cm; B.A.R., P I 774)

Bibl.: Rodica Florea, *Revista literară şi ştiinţifică*, în *R.L.R.U.D.*, 1974.

relor şi scriitorilor români, iar subtitlurile, după cum urmează: *Literatură, artă* (1934—1935); *Literatură, ideologie, critică* (din 1936). Consacrată talentului feminin, **R.s.** este a patra publicaţie periodică înfiinţată de Adela Xenopol între anii 1896 şi 1926. În articolul-program intitulat *La merit egal, drept egal*, se precizează scopul şi preocupările Societăţii Scriitoarelor Române, recunoscută ca persoană juridică la 31 mart. 1926, şi implicit obiectivele publicaţiei: stimularea şi valorificarea scrisului feminin. **R.s.** publică versuri, proză (schiţe, nuvele, fragmente de roman), descrieri de călătorie, amintiri, note biografice, articole de istorie şi critică literară, cronici literare şi artistice, revista revistelor etc. Colaborează cu versuri: Tudor Arghezi *(Litanii*, nr. 6 — 7/1929), *Întoarcere în ţărînă*, nr. 1—2/1943), G. Bacovia *(Umbre*, nr. 2/1929, *Amurg violet*, nr. 3/1929), Geo Bogza *(Plecarea expediţiei polare*, nr. 11 — 12/1933), Cornelia Buzdugan *(Basm*, nr. 3/1928), Virgil Carianopol, Ana Conta-Kernbacb, Maria Cuntan, Lucia Demetrius, Coca Farago, Agatha Grigorescu-Bacovia *(Tristeţea toamnei*, nr. 2/1926), Ion Th. Ilea *(Asfinţit*, nr. 10—11/1934; *Horea*, nr. 5/1935), Claudia Millian *(Invitaţie pe două ritmuri*, nr. 1—2/1933), Ion Minulescu *(Romanţă fără ecou* nr. 1/1930), Camil Petrescu *(Alchimie*, nr. 6—7/1939), Ion Pillat *(Balcic pe seară*, nr. 10/1929), D. Stelaru *(Vulturii*, nr. 1/1942), Aida Vrioni, Adela Xenopol. **R.s.** publică *Poezii inedite* (nr. 3.4/1933) de Duiliu Zamfirescu. Semnează schiţe, nuvele, amintiri: Ticu Archip, T. Arghezi, G. Bacovia, I. A. Bassarabescu *(Pescarul fără suflet*, nr. 1—2/1932), Lucia Demetrius, Bucura Dumbravă *(Învăţături de viaţă*, nr. 10—11/1928), Emilia Milicescu *(Riţa*, nr. 4—6/1940), Hortensia Papadat Bengescu *(Dejun cîmpenesc*, nr. 4/1930), Aida Vrioni *(Pagini de jurnal*, nr. 11—12/1931 ş.u.; *Divagări marine*, nr. 5—6/1933); fragmente de roman: Panait Istrati *(Ţaţa Minca*, nr. 5—6/1931), Hortensia Papadat Bengescu *(Drumuri ce nu se văd*, din vol. *Drumul ascuns*, nr. 3/1929), Camil Petrescu *(Ultima noapte de dragoste, întîia noapte de război*, nr. 1—2/1931); articole diverse: Natalia Negru *(Cuvîntare la şedinţa de inaugurare a Societăţii Scriitoarelor — 19 mart. 1925*, nr. 2/1926), I. A. Bassarabescu *(Păreri asupra literaturii moderne*, nr. 1—2/1933); fragmente de piese de teatru: Ticu Archip *(Luminiţa*, act III, scena 1, nr. 2/1926), Adrian Maniu *(Lupii de aramă*, tabloul I, nr. 8—9/1929), Claudia Millian *(Şapte gişte potcovite*, comedie provincială într-un act, scena VII—IX, nr. 9—10/1931), G. M. Zamfirescu *(Liuba plînge în noapte*, fragment din *Sam. Poveste cu mine, cu tine, cu el*, act I, tabloul I, scena 1—6, nr. 4/1929). Cronicile literare, notele şi recenziile la cărţile apărute ocupă în paginile **R.s.** un spaţiu întins, între semnatarii acestora figurînd: Teodor Scarlat, Agatha Grigorescu-Bacovia, Mărgărita Miller-Verghy, Aida Vrioni, Claudia Millian, iar dintre cărţile recenzate se reţin *Poarta neagră* (nr. 6—7/1929) şi *Lina* (nr. 4/1942) de T. Arghezi; *Isabel şi apele diavolului* (nr. 6—7/1930) şi *Maitreyi* (nr. 3—4/1943) de Mircea Eliade; *Roxana* (nr. 12/1930) de Gala Galaction, *Romanul lui Mirel* de Anton Holban (nr. 6—7/1929), *Adela* de G. Ibrăileanu (nr. 5—6/1933), *Memorii* de Eugen Lovinescu (nr. 12/1930), *Patul lui Procust* de Camil Petrescu (nr. 1—2/1933), *Întunecare* de Cezar Petrescu (nr. 8—10/1930), *Zodia cancerului* de M. Sadoveanu (nr. 5/1930), *Albe* de Zaharia Stancu (nr. 11—12/1937). Nu lipsesc traducerile din literaturile engleză şi americană, germană, franceză, italiană şi din alte literaturi: Byron, *Sonet pentru Genoveva*, tradus de Marin Găisseanu (nr. 3—4/1943), Wilde, *Via lui Nabot*, fragment tradus de Al. T. Stamatiad (nr. 11—12/1937), Trakl, *Cîntece de melanii*, (nr. 8/1935), Baudelaire, *Litanii către Satana*, traducător Const. Stelian (nr. 9—12/1943), Pascoli, *Valentin*, traducător Pimen Constantinescu (nr. 3—4/1943). Cîteva articole reţin atenţia: *Revista scriitoarelor şi scriitorilor români a instituit un premiu pentru cel mai bun studiu critic asupra operei literare a lui Tudor Arghezi* (nr. 2/1930), *Jean Bart. Necrolog* (nr. 3—4/1933), *N. Milcu. Necrolog* (nr. 9—10/1933), *La moartea lui Mihail Dragomirescu* (nr. 9—10/1942), *La comemorarea lui Panait Istrati, Clipele de glorie şi ultimele clipe ale lui Panait Istrati*, textul unei conferinţe ţinute de Aida Vrioni, nr. 2—3/1942). Alţi colaboratori: D. Batova, Alexandrina Gr. Cantacuzino, Cella Delavrancea, Elena Eftimiu, Lucreţia Karnabatt, Mia Frollo, Constanţa Hodoş, I. Peretz, Alice P. Vidraşcu, G. St. Cazacu.

(F. 16 × 23 cm; B.A.R., P I 9 155)

Bibl.: E. Lovinescu, *Şase ani* (de la apariţia revistei), în *Revista scriitoarelor şi scriitorilor români*, 1933, nr. 1—2; Mărgărita Miller-Verghy şi Ecaterina Săndulescu, *Evoluţia scrisului feminin în România*, 1935; Hortensia Papadat-Bengescu, *Un deceniu*, în *Revista scriitoarelor şi scriitorilor români*, 1938, nr. 1—2; V. Netea, *Interviuri*, 1972; Lidia Gavrilescu, *Revista scriitoarei (1926—1943)*, Indice bibliografic, 1981, B.C.U.J., multigrafiat.

REVISTA SCRIITOARELOR ŞI SCRIITORILOR ROMÂNI, vezi REVISTA SCRIITOAREI *

REVISTA SOCIETĂŢII SENTINELA ROMÂNISMULUI. Foaie literară, ştiinţifică. (REVISTA SOCIETATEI SANTINELA ROMANISMULUI. (Fóe literara-ştiinţifica). Apare la Bucureşti, lunar (febr. — mart. 1884), sub conducerea unui comitet. Dir.: Al. I. Şonţu. Scopul societăţii şi implicit al publicaţiei era să întreţină „flăcăria patriotismului, căutînd a o face să lumineze cît mai mult" (Al. I. Şonţu). Colaborează cu versuri: Ion K. Mălărescu; cu articole: Al. I. Şonţu *(Istoria patriei în şcolile române)*. Se reproduce textul *Datoriile către patrie* de D. Bolintineanu. Basil Lambru traduce actul I din drama istorică în cinci acte şi şapte tablouri *Junefea regelui Enric*, de Ponson du Terrail. Partea ştiinţifică — articole din domeniul chimiei, zoologiei — aparţine lui Al. I. Şonţu. Alţi colaboratori: V. Iacobeanu, Th. I. Anestin.

(F. 21 × 32 cm; B.A.R., P II 2 522)

REVISTA SOCIETĂŢII „STUDENTUL ROMÂN". Apare la Bucureşti, lunar (febr. — mart. 1888). Publicaţia conţine versuri semnate de I. I. Livescu şi I. A. B. două nuvele aparţinîndu-i acestuia din urmă *(Flăcău bătrîn* şi *Oglinda)*, două scurte

traduceri: *Rugăciune de seară pe podul unei corăbii*, tablou de Chateaubriand, şi *Gelosia*, alegorie de Montesquieu, semnate G.M., precum şi articolul intitulat *Columb şi descoperirea Americii* fără precizarea dacă este original sau traducere.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 1 242)

REVISTA SOCIETĂŢII „TINERIMEA ROMÂNĂ". Publicaţie didactică, literară şi ştiinţifică. Apare la Bucureşti, lunar (15 febr. 1882 — mart. 1890; ian. 1891; mai 1893 — mai 1902; sept. 1920 — apr. — iun. 1942). Din mai 1893 pînă în apr. 1898 apare cu titlul şi subtitlul *Tinerimea română. Revistă a Societăţii ştiinţifico-literare cu acelaşi nume*; de la 1 iun. 1898 are subtitlul *Publicaţiune a Societăţii ştiinţifice cu acelaşi nume*, iar pe copertă se menţionează „serie nouă"; din 1920, apare cu titlul şi subtitlul *Tinerimea română. Ediţie pentru tineret*. Dir.: Al. I. Şonţu (1884), Petre I. Stroescu (1891), Nicolae S. Dumitrescu (1897—1898), Grigore G. Tocilescu (1898—1902), V. Pârvan (1920—1926), Dimitrie Pompeiu (1929—1942). Din comitetele de redacţie, schimbate aproape în fiecare an, fac parte: dr. V. Babeş, M. Dragomirescu (1899), I. Găvănescul (1898), G. I. Ionescu-Gion (1898), Şt. Michăilescu (1898), G. Murnu (1895), Gr. Ştefănescu (1898), V. A. Urechiă (1898); după 1920: Dragomir Hurmuzescu, D. Pompei, A. Popovici-Bîsnoşeanu, Th. Speranţia, N. Dumitrescu, Lupu Antonescu, Dan Simonescu, D. Murăraşu ş.a. Înfiinţată în 1877 de către un grup de elevi de la Liceul „M. Basarab" din Bucureşti, societatea desfăşoară, mai mult de o jumătate de veac, o intensă activitate instructiv-educativă în rîndurile elevilor din şcolile primare şi secundare înainte de primul război mondial, al elevilor şi studenţilor în perioada interbelică. În 1882 editează revista cu titlul de mai sus, în 1885 organizează primele concursuri şcolare, premiile fiind înmînate elevilor de către Iacob Negruzzi, membru de onoare al societăţii. La 24 ianuarie 1915 B. Şt. Delavrancea rosteşte, în numele societăţii, la Ateneul Român, o înflăcărată cuvîntare despre *Patrie şi patriotism*. Între susţinătorii societăţii, care urmărea trezirea sentimentului naţional al tineretului şcolar se numără scriitori, profesori, oameni de ştiinţă şi cultură, între care: V. A. Urechiă (care obţine, în 1897, pentru societate, statutul de persoană juridică), Gr. Tocilescu, N. Iorga, I. Lupaş, G. G. Antonescu, M. Sadoveanu, D. Hurmuzescu, D. Pompei. Într-un istoric al societăţii, apărut în revistă cu prilejul sărbătoririi împlinirii, în 1927, a unei jumătăţi de secol de la înfiinţare, G. Vlădescu-Răcoasa, subliniind scopul urmărit de asociaţie — propăşirea culturală a elementului românesc, prin conferinţe, concursuri, discuţii ştiinţifice şi literare — pune în lumină contribuţia societăţii la „dezvoltarea simţămîntului naţional". Datorită fermităţii matematicianului D. Pompei, revista s-a menţinut pe o poziţie democratică, de apărare a intereselor poporului, de stimulare a sentimentului patriotic. Publică, în anii 1882—1902, versuri şi proză, articole de istorie, despre limbă şi literatură, cronici şi recenzii de cărţi şi reviste. Semnează versuri şi proză: Al. I. Şonţu, D. Constantinescu, Petre Dulfu, Tr. Demetrescu *(Noaptea de mai*, nr. 10/1886), N. G. Rădulescu-Niger, V. D. Păun; articole: G. Bogdan-Duică *(Simion Bărnuţiu*, nr. 7/1896), Şt. Orăşanu *(Cimiliturile românilor*, nr. 3/1899), V. Gr. Borgovan *(Lămurire între educaţie şi învăţămînt*, nr. 2—3/1890), N. S. Dumitrescu *(Cuvîntare rostită la serbarea din 1890*: „idealul cel mare — unitatea dreaptă a naţiunii române", nr. 2/1890), I. Găvănescul *(Olimpicele tineretului şcolar*, nr. 1/1896), V. A. Urechiă *(Apoteoza lui V. Hugo*, nr. 11/1895; *Ţara fără bătrîni*, nr. 1/1898). La nr. 7/1896 colaborează St. O. Iosif cu versurile *Poveste veche* după Heine, iar la numărul festiv apărut cu prilejul jubileului de 25 de ani de la înfiinţarea societăţii (1877—1902), cu articole: B. P. Hasdeu *(Din strategie)*, I. Slavici *(Din ale chinezilor)* şi M. Dragomirescu *(Critici asupra filozofiei lui H. Spencer)*. Sînt republicate poezii de V. Alecsandri şi M. Eminescu *(Scrisoarea III*, fragment, *Venere şi Madonă*, nr. 5/1884). După 1920 scriitorii clasici români sînt larg popularizaţi în paginile revistei. Continuă să colaboreze cu versuri: N. Rădulescu-Niger, Th. D. Speranţia, G. Murnu, N. Ţincu, alături de cei afirmaţi acum: Radu Boureanu, Doina Peteanu (debut cu versurile *Tinerimea română*, nr. 9—10/1928). Menţionăm două lucrări premiate şi apărute în revistă: Al. Dima, *Din însuşirile frumoase ale poporului român* (nr. 5—6/1922) şi Ovidiu Papadima, *Cultul trecutului în operele marilor scriitori din sec. XX* (nr. 7/1928). Apar articole despre scriitori şi opere: M. Dragomirescu *(B. P. Hasdeu*, nr. 6/1933), D. Murăraşu *(Un mare elitor al României moderne: M. Kogălniceanu*, nr. 8/1935), Dan Simonescu *(N. Iorga la vîrsta de 18 ani*, nr. 3/1931), G. Călinescu *(Eminescu, profesor*, fragment din *Viaţa lui Eminescu*, nr. 4/1931), O. Goga *(Sacrele porunci ale Unirii*, conferinţă la Societatea „Tinerimea Română", nr. 4/1936), V. Şuteu *(Din însemnările unui director de şcoală*, nr. 13/1922 ş.u.), Al. Bistriţianu *(Banatul, ţara cîntecului*, nr. 7/1937). Se mai publică traduceri din Gabriele D'Annuzio (nr. 8/1938), Leopardi (nr. 6/1938), traducător Pimen Constantinescu, din Goethe *(Craiul zînelor*, nr. 8/1927, fără menţionarea traducătorului) şi din Horaţiu, traducător M. Eminescu (nr. 3/1933). Din lista premianţilor la concursurile şcolare reţinem nume astăzi cunoscute: G. Macovescu, Horia Lovinescu, N. Balotă, Francisc Păcurariu, Ovidiu Bârlea, Radu Stanca. Alţi colaboratori: Smaranda Andronescu-Gîrbea, Lupu Antonescu, I. Valaori, G. Popa Lisseanu, Gh. Adamescu, P. V. Haneş, I. A. Bassarabescu, Gr. C. Moisil.

F. 17 × 24 cm; 21 × 32 cm; B.A.R., P III 546, P I 6 871)

Bibl.: Georgeta Vîjianu, *Indice bibliografic al revistei „Tinerimea română". 1890—1938*, 1938; C. Cristobald, *Ce-au devenit premianţii concursurilor Societăţii „Tinerimea română"*, în *România literară*, 1939, nr. 4; Dan Simonescu, *Schiţă de portret (Nae Dumitrescu)*, în *Argeş*, 1971, nr. 4—5; I. Hangiu, *Din istoricul concursurilor şcolare*, în *Limba şi literatura română*, 1974, nr. 4.

REVISTA SPECTACOLELOR. Teatre, conferinţe, baluri, serate. Apare la Bucureşti, bilunar (4 febr. —27 febr. 1899 în total trei nr.). Propunîndu-şi să prezinte dări de seamă „amănunţite şi nepărti-

I. Şt. Botez; cu proză: Ion Dongorozi, Emil Maur (*Ninge*, nr. 7—8/1934), Anton Holban (*O călătorie în Palestina*, nr. 1—2/ 1935). „Cronica literară" consemnează cîteva cărţi traduse în limba română: Axel Munthe, *Povestea de la San Michelle*, recenzent Mariana Rarincescu (nr. 6/1934), Emerich Mádach, *Tragedia omului*, în românește de Octavian Goga, recenzent Petru I. Teodorescu (nr. 13—14/1935) şi romanul *Ioana* de Anton Holban, recenzent I. Argintescu (nr. 10—11/1935). R.v. publică necrologurile *Cincinat Pavelescu* (nr. 9/1935), *Panait Istrati* (nr. 13—14/ 1935), *Mateiu I. L. Caragiale* (nr. 7—8/1936), ultimul urmat de o selecţie de versuri inedite, precum şi necrologul *G. Ibrăileanu* (nr. 9—10/ 1936). Grig. Mich. Cotlaru polemizează cu revista *Cuvîntul liber** (1933—1936) în problema manualelor şcolare (nr. 1—2/1935), Gh. Vrabie scrie despre *Revista bîrlădeană „Făt-Frumos"* (nr.13—14/1936), G. G. Ursu despre *Formaţia lui Emil Girleanu* (idem), I. Şt. Botez despre *Mişcarea modernistă în literatura română* (dec. 1936). R.v. mai publică *Opt scrisori ale lui V. Alecsandri către Aristizza Romanescu* (nr. 8—9/1936) şi traduceri din literatura universală: Albert Samain, poezia *Bucătăria* (nr. 13—14/1935), patru sonete de Giosuè Carducci (nr. 18—20/1935), cu prilejul centenarului poetului italian, precum şi un fragment dintr-o scrisoare a lui Turgheniev (nr. 1—2/1935). Pimen Constantinescu traduce versuri din Ada Negri. Alţi colaboratori: Paul I. Papadopol, Andrei Voinea, M. Cruceanu, I. Nisipeanu, S. Mehedinţi, Th. Capidan, I. A. Bassarabescu, Şt. Popescu.

(F. 24 × 32 cm; B.A.R., P II 14 491)

REVISTA VREMII (1924), vezi REVISTA VREMII POLITICE, LITERARE ŞI ECONOMICE *

REVISTA VREMII POLITICE, LITERARE ŞI ECONOMICE. Apare la Bucureşti, bilunar (30 oct. 1921 — 6 ian. 1924). Dir.: Grigore Gafencu, S. Şerbescu. De la nr. 2/1924, apare cu titlul *Revista vremii* şi subtitlul *Acte inedite în chestia Banatului*. Cuvîntul „politică" din titlul iniţial are un sens foarte larg, revista propunîndu-şi să urmărească cu atenţie „întîmplările care, în şirul vremii, au vreo înrîurire asupra vieţii poporului nostru şi a lumii ce-l înconjoară". Apărută în timpul dezbaterilor de la Geneva privind încheierea şi semnarea tratatelor de pace după primul război mondial, publicaţia dorea să-i informeze pe cititori despre diverse aspecte ale situaţiei interne şi externe, să contribuie, într-o formă sau alta, la îmbunătăţirea administraţiei, la întronarea spiritului de dreptate. I. Al. Brătescu-Voineşti cerea în *Mărturisiri dureroase*, din primul număr, „dreptul la cîrmuire al celor mai vrednici şi mai destoinici". Rubricile revistei se intitulează: „De-ale vremii", „Peste hotare", „La noi în ţară". Rubrica „Litere, arte, ştiinţă" conţine, de fapt, cronici dramatice, semnate de Ion Marin Sadoveanu, cronici muzicale de M. Jora şi însemnări literare de Em. Ciomac. Începînd cu nr. 2/1921, la rubrica „Efemeride", apare o cronologie a evenimentelor politice externe. În articolul *De Anul nou* (1922) Gr. Gafencu se pronunţă pentru „libertatea de gîndire". Emil Rigler semnează articolul *Un monument Eminescu la Cluj*, Camil Petrescu, mai multe articole, între care: *Problemele unificării şi reîntregirii* (nr. 6/1922), *Cazul „Vieţii româneşti"* (nr. 13/1923), *Cărţi şi idei* (nr. 1/1923), *Criza de autoritate* (nr. 13/1923). Paul Zarifopol, articolul *Spre viaţa uşoară* (nr. 11/1923). Dintre „cronicile dramatice" ale lui I. M. Sadoveanu le reţinem pe cele referitoare la piesele *Cadavrul viu* (nr. 3/ 1923) de L. Tolstoi, la *Plicul* (nr.8/1923) de Liviu Rebreanu şi la *Doamna lui Ieremia* (nr. 10/1923) de N. Iorga, Camil Petrescu recenzează vol. *Aur sterp* (nr. 2/1923). de Al. A. Philippide regretă *Lipsa unei literaturi a muncii intelectuale* (nr. 4/ 1924), idee pe care o va relua la revista *Săptămîna muncii intelectuale şi artistice* *. Alţi colaboratori: Eugen Filotti, Eugen Crăciun, Aurel A. Mureşanu, Zamfir Arbore, Horia Petra-Petrescu, Virgil Madgearu, Mircea Djuvara, Cella Delavrancea, T. Pisani, C. Brăiloiu, I. Suchianu, N. Daşcovici.

(F. 24 × 31 cm; B.A.R., P II 6 859)

REVOLTA. Ziar intransigent săptămînal. Publicaţie de nuanţă liberală. Apare la Craiova (2 dec. 1892 — 12 mart. 1893, în total 13 nr.). Dir.: G. T. Buzoianu (de la nr. 8/1893); red.: Caton Theodorian. R. publică versuri de Traian Demetrescu (*La un banchet*, nr. 4/1892), nuvele de G. T. Buzoianu şi Caton Theodorian; ultimul semnează şi cîteva medalioane de actori şi amintiri despre Tradem, cu care fusese coleg de şcoală, precum şi „cronicile dramatice" ale revistei, făcînd pertinente observaţii asupra valorii pieselor reprezentate şi asupra repertoriului. R. conţine, în versiune românească, o *Schiţă asupra literaturii române de la poeţii Văcăreşti la B. Şt. Delavrancea*, scrisă de Al. Macedonski şi apărută iniţial în revista pariziană *La Nouvelle Revue Internationale*.

(F. 33 × 48 cm; B.A.R., P IV 362)

REVOLUŢIA ÎN VERSURI. Caiete de poezie. Apare la Piatra-Neamţ (nr. 2 în mai 1947; nr. 3: ian. — mart. 1948; nr. 4: iun. 1948). Nr. 3 apare cu titlul: *Oraşul* şi subtitlul *Caiet de poezie*; nr. 4, cu titlul *Caiete de poezie*, publicat de cenaclul literar „Slova nouă". Versurile sînt închinate sărbătoririi unor evenimente ca Marea Revoluţie Socialistă din Octombrie, Răscoala ţăranilor din 1907, împlinirea unui an de la proclamarea Republicii Populare Române, revoluţiei de la 1848. Semnează versuri: D. Almaş, V. Atomulesei, Mircea Butnaru, C. Gavriliu, Lucian Mircea, George Demetru-Pan, Har. Mihăilescu.

(F. 19 × 24 cm; B.A.R., P I 20 275)

LA REVUE ROUMAINE. Litterature, Arts, Sciences. Recueil bi-mensuel. Apare la Bucureşti (20 febr. 1912 — 20 ian. 1915; 5 mart. — 22 apr. 1916). Destinată cunoaşterii literaturii, istoriei şi artei naţionale peste hotare, în special în Franţa, încercînd o apropiere între cele două culturi, revista conţine traduceri de opere ale scriitorilor români (versuri, proză, teatru), articole de istorie şi critică literară. Poezie: Gr. Alexandrescu

(*Cîinele soldatului*, nr. 6/1912), M. Eminescu (*Somnoroase păsărele*, nr. 12/1912; *O, mamă*, nr. 2/ 1914), G. Coşbuc (*Cîntecul fusului* nr. 2/1913), Al. Macedonski (*Avatar*, nr. 2/1912), St. O. Iosif (*Doina*, nr. 4/1913), O. Goga (*De profundis*, nr. 1/ 1912); proză: Al. Odobescu (*Pseudo-Kynegetikos*, fragmentul *Stepa Bărăganului*, nr. 1/1912), Duiliu Zamfirescu (*Viaţa la ţară*, fragmente, nr. 1/1915 ş.u.), I. Al. Brătescu-Voineşti (*Moartea lui Castor*, nr. 9/1914); teatru: Victor Eftimiu (*Cocoşul negru*, fantezie dramatică în cinci acte, nr. 1/1912 ş.u.); studii critice: G. Ibrăileanu (*Literatura şi societatea*, nr. 6/1912); articole diverse: I. L. Caragiale (*Reformele*, nr. 9/1912), A. D. Xenopol (*Regimul lui Cuza*, nr. 1/1912 ş.u.), Ov. Densusianu (*Viaţa păstorească la români*, nr. 3/1916). Colaborează: Elena Văcărescu, Ch. Ad. Cantacuzène. Alte traduceri din: Mircea Demetriad, Caton Theodorian, M. Codreanu, Carmen Sylva, D. Bolintineanu, V. Alecsandri, Delavrancea, A. de Herz, Ion Minulescu. Mai apar texte de Emile Boutroux, J. de Bainville, Leon de Montesquieu, Paul Bourget

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 3 565)

RITMUL VREMII. Revistă literară, critică, socială. Apare la Bucureşti, lunar (febr.-mart. 1925 — iun.-iul. 1929). Red. şi dir.: George Dumitrescu. Publicaţie a Institutului de Literatură, ca şi seria a doua a revistei *Falanga* *. R.v. urmărea să purifice „atmosfera morbidă a literaturii de imitaţie", să împămînteneacă obiectivitatea în judecarea operelor critice şi „să acorde producţiilor băştinaşe locul la care au dreptul în ierarhia operelor literare ale popoarelor . . ." (*Predoslovie*, nr. 1/1925). Scriitorul trebuie să fie, în concepţia lui G. Dumitrescu, un misionar al adevărului şi al frumosului: „Nu vom estetiza în opere decorative, fără simburele uman şi fără viaţă". Articole de ideologie literară semnează M. Dragomirescu, sub forma cunoscutelor sale dialoguri imaginare cu scriitori din secolul trecut şi cu aluzii la literatura contemporană. R.v. publică versuri, proză, articole şi cronici literare, recenzii, note despre cărţi şi traduceri din literatura universală. Colaborează cu versuri: Cincinat Pavelescu (*Sonet*, *Vulturi şi poeţi*, nr. 5/1929), G. Dumitrescu, N. Milcu, M. Steriade, A. Mindru, Gr. Veja, V. Demetrius, Radu Boureanu, D. Nanu, Agatha Grigorescu-Bacovia: cu proză: I. A. Bassarabescu, Adrian Ilurmuz, Carol Ardeleanu, Eugen Boureanul; cu articole: Pompiliu Constantinescu (*Titu Maiorescu*, nr. 2/1925), M. Dragomirescu (*Actualitatea criticii*, nr. 3/1925; *Frumosul în natură şi artă*, nr. 7—8/1925; *Clasicismul poeziei româneşti*, nr. 4/1926), G. Dumitrescu (*Duiliu Zamfirescu*, nr. 3/1925; *L. Rebreanu*, nr. 4/1925; *D. Anghel*, nr. 4/1927), I. Gane (*M. Sadoveanu*, nr. 1/1927). Cronicile literare sînt semnate de Pompiliu Constantinescu (la vol. *Idei şi forme istorice* de V. Pârvan nr. 1/1925), de G. Dumitrescu (la vol. *Drumul cu plopi* de Cezar Petrescu: nr. 1/1925). Sînt traduse opere ca: *Lesbiei* de Catullus (nr. 1/1929) şi *Antoniu şi Cleopatra* de Hérédia (nr. 10/1927), traducător Raul Teodorescu, *Fedra* de Racine, act. I, traducător D. Nanu (nr. 2/1929 ş.u.), *Întoarcere* de Albert Samain, traducător I. Gane (nr. 4/1929). Al. T. Stamatiad tălmăceşte nouă poezii de Baudelaire (nr. 5/1929) şi versuri de Omar Khayyam (nr. 1/1928). D. Nanu recenzează romanul *Les caves du Vatican* de André Gide (nr. 2/1927). Numărul dublu 10—11/1928 este dedicat lui M. Dragomirescu, criticul literar al revistei. Alţi colaboratori: Cornelia Ţuzdugan, Sandu Tudor, G. Talaz, Gr. Sălceanu, Mircea Damian.

(F. 16 × 24 cm; B.A.R., P I 7 474)

Bibl.: George Dumitrescu, *Predoslovie*, în *Ritmul vremii*, 1925; nr. 1; George Dumitrescu, *După doi ani de apariţie*, în *Ritmul vremii*, 1926, nr. 12.

RITMURI. Literatură şi critică. Revistă eclectică. Apare la Braşov, lunar (1 sept. 1929 — iul.-aug. 1930). Dir.: Ion Focşeneanu, Ion Al. Bran-Lemeny; red.: Ion Iordache. În *Cuvîntul nostru*, conducătorii publicaţiei scriu: „. . . vom îmbrăţişa orice producţie literară care va gravita în jurul unui milenar principiu ce stă la baza frumosului artistic" în vederea organizării unei vieţi culturale-artistice. Primul număr, închinat lui St. O. Iosif, conţine articole de evocare cu prilejul dezvelirii unui bust al poetului la Braşov, între semnatari figurînd şi I. Minulescu, *Rînduri despre St. O. Iosif*. Numărul 2 prezintă aspecte din activitatea lui Andrei Mureşanu la *Gazeta de Transilvania* * şi la *Foaie pentru minte, inimă şi literatură* *, întrucît iniţiatorii revistei îşi propuseseră să comenteze „pe marii noştri precursori, începînd cu cei ai Ţării Bîrsei şi continuînd cu Ardealul şi întreg teritoriul locuit de români". Editorialele apărute în numerele 3, 4 şi 5 se ocupă de problema diferitelor arte, nr. 6—7 de neoclasicism şi neoromantism. În scurta ei existenţă, R. publică versuri semnate de Emil Isac, G. Voevidca, G. Bacovia (*Toamnă*, nr. 4—5/1929), I. Minulescu (*Magda*, sonet, nr. 10/1930), Lucian Costin, I. Al. Bran-Lemeny; proză de I. Focşăneanu şi G. Acsinteanu; articole de istorie literară de Aurel A. Mureşanu (*Încercări de îndreptare a limbii, înainte de „Junimea"*, nr. 10/1930), I. Focşăneanu (*Neoclasicism şi neoromantism*, nr. 6/1929; *Frédéric Mistral*, nr. 10/1930), Lucian Costin (*Constructivismul în poezie*, nr. 11—12/1930). Recenziile aparţin lui I. Focşăneanu, I. Al. Bran-Lemeny, Paul Papadopol şi G. Şt. Cazacu. O „Cronică cinematografică", „Revista revistelor", „Note şi ecouri" completează materia celor 12 numere ale revistei braşovene, alături de mai multe traduceri de versuri într-o selecţie demnă de menţionat: Baudelaire, *Bufniţa* şi *Albatrosul*, în traducerea lui I. Focşăneanu, Rainer Maria Rilke, *După rugă*; Paul Verlaine, *Noapte senină*, ambele în tălmăcirea lui Lucian Costin. I. Al. Bran-Lemeny traduce poezia *Pe urmele verii* de Kácso Sándor, Radu Prisnea, schiţa *În întuneric* de A. P. Cehov, V. I. Bergheanu, poezia *Iubita mea* de Heine, I. Focşăneanu, *Turnul Babel* de Jean Richepin. Alţi colaboratori: Ecaterina Pitiş, Ilariu Dobridor, D. Olariu.

(F. 24 × 32 cm; B.A.R., P II 10 614)

RÎNDUNICA. Revistă literară, ştiinţifică, folcloristică. Apare la Iaşi, lunar (ian. — nov.-dec. 1893, în total 12 nr.). Red.: Elena D. O. Sevastos. Pu-

Mitu, I. D. Bălan, Aneta Dobre, Anca Irina Ionescu, Paraschiva Şerbănescu. Publică articole şi studii de slavistică (lingvistică, literatură, istorie), documente-materiale, recenzii, note bibliografice, referate şi comunicări prezentate la congrese internaţionale, majoritatea volumelor avînd caracter tematic. Colaboratori : Gh. Barbă, I. C. Chiţimia, Ecaterina Fodor, D. Gămulescu, M. Mitu, Tr. Ionescu-Nişcov, Gh. Mihăilă, Emil Petrovici, I. Pătruţ, M. Novicov, N. N. Velichi, Ariton Vraciu.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 31 358)

Bibl.: *Romanoslavica*, vol. I (1958)—XX (1981), Indice bibliografic, în *Romanoslavica*, 1981, vol. XX.

ROMÂNIA. Gazetă politică, industrială, comercială şi literară (Gazeta politica, industriala, comerciala şi literară). Primul cotidian românesc. Apare la Bucureşti, zilnic (2 dec. — 31 dec. 1838). Red.: F. Aaron, G. Hill (menţionaţi în *Înştiinţarea* din 20 dec. 1837, numărul de probă, şi în ultimul număr). Expunînd în *Înştiinţare* programul ce rezulta din subtitlul gazetei, conducătorii „cheamă şi roagă pe oricare român, literat cu rîvnă ca, prin articole potrivite cu planul său, să binevoiască a lua parte la uşurarea ostenelilor sale". Informaţiile politice, industriale şi comerciale din ţară şi străinătate sînt precumpănitoare în raport cu partea literară : „analizuri" de cărţi noi apărute, spectacole de teatru şi „tot ce se coprind în sfera întinsă a literaturii" *(Înştiinţare)*. Notele literare oferă cîteva informaţii din lumea teatrului, referiri la spectacole de operetă şi vodeviluri ale timpului. Două prelucrări din literatura universală, datorate lui Gr. Alexandrescu — poezia *Fericirea*, semnată : G.A-scu (nr. 48/1938), traducere liberă a cîntecului *Le bonheur* de Béranger, şi *Ciinele soldatului*, semnată Gr. Alexandrescu, adaptare liberă a poeziei *Le chien du Louvre* de Casimir Delavigne, s-au bucurat, în special ultima, de o largă circulaţie, V. Alecsandri traducînd-o în limba franceză în *Spicuitorul moldo-român** (ian.—febr. 1841). **R.** anunţă publicarea *Dicţionarului român-francez* de I. A. Velion, tipărirea operelor lui D. Cantemir de către C. Negruzzi şi M. Kogălniceanu. După un an de apariţie neîntreruptă, **R.** face cunoscut, în nr. 302/1838, că „nu va mai ieşi". Alţi colaboratori : St. Stoica, P. Poenaru.

(F. 22 × 29 cm; B.A.R., P I 597)

Bibl.: Gh. Bulgăr, *O contribuţie la dezvoltarea stilului publicistic. „România", primul nostru cotidian (1 ianuarie — 31 decembrie 1838)*, în *L. L*, 1960, vol. IV; Vasile Netea, *„România", primul cotidian al poporului român*. Extras din *Studii. Revistă de istorie*, 1966, tom. 19.

ROMÂNIA. Jurnal politic, comercial şi literar (Jurnalu politicu, comercialu şi litterariu). Apare la Bucureşti, bisăptămînal (2 apr. — 25 oct. 1857, în total 48 nr., cu o întrerupere între 6 aug. şi 10 sept., pentru că publicase articolul *Presa străină despre Principate)*. Revistă unionistă, reprezentată de un comitet de redacţie alcătuit din C. Bossianu, G. Sion, C. Bolliac, G. Creţeanu, M. Costinescu, G. D. Vernescu, **R.** publică versuri şi articole de propagandă politică : C. Bolliac, *La România*, G. Baronzi, *Deputatul*, G. Creţeanu, *Imn în onoarea Unirii*, N. T. Orăşanu, *România, Curcubeul* ş.a., C. D. Aricescu, *România*, Radu Ionescu, *Odă. 9. octombrie. Dedicată la deputaţii români*. M. Zamphirescu debutează cu poezia *La România* (nr. 5). Apar cîteva traduceri din G. Sand, A. F. Villamain. Alţi colaboratori : Gh. Chiţu, E. Carada, I. A. Geanoglu, Gr. Vulturescu, I. C. Fundescu.

(F. 32 × 48 cm; B.A.R., P IV 949)

ROMÂNIA. Foaie de storie română. (ROMANIA. Foaea de storia română). Apare la Iaşi, săptămînal (18 nov. 1858 — 26 ian. 1859, în total opt nr. Red. resp. : B. P. Hasdeu. Prima publicaţie condusă de Hasdeu propune un program cu vădite preocupări enciclopedice : articole de istorie, filozofie, ştiinţe naturale, arheologie, „literatura naţionară" şi literatura străină. Programul se reduce la articole de politică unionistă, note consacrate poeziei populare, etnografiei, precum şi cîteva scene din *Istoria modernă a patrioţilor români*, cu care debutase în ziarul *Zimbrul şi vulturul* *.

(F. 20 × 25 cm; B.A.R., P I 915)

Bibl.: Maria Frunză, *Începuturile publicisticii lui B. P. Hasdeu*, în *A.L.I.L.*, XX, 1969; Vasile Sandu, *Publicistica lui Hasdeu*, 1974.

ROMÂNIA. Organ al apărării naţionale. Apare la Iaşi, zilnic (2 febr. 1917 — 23 mart. 1918). Dir. : M. Sadoveanu. Program : „Pe cîmpul întins, unde se prind în mănunchi puterile de apărare ale unui neam, venim astăzi şi noi, o seamă de oameni ai condeiului, să vorbim cu soldatul şi cu civilul şi să ne facem de-a lungul satelor şi oraşelor vestitorii cinteculuí de biruinţă care se urzeşte ceas de ceas" (O. Goga). Semnează versuri : O. Goga *(Ciocîrlie*, nr. 23/1917; *Pămînt şi cer*, nr. 184/1917), Mircea Rădulescu, G. Ranetti, Ludovic Dauş, Ion Minulescu, V. Militarù, V. Voiculescu, Demostene Botez ; articole : I. Agârbiceanu, Eugen Goga, P. Locusteanu, O. Goga *(Către soldaţii României Mari)*. M. Sadoveanu descrie, în cuvinte calde, luptele de la Mărăşti, Mărăşeşti, Oituz, G. Ranetti traduce liber *Generalul Leman* de Emil Verhaeren (nr. 164/1917). Alţi colaboratori : Zaharia Bârsan, C. Z. Buzdugan, C. Gongopol, C. Ardeleanu.

(F. 43 × 54 cm; B.A.R., P IV 4 590)

Bibl.: N. Ciachir, *M. Sadoveanu, redactor-şef al revistei „Rom.ini"*, în *Manuscriptum*, 1976, nr. 1.

ROMÂNIA. Cotidian politic şi literar. Apare la Bucureşti (2 ian. 1938 — 8 sept. 1940). Dir. : Cezar Petrescu. Organ al Partidului Naţiunii din timpul dictaturii regale, ziarul are un caracter larg informativ, prezentînd, de pe poziţii guvernamentale, evenimente sociale şi politice ale acestei perioade frămîntate din istoria poporului român. Dispunînd de un mare număr de pagini şi de o bogată ilustraţie, **R.** publică în cadrul unor rubrici intitulate „Crestături", „Calcidoscop", „Reviste române şi străine", „Ecran bucureştean", „Sport" ş.a., materiale variate, de la articole de fond, semnate de cele mai multe ori de Cezar Petrescu, pînă la reportaje de actualitate. O parte din colaboratorii suplimentului, *România literară** (1939—1940), editat de **R.** se întîlnesc şi în paginile ziarului. Semnează versuri şi proză : Eugen Jebeleanu, Vlaicu Bârna, Cicerone Theodorescu, Gala Galaction. Rubrica „Menţiuni critice" aparţine lui Perpessicius, „Fapte şi idei", Profirei Sadoveanu. Dintre articolele mai importante se reţin: *Viaţa de glorie şi de pasiune a marei Darclée. Triumful unei cîntăreţe române pe scena universală*, informaţii în legătură cu *Primul congres al profesorilor de limba română*, precum şi necrologul *La moartea lui Ovid Densusianu* (nr. 10/1938). La 8 sept. 1940, Partidul Naţiunii este desfiinţat şi ziarul **R.**, suspendat. Alţi colaboratori: N. Carandino, Petru Manoliu, Al. Busuioceanu.

(F. 32×54 cm; B.A.R., P IV 15 965)

ROMÂNIA DE MÎINE. Revistă socială, culturală şi literară. Apare la Bucureşti, bilunar (1 mai 1915—10 iul. 1916; 15 iun. — 15 sept. 1919). Dir.: Cristu S. Negoescu; secr. red.: Mih. Galbenu, Mih. Ionescu-Miazino. Program: „România de mîine o vrem şi trebuie să fie nu numai mare şi puternică, dar o dorim mai sănătoasă, mai morală, complet regenerată, demnă de rolul şi menirea ei viitoare în concertul celorlalte popoare civilizate (nr. 1/1916). Rubricile revistei se intitulează: „Situaţia internă", „Situaţia externă", „De la fraţi", „Cronica feminină", „Actualităţi", „Revistea revistelor". Problemele sociale şi culturale stau în centrul atenţiei publicaţiei. Întîlnim, totuşi, colaborări ale unor poeţi ca G. Gregorian, Marcel Romanescu, D. Iacobescu, Al. T. Stamatiad *(În primăvară*, nr. 1/1919), I. Al. Bran-Lemeny *(Pentru Franţa*, ibidem), Mircea C. Demetriad, D. Teleor. Semnează proză: Ion Dragoslav şi Ion N. Holban, articole diverse, Cristu Negoescu (aproape în fiecare număr), Toma Diceseu *(Cultura artistică a poporului*, nr. 15—16/1916); memorii: Margareta Miller-Verghy *(Impresii din Suedia*, nr. 20/1916), N. Zaharia *(Din memoriile mele*, nr. 1—2/1916). Alţi colaboratori: I. Gr. Perieţeanu, Al. Cazaban, Al. Obedenaru, Ion Pas, I. Atanasiu.

(F. 24×61 cm; B.A.R., P II 4 602)

ROMÂNIA ILUSTRATĂ. Revistă politico-literară. Apare la Bucureşti, de trei ori pe lună (10 dec. 1900 — sept. 1902; 1 ian. 1905—ian.-apr. 1907), apoi lunar (apr. 1908—apr.-iun. 1909; ian.-iun. 1910; oct. 1912—apr. 1913; nov. 1913—mart. 1914), sub direcţia lui Ion Russu-Abrudeanul. Secr. de redacţie: Al. Antemireanu (1907), N. Pora (1912). **R.i.** se ocupă de „chestiunile economice, sociale, literare", fără a avea „ambiţiunea" să imprime „direcţiuni literare". Colaborează cu versuri: D. Teleor, Şt. Petică, G. Coşbuc, Duiliu Zamfirescu *(Cintec)*, Cincinat Pavelescu, G. Tutoveanu, G. Topîrceanu, Corneliu Moldovanu, Al. Macedonski, D. Karnabatt, I. U. Soricu, D. Anghel, P. Cerna Th. D. Speranţia; cu proză: I. L. Caragiale, M. Sadoveanu, V. Demetrius; cu articole de istorie: Gr. Tocilescu, G. Ghibănescu; cu un articol, Octavian Goga *(Generaţia nouă*, republicare din *Tribuna**, 1884—1903, din Arad, răspuns lui N. Norga); cu amintiri: Giovani *(Amintiri despre Cerna*, cu prilejul aducerii corpului său în ţară, nr. 2/1913).

ROMÂNIA JUNĂ. Ziar naţional independent. Apare la Bucureşti, zilnic (2 dec. 1899 — 9 oct. 1900). Red.: A. C. Popovici (pentru partea politică), Şt. Petică (pentru partea literară). Cotidianul purtînd denumirea societăţii cu acelaşi nume, înfiinţată de M. Eminescu şi I. Slavici, la Viena. În 1870, **R.J.** urmărea să contribuie la „îndrumarea politicii noastre pe adevărata cale a binelui public". În articolul *Deşteaptă-te, române* (nr. 1/1899) A. Vlahuţă îşi îndeamnă concetăţenii la muncă şi economie, la „înălţătoarea iubire de patrie". În cadrul rubricilor „Politica internă", „Politica externă", „Din lumea largă", „Informaţii", „De pretutindeni", ziarul dezbate probleme ale vieţii sociale şi politice de la sfîrşitul secolului, reactualizînd critica formulate cu trei decenii în urmă de T. Maiorescu în *Convorbiri literare** (1867—1944). Partea literară a ziarului cuprinde cîteva versuri semnate de Şt. Petică şi D. Karr şi o singură proză, *Despărţire* (nr. 257/1900), de Şt. Petică. Foiletonul ziarului conţine articole de teorie şi critică literară: C. Rădulescu-Motru, *Spiritul ştiinţific în estetică*, rezumatul lecţiei de deschidere a cursului de estetică la Universitatea din Bucureşti (nr. 2/1899), Ov. Densusianu, *Literatura română şi străinătatea* (nr. 3/1899), I. L. Caragiale, *Reporter-reportaj* (nr. 21/1899), Şt. Petică, *Critica noastră literară* (nr. 62/1900). *Poezia nouă* (nr. 65/1900 ş.u.), *Critica literară* (nr. 188/1900), *Transformarea liricii* (nr. 195/1900). Recenziile literare sînt semnate de Şt. Petică şi G. Bogdan-Duică. Colaborează cu articole diverse: Ilarie Chendi, *Heine* (nr. 12/1899), N. Iorga, *Pentru d. A. D. Xenopol* (nr. 140/1900), *Fr. Damé şi Istoria României contemporane* (nr. 159/1900 ş.u.), C. Sandu, *V. Alecsandri, 10 ani de la moarte*, cu reproducerea unei scrisori a poetului către Iosif Vulcan, din 20 sept. 1878 (nr. 233/1900). Dintre traducerile apărute în „Foiletonul" **R.J.** se reţine romanul *Piraţii din lumea mare* de Ponson du Terrail. Alţi colaboratori: N. Vaschide, Cincinat Pavelescu, D. Nanu, V. A. Urechiă, Al. Cazaban, Petre V. Haneş.

(F. 48×65 cm; B.A.R., P IV 579)

ROMÂNIA JUNĂ. CARTEA SEMICENTENARULUI, vezi ALMANAHUL SOCIETĂŢII ACADEMICE SOCIAL-LITERARE „ROMÂNIA JUNĂ"

ROMÂNIA LIBERĂ. Cotidian politic, cu foileton literar. Apare la Bucureşti (15 mai 1877—11 iun. 1889). Dir.: D. Aug. Laurian (pînă la 13 apr. 1888). În 1889 **R.I.** fuzionează cu seria I din *Epoca** (1885 —1938), apărînd în locul celor două ziare *Constituţionalul** (1889—1900). În 1884 publică un suplimen t literar omonim. **R.I.** este ziarul care anticipează prin titlu cucerirea independenţei de stat. Indepe ndent în anii 1877—1880, **R.I.** devine apoi organ junimist, ca şi *Timpul** (1876—1924). Rubricile **R .I.** nu se deosebesc de cele ale altor ziare ale epocii *(Românul**, 1857—1915, lui C. A. Rosetti, *Telegra ful** ş.a.): „Cronica zilei", „Din afară"

înființării unei societăți, care, după cum propunea C. Conachi în *Scrisoarea adresată mitropolitului Veniamin* (nr. 181/1855), „în adunările sale să socotească și hotărască despre îndreptarea limbii, atît pentru primirea, cît și pentru schimonosirea cuvintelor". Această idee, pe care o întîlnim încă la I. Heliade-Rădulescu în *Prefața Gramaticii românești*, și-a găsit concretizarea în înființarea Societății Literare Române din 1866. **R.l.** este, după *Dacia literară* și *Propășirea*, cea mai importantă revistă din capitala Moldovei, care, alături de *Steaua Dunării* * (1855—1860) și de *Revista română* * (1861—1863) a lui Odobescu, militează pentru originalitate, spirit critic și progres. Alți colaboratori: I. Voinescu, A. Donici, I. Ionescu (de la Brad), Gr. Cobălcescu, M. Kogălniceanu, D. Ralet, N. Istrati, G. Sion *(O muză la spital* și *Limba românească)*.

(F. 22 × 36 cm; B.A.R., P II 14)

Bibl.: N. Cartojan, *O revistă literară în 1855 („România literară")*, în *Drum drept*, 1913, nr. 3; Nestor Camariano, *Primul număr al „României literare" din 1852 a lui V. Alecsandri*, în *Revista Fundațiilor Regale*, 1940, nr. 10; Magdalena Maghiaru, *România literară. Iași, 1855*, Indice bibliografic adnotat, B.C.U., 1965, litografiat; Gheorghe Bulgăr, *Centenarul revistei „România literară"*, în *Gazeta literară*", 1955, nr. 21; Șerban Cioculescu, *România literară în trecut*, în *România literară*, 1968, nr. 1; Ion Rîmbu, *România literară în decursul vremii*, în *România literară*, 1970, nr. 1; Constantin Turcu, *Un fragment din numărul unic al revistei „România literară"*, în *A.L.I.L.*, 1969,; Emil Manu, *Alecsandri, fondator al „României literare"*, în *România literară*, 1971, nr. 29; *B.r.,,R.l"*., 1981; George Ivașcu, *Alecu Russo, un ideolog al „României literare"*, în *Romînia literară*, 1971, nr. 29.

ROMÂNIA LITERARĂ. Revistă din constelația *Literatorului* *. Apare la București, lunar (dec. 1885—sept. 1889). Continuă *Foaia României* **. Dir. fondator și propr.: Ed. M. Adamski (1885—1888), Al. Macedonski (febr. — nov. 1888), B. Florescu (febr. — nov. 1888), dr. C. Chabrudeanu (mai 1889), Corneliu Botez (mai 1889); red.: N. D. Georgian, D. Teleor, Victor Bilciurescu, S. Oprescu. În febr. 1888, **R. l.** se contopește cu revista *Recreațiuni literare* *. Colaborează cu versuri: Al. Macedonski, N. Țincu, S. Polizu; cu proză: D. Stăncescu (folclor). Din *Convorbiri literare* * (1867—1944) se reproduc *Ac și ață* de I. Slavici, *Camadeva* de M. Eminescu, atacat de Macedonski în *Direcțiune în politică*, dar proclamat, după retragerea acestuia de la conducere, „fruntașul adevăratei direcții noi". Corneliu Botez își exprimă admirația față de Eminescu. Semnează teatru: I. Catina, *Ioachim Murat*. Apare și un fragment tradus din piesa *Don Carlos* de Fr. Schiller. Alți colaboratori: B. Florescu, Victor Bilciurescu, Emil C. Severin, N. Ștefănescu.

(F. 16 × 24 cm; B.A.R., P I II 776)

Bibl.: Vl. Streinu, *Reviste literare în spiritul „Literatorului" (pînă la 1900)*, în *România literară*, 1969, nr. 14; *B.r. „R.l."*, 1981.

ROMÂNIA LITERARĂ. Literatură, artă, cultură. Apare la Arad, lunar (mart.—apr. și la Aiud (mai—iun. 1930, în total patru nr., ultimul dublu). Prim-red.: Ovidiu Hulea; secr. de red.: Emil Giurgiuca. Revendicîndu-se din *Tribuna* * (1884—1903) și *Luceafărul* * (1902—1944), **R.l.** deschide coloanele „tuturor năzuințelor curate" spre „a tălmăci marele suflet al națiunii". Cele patru numere anticipează revistele *Abecedar* * de la Brad, *Gînd românesc* *, de la Cluj, și *Pagini literare* * (1934—1940), de la Turda. La **R.l.** colaborează cu versuri: Livia Rebreanu-Hulea, Emil Isac, Ovidiu Hulea, Emil Giurgiuca, Teodor Murășanu; cu proză: I. Agârbiceanu, *Inimi simple*, Al. Ciura; cu articole de istorie literară: Coriolan Suciu, *Cînd a plecat Gheorghe Lazăr din Sibiu?* N. Mărgineanu, *Însemnări asupra lui Pirandello*, G. Bogdan-Duică. „Cronica literară" este semnată, pentru poezie, de Emil Giurgiuca la vol. *Lauda somnului* de Lucian Blaga, pentru proză, de Romulus Demetrescu (la romanul *Calea Victoriei* de Cezar Petrescu). Gabriel Drăgan prezintă reviste. Alți colaboratori: Teofil Bugnariu, Septimiu Popa, Henri Jacquier.

(F. 22 × 28 cm; B.A.R., P II 10 613)

Bibl.: Nae Antonescu *„România literară" (Revistă din Transilvania)*, *Tribuna*, 1968, nr. 3, *B.r. „R.l."*, 1981.

ROMÂNIA LITERARĂ. Gazetă săptămînală de critică și informație literară, artistică și culturală. Apare la București (20 febr. 1932 — 6 ian. 1934). Dir.: Liviu Rebreanu. La trei ani după încetarea efemerei reviste *Gazeta literară* * (1929), Liviu Rebreanu, împreună cu un grup de colaboratori tineri, între care Camil Baltazar, editează **R.l.** În articolul-program, intitulat *De ce?* (nr. 1/1932), directorul, protestînd împotriva „celor ce, prin denigrări continue", izbutesc să acrediteze ideea că „cheltuielile pentru cultură sînt o risipă", își mărturisește intenția de a face din revistă un îndreptar: „Dacă vom reuși să fim oglindă sinceră a străduințelor celor buni, din toate domeniile artelor, vom fi negreșit și un îndreptar pentru cei ce sînt amenințați să nu se mai poată orienta în haosul ce ne înconjoară. Colaboratorii **R.l.** erau aproape toți tineri căci" scrie Liviu Rebreanu, „al tineretului este viitorul în care stau toate tainele, toate cuceririle și surprizele. În semnul ei se află biruința". **R.l.** este o revistă de critică și informație „literară, artistică și culturală", la care colaborează în general scriitori din generația afirmată după primul război mondial — G. Călinescu, Camil Petrescu, M. Sebastian, Eugen Ionescu, Eugen Jebeleanu, Cicerone Theodorescu, Camil Baltazar, dar și scriitori consacrați: Tudor Arghezi, cu o activitate literară de aproape patru decenii, I. A. Bassarabescu ș.a. La ancheta pe tema *Problemele culturii* (nr. 40/1932) răspund: D. Gusti, I. M. Sadoveanu, G. Breazul, Emanoil Bucuța, Apostol D. Culea, Liviu Rebreanu, iar la cea în legătură cu organizarea unei „Săptămîni a cărții" își expun opiniile: Liviu Rebreanu, Tudor Arghezi, Corneliu Moldovanu, G. M. Zamfirescu, I. M. Sadoveanu, Anton Holban, M. Sebastian și Pompiliu Constantinescu. Articolul critic este adeseori întîlnit în paginile **R.l.** În *Note adiacente*, T. Arghezi se referă la *Dicționarul limbii române* de I. A. Candrea apărut în Editura Cartea Românească. Camil Petrescu

publică, în mai multe numere, eseul *Eugen Lovinescu, sub zodia seninătății imperturbabile* (nr. 11/1932 ș.u.), iar Dan Botta, *Pentru o definiție a spiritului european* (nr. 12/1932), Eugen Ionescu *(Critica criticii*, nr. 15/1932; *Ce fac scriitorii români*, nr. 25/1932). Poezia este mai puțin cultivată, și ea aparține colaboratorilor direcți ai lui Rebreanu: Camil Baltazar, Cicerone Theodorescu, Emil Gulian, Radu Boureanu și Eugen Jebeleanu, ultimul semnînd rubrica nepermanentă „Săptămîna literară". **R.l.** publică fragmente de romane — *Strada cerului*, din *Orașul cu salcîmi* de M. Sebastian (nr. 11/1932), *Maidanul cu dragoste* de G. M. Zamfirescu (nr. 27/1932). Cele mai multe cronici literare aparțin lui Mihail Sebastian, care se referă la vol. *Viața lui Mihai Eminescu* de G. Călinescu, *Patul lui Procust* de Camil Petrescu, *Drumul ascuns* de H. Papadat Bengescu, *Adela* de G. Ibrăileanu. Cîteva interviuri — *De vorbă cu Camil Petrescu, G. M. Zamfirescu* și *N. D. Cocea*, realizate de Camil Baltazar și Cicerone Theodorescu, dezbat probleme ale creației artistice; M. Sorbul semnează articolul *Cum am scris „Patima roșie"* (nr. 22/1932). **R. l.** nu publică piese de teatru, ci numai o „Cronică teatrală" semnată de Cicerone Theodorescu. „Cronica muzicală" aparține lui Andrei Tudor, cea „plastică" lui Eugen Ionescu, „Cronica ideilor" este semnată de I. Brucăr (de la nr. 69/1933). Alte rubrici: „Efemeride", „Curier literar", „Scriitorii la ei acasă" (discuții cu T. Arghezi, nr. 30/1932 și nr. 46/1933; interlocutor: Camil Baltazar, cu F. Aderca, nr. 48/1933). Comemorări: *Centenarul morții lui Goethe* (nr. 5/1932), *50 de ani de la moartea lui V. Conta* (nr. 9/1932). O fotografie *Laboratorul din Cimpineanu* prezintă (nr. 4/1932) cenaclul *Sburătorul* al lui E. Lovinescu. Preocuparea pentru literatura universală se limitează la cîteva articole comemorative, dintre care unul apare cu prilejul împlinirii unui deceniu de la moartea lui Marcel Proust (nr. 41/1932). Alți colaboratori: I. I. Cantacuzino, I. E. Torouțiu, Emil Isac, H. Blazian, C. Rădulescu-Motru, Ion Jalea, D. D. Roșca, I. Peltz, Oscar Lemnaru, Emil Botta, Neagu Rădulescu, Ludovic Dauș, Ramiro Ortiz, Ion Pillat, C. N. Negoiță, Petru Comarnescu, J. Byck, Panait Istrati, Dan Petrașincu, I. Petrovici, Șerban Cioculescu, C. Botez.

(F. 45 × 66 cm; B.A.R., P IV 12 250)

Bibl.: Camil Baltazar, *Cum l-am cunoscut pe Liviu Rebreanu*, în *Evocări și dialoguri literare*, 1974.

ROMÂNIA LITERARĂ. Revistă tradiționalistă. Supliment al cotidianului *România* * (1938—1940). Apare la București, săptămînal (2 apr. 1939 — 12 mai 1940). Dir.: Cezar Petrescu. După ce întemeiase, în 1921, la Cluj, împreună cu „un mănunchi de scriitori tineri", aduși de pe tot cuprinsul țării, revista *Gîndirea* *, Cezar Petrescu crede acum că „Specificul național a biruit modele împrumutate de la Paris, Berlin sau Zagreb". **R.l.** pășește la drum încredințată că va găsi în „stratele largi ale cititorilor înțelegere și îmbărbătare". Situată pe o poziție tradiționalistă, publicația dorește să îmbrățișeze „toate aspectele vieții moderne", pe care să le „rede a" prin „penele cele mai iscusite". În acest scop organizează concursuri literare, acordînd premii pentru nuvele și poezii inedite. **R.l** aniversează apariția *Daciei literare* * (1840) și a *Arhivei românești* * (1840—1845), comemorează atît scriitori români: Emil Gîrleanu (nr. 5/1939), M. Eminescu (nr. 6/1939), Jean Bart (nr. 7/1939), I. Creangă (nr. 41/1940), Titu Maiorescu (nr. 44/1940), cît și străini: Alphonse Daudet (nr. 40/1940), Goethe etc. În editoriale, Cezar Petrescu se ocupă de probleme literare contemporane: „Nu există literatură, nici artă, fără rădăcini în pămînt și în îndeletnicirile contemporane. Apariția curentelor etichetate semănătorism și poporanism era în firea lucrurilor, ca și apariția lui Grigorescu, Sadoveanu, Coșbuc, Rebreanu, Goga" (nr. 2/1939), accentuînd din nou că transplantările estetizante ale Occidentului s-au ofilit la suflarea vîntului. La **R.l.** colaborează, alături de poeți și prozatori moderniști ca I. Vinea și I. Minulescu, poeți afirmați la *Gîndirea*: V. Voiculescu, Zaharia Stancu ș.a. Proza este reprezentată de M. Sadoveanu, cu un fragment din *Divanul persian* (nr. 2/1939), mai multe fragmente din romanul *Lulu, prinț imperial* de Marta Bibescu, și de Gala Galaction, I. M. Sadoveanu, Eusebiu Camilar. Sînt evocați doi prozatori dispăruți: Gib Mihăescu (nr. 4/1939) și G. M. Zamfirescu, a cărui nuvelă inedită *Constandin și nevasta lui Ioana* este publicată în nr. 43/1940. Apare și un fragment din piesa în manuscris *Cîntecul vieții* de G. M. Zamfirescu (nr. 29/1939) însoțit de o fotografie a autorului. Colaborează cu versuri: Coca Farago, G. Lesnea, George Dumitrescu, Ion Ojog, Mircea Pavelescu, Demostene Botez, V. Eftimiu, Ion Aurel Manolescu, Zaharia Stancu *(Carul cu foc*, nr. 47/1940). Numere speciale sînt închinate unor teme poetice: nr. 20 — *Poezia mării*; nr. 26 — *Poeții și toamna*; nr. 52 — *Primăvara în poezia românească*. Poezia tradusă din alte literaturi, în special franceză și germană, ocupă o pondere importantă. Eugen Jebeleanu traduce din Paul Valéry, Al. Philippide, din Hölderlin, Rainer Maria Rilke și Apollinaire. G. Demetru Pan republică textul original al *Prefeței* lui Baudelaire la *Les fleurs du mal* și traducerea *Albatrosului* de către Tudor Arghezi, tipărită în *Gînd românesc* *; extinde apoi procedeul reproducînd *Albatrosul* tradus de către cinci poeți: P. Cerna, C. Z. Buzdugan, Al. Philippide, Tudor Arghezi și Lazăr Iliescu. Sub titlul *Cărți fără noroc. Micușa*, Mircea Eliade reactualizează cauzele polemicii Hasdeu-Maiorescu. Eseurile și cronicile literare sînt semnate de Dan Petrașincu, N. Carandino, Octav Șuluțiu, I. Barbu *(Perspective literare și biografice*, nr. 2/1939); „cronica muzicală", de Virgil Gheorghiu. Alte rubrici: „De la A la Z", „Pe margini de cărți", „Răsfoind revistele" (române, franceze, italiene etc.). **R.l.** își întrerupe apariția, fără să-și realizeze programul. Alți colaboratori: George Nichita, D. Iov, Ionel Teodoreanu, Cicerone Theodorescu, Petru Manoliu, Eugen Ispir, Octav Botez, Ludovic Dauș, Radu Boureanu, Perpessicius, Lucia Demetrius, Mihai Șerban, Ion Pogan, H. Nicolaide, N. I. Herescu, Ion Biberi, C. Almăjanu, Corneliu Moldovanu, Camil Petrescu, C. Stoica, Octavian Tăslăuanu, Nichifor Crainic, Ion Buzdugan, Ion Dragoslav,

Ion Gorun, Al. Th. Stamatiad, I. Agârbiceanu, C. Negoiță. I. Al. Brătescu-Voinești, N. D. Cocea, Vlaicu Bârna, C. Manolache, Victor Iliu, Neagu Rădulescu, Victor Lateș, Alice Gabrielescu, G. M. Ivanov, Gh. Brăescu, Profira Sadoveanu, Adrian Pascu, Eugenia Petrescu, Marcu Beza, Maria Arsene, Ion Frunzetti, V. Spiridonică.

(F. 45 × 66 cm; B.A.R., P IV 12 230)

Bibl.: *B.r.R.I.*, 1981.

ROMÂNIA LITERARĂ. Săptămînal de literatură și artă editat de Uniunea Scriitorilor din R. S. România. Apare la București (10 oct. 1968 — continuă), în continuarea *Gazetei literare* * (1954—1968). Colectivul redacțional (în 1968) : Geo Dumitrescu — red. șef, Gabriel Dimisianu și I. Horea — red.-șef adj., Teodor Balș — secr. resp. de red., Al. Cerna-Rădulescu — secr. de red., Valeriu Cristea, S. Damian, Nicolae Jianu, Marcel Mihalaș, Adrian Păunescu, Gh. Pituț, L. Raicu, C. Țoiu ș.a. ; în 1970 colectivul redacțional este alcătuit din : Geo Dumitrescu — red.-șef., N. Breban și G. Dimisianu — red. șef adj., Ion Horea, Adrian Păunescu, membri ; secr. de red. : Viorel Burlacu, Al. Cerna-Rădulescu. De la nr. 41/1971, G. Ivașcu este directorul **R.l.**. În 1974, colegiul de redacție are următoarea componență : Zaharia Stancu, Ana Blandiana, Zoe Dumitrescu-Bușulenga, Ion Horea, Nicolae Manolescu, Darie Novăceanu. Din 1975 în caseta tehnică figurează : G. Ivașcu — dir., G. Dimisianu — red.-șef adj. și Roger Cîmpeanu — secr. resp. de red.. În articolul *O nouă „Românie literară"*, (nr. 1/1968), reamintindu-se revistele cu același titlu — *România literară* * din 1855 condusă de V. Alecsandri și cea din 1932—1934, de Liviu Rebreanu — se precizează programul noului organ de presă : „promovarea, restabilirea și consacrarea valorilor autentice", „înflorirea și afirmarea deplină a mulțimii de talente noi". **R.l.** urmărește „creația de înalt nivel și adînc ecou, în spiritul umanismului socialist, năzuind să adune în paginile ei toate condeiele valoroase din întreg cuprinsul țării, din toate generațiile, indiferent de graiul național în care se exprimă și de varietatea mijloacelor și stilurilor artistice". Acest program se realizează în cadrul rubricilor cu caracter permanent începînd cu anul 1970 : „Voci din public", „Breviar", „Puncte de vedere", „Cronică literară", „Cărțile săptămînii" (poezie, proză), „Documente-mărturii", „Cronica limbii", „Cărți și fapte", „Cartea străină", „Orizont științific", „Cinema", „Teatru", „Plastică", „Ambiante", „Muzică", „Atelier literar", „Varietăți", „Sport". În 1980 rubricile se intitulează : „Viața literară", „Confluențe", „Breviar" „Limba noastră", „Actualitatea literară", „Poezie, ", „Proză", „Teatru", „Cinema", „Plastică", „Eseu", „Cartea străină", „Meridiane". Colaborează cu versuri : Zaharia Stancu, Virgil Teodorescu, Ovidiu Genaru, Constanța Buzea, Virgil Carianopol, Ion Alexandru, Al. Andrițoiu, Leonid Dimov, Aurel Rău, N. Prelipceanu, Marin Mincu, Eta Boeriu, Nicolae Stoe, Adrian Păunescu, Dan Rotaru, Dim. Rachici, Tudor George, Dragoș Vrînceanu, V. Nicolescu, Mircea Dinescu, Doina Uricariu, V. Andronache ; cu proză : Radu Tudoran, Marin Preda, Zaharia Stancu, Radu Petrescu, Augustin Buzura *(Fețele tăcerii*, nr. 8/1973). **R.l.** și-a asigurat colaborarea unor poeți, prozatori și critici din toate generațiile. Perpessicius continuă în **R.l.** seria „Lecturilor intermitente", Șerban Cioculescu semnează articole de istorie literară la rubrica „Breviar". Șt. Augustin Doinaș susține rubrica „Moda poetică 68", în care se ocupă de carențele poeziei așa-zis moderniste, A. Dragoș Munteanu, *O generație poetică*. Rubrici de eseuri pe teme variate semnează Cezar Baltag („Ideograme"), Al. Ivasiuc („Pro domo"), C. Noica („Viață și societate în rostirea românească"), Paul Anghel („Arhiva politică"). Critica literară este reprezentată de Al. Piru, N. Manolescu, Eugen Simion, D. Micu, Mircea Iorgulescu. N. Manolescu semnează articolul *Critici și poeți* (nr. 12/1973), Mircea Iorgulescu, *Despre foiletonism* (nr. 8/1977), G. Ivașcu, *Coloana infinită a geniului național* (nr. 2/1980), Zoe Dumitrescu-Bușulenga, *Urmași și înaintași într-o conștiință colectivă* (ibidem). Numărul 21/1980 este închinat lui Tudor Arghezi, cu prilejul împlinirii centenarului nașterii scriitorului, iar numărul 45/1980, lui M. Sadoveanu. La aceste numere omagiale colaborează : G. Ivașcu, Șerban Cioculescu, N. Manolescu, Ov. S. Crohmălniceanu, Geo Bogza , Mircea Zaciu, Al. Paleologu, Silvian Iosifescu. În numărul 1/1980, Ion Munteanu realizează un amplu documentar despre almanahuri cultural-artistice din secolul trecut, ziare și ziariști, societăți literare și culturale, iar în numerele 21 și 45/1980, documentare despre Tudor Arghezi și M. Sadoveanu. Fenomenul literar contemporan este comentat la „Cronica literară" de G. Dimisianu, Valeriu Cristea, S. Damian, N. Manolescu, Eugen Simion și Magdalena Popescu. La rubrica „Cărțile săptămînii", poezia este prezentată de Dumitru Micu, Florin Manolescu și L. Ulici, proza de G. Dimisianu, Mircea Iorgulescu și N. Balotă, iar cărțile de critică literară, de către N. Manolescu, Ov. S. Crohmălniceanu și Mihai Ungheanu. „Cronica traducerilor" este semnată de Edgar Papu și N. Balotă ; „Interviuri" cu scriitori, oameni politici, reprezentanți ai intelectualității, de Adrian Păunescu, „Cronica limbii", de Al. Graur și D. Macrea. Celelalte rubrici au caracter cultural-științific. Alți colaboratori : Eugen Jebeleanu, Emil Manu, Mihnea Gheorghiu, I. D. Bălan, Vasile Băran, Radu Cîrneci, Ion Hobana, Dumitru Radu Popescu, Mircea Tomuș, Anghel Dumbrăveanu, Mircea Sîntimbreanu, Ana Blandiana, Platon Pardău, Florin Mugur, Alfred Hoffmann, Darie Novăceanu, Nic. Țic, Romul Munteanu.

(F. 32 × 34 cm; B.A.R., P III 34 425)

Bibl.: *Propuneri pentru o „Românie literară"*, în *Gazeta literară*, 1968, nr. 35 ; Demostene Botez, *O nouă revistă*, în *Scînteia tineretului*, 1968, nr. 6030 ; V. Bunea, *„România literară. Săptămînal de cultură și artă"*, în *Viața românească*, 1968, nr. 12 ; Ion Mancaș, *Ediții princeps. Periodicele „Românul literar" și „România literară"*, în *Tribuna*, 1974, nr. 29.

ROMÂNIA LITERARĂ ȘI ȘTIINȚIFICĂ. Apare la București, bilunar (26 febr. 1895 — 15 febr. 1896; 1 ian. — 15 mart. 1897). Secr. de red. : Panait Macri, inițiatorul și conducătorul revistei, publicat

cu intenția de a impune în viața literară românească o nouă grupare și o nouă direcție, altele decît cele promovate de revistele contemporane *(Viața* *, 1893—1896, *Literatorul* *, *Convorbiri literare* *, 1867—1944). Cum însă o revistă literară nu se poate afirma și impune fără un critic de autoritate și fără colaboratori de talent, intenția lui Panait Macri nu se realizează. Semnează versuri : Cincinat Pavelescu, Ludovic Dauș, N. Burlănescu-Alin, C. Cantilli ; teatru : Th. D. Speranția ; proză : A. Bacalbașa, V. A. Urechiă, D. Stăncescu ; articole : C. Dumitrescu-Iași *(Frumosul muzical*, nr. 3/1895 ; *Instinctul frumosului*, nr. 9/1895 ; *Factorii frumusefii politice*, nr. 15/1895). **R.l.** și ș. publică rezultatele unei anchete întreprinse în rîndurile cititorilor cu privire la valorile realiste ale literaturii române contemporane. Cele mai multe sufragii le întrunește opera lui I. L. Caragiale, pe alte locuri situîndu-se A. Vlahuță, B. Delavrancea, D. Teleor și Tr. Demetrescu. Alți colaboratori : C. Bucșan, Gh. Georgescu-Dabija, C. Stamatin-Ciurea, M. Săulescu, D. Teleor, Șt. Vellescu, Radu D. Rosetti.

(F. 24 × 33 cm ; B.A.R., P II 2 537, Mp. 193)

Bibl. : *B.r.R.I.*, 1981.

ROMÂNIA MARE. Ziar ardelenesc. Apare la București, săptămînal (17 ian.— 7 aug. 1916). Red. : M. Bancu, A. Dobrescu, G. Giuglea, V. Nițescu, I. U. Soricu. Înființat de cîțiva colaboratori ai rubricii „România mare" din ziarul *Universul* * (1884—1953), publicația susține drepturile politice ale românilor ardeleni, necesitatea unirii Ardealului cu România. Voicu Nițescu scrie despre Avram Iancu, Horia, Cloșca și Crișan, despre interzicerea ziarului *Românul* * (1911—1938) din Arad. Se reproduc articole istorice din *Neamul românesc* *. Colaborează cu versuri : Aron Cotruș, *În țara morții* (nr. 9), N. N. Botez, I. U. Soricu, George Gregorian, Ion Al. Bran-Lemeny. Ziarul publică poezii populare despre Avram Iancu, textul inedit *Dragoste de patrie* de Emil Gîrleanu ; republică în nr. 20, după *Convorbiri literare* * (nr. 51/1896), manifestul lui Gh. Lazăr, *Chemare, La deschiderea „Academiei de științe", în 1818*. I. Abagiu traduce *Noul institutor* de Alphonse Daudet (nr. 22), I. U Soricu, poezia *Austria* de Petofi. **R.m.** reproduce din *Gazeta Transilvaniei* * articolul dedicat centenarului nașterii lui C. A. Rosetti (nr. 23), Vasile Stoica scrie despre *Supplex libellus Valachorum* (nr. 27).

(F. 31 × 44 cm ; B.A.R., IV 4 191)

ROMÂNIA MUNCITOARE. Organ socialist săptămînal. Apare la București (seria I : 1 ian. — 10 iun. 1902 ; seria a II-a : 5 mart. 1905 — 13 aug. 1916 ; 14—16 nov. 1918). De la 5 mart. 1905, apare cu subtitlul *Organ social-democrat săptămînal*, modificat la 3 sept. 1906 în *Organ central săptămînal al Sindicatelor și Organizațiilor Social-Democrate* ; între 3 aug. 1909 — 31 iul. 1910, are subtitlul *Organul Uniunii Socialiste și al Sindicatelor Unite*, între 7 febr. 1910 — 3 oct. 1913 : *Organul Partidului Social-Democrat și al Sindicatelor Unite* ; de la 5 oct. 1913 : *Organul Partidului Social-Democrat și al Uniunii Sindicale din România*. Între 12—20 sept. 1914, **R.m.** își modifică titlul în *Lupta (România muncitoare)*, în anii 1915—1916, *Lupta zilnică (România muncitoare)* ; la 14 nov. 1918, apare cu titlul și subtitlul *Trăiască Socialismul! Lupta. Organ al Partidului Socialist*. Editează suplimentul *Lumea nouă* * (1911—1912). **R.m.** militează pentru o literatură realistă. Colaborează cu versuri și proză : Gala Galaction, T. Arghezi, G. Bacovia, P. Istrati (debut publicistic, 4—11 febr. 1907), N. D. Cocea, B. Nemțeanu, I. Mironescu, Th. Neculuță, I. C. Vissarion (nuvela *Fără pîine)*, N. Beldiceanu *(Dezmoșteniții)*. În paginile ziarului mai debutează Elena Farago, cu pseudonimul Fatma. Este elogiat articolul lui I. L. Caragiale, *1907, din primăvară pînă-n toamnă*, apărut fragmentar în *Convorbiri critice**. **R.m.** adresează scriitorilor îndemnul : „Te du în lumea celor ce nici nu știu ce-i visul / Coboară-te în fabrici, colindă prin spitale / Și vei pricepe atuncea . . . " (Fatma). Imagini ale orașului apărute în opera lui N. Filimon, A. Vlahuță, D. Zamfirescu sînt acum reluate și dezvoltate sub influența mișcării muncitorești. **R.m.** publică traduceri din V. Hugo, A. Cehov, E. Zola, M. Gorki (fragmente din *Mama)*, Ed. Amicis, L. Tolstoi, I. Turgheniev. Vezi și SOCIALISMUL*

(F. 32 × 48 cm ; B.A.R., P IV 1 247 Mp. 79)

Bibl. : Mădălina Nicolau, *Probleme literare la „România muncitoare"* în *LL*, 1964, vol. VIII ; M. Rachieru, *65 de ani de la apariția ziarului „România muncitoare"*, în *Ateneu*, 1967, nr. 1 ; Paul Grigoriu, *Aniversări („România muncitoare". 1902, 1905—1914)*, în *Contemporanul*, 1976 nr., 53 ; I. Felea, *75 de ani de la apariția publicației socialiste „România muncitoare"*, în *PN*, 1977, nr. 1.

ROMÂNIA NOUĂ. Ziarul Societății pentru Educație Cetățenească. Apare la București, zilnic (2 ian. 1920 — 30 iun. 1921). Editează suplimentul *România nouă* * (1920—1921). Cotidianul își propune să contribuie la unirea sufletească prin fapte, militînd pentru „respectarea onoarei, meritului și a muncii în toate clasele sociale". Cu excepția rubricii „Artă", celelalte rubrici dezbat probleme economice, sociale, culturale, financiare și morale, fiind intitulate : „Orientări", „Din viața satelor", „Picături". Semnează articole de fond : Corneliu Moldovanu, Gr. Tăușan, G. D. Creangă, I. M. (Ion Minulescu, autor al unor cronici dramatice apărute pe prima pagină a ziarului) ; cronici științifice : I. Athanasiu. Rubrica „Din viața satelor" aparține lui I. Ciocîrlan, cea de „Însemnări economice" lui Eugeniu M. Giurgea. Colaborează cu versuri : I. Minulescu, Claudia Millian, M. Sorbul, G. M. Zamfirescu *(Domnul Tudor*, nr. 61/1921). În 1920 **R.n.** prezintă aspecte de la inaugurarea Universității din Cluj. Alți colaboratori : Alfred Moșoiu, Al. Cazaban, A. Mîndru.

(F. 44 × 63 cm ; B.A.R., P IV 4 745)

ROMÂNIA NOUĂ. Supliment literar și artistic al ziarului „România nouă" * (1920—1921). Publicație modernistă. Apare la București, săptămînal (1 febr. 1920 — 16 oct. 1921). De la 30 ian. 1921 apare cu subtitlul *Literară și artistică*. Difuzat gratuit cititorilor și abonaților la ziarul *România*

Români (președinte : Mihail Sadoveanu ; vicepreședinte : Liviu Rebreanu ; membri : Al. Cazaban, Cornelius Moldovanu, Al. Busuioceanu, I. Minulescu, Camil Petrescu, Cezar Petrescu, I. Pillat, I. Agârbiceanu, V. Russu-Șirianu, Jean Bart). Șerban Cioculescu recenzează *Critice*, vol. IX, de E. Lovinescu (nr. 1), *Poezii filosofice. Poezii lirice* de M. Eminescu (nr. 4), *Drumul cu plopi* de Cezar Petrescu (nr. 11) ș.a. Sînt prezentate revistele *Viața românească* * (1906—1946), *Cugetul românesc* *, *Revista vremii, politice, literare și economice* *, *Țara noastră* * ș.a. O pagină întreagă este consacrată compozitorului G. Enescu, conținînd fotografia sa, scurte note biografice și articolele : *Marcel Proust și G. Enescu, Maestrul e om de glumă, Enescu și străinătatea*. Perpessicius îi informează pe cititori în legătură cu activitatea sculptorului Oscar Han, autorul busturilor lui Eminescu, Dante, M. Săulescu, N. Iorga. În articolul *N. Iorga și străinătatea*, se reproduce cuvîntul decanului Facultății de litere de la Paris, ținut la deschiderea cursurilor de către istoricul român, la Sorbona. Citeva traduceri rețin atenția : *Akulko*, fragment din *Casa morților* de Dostoievski, în traducerea lui Tudor Mușatescu, *Noaptea nudă (Alno)* de Paul Morand, traducător Perpessicius, și *R.U.R.*, dramă utopică și colectivă în trei acte și un prolog de Carel Čapek, în tălmăcirea lui F. Aderca. Alți colaboratori : Mircea Birsan, Sergiu Dan, Gh. Marinescu. Vezi și CETATEA LITERARĂ *

(F. 38 × 54 cm; B.A.R., P IV 7 562)

Bibl.: Șerban Cioculescu, *La „Săptămîna" lui Camil Petrescu*, în *Amintiri*, 1975.

SĂRBĂTOAREA EROILOR. Revistă modernistă. Apare la București, lunar (apr. 1913 — mart. -apr. 1914, în total opt nr., ultimul dublu), sub redacția lui Eugeniu Speranția. **S.e.** publică versuri, articole diverse și cîteva note despre reviste. Colaborează cu versuri : I. Minulescu *(Nocturnă, Spre soare)*, Eugeniu Speranția, Dragoș Protopopescu, Barbu Solacolu, M. Cruceanu *(Kermeză, În antica cetate)* ; cu proză : Al. Westfried, M. Cruceanu *(Frunzele. Fantezie de toamnă)*, Eugeniu Speranția *(Din „Cartea omului practic")* ; cu articole : Al. Macedonski *(Criterii în literatură)*. **S.e.** prezintă elogios revista lui Ov. Densusianu, *Viața nouă* * (1905—1925). Pentru a înlătura ideea greșită că mișcarea nouă, modernistă, nu se opune tradiției, „Notițele" ultimului număr recomandă articolul lui M. Cruceanu, *Geniul național*, apărut în nr. 8/1913 al revistei *Versuri și proză* *. Același M. Cruceanu prezintă vol. de poezii *Din trîmbițe de aur* de Al. T. Stamatiad. Cîteva traduceri din literatura simbolistă completează sumarele celor opt numere : *Căldură*, versuri după Verhaeren, traducător G. Răceanu, *Fecioare pălimașe*, după Verhaeren, traducător G. Bercovici, *Cîntec IX* din vol. *Poeziile lui Maeterlinck* în tălmăcirea lui Barbu Solacolu și V. Sandu. Alți colaboratori : H. Furtună, A. Munteanu.

(F. 16 × 23 cm; B.A.R., P I 3 727)

SBURĂTORUL. Revistă literară, artistică și culturală. Publicație modernistă. Apare la București, săptămînal (19 apr. 1919—7 mai 1921 ; 17 sept. 1921 — 22 dec. 1922), apoi lunar (serie nouă : mart. 1926 — mai-iun. 1927). Între 17 sept. 1921 și 22 dec. 1922, apare cu titlul *Sburătorul literar*. Dir. : E. Lovinescu ; secr. de red. : G. Nichita (1926). S. nu formulează un program literar, artistic sau cultural, aceasta reieșind, după cum se exprima Lovinescu, din „talentul colaboratorilor". După 25 de numere, directorul publicației încerca totuși să-l sugereze prin raportare la revistele anterioare mai importante : „De la formula publicațiilor lui Asachi, în care traducerea și imitația ajunsese aproape singurul principiu de cultură serioasă, am trecut la formula *Daciei literare* a lui Kogălniceanu, în care literatura era adusă la izvoare naționale. De la formula estetismului romantic și a artei pentru artă a *Convorbirilor literare* am trecut la formula artei sociale a *Contemporanului* lui Gherea. De la formula țărănismului exclusiv și militant al *Semănătorului*, am trecut la formula simbolică a unor publicații mai anemice sau la poporanismul *Vieții românești*. Pururi, o formulă și un steag de luptă." S. pornea de la disocierea dintre estetic, pe de o parte, etnic și etic, pe de altă parte, propunînd intensificarea contactelor literaturii române cu alte literaturi ale Apusului și în special cu cea franceză mai nouă, de după 1880. Sincronizarea se realiza, după părerea lui Lovinescu în conformitate cu legea imitației lui G. Tarde. Modernismul S. se opune ideologiei *Gîndirii* *, căreia E. Lovinescu i-a reproșat mai ales tradiționalismul, ostilitatea față de civilizație, exaltarea misticismului „ortodoxist" și naționalist. Literaturii apărute în paginile revistei *Gîndirea* * i-a recunoscut meritele, subliniind că și această literatură se sincroniza cu spiritul veacului prin elementele expresioniste ale liricii lui Lucian Blaga sau parnasiene ale liricii lui Ion Pillat. Față de avangardismul revistelor *Contimporanul* *, *Integral* *, *unu* * ș.a., care profesau un modernism extremist, Lovinescu a avut o atitudine de înțelegere, considerîndu-le consecințe fatale ale imitației. Programul revistei și al cenaclului cu aceeași denumire condus de Lovinescu este formulat tîrziu, abia în nr. 1/1921, în articolul *Sburătorul literar* : „Cîtva timp după încetarea ocupației germane și înainte de a relncepe orice viață literară am scos *Sburătorul*, în împrejurări care pot fi apreciate ca vitrege. Am făcut din ea o tribună exclusiv literară atunci cînd nimeni nu se gîndea la literatură." Intreprinderea era, după cum aprecia Lovinescu, „cu atît mai anevoioasă, cu cît într-o atmosferă atît de viciată de polemici, de lupte mărunte și de imoralitate publică", a ținut să păstreze revistei „o atitudine de demnă obiectivitate, înlăturînd discuțiile inutile" (ibidem). Structura revistei reiese din clasificarea materialelor publicate în cele 26 de numere ale primului an : poezie, proză, epiloguri, cronici urmate de rubricile „Săptămîna lui Caliban", „Revista revistelor", „Însemnări", „Poșta redacției". Semnează versuri : V. Demetrius, Marcel Romanescu, Alexandrina Scurtu, Alice Soare, Vladimir Streinu, I. Valerian, Camil Baltazar ; V. Eftimiu, Elena Farago, Claudia Millian, D. Nanu, Perpessicius *(Mater dolorosa*, nr. 11/1919), Camil Petrescu *(Melopee, Alchimie, Stanțe*, nr. 8/1919), G. Rotică, Al. T. Stamatiad, A. Toma, Ada Umbră ; proză : F. Aderca, Gh. Brăescu, Ion Călugăru, Sanda Movilă, G. Caîr, V. Eftimiu, Constanța Marino-Moscu, Gib Mihăescu *(Soldatul Nistor*, nr. 21/1919), H. Papadat-Bengescu *(Femeia în fața oglinzii*, nr. 1/1919 ; *Plînsul*, nr. 2/1919 ; *Cerșetorii*, nr. 4/1919), L. Rebreanu *(Pozna*, nr. 3/1919 ; *Cîntecul lebedei*, nr. 20/1919 ; *Fuga*, nr. 26/1919), I. C. Vissarion. Cronicile literare sînt semnate de N. Davidescu, B. Fundoianu, M. Iorgulescu, I. Valerian, E. Lovinescu, D. Nanu ; cronicile teatrale de E. Lovinescu, F. Aderca, L. Rebreanu ; cronicile artistice de V. I. Popa, F. Șirato ; cronicile muzicale de Emil Ciomac ; „Cronica ideilor" îi aparține lui H. Sanielevici, B. Fundoianu și T. Vianu. Modificînd titlul în *Sburătorul literar*, Lovinescu arată că în jurul revistei s-au grupat „cei mai de seamă scriitori ai literaturii noastre" (nr. 1/1921) și că din textele publicate au apărut în volume sau erau în curs de apariție versuri de Elena Farago și Victor Eftimiu, nuvele de L. Rebreanu *(Catastrofa)* și H. Papadat-Bengescu *(Sfinxul* și *Balaurul*, precum și romanul *Femeia în fața oglinzii)*, amintiri universitare de I. Petrovici, *Epiloguri* de E. Lovinescu, vol. V, VI și VII din *Critice* ale acceluiași critic, meritul revistei constînd în faptul de a fi descoperit „talentul remarcabil al maiorului Brăescu" în domeniul poeziei, talentele lui I. Barbu și Camil Petrescu, „cel dintîi turnînd o emoțiune cosmică într-o formă lapidară și cel de-al doilea aducînd o nouă viziune de un riguros realism a războiului nostru" (nr. 1/1921). În domeniul poeziei, S. susține depășirea lirismului subiectiv al secolului trecut, cultivarea unei lirici mai directe, de „notație" sau de „atmosferă", iar în domeniul prozei, trecerea de la proza romantică subiectivă la cea de observație obiectivă, psihologică. În *Cuvînt de încheiere* din ultimul număr al S.I., Lovinescu evidențiază colaborarea unor „valori pozitive, unele deplin formate și recunoscute, altele făgăduind recolta literaturii de mîine". La rubrica „Figurine" criticul prezintă noile talente care se afirmau : *L. Blaga* (nr. 6/1921 ș.u.), *I. Minulescu* (nr. 10/1921 ș.u.), *H. P. Bengescu* (nr. 14/1921 ș.u.), *G. Bacovia* (nr. 30/1922 ș.u.) ; *T. Arghezi* (nr. 31/1922), *Brăescu* (nr. 33/1922 ș.u.) ; la rubrica „Poeți tineri" : *D. Botez* (nr. 48/1922), iar la rubrica „Epiloguri" : *Cei ce vin* (nr. 3/1919), *Titu Maiorescu* (nr. 4/1919) ; *M. Sadoveanu* (nr. 5/1919) ; *Duiliu Zamfirescu sau despre dragoste* (nr. 13/1919) ; *Doi pamfletari : N. Iorga și Tudor Arghezi* (nr. 16/1919). După o întrerupere, S. reapare „pentru a fi exponentul aspirațiilor estetice ale momentului istoric", pentru a fi „o conștiință critică fermă" și pentru a avea „o atitudine răspicată față de toate manifestările noastre literare" (nr. 1/1926). Directorul revistei face precizări în legătură cu cenaclul *Sburătorul*, care, timp de opt ani, în ședințe săptămînale, a dezbătut probleme ale literaturii, a ținut să respecte opiniile fiecărui membru și să încurajeze tinere talente. Rubricile S. se intitulează acum : „Revista cărților", „Revista revistelor", „Aspecte ale vieții literare", textele fiind semnate de E. Lovinescu, F. Aderca, Pompiliu Constantinescu ș.a. Colaborează cu versuri : Simion Stolnicu, G. Călinescu *(Idolatrie*, nr. 8/1927), Vladimir Streinu, I. Barbu *(Ochean*, nr. 6/1926). Camil Baltazar *(Sulamita*, nr. 3/1926) ; cu proză : Gh. Brăescu *(Vinul, prietenii și femeia*, nr. 1/1926), Hortensia Papadat-Bengescu *(Lică Trubaduru*, fragment din romanul *Concert din muzică de Bach*, nr. 3/1926), Ticu Archip. E. Lovinescu reproduce, din vol. III al *Istoriei literaturii române contemporane*, fragmentul *P. Cerna* (nr. 6/1926) și alte fragmente, semnează articole de teorie și critică literară, între care : *Sincronism și diferențiere* (nr. 10/1927), *Etnicul* (nr. 11—12/1927) sau cu caracter polemic la adresa *Vieții românești* * (1906—1946) : *Poporanismul anacronic* (nr. 2/1926), Anton Holban, studiul *Hortensia Papadat Bengescu* (nr. 10/1927 ș.u.). I. Barbu traduce liber versuri din Rainer Maria Rilke (nr. 7/1927). Alți colaboratori : I. Dragoslav, Al. Popescu-Telega, Al. Bilciurescu, E. Relgis, M. Lungianu, I. Peltz, Mihai Moșandrei, Virgiliu Moscovici, Ilarie Voronca, Mia Frollo.

(F. 20 × 30 cm; B.A.R., P I, II 5 302, P I, 5 634, Mp. 198)

Bibl.: Dan Hăulică, *„Sburătorul"*, în *Luceafărul*, 1966, nr. 48 ; Eugen Simion, *Modernismul „Sburătorului"*, în *Gazeta literară*, 1968, nr. 8 ; idem, *Sburătorul*, în *Ramuri*, 1967, nr. 11 ; Ioana Postelnicu, *Amintiri de la „Sburătorul"*, în *România literară*, 1968, nr. 9 ; Ieronim Șerbu, *Evocări literare : Cenaclul „Sburătorul"*, în *Viața românească*, 1970, nr. 11 ; *Semicentenarul „Sburătorului"* (Masă rotundă cu participarea lui Vl. Streinu, Șerban Cioculescu, E. Papu, A. Marino, E. Simion, Ov. S. Crohmălniceanu ș.a.), în *România literară*, 1939, nr. 17 ; *Tradiția „Sburătorului" și actualitatea vieții literare. Colocviu cu prilejul împlinirii a 50 de ani de la apariția primului număr al revistei*, în *Lupta de clasă*, 1969, nr. 5 ; Nae Antonescu, *„Sburătorul"*, în *Steaua*, 1973, nr. 14 ; Alexandru George, *Revista și Cenaclul „Sburătorul"*, în *Luceafărul*, 1973, nr. 28 ; Șerban Cioculescu, *Amintiri*, 1975 ; *„Sburătorul". Revista și cenaclul*, 1976.

SBURĂTORUL LITERAR, vezi SBURĂTORUL *

SCAIETELE. Foaie umoristico-literară. (SCAETELE. Fóe humoristic-literara). Apare la București, săptămînal (6 mart. — 3 apr. 1899). Dir. și propr. : Dela Belu. Semnalînd cititorilor reapariția revistei *Literatorul* *, conducătorii S., ascunși sub pseudonime, publică versuri facile și schițe, alături de rubricile „Scaeți", „Glume", „De ici, de colo", „Curier special" și „Poșta redacției".

(F. 24 × 33 cm; B.A.R., P. II 1 251)

SCENA. Publicațiune săptămînală. Apare la Iași (26 oct. — 14 dec. 1903, în total opt nr.). Tipografia editoare : P. M. Popovici. Primul articol este semnat de V. Anestin. De la nr. 3, apare cu subtitlul *Revistă pentru teatru, literatură și muzică*. Conține versuri semnate de M. Palcologu, G. Mărărescu, o schiță de Constanța Hodoș *(Crizantema)*, un articol-studiu, *Shakespeare*, de M. Palcologu, articolul *Publicul și operele dramatice* de N. Vaschide. „Cronica teatrală" este semnată de V. Anestin, „Note", „Ecouri literare și artistice" de Octav Minar, *Amintiri glumețe și triste* (despre Matei

social-politice petrecute în structura societății românești : înlăturarea monarhiei și proclamarea republicii, înfăptuirea unității clasei muncitoare prin realizarea partidului unic — P.M.R., naționalizarea principalelor mijloace de producție și trecerea la industrializarea socialistă a țării, cooperativizarea agriculturii, iar în domeniul științei și culturii, reforma învățământului, reorganizarea institutelor de știință și cultură — academie, societăți științifice. Problemele valorificării moștenirii culturale stau în centrul atenției ziarului, în special după Congresul al IX-lea. În ultimele decenii, S. a militat cu consecvență pentru dezvoltarea literaturii, artei, științei și culturii românești în lumina programului ideologic al Partidului Comunist Român, pentru formarea omului nou, cu o conștiință înaintată, revoluționară, publicînd, săptămînal, dezbateri și consultații ideologice, articole de cultură, artă și știință, semnate de Demostene Botez, Al. Philippide, Șerban Cioculescu, D. Micu, I. D. Bălan, Valeriu Râpeanu, Dumitru Ghișe, Cristofor Simionescu, Nicolae Dragoș, D. R. Popescu ș.a.

(F. 44 × 60 cm ; B.A.R., P IV 18 541)

Bibl. : C. Călin, *Exemplul „Scînteii"*, în *Ateneu*, 1971, nr. 8 ; L. Eșanu, *„Scînteia" — 40 de ani în slujba politicii partidului*, în *Cronica*, 1971, nr. 33 ; Lájos Jordáky, *A Szinteia 40 éves*, în *Utunk*, 1971, nr. 34 ; *De ziua presei. Omagiu „Scînteii"*, în *Săptămîna*, 1971, nr. 36 ; *Salut „Scînteii" la a 40-a aniversare*, în *România literară*, 1971, nr. 34.

SCÎNTEIA. Ziar de păreri libere. Publicație democratică. Apare la Turnu Măgurele, bilunar (24 ian. 1932 — 1 ian. 1934 ; 24 ian. — 1 dec. 1938). Propr., red. și dir. : Nae Hagiescu. Programul ziarului se rezumă la cuvintele : „Sinceritate în credință, corectitudine în afirmațiuni, onestitate în fapte" (nr. 1/1934) ; rubricile se intitulează : „Însemnări", „Cronica rimată" de N. Hagiescu, „Caleidoscop", „Știri". În articolul *Rolul cultural al ziarelor* Al. Bădăuță scrie : „Atîta vreme cît inițiativa culturală oficială este imperfect organizată, cînd cărțile potrivite aproape lipsesc, iar revistele accesibile înțelegerii populare de acum nu există", ziarul de provincie „are rostul de a suplini și vindeca, pe măsură posibilă, toate aceste insuficiențe culturale" (nr. 1/1932). În nr. 5/1933 apare o recenzie la romanul *Răscoala* lui Liviu Rebreanu, în nr. 10, un articol despre Panait Istrati, în nr. 2/1935, o scrisoare a lui N. Iorga în legătură cu sărbătorirea centenarului orașului Turnu Măgurele și un articol despre activitatea lui Marcel Proust. Numărul din 10 decembrie 1935 este închinat lui Al. Depărățeanu. Alți colaboratori : C. Nedelescu-Zloteșți, Zaharia Stancu, C. Salcia, Gala Galaction D. Teleor, Mircea Eliade Florian Cristescu, Florea Călin, Vlaicu Bârna, Eugen Titeanu, C. S. Nicolăescu-Plopșor, J. V. Pandelescu, Dan Mureș, Petre Frînculescn.

(F. 47 X 65 cm : B.A.R., P. IV 12 231)

SCÎNTEIA ILUSTRATĂ. Suplimentul ziarului „Scînteia" * (1931—). Apare la București, săptămînal (5—18 aug. 1945 — 16 iul. 1946). Conține reportaje însoțite de fotografii. La rubrica „Figuri de conducători" (nr. 17/1945) se prezintă o notă biografică a tovarășului Nicolae Ceaușescu. Colaborează cu versuri : M. Beniuc *(Cîntec de primăvară*, nr. 29/1946), Al. Robot, Magda Isanos, D. Corbea ; cu proză și articole : Cezar Petrescu (fragment din romanul *Războiul lui Ion Săracu*, nr. 18/1945), Lucrețiu Pătrășcanu (articolul *13 Decembrie 1918*, nr. 19/1945), I. Vitner semnează articolele *Un an de la moartea lui Romain Rolland* (nr 24/1946) și *I. C. Frimu* (nr. 27/1946). Apar traduceri din fabulele lui Krilov, din versurile lui Ady Endre, din proza lui M. Gorki, Ostrovski și Louis Aragon.

(F. 28 × 44 cm ; B.A.R., P III 19 473)

SCÎNTEIA TINERETULUI. Organ al Comitetului Central al Uniunii Tineretului Comunist. Apare la București, zilnic (5 nov. 1944 — continuă). Red. resp. : Mihnea Gheorghiu (1944—1947). În anii 1945—1949 apare ca *Organ de presă al Tineretului Progresist* ; din mai 1949 pînă în 1965, *Organ de presă al organizației revoluționare unice din țara noastră, Uniunea Tineretului Muncitoresc* ; din 1965, *Organ al Comitetului Central al Uniunii Tineretului Comunist*. S.t. editează în corpul ziarului suplimentul literar *Preludiu*, apărut între anii 1966 și 1974, conținînd creații originale ale tinerilor muncitori și ale studenților, și, separat, din 1981, *Scînteia tineretului. Supliment literar-artistic* *. Ziarul S.t. contribuie, alături de *Scînteia** (1931—) și *Era socialistă* * la educarea tineretului în spiritul dragostei de patrie și partid, la mobilizarea tineretului muncitor și studenților pe marile șantiere naționale Bumbești-Livezeni, Salva-Vișeu, Agnita-Botorca, Canalul Dunăre-Marea Neagră. În fruntea acțiunilor tineretului comunist se situează tovarășul Nicolae Ceaușescu, care semnează în primele numere ale S.t. din 1944 articole referitoare la lupta tineretului pentru democratizarea țării, la necesitatea făuririi Frontului Național Democrat. Colaborează : Paul Georgescu, Mihnea Gheorghiu, M. Beniuc, Ion Marin Sadoveanu și alți scriitori din vechea sau noua generație. Rubricile culturale și literare s-au schimbat de-a lungul celor aproape patru decenii de apariție, dar preocuparea pentru problemele culturale și literare, pentru stimularea creației tinerilor au rămas constante. Alți colaboratori ; Eugen Florescu, Ileana Mălăncioiu, N. Arsene, Aculin Cazacu, A. I. Zăinescu.

(F. 42 × 64 cm ; B.A.R., P IV 19 331)

SCÎNTEIA TINERETULUI. Supliment literar-artistic al *Scînteii tineretului** (1944—). Apare la București, săptămînal (20 sept. 1981 — continuă). Avînd ca deviză „Lupta cu inerția" în domeniul literaturii, muzicii și plasticii, filmului și teatrului, suplimentul reprezintă o tribună de afirmare a tinerelor talente. Rubrici permanente sau cu caracter temporar indică sfera preocupărilor : „Constelații lirice", „Panorama literaturii tinere", „Viața literară", „Anchete", „Intervenții", „Reportaje", „Cronică literară", „plastică", „cinematografică" etc. Colaborează cu versuri : Dan Ceachir, George Arion, Cleopatra Lorințiu, Dan David, Aurelian Titu Dumitrescu, Doina Uricariu,

Mircea Florin Șandru, Dan Rotaru, Mihai Bărbulescu, Nicolae Dan Fruntelată, G. Țărnea, Adrian Păunescu ; cu proză : Mircea Nedelciu, M. Brăescu realizează interviuri cu Al. Dobrescu (nr. 16/1982), cu Ion Lăncrănjan (nr. 29/1982), cu Eugen Barbu (nr. 27/1982). La ancheta cu tema „Casa memorială Lucian Blaga" (nr. 31/1982) răspund : Ion Alexandru, Laurențiu Fulga, Ion Lăncrănjan, Ion Horea, Adrian Păunescu, D. R. Popescu, Edgar Papu, Nichita Stănescu, Șerban Cioculescu, Ion Gheorghe și Aurel Rău. „Cronicile literare" sînt semnate de I. Cristoiu și Corneliu Leu. Alți colaboratori : Platon Pardău, Laurențiu Ulici, N. Țic.

(F. 24 × 36 cm ; B.A.R., P III 19 331)

SCÎNTEIERI. Revistă literară. Apare la Tîrgu Mureș, neregulat (15 febr. 1938—1940). Red. resp. : Iacob Timiș (de la nr. 4/1938). În articolul *Scînteieri* din primul număr, Iacob Timiș scrie : „Mănunchi de nădejdi și orientări, cu scînteieri de vise, mănunchi de tinerețe și admirație în freamăt de cînt și poezie, înfrățire de gînduri și năzuințe ce au înflorit în frămîntatul pămînt al durerii și a-nchisului zbucium, aprindem și noi o luminare pe altarul făcliilor ce ard și purifică gîndirea neamului". Revista publică versuri, proză, cronici de cărți și reviste. Colaborează cu versuri : Dem. Gh. Nola, Mihail Pintea, Lucian Văleanu, Romeo Dăscălescu, I. Brad ; cu proză : E. Ceontea, Ion Rîpeanu *(Taina de pe valea Bistriței*, nr. 1—2/1939) ; cu articole : Ioan Miclea *(Intelect și rațiune*, nr. 4/1938), Heinz Helfmann *(Arta modernă*, nr. 3/1938). În numărul 4/1938, Iacob Timiș semnează editorialul *A murit Octavian Goga*. Traian Turcu traduce versuri din Paul Verlaine (nr. 2/1938). Alți colaboratori : Eugen Todoran, Al. Russu.

(F. 17 × 24 cm ; B.A.R., P I 16 933)

SCRISUL BĂNĂȚEAN. Revistă editată de Filiala Timișoara a Uniunii Scriitorilor. Apare la Timișoara, neregulat (1949—1951), trimestrial (1952—1955), apoi lunar (1956—1963), sub conducerea unui comitet de redacție alcătuit, în 1957, din : Virgil Birou, Coriolan Drăgănescu, Leonard Gavriliu — secr. de red., Victor Iancu, Al. Jebeleanu — red.-șef, Sergiu Levin, Aurel Mihale, Mircea Șerbănescu, Radu Theodoru, G. I. Tohăneanu. În anii 1949—1955, apare cu titlul și subtitlul *Almanah literar, al Filialei Timișoara a Uniunii Scriitorilor din R.P.R.* S.b. își propune să reflecte preocupările scriitorilor din Banat în domeniul creației literare, rubricile inițiale intitulîndu-se : „Poezie", „Proză", „Din lirica rusă", „Literatura pentru cei mici", „Însemnări critice". La apariția lunară, rubricile sînt modificate astfel : „Tribuna actualității", „Din creația cercurilor literare", „Cronica literară", „Carnet sovietic", „Limbă și stil", „Revista revistelor", „Pe marginea cărților", „Cronica spectacolelor", „Mențiuni critice", „Figuri și fapte din trecutul Banatului". Colaborează cu versuri : Al. Jebeleanu, V. Eftimiu, Lucian Valea, Al. Lungu, Ion Rahoveanu, Ion Potopin, Ion Bănuță, Marin Scorobete, Horia Zilieru, H. Tugui, Anghel Dumbrăveanu, Damian Ureche, M. Negulescu, Petre Stoica, Ana Blandiana, Vladimir Clocov, N. Tăutu, Corneliu Sturzu, V. Nicolescu, Adrian Păunescu, Șt. A. Doinaș, Ion Acsan, Violeta Zamfirescu, Cezar Baltag, Mircea Micu, Tiberiu Utan, Gherghinescu Vania *(În sat natal*, nr. 8/1963), Ilarie Hinoveanu, George Dimetru Pan, Gr. Hagiu, Nichita Stănescu *(Timpul*, nr. 11/1963) ; cu proză : Ion Arieșanu, Ion Istrati, Cornel Omescu, Mircea Radu Iacoban, Radu Theodoru, Sorin Titel ; articole și studii : Tudor Vianu *(Renașterea și antichitatea*, nr. 7/1959), Perpessicius *(Barbu Lăzăreanu*, nr. 9/1959), G. I. Tohăneanu *(Elemente de sintaxă poetică în stilul lui Tudor Arghezi*, nr. 1/1961), Emil Manu *(Eminescu și „Contemporanul"*, nr. 4/1959), Eugen Todoran *(Eminescu și Arghezi*, nr. 1/1961), T. Arghezi *(Cuvîntare rostită la Conferința pe țară a U.S.*, nr. 1/1961), T. Virgolici *(Considerații asupra poeziei lui Eminescu*, nr. 1/1961), Al. Săndulescu *(M. Sadoveanu despre poezia populară*, nr. 2/1961), Pericle Martinescu *(Sadoveanu, poetul*, nr. 3/1961). „Cronicile literare" sînt semnate de N. Ciobanu, L. Gavriliu, T. L. Birăescu, N. Țiroi. „Cronica limbii" este susținută de G. I. Tohăneanu și St. Munteanu, „Poșta redacției" de Ignat Bociort, „Cronica plastică", de Petru Comarnescu. S.b. publică numere închinate unor aniversări *(M. Sadoveanu la 80 de ani*, nr. 11/1960 ; *Tudor Arghezi la 80 de ani*, nr. 6/1960 ; *G. Lesnea la 60 de ani*, nr. 5/1962 ; *Semicentenarul morții lui Caragiale*, nr. 6/1962 ; *Frányo Zoltán la 75 de ani*, nr. 7/1962) necrologuri *(Gala Galaction*, nr. 3/1961 ; *M. Sadoveanu*, nr. 10/1961 ; *I. Agîrbiceanu*, nr. 6/1963) ; articole și studii despre scriitori (Șt. Munteanu, *Note despre stilul lui Bacovia*, nr. 9/1962 ; Victor Iancu, *Universalitatea literară a lui M. Sadoveanu*, nr. 12/1962 ; G. F. Țepelea, *Activitatea lui Camil Petrescu la revista „Limba română"*, nr. 10/1964). Traducerile din literatura popoarelor vecine sînt în atenția revistei, Petre Pascu tălmăcind poezia *Vis de libertate* de Petöfi (nr. 9/1962), Gavril Mihai, poezia *Bun rămas* de Vl. Maiacovski (nr. 10/1962), Tudor Măinescu, versuri de Vladimir Clocov (nr. 6/1963), H. Tugui, *Jos armele* de Méliusz Józsel (nr. 12/1962). Alți colaboratori : Lucia Jucu-Atanasiu, I. Cheie-Pantea, Rusalin Mureșan, Ion Crînguleanu, Gh. Miloș, M. Drăgan, V. Ardeleanu, Andrei A. Lillin, P. Miclău, Crișu Dascălu, D. Micu, I. D. Bălan, Maiteny Erik, Cezar Apreotesei, Florin Mugur, G. Suciu, N. Dolingă, Simion Dima Vezi și ORIZONT * (1964—).

(F. 17 × 24 cm ; B.A.R., P II 22 507)

Bibl. : Al. Jebeleanu, *După 20 de ani*, în *Orizont*, 1969, nr. 10 ; Florian Meldovan, *Colaboratorii revistei „Orizont" (1949—1969)* Indice alfabetic, în *Orizont*, 1969, nr. 10.

SCRISUL NOSTRU. Revistă literară. Apare la Bîrlad, lunar (ian. 1929 — sept.-oct. 1931), sub conducerea lui G. Tutoveanu. Continuă tradiția celor opt publicații apărute la Bîrlad : *Semănătorul** (1870—1876), *Ghcorghe Lazăr** (1887—1889), *Paloda literară**, *Făt-Frumos** (1904—1909), *Ion Creangă**, *Miron Costin***, *Florile dalbe** și *Grăiul nostru**. Evocînd numele scriitorilor, artiștilor și oamenilor de cultură legați de Bîrlad (A. Vla-

huță, V. Pârvan, Al. A. Philippide, Emil Gîrleanu, D. Nanu, Corneliu Moldovanu, Vasile Voiculescu, Victor Ion Popa, I. M. Rașcu, Tudor Pamfile, N. Tonitza), G. Tutoveanu apreciază că fiecare generație are datoria „de a ține veșnic trează în mintea tuturor continua spiritualizare a vieții...” Rubricile revistei se intitulează: „Discuții literare. De vorbă cu...”, „Cronică literară”, „Corespondență literară” și „Însemnări”, alături de articole de fond și interviuri semnate de Tutoveanu, versuri, amintiri literare ș.a. În articolul *Bătrîni și tineri*, Tutoveanu se referă la revista *Floare albastră** (1912) și la Societatea Scriitorilor Români. Semnează versuri: G. Pallady, G. Ursu, D. Iov, Virgil Duiculescu, G. Ranetti, V. Poiană Năsturaș; proză: I. Ciocîlan, Șt. Cornea; amintiri literare: G. Tutoveanu (despre Ilarie Chendi, E. Lovinescu, M. Dragomirescu, nr. 1—2/1931); cronici literare: G. Ursu (la romanul *Întunecare* de Cezar Petrescu, nr. 1/1929; la *Viața minunată a lui Anton Pann* de Sergiu Dan și Romulus Dianu, cu o scrisoare autografă a lui O. Goga, nr. 8—9/1929; la *Zodia Cancerului* de M. Sadoveanu, nr. 10/1929; la *Inimi sub săbii* de Eugen Jebeleanu, nr 6/1930; la *Poezia lui Eminescu* de Tudor Vianu, nr. 3—4/1931). **S.n.** mai publică corespondență literară (Emil Gîrleanu, *O încercare de a edita la București revista „Făt-Frumos”*; G. Ursu, *Corespondență asupra lui M. Sadoveanu)*, medalioane literare (*Șt. Petică*, nr. 5/1929; *M. Lupescu*, nr. 8—9/1929; *A. Vlahuță* nr. 12/1929; *Al. Antemireanu*, nr. 1—2/1930 ș.u.; *Frédéric Mistral*, nr. 7—8/1929, de G. Tutoveanu; *Mistral în România* de Romulus Dianu; *Mistral și Alecsandri* de V. Damaschin — toate în nr. 7—8/1929). Numărul 3—4/1931, închinat lui N. Iorga, se deschide cu articolul de fond semnat de poetul N. Bogescu și cu o poezie a lui G. Tutoveanu. G. Ursu traduce poezia *Nox* de Leconte de Lisle (nr. 6—7/1929), I. Beldiman scrie despre *Mormîntul lui Hamlet. Impresii din Danemarca* (nr. 9—10/1931). Informații în legătură cu Societatea Literară Academia Bîrlădeană apar și în nr. 9—10/1931. Alți colaboratori: G. Nedelea, D. Valentin, G. Ioniță, D. Fărcășanu, Constantin Th. Moroșanu, Maria Grigorescu, I. Mihail, Al. Pogonat, G. Paraschiv, G. Roman, Zoe G. Frasin, Apostol D. Culea, Natalia Pașa, Artur Gorovei, C. Crișan, M. Filip, I. Grumeza, L. Drumea, N. Costăchescu.

(F. 23 × 33 cm; B.A.R., P II 9 240)

Bibl.: G. Ursu, *Istoria culturală a Bîrladului*, 1936; Gh. Vrabie *Bîrladul cultural*, 1937.

SCRISUL ROMÂNESC. Revistă tradiționalistă. Apare la Craiova, lunar (nov. 1927 — febr. 1928, în total patru nr.), sub redacția lui D. Tomescu. În articolul *Înnoirea literaturii*, Tomescu, referindu-se la cele două orientări — mișcarea de la *Semănătorul** (1901—1910) și școala modernistă —, continuă să creadă că „semănătorismul, departe de a fi o mișcare consumată”, se înfățișa „fortificat” prin „înseși condițiile de viață create de război”, ceea ce era, evident, exagerat. Creația lui Arghezi, „marele căutător de minereuri nelucrate” constituie pentru Tomescu un argument, care făcea însă abstracție de modernismul operei sale. Rubricile revistei se intitulează: „Oameni, curente și idei”, „Comemorări”, „Mișcarea literară și artistică în țară și străinătate”. La revistă colaborează cu versuri: Ion Pillat *(Elegie, Drumuri)*, V. Voiculescu *(Din flori)*; cu proză: I. Agârbiceanu *(Dactilografa)*, Gib Mihăescu *(Amurgul, Poarta de fier)*, N. M. Condiescu *(Însemnările lui Safirim)*. T. Arghezi trimite *Scrisori din București*, Olimpiu Boitoș, *Scrisori din Ardeal*, R. S. Mălin, *Scrisori bănățene*. Semnează articole: Cezar Petrescu *(Noi, Europa și Panait Istrati: Războiul generațiilor)*, D. Tomescu *(Poezia modernă)*, Ion Dongorozi *(Universitate la Craiova)*; medalioane: N. I. Herescu *(V. Pârvan)*, T. Păunescu-Ulmu *(Hasdeu)*, P. P. Panaitescu *(N. Bălcescu și istoriografia română)*. La rubrica „Mișcarea literară și științifică” se menționează retragerea lui Perpessicius de la *Universul literar** și trecerea criticului în redacția ziarului *Cuvîntul*** omagierea lui I. Bianu, sărbătorirea a trei sferturi de veac de la moartea lui Bălcescu, apariția romanului *Ciulcandra* de Liviu Rebreanu. Alți colaboratori: Damian Stănoiu, Al. Marcu, Radu Dragnea, Al. Busuioceanu, C. Rădulescu-Motru.

(F. 19 × 25 cm; B.A.R., P I[9 167)

Bibl.: Justin Constantinescu, Tcma Grigorie, Liliana Hinoveanu, Constantin Săndulian, *Scrisul românesc. Craiova, 9 noiembrie 1927—februarie 1928*, Indice bibliografic adnotat, 1979, B.U.C.

SEARA. Foaie săptămînală (Foie septemânală). Apare la București (21 sept. 1886 — 15 mart. 1887). Editată din inițiativa și, pare-se, pe cheltuiala poetului Th. M. Stoenescu, revista nu își propune propriu-zis un program literar, ci tălmăcirea unor romane alese din toate literaturile, publicînd, în traducerea probabil a editorului, cîteva capitole din *Diavolul șchiop* de Lesage, romanul de aventuri *Pieile roșii* de Paul Duplessis și fragmente din *O dramă la mănăstire* de A. Sirven și H. Leverdier. Literatura originală este reprezentată de versurile lui Th. M. Stoenescu *(Mai bine orb*, nr. 4/1886; *De ce nu mor...*, nr. 5/1886; *Unei curtezane*, nr. 6/1886; *Sofia*, nr. 14/1886; *Nevinovate păsărele*, nr. 23/1887). Din *Amicul familiei** se reproduc versurile *Sunați din vioară* de G. Simu și din *Revista politică** *Voievodul* de T. Robeanu.

(F. 24 × 33 cm; B.A.R., P II 737)

SEARA (1896), vezi SARA *

SECOLUL. Publicațiune săptămînală, politică și de cultură generală. Apare la București (14 febr. — 21 aug. 1932, în total 27 nr.). Dir.: C. S. Făgețel. După încetarea temporară a revistei *Ramuri**, (1905—1947), Făgețel încearcă, în anii 1930—1933 o nouă grupare de scriitori, cu dorința „fierbinte de a participa cît mai intens la efervescența spirituală a epocii”. Rubricile ziarului se intitulează: „Teatru, cinema, plastică”, „Cronica externă”, „Pagina de educație fizică și turism”, „Curente, idei, fapte, oameni”. Al. Dima semnează articolul

Noțiunea de semănătorism, în care definește semănătorismul drept „un curent social-național, organic izvorît din spiritul etern al românului pur și realizat efemer sub forma unui lirism de propagandă” (nr. 6/1932). Colaborează cu versuri: G. Silviu, I U. Soricu, M. D. Ioanid, Eugen Constant; cu proză: Liviu Rebreanu *(Răsăritul*, fragment din romanul *Răscoala*, nr. 1), Gib Mihăescu *(Zimbetul*, fragment din romanul *Rusoaica*, nr. 13), Otilia Ghibu Silviu, Al. Lascarov-Moldovanu, Carol Ardeleanu *(Anina*, fragment din romanul *Viermii pămîntului*, nr. 6), N. Milcu, N. N. Tonitza. Tudor Arghezi colaborează cu pamflete politice și sociale, articole despre teatru, cinema și arte plastice, Ovidiu Papadima cu două articole: *Între poezie și problemele vieții* și *Între eminență și cultură*. M. D. Ioanid recenzează romanele *Nunta domniței Ruxandra* de M. Sadoveanu (nr. 10) și *Drumul ascuns* de H. Papadat-Bengescu (nr. 23). Apar și cîteva traduceri: I. U. Soricu, fragment din *Faust* de Goethe (nr. 7), Al. Marcu, *Cîntul lui Ulise* de Dante (nr. 9), D. Nanu, *Britanicus*, fragment din piesa lui Racine. Alți colaboratori: Valjan, Ion Dragu, Al. Bădăuță, Ilariu Dobridor, S. Mehedinți, Stanciu Stoian, Radu Vulpe, I. Berciu, I. M. Rașcu.

(F. 43 × 60 cm; B.A.R., P IV 11 800)

SECOLUL. Ziar săptămînal (Ziar septemanal). Apare la Craiova (seria I: 1 oct. — 26 nov. 1890; seria a II-a: 1 sept. 1891 — 22 ian. 1892). Dir.: M. Mărescu și M. N. Seulescu; red.: Al. Constantinescu, Tr. Demetrescu. De la 2 nov. 1891, apare sub conducerea unui comitet de redacție alcătuit din: I. Bumbăcilă, I. Budrescu, I. N. Cernătescu, M. Mărescu, I. Pessiacov, St. Plessie, M. Săulescu, Al. Varlam. Declarîndu-se independent, S. își propune să militeze pentru gratuitatea învățămîntului, pentru democratizarea culturii. S. publică schițe și meditații lirice semnate de Tr. Demetrescu (*Șoapte de ape* nr. 50/1891; *O scrisoare intimă* nr. 57/1891; *Răspuns unor amici* nr. 74/1891) și versuri de N. Burlănescu *(Amor și Frigga*, după mitologia scandinavă, nr. 13/1891). I. I. Trutzescu, semnînd cu pseudonimul Dramaturgus, este autorul articolelor de la rubrica „Convorbiri teatrale”, unde critică teatrul craiovean pentru neglijarea repertoriului național și slaba calitate a spectacolelor. Alți colaboratori: Gr. D. Pencioiu, Mirmidon.

(F. 32 × 48 cm; B.A.R., P III 213)

SECOLUL (1857 — 1860), vezi TIMPUL* (1856 — 1861)

SECOLUL (1869—1871), vezi SECOLUL AL NOUĂSPREZECELEA *

SECOLUL AL NOUĂSPREZECELEA. Ziar politic, literar și comercial. (SECOLULU AL NOUA-SPREZECELE. Ziar politic, literar și comercial). Apare la Iași, săptămînal (8 mart. 1869—5 aug. 1871). De la 5 mai 1869 apare cu titlul prescurtat: *Secolul*; de la 4 iul. 1869 înlocuiește cuvîntul *literar* din subtitlu, prin cuvîntul *religios* și la 4 nov. 1869, prin cuvîntul *judiciar*. Red.: V. Brănișteanu (oct. — dec. 1869); girant resp.: Th. Dimitriu. Rubricile ziarului se intitulează: „Revista internă”, „Revista externă”, „Depeși telegrafice” „Foileton”. La partea literară colaborează cu versuri: Gh. Tăutu *(La monumentul lui Gh. Asachi*, nr. 12/1870; *Solia lui Miron Costin*, nr. 17/1870), Gr. R. Melidon *(La mormîntul lui Ștefan cel Mare*, nr. 19/1871). Același Gh. Tăutu semnează în foiletonul ziarului textul *Berchea*, dramă în patru acte în versuri (nr. 29/1869 ș.u.). În nr. 31/1869 apare necrologul *Gh. Asachi*, iar în nr. 20/1871, articolul *Direcția nouă a d-lui Maiorescu*. Alți colaboratori: N. Roiu, G. Neculiță.

(F. 37 × 53 cm; B.A.R., P III, IV 88)

SECOLUL 20. Revistă de sinteză editată de Uniunea Scriitorilor din R. S. România. Literatură universală, arte, dialogul culturilor. Apare la București, bianual (1957), anual (1958—1960), apoi lunar (1961 — continuă). În anii 1957—1960 apare cu subtitlul *Caiet de literatură universală*; în anii 1961—1970, cu subtitlul *Revistă de literatură universală*. Din colegille (comitetele) de redacție fac parte: Al. A. Philippide, Marcel Breslașu — red.-șef (1961—1965), Ion Brad, Ov. S. Crohmălniceanu, Zoe Dumitrescu-Bușulenga, Mihnea Gheorghiu-Tatiana Nicolescu, Florian Potra. Colegiul redacțional (în 1982): Dan Hăulică — red.-șef (din 1966), Ion Hobana, V. Nicolescu, Șt. Augustin Doinaș, Geo Șerban, Andrei Brezianu. **S. 20** promovează schimbul de idei și de opinii, prezintă fenomenul literar românesc în context universal, pune la îndemîna cititorilor traduceri de opere din literaturile lumii, însoțite de analize și comentarii, de note și recenzii. Rubricile **S. 20** indică, mai precis decît subtitlul, sfera preocupărilor: „Scriitori români în perspectiva universală”, „Scriitori străini despre România”, „Aniversări și comemorări”, „Cronică literară”, „Arte”, „Muzică și literatură”, „Cărți, idei, opinii”, „Fișe”, „Cadran mondial”. La rubrica „Scriitori români în perspectiva universală”, Zoe Dumitrescu-Bușulenga semnează articolul *Tudor Vianu și istoria literaturii române* (nr. 6/1966), Șt. Aug. Doinaș, *Despre structura poetică bacoviană* (nr. 7/1966), G. C. Nicolescu, *Alecsandri — profil european* (nr. 9/1965), Henri Jacquier, *Vasile Alecsandri și Frédéric Mistral* (ibidem). La rubrica „Antologia lirică franceză”, selecție și prezentare de Ov. S. Crohmălniceanu (nr. 9/1965) se publică versuri de Paul Valéry, Paul Claudel, Jean Cocteau, Louis Aragon, André Breton ș.a., între traducători figurînd: M. Beniuc, Șt. Aug. Doinaș, Geo Dumitrescu, Tașcu Gheorghiu, Eugen Jebeleanu, Gellu Naum, Ioanichie Olteanu, V. Nicolescu, Șașa Pană, Aurel Rău, Ștefan Roll, Mihai Șora, Virgil Teodorescu. O rubrică fără caracter permanent este intitulată „Ipostaze ale geniului românesc. Valențe universale” (nr. 4/1971), conținînd traduceri din operele lui I. Creangă, M. Eminescu, T. Arghezi, în limbile engleză, rusă, germană, portugheză și spaniolă. Sînt prezentați cu texte traduse, însoțite de analize, note și comentarii, scriitori ca: André Malraux, Marcel Proust, James Joyce, Thomas Mann, E senin,

muncitorilor. Colaborează scriitori, filozofi, oameni de știință și cultură din întreaga țară : M. Ralea, P. Andrei, N. Bagdasar, C. Rădulescu-Motru ș.a. Rubrici : „Învățământ și educație", „Actualități", „Discuții și recenzii", „Pagini literare" sau „Supliment literar", „Cronici culturale și artistice", „Progresele științei", „Figuri reprezentative", „Crimpeie de viață", „Probleme sociale", „Învățământ-educație", „Articole", „Ardealul vechi", „Bibliografie", „Faptei, idei, observații". După un deceniu, Ion Clopoțel reafirmă crezul S. de m. : „Tribună liberă, preocupată de viața adevărată", semnînd articole diverse, în care ia atitudine împotriva pregătirilor de război, Ilie Cristea se referă la *Capitalismul monopolist* (nr. 12/1933). „Cronicile literare" sînt semnate de Ion Clopoțel, Emanoil Bucuța, G. Baiculescu ș.a. La rubricile „Pagini literare" și „Supliment literar" colaborează cu versuri : Emil Isac, Teodor Mureșanu, Ecaterina Pitiș, Radu D. Rosetti, Volbură Poiană, A. Cotruș, Al. Iacobescu, G. Voevidca, Ion Th. Ilea, Zaharia Stancu, C. Miu-Lerca, Petre Pascu, Corneliu Albu, M. Radu Paraschivescu, M. Beniuc, V. Copilu-Cheatră, Gherghinescu Vania, Bogdan Amaru, Vlaicu Bârna. Semnează articole de critică și istorie literară : G. Bogdan-Duică, Radu Dragnea, Liviu Rusu. „Cronica culturală" aparține, cu întreruperi, lui Clopoțel, care considera, ca și N. Iorga în *Semănătorul* * (1901—1910), că problema culturii este fundamentală pentru viața unui popor. Ea trebuie să fie democratică și să cuprindă masele largi ale poporului : „Cultura trebuie să fie activă, dinamică, căci a fost destul apanajul clasei înstărite. Alți colaboratori : Ion Lupaș, O. Ghibu, Ștefan Zeletin, Vasile Goldiș, Al. Ciura, Sextil Pușcariu, Simion Mehedinți, Mircea Florian, C. Lacea, Andrei Oțetea, D. Murărașu, T. Vianu, Silviu Dragomir, N. Georgescu-Tistu, V. Bogrea, N. Cartojan, D. Gusti, Ion Breazu, Mihail Șerban, N. Drăgan, Gavril Todică, G. Vlădescu-Răcoasa, D. Tomescu, Olimpiu Boitoș, O. Goga, N. Batzaria, G. Galaction, A. P. Bănuț, Traian Herseni, Constanța Hodoș, Apostol Culea, I. Gorun, I. Chinezu, Valeriu Braniște, G. G. Mironescu, Șt. Brabrescu, N. Laslo, Gh. Vâlsan, Ștefan Metcș, Gh. Tulbure, Grigore Popa, D. Ciurezu, Th. Capidan, Șt. Pașca, Eugen Relgis, I. Valerian, Dragoș Vrînceanu, Cicerone Theodorescu, I. U. Soricu, Petre Pandrea, Lotar Rădăceanu.

(F 25×32 cm; B.A.R., P II 7 401)

Bibl. : Ion Clopoțel, *Însemnări despre revista „Societatea de mîine"*, în *Vatra*, 1972, nr. 1 ; idem, *Amintiri despre revista „Societatea de mîine"*, în *Tribuna*, 1976, nr. 26.

SOCIETATEA PENTRU ÎNVĂȚĂTURA POPORULUI ROMÂN. Foaie mensuală. Apare la București (mart. 1870 — 1 apr. 1871), sub conducerea unui comitet al secțiunii culturale. Avînd drept scop „a propaga prin toate mijloacele putincioase învățătura între români, fără deosebire de provincii, și a stărui ca instrucțiunea generală gratuită și obligatorie să devină o realitate în România", publicația ține actele societății, articole cu caracter instructiv și educativ despre școală, mici studii de enciclopedie populară, precum și versuri. Semnează articole : C. Esarcu, I. C. Massim, B. Constantinescu, Ștef. C. Michailescu ; versuri, cu mențiunea „inedite" : V. Alecsandri *(Bărăganul)*, G. Crețianu *(Patrie și libertate)*, G. Sion *(Vița și vierul)*. Șt. Vellescu traduce prima scenă din *Mizantropul* de Molière. Alți colaboratori : I. Heliade-Rădulescu, M. Zamfirescu, P. Cernătescu.

(F. 14 × 22 cm; B.A.R., P I 69)

SOLIA. Revistă literară săptămînală. Apare la București (1 febr. — 21 iul. 1916, în total 24 nr.). S. își ia sarcina de a da „expresie gîndurilor celor mai bune pe care ni le sugerează evenimentele de azi", de a pune „literatura în contact cu psihologia de azi a publicului" și de a continua „mersul literaturii noastre, care nici nu se oprește și nici nu se pornește după vrerea cuiva, deoarece este stăpînit de vrerea fluctuațiilor sociale și a agitațiilor sufletului omenesc". Publică versuri, schițe, cronici artistice, dramatice, literare și politice, polemizează cu *Flacăra* * (1911—1923). Colaboratori : Zaharia Bârsan, Eugen Boureanul. A. Mîndru, N. Crainic, Radu Dragnea, I. Chiru-Nanov, G. Rotică, M. Procopic, Al. Cazaban, Șt. Berechet, Al. Al. Busuioceanu, D. Iov, Artur Enășescu, D. Nanu, I. U. Soricu, M. N. Romanescu, Em. Bucuța, P. P. Stănescu, Mihail Sorbul.

F. 16 × 27 cm; B.A.R., P I 4 291)

SOLIA MOLDOVEI. Foaie de propagandă culturală, editată de Ateneul popular „Tătărași". Apare la Iași, bilunar (1 ian. — 1 oct. 1927), apoi lunar (15 dec. 1927 — mai 1930 : 8 iun. 1931 ; 15 iun. — sept. 1939). Dir. : C. N. Ifrim ; prim red. : G. C. Răcoare. Publicație de propagandă culturală și literară, S.M. republică versuri și proză de G. Coșbuc *(Mortul de la Putna)*, Barbu Delavrancea *(Răsmerița)*, I. Agârbiceanu *(Fefeleaga)*, M. Sadoveanu *(Despre Ștefan cel Mare)* ș.a., reproduce texte de A. Vlahuță, Al. Mateevici *(Limba noastră; Eu cînt)* și M. Eminescu *(Dintre sute de catarge)*. Mai colaborează : I. Simionescu, D. Gusti, Marin Ștefănescu, N. Iorga.

(F. 29 × 40 cm; B.A.R., P III 9 892)

SOLIDARITATEA. Revistă culturală și pedagogică. Apare la Pitești, lunar (ian. 1928 — mai-iun. 1929). Red. : D. Udrescu. Publică informații despre cercuri și șezători culturale, creații literare din viața poporului, folclor, precum și chestiuni de pedagogie. Colaboratori : M. Lungianu, D. Udrescu, G. Breazul, M. Sadoveanu, Petre Niță, Gh. Bădescu, Vasile Băncilă, N. Iorga, Iosif Gabrea, M. Sandu.

(F. 16 × 24 cm; B.A.R., P I 9 552)

SPECTACOLUL. Magazin teatral, literar, muzical sportiv, cinematografic și modern. Apare la București, bilunar (5-20 nov. 1927 — 5-20 febr. 1928). Dir. : I. Lakner. Magazinul urma să fie „oglinda capitalei", a tuturor spectacolelor și să prezinte

cititorilor tot ce se realizează pe tărîm teatral, muzical, literar, spiritual. Publică versuri semnate de Zaharia Stancu (reproduse din vol. *Poeme simple*) și proză de Corneliu Moldovanu. În ultimul număr este relatată sărbătorirea, de către Societatea Scriitorilor Români, a lui I. Al. Brătescu-Voinești, cu prilejul împlinirii vîrstei de 60 de ani. Alți colaboratori : A. Dominic, Ion Pas, Ilie Algazi.

(F. 16 × 23 cm; B.A.R., P I 9 168)

SPECTACOLUL. Săptămînal de artă. Apare la București (29 sept. — 22 dec. 1940, în total 13 nr.). Red. : Ion Anestin. S. își propune să fie „oglinda fidelă a tuturor manifestărilor de teatru și cultură din țară", angajînd în acest scop corespondenți care să informeze publicul cu obiectivitate. Rubrica de interviuri „Cinci minute cu . . .", unde se prezintă cititorilor *George Vraca, V. I. Popa, Ionel Teodoreanu, V. Eftimiu*, răspunde unor asemenea deziderate (V. I. Popa susține ideea unui teatru pentru muncitori). La rubrica „Pagini din trecut", Al. Negrea scrie despre opera lui I. L. Caragiale, Șt. Olteanu semnează articolul *40 de ani de la moartea lui Verdi*, Tudor Măinescu, *Dueluri epigramatice* cu Cincinat Pavelescu, Mircea Ștefănescu, *Între două conturi*, Ion Pas, *Note simple*. „Cronica muzicală" aparține lui Virgil Gheorghiu. Alți colaboratori : Ion Sava, I. Manolescu.

(F. 38 × 51 cm; B.A.R., P IV 18 353)

SPECTACOLUL (1925—1929), vezi SARPICINE-MA.

SPECTATOR. Teatru, sport, literatură, cinema. Apare la București, bisăptămînal (21 oct. 1943 — 29 dec. 1944), apoi săptămînal (4 ian. 1945 — 15 apr. 1947). Dir. : Mircea Pavelescu (1946) ; prim red. : C. Panaitescu (1943—1945). De la nr. 62/1945 apare cu subtitlul *Mare săptămînal de teatru, muzică și cinema*, modificat, de la nr. 83/1945, în *Săptămînal de informații și critică artistică* ; din nou la nr. 102/1945, în *Săptămînal ilustrat de șarjă, teatru și umor politic*, și iar, la nr. 5/1946, cu titlul și subtitlul *Cafavencu. Jurnalul patriotului național*. Editează almanahul *Spectator* *. Publicație de informație și reportaje din domeniul teatrului, sportului și cinematografului, conține articole de istorie literară, interviuri, cronici dramatice și cîteva traduceri. Colaborează cu articole : V. Netea *(Pentru o istorie a teatrului românesc din Ardeal*, nr. 10/1943), V. Eftimiu *(Mîine, la teatru*, nr. 24/1944), S. Semilian *(Cînd și cum s-a jucat „Manasse"*, nr. 65/1945), Zaharia Stancu *(Pentru un fel de teatru*, nr. 94/1945), Pericle Martinescu *(Iubirile și suferințele lui Beethoven*, nr. 101/1946) ; cu „cronici dramatice" : C. Panaitescu, cu interviuri : Victor Ion Popa (nr. 9/1943), Ion Marin Sadoveanu (nr. 11/1943), Cezar Petrescu (nr. 16/1943), Gala Galaction (nr. 101/1946). S. îi informează pe cititori în legătură cu reprezentarea piesei *Steaua fără nume*, sub titlul *O piesă excepțională și un autor misterios* (cu întrebarea : „Există sau nu Victor Mincu ?", autorul adevărat fiind Mihail Sebastian). Apar două traduceri în proză una din M. Gorki și alta J. London. Alți colaboratori : N. Carandino, George Demetru Pan, I. Peltz.

(F. 32 × 54 cm, 28 × 38 cm; B.A.R., P IV, III 19 330)

SPECTATOR. Almanahul teatrelor. Apare la București (1944), editat de ziarul *Spectator* * (1943—1947), sub supravegherea lui C. Panaitescu, prim redactor al ziarului. Continuă *Almanahul teatrului românesc* *. Primele 26 de pagini sînt consacrate calendarului și unor mari actori dispăruți, între care : *Tony Bulandra, Petre G. Liciu, Șt. Vellescu, N. Leonard*. Colaborează Ion Marin Sadoveanu cu articolul de bilanț *Anul dramei și al teatrului*, Victor Eftimiu, cu piesa *Ivette*, George Franga, cu amintiri : *Trei sufleuri : V. Conta, M. Eminescu și I. L. Caragiale*. Alți colaboratori : Teodor Scarlat, P. Comarnescu, Virgil Gheorghiu, Neagu Rădulescu.

(F. 17 × 23 cm; B.A.R., P I 18 221)

SPECTATORUL. Publicație săptămînală de critică și informație artistică. Apare la București (17—24 dec. 1925, în total două nr.). Red. : Sergiu Milorian. Colaboratori : Camil Petrescu, Ion Marin Sadoveanu, Dem. Theodorescu, Alfred Hefter, V. I. Popa, E. Lovinescu, I. Vinea, Ion Pas.

(F. 27 X; 42 cm B.A.R., P III 42 128)

SPECTATORUL. Revistă săptămînală pentru propagandă artistică și literară. Apare la Cernăuți (29 oct. 1927 — 21 apr. 1928, în total 21 nr. ; 1929—1930). Între anii 1929—1930, apare la fiecare premieră cu subtitlul *Revistă-program administrală și redactată de Teatrul Național din Cernăuți*. Program : „Liberi de orice angajament, n-avem de satisfăcut ambițiuni sau de apărat vreun anumit curent de idei . . . Ne vom strădui să croim o cale mai netedă culturii românești" S. publică versuri, cronici dramatice, rezumatele pieselor intrate în repertoriu, informații teatrale, însemnări diverse. Colaborează cu versuri : Dragoș Vitencu, George Voevidca, Vasile Gherasim, Radu Boureanu, Theodor D. Păunescu, Gina Sandri, Traian Chelariu ; cu eseuri : G. M. Zamfirescu *(Probleme de regie*, nr. 2/1929). La rubrica „Cum se va înscena, monta și juca piesa . . . De vorbă cu . . ." se face prezentarea unor piese ca *Viforul* de Delavrancea, *Pygmalion* de G. B. Shaw, *Avarul* și *Doctor fără voie* de Molière, *Manechinul sentimental* de I. Minulescu, *Azilul de noapte* de M. Gorki, *Strigoii* de H. Ibsen, *Vlaicu Vodă* de Al. Davila, *Curcanii* de Gr. Ventura, *O scrisoare pierdută* de I. L. Caragiale, *Săptămîna luminată* de M. Săulescu. A. Pop Marțian tălmăcește poezia *Zăpadă* de Verhaeren. Alți colaboratori : Valeriu I. Grecu, Cristofor Vitencu, Otilia Cazimir, Eugen Liteanu, N. Roșca, Mircea Streinul, Adrian Pascu.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 9 554)

TEATRUL. Revistă artistică, literară, sportivă. Apare la București, lunar (1 iul. 1914 — apr.-mai 1915, în total 11 nr., ultimul dublu). Publicație ilustrată, fără să aparțină unui anumit curent („Vie cuvîntul bun din oricare parte a lumii și sub orice formă ar veni, clasică sau romantică, veristă sau naturalistă, interpretul cinstit e dator să-l primească cu recunoștință"), T. publică scurte articole despre artiști, opere și operete, cronici teatrale. Colaborează cu articole : Emil D. Fagure *(Evoluția operetei*, nr. 1/1914), G. Ranetti *(Nu numai artiștii*, ibidem), I. C. Bacalbașa, Liviu Rebreanu *(Eminescu*, nr. 2/1914 ; *Scrisoare către un actor trist*, nr. 3/1914), C. Spiru Hasnaș *(Critica dramatică*, nr. 3/1914), M. Mărgăritescu *(Muzică și literatură*, ibidem), V. Eftimiu *(Paradisul acuma . . .*, versuri, nr. 4/1914). Alte rubrici : „Știri teatrale din străinătate", „Ultimele premiere", „Telefonul teatrelor din străinătate". T. publică un fragment din *Ringala* de V. Eftimiu (nr. 8/1915), articolul *Din vechiul repertoriu* (nr. 9/1915) de Ion Peretz. Articolul *Expoziția de pictură și sculptură din Iași* din ultimul număr este semnat de V. Poppa. Alți colaboratori : Riria, A. D. Xenopol, Petru Sturdza.

(F. 23 × 31 cm ; B.A.R., P II 4 260)

TEATRUL. Publicație-program de informații și critică literară. Apare la Iași, lunar (oct. 1917 — mai-iun. 1918 ; oct. 1937 — mai-iun. 1938, în total 15 nr., unele duble), editată de Teatrul Național din Iași. Primele numere din 1917 și 1937 sînt închinate lui I. L. Caragiale, între colaboratori figurînd : V. Eftimiu *(Amintiri despre Caragiale*, nr. 1/1917 ; nr. 1/1937), Sandu Teleajen *(Caragiale și Teatrul Național*, nr. 1/1937), C. R. Ghiulea *(Caragiale gazetar*, nr. 1/1937). G. M. Zamfirescu afirmă cu privire la actualitatea operei lui Caragiale : „Nu mai are nimeni curajul să spună adevărul cu tăria de caracter și cu voința de corectare prin satirizare cum a făcut-o acest răutăcios de geniu" (nr. 1/1937). Sînt închinate numere omagiale, după cum urmează : *Petre Liciu* (nr. 3/1937), *Al. Davila* (nr. 4—5/1938), *B. Șt. Delavrancea* (nr. 7—8/ 1938). Din *Convorbiri critice* * sînt reproduse două fabule de Caragiale : *Boul și vițelul* și *Temelia* (nr. 1/1917). Semnează versuri : Șt. Ciubotărașu, Al. Davila *(Balada strămoșilor*, nr. 1/1917) ; articole : G. M. Zamfirescu *(Cîteva cuvinte despre Mircea Ștefănescu*, nr. 2/1937), Adrian Pascu *(Teatru pentru copii*, nr. 3/1937), C. Vernescu-Vîlcea *(Un trubadur din alte vremi : Mircea Demetriade*, cu reproducerea unor fragmente din *Renegatul*, melopee în trei acte de R. Demetriade, nr. 2/1937). Cu prilejul centenarului nașterii autorului *Amintirilor din copilărie*, Adrian Pascu și Sandu Teleajen scriu, pentru încheierea serbărilor, o „invocare în trei tablouri" *Ion Creangă* (nr. 4—5/1938), reprezentată pe scena Teatrului Național din Iași la 28 februarie 1938. G. Ivașcu traduce un fragment din piesa în cinci tablouri *Elisabeth, femeia fără bărbat* (nr. 2/1937) de André Joset, Gina Sandry, un fragment din tragedia în cinci acte *Athalia* (nr. 3/1937) de Jean Racine. Alți colaboratori : N. N. Tonitza, Emil Serghie, G. M. Vlădescu, Octav Botez.

(F. 21 × 27 cm ; B.A.R., P I 17 086)

TEATRUL. Apare la București (1923, în total cinci nr.). Dir. : Soare Z. Soare. **T.** se dorea „o publicație pentru bunul-gust, o școală de justă și deplină informație pentru lumea ce vrea să învețe și în special pentru actori, regizori și pictori". Tipărește în culori, în excelente condiții tehnice, reproduceri fotografice după machete de decoruri pentru marile scene. Publică articole din actualitatea teatrală sau de istorie a teatrului : N. Davidescu *(Premiere inutile, Actualități teatrale, Versul liber în teatru)*, Emil D. Fagure *(Eroii lui Caragiale)*, B. Brănișteanu *(Originalitatea lui Shakespeare)*, Ion Sîn Giorgiu *(Între cinematograf și teatru)*. „Cronica" este semnată de V. Eftimiu. Alți colaboratori : Eugen Filotti, Ion Marin Sadoveanu, Scarlat Froda, Dem. Theodorescu.

(F. 24 × 34 cm ; B.A.R., P III 6 719)

TEATRUL. Apare la Cluj, bilunar (29 sept. 1925 — 22 febr. 1927). Red. : Al. Hodoș. **T.** își propune să îmbrățișeze activitatea artistică din Transilvania și Banat, fără însă să o neglijeze pe cea din întreaga țară, în cadrul rubricilor : „Ecouri", „Medalion artistic", „Corespondență", „Informații teatrale", „Artiștii noștri". Semnează versuri : Zaharia Bârsan *(Doarme marea*, nr. 4/1925—1926 ; *Lui Molière*, nr. 7/1926—1927) ; fragmente de piese de teatru : Victor Eftimiu *(Thebaida*, legendă în cinci acte, în versuri, nr. 2/1925—1926), Mircea Rădulescu *(Moartea Teofanei*, nr. 5/1925—1926), N. Kirițescu *(Un erou*, nr. 7/1925—1926) ; amintiri : Zaharia Bârsan *(De-acum șase ani*, nr. 1/1925—1926) ; articole : Al. Hodoș *(Comediile lui Caragiale*, nr. 8/1925—1926), Paul I. Prodan *(O sută de ani de la moartea lui Talma*, nr. 4/1926—1927), Corneliu I. Codarcea *(Începuturile teatrului românesc în Ardeal*, nr. 5/1926—1927) ; cronici dramatice : Al. Hodoș (la *Thebaida* de V. Eftimiu). Alți colaboratori : D. Psata, Adrian P ascu.

(F. 16 × 24 cm ; B.A.R., P I 9 160)

TEATRUL. Apare la Craiova (oct. 1928, un singur nr.). Conține *O notiță cu privire la Delavrancea* de S. Mehedinți, *Elogiul publicului românesc* de Cezar Petrescu și articolul *Cum a fost primit „Viforul" la prima reprezentare*. Alți colaboratori : N. Milcu, Paul I. Papadopol, Paul I. Prodan.

(F. 18 × 24 cm ; B.A.R., P I 9 51)

TEATRUL. Revistă de prezentare și dezbatere a creației în domeniul dramaturgiei editată de Consiliul Culturii și Educației Socialiste și Uniunea Scriitorilor din R. S. România. Apare la București,

lunar (apr. 1956 — continuă), sub conducerea unui colegiu de redacție (în 1956) : președinte : Camil Petrescu ; red.-șef : Horia Deleanu (1956—1968), Radu Popescu (1969—1973) ; red. șef adj. : Florin Tornea, Theodor Mănescu. În anii 1956—1964 are subtitlul *Revistă editată de Ministerul Învățămîntului și de Uniunea Scriitorilor*, modificat în 1965 în *Revistă lunară editată de Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă, Consiliul Culturii și Educației Socialiste și Uniunea Scriitorilor din R. S. România*. Continuînd tradiția revistelor românești de teatru, publicația conține articole, studii, memorii, scrisori, documente arhivistice, precum și literatură dramatică originală sau traduceri, dezbateri și colocvii despre teatru. Rubrici inițiale : „Semnal", „Teatru vă invită", „Cronica dramatică", „Interferențe", „Polemici", „Puncte de suspensie", „Cenacluri", „Tribuna creatorului". Colaborează : Camil Petrescu *(Obiectivitate-obiectivism*, nr. 1/1956), Tudor Vianu *(Shakespeare și antropologia Renașterii*, ibidem), Tudor Arghezi *(Precizări*, nr. 4/1956), Horia Lovinescu, Ion Marin Sadoveanu, Șt. Aug. Doinaș, Horia Deleanu. În 1966, rubricile se intitulează : „Cronica dramaturgiei originale", „Prin teatrele din țară", „Meridian" ; în 1976 se introduce rubrica „Critica de teatru și orientarea creației". Semnează articole : V. Eftimiu *(Evocare*, nr. 1/1966), M. Sorbul *(Închinare noii culturi române*, nr. 4/1966), Șerban Cioculescu *(Acum 150 de ani*, nr. 12/1966), V. Mîndra *(Dramaturgia istorică și evoluția ideilor*, nr. 9/1976), Valeriu Râpeanu, Mircea Radu Iacoban, Silvian Iosifescu, Florian Potra, Ecaterina Oproiu, Paul Tutungiu. **T.** înregistrează și încurajează creația dramatică, dezbate probleme ale teatrului istoric, ale valorificării scenice a dramaturgiei ei originale, ține la curent iubitorii teatrului în legătură cu reprezentarea principalelor piese românești pe scenele din țară și din străinătate, publică fragmente din piesele lui Horia Lovinescu, Paul Everac, Marin Sorescu ș.a. Mihnea Gheorghiu, Aurel Baranga și Dinu Săraru semnează cronici dramatice și recenzii. În ultimii ani, revista prezintă manifestări artistice organizate în cadrul Festivalului Național „Cîntarea României". Alți colaboratori : Margareta Bărbuță, Radu Beligan, Ion Băieșu, Mihai Florea, Mihai Nadin, Mircea Iorgulescu, C. Măciucă.

(F. 17 × 24 cm ; B.A.R., P I 29 092)

TEATRUL DE MÎINE. Revistă de informații. Apare la Iași, bilunar (15 mart. 1918 — 15 iun. 1920). Dir. : Const. Riuleț. **T. de m.** își propune să creeze o atmosferă prielnică artei reprezentative și să militeze pentru un repertoriu original. Rubricile revistei se intitulează : „Adevăruri crude", „Știri și polemici". Colaborează cu versuri : Al. Davila *(Duda și Mura*, nr. 2/1918), M. Cruceanu *(Eu cunosc o stradă*, nr. 3/1918), Al. Gherghel ; cu amintiri și articole : C. Riuleț *(Capșa în primăvegie*, nr. 3/1918 ; *H. Ibsen*, nr. 1/1918), Al. T. Stamatiad *(Maeterlinck*, nr. 1/1918), Corneliu Moldovanu *(Morții nu iartă*, nr. 3/1919). Sînt publicate fragmente din piesele lui M. Sorbul *Răzbunarea* și *Patima roșie* (nr. 7/1919). Alți colaboratori : I. C. Bacalbașa, Radu Cosmin, Ada Umbră, Al. Iacobescu.

(F. 24 × 32 cm ; B.A.R., P II 4 964)

TEATRUL NAȚIONAL. Publicație de informare și literatură dramatică. Apare la București, lunar (ian. 1941 — dec. 1943), apoi neregulat (1944—1946, în total șapte nr.). Dir. Liviu Rebreanu (1941—1944). Continuînd tradiția programelor de spectacole însoțite de texte literare, tradiție inițiată de M. Sadoveanu în revista *Teatrul* * (1912—1913), **T.N.** întrunește colaborări de prestigiu : Eugen Lovinescu *(Ce fel de școală de teatru*, nr. 1/1941), Vladimir Streinu *(În jurul Cidului*, ibidem), Pompiliu Constantinescu *(Un ciclu Caragiale*, nr. 3/1941), M. Sorbul *(Ce este o piesă de teatru*, nr. 5/1941), Al. Philippide *(Teatrul și actualitatea*, ibidem), Liviu Rebreanu *(Alt „program" : misiunea Teatrului Național : cultivarea eternei arte dramatice, înălțarea și înnobilarea culturii românești*, nr. 9/1941), Tudor Arghezi *(Teatrul Hayek*, ibidem), Camil Petrescu *(Teatrul substanțial*, ibidem), Șerban Cioculescu *(Casa lui Caragiale*, nr. 9/1942). Semnează versuri : Vlaicu Bârna, Coca Farago, Ion Sofia Manolescu, Dimitrie Stelaru, Octav Sargețiu, V. Voiculescu, Iulian Vesper, Ion Th. Ilea, Grigore Bugarin, Vania Gherghinescu, Aurel Chirescu, Adrian Maniu, V. Eftimiu, Virgil Carianopol, Lucia Demetrius ; proză : Ioana Postelnicu ; articole : Petru Comarnescu *(Trilogia Electrei*, nr. 1/1944), Dan Petrașincu *(Filozofia în teatru*, nr. 4—5/1943), G. Ivașcu *(Directorul de scenă*, nr. 11—12/1943), Ion Marin Sadoveanu *(Victor Hugo și „Hernani"*, nr. 11—12/1943). Alți colaboratori : Ovidiu Papadima, C. Ardeleanu, Teodor Al. Munteanu, Al. Raicu, C. Noica, Petru Manoliu, Ioan Massoff, Basil Munteanu, Corneliu Moldovanu, Mircea Streinul, Ion Anestin, Geo Dumitrescu, N. D. Mîrea.

(F. 15 × 22 cm ; B.A.R., P I 1 922)

TELEGRAFUL, vezi TELEGRAFUL DE BUCUREȘTI *

TELEGRAFUL DE BUCUREȘTI (TELEGRAFUL DE BUCUREȘCI). Cotidian politic cu pagină literară. Apare la București (1 apr. — 22 dec. 1871 ; 27 ian. 1872 — 14 dec. 1891 ; 9 ian. — 3 mart. 1892). De la 7 apr. la 1 sept. 1871 apare cu titlul *Telegraful* ; de la 1 sept. 1871, are subtitlu *Politică. Istorie. Poezie. Literatură poporană. Comerț. Bibliografie* ; de la 27 ian. 1872 renunță la subtitlu ; de la 1 nov. 1878, apare cu titlul *Telegraful român*. Dir. politic : Ioan C. Fundescu (1 ian. 1882 — 31 aug. 1888) ; dir. pol. și propr. : Ion G. Bibicescu (1 sept. 1888 — 30 dec. 1891) ; red. șef. : Ioan C. Fundescu (1876—1881). **T.** reprezintă aripa radicală a Partidului Liberal, situîndu-se pe aceleași poziții cu ziarul *Românul* * (1857—1915), condus de C. A. Rosetti, și avînd o atitudine categorică antidinastică. Rubricile se intitulează : „Buletin interior". „Buletin exterior" „Depeși telegrafice", „Varietăți", „Partea umoristică", „Foiletonul" și „Partea literară". Colabo

dezvoltate într-o doctrină politică proprie, în opoziție cu ideologia liberală, proliferată de *Românul* lui C.A. Rosetti și chiar cu cea a conservatorilor, care nu împărtășeau teoria păturii superpuse a lui Eminescu. Ziarul liberal *Românul* „este atacat în cultura lui superficială și în concluziile lui grăbite" (N. Iorga). Odată cu venirea lui Eminescu la redacția T., partea literară se îmbunătățește cu articole de sociologie, de istorie socială, de analiză realistă a stărilor politice. Eminescu exprimă un crez sincer de adeziune la cauza apărării intereselor poporului, a claselor de jos, a țărănimii, singura clasă pozitivă, combătînd demagogia claselor superpuse, frazeologia, incultura, funcționarismul. Colaborarea poetului începe cu trei articole apărute fără semnătură : *Arboroasa* (nr. 225/1877), în care protestează împotriva interzicerii societății studenților de către autoritățile austriece, *Teatrul Național* (nr. 256/1877), o cronică la piesele *Visul Dochiei* și *Oștenii noștri* de Fr. Damé și articolul *Bălcescu și urmașii lui*, prin care anunță publicarea operei postume a acestuia, *Istoria românilor sub Mihai Voievod Viteazul*, de către A. Odobescu. Eminescu emite ideea „că munca și numai munca este izvorul libertății și fericirii" și „că cei ce protestează că bunurile morale și materiale se cîștigă prin adunări electorale, prin discursuri de cafenea și prin articole de gazetă sînt niște șarlatani care amăgesc poporul în interesul lor și spre risipa buneistări ?" (nr. 265/1877). Într-o serie de șase articole apărute în T. sub titlul simbolic *Icoane vechi și icoane nouă*, subintitulate I. *Actualitatea* (nr. 279/1877) ; II. *Paralele economice* (nr. 280/1877) ; III. *Bătrînii și tinerii* (nr. 281/1877) ; IV. *Ilustrații administrative* (nr. 285/1877 ;) ; V. *Din abecedarul economic* (nr. 287/1877) și VI. *Frază și adevăr*, Eminescu supune unei critici bine documentate stările sociale și politice ale vremii. Trei sînt ideile susținute de poet : un progres real nu se poate realiza decît prin apărarea și propagarea adevărului ; munca trebuie așezată la temelia unui stat, și nu frazeologia ; cultura adevărată trebuie încurajată, și nu demidoctismul. În articolul *Frază și adevăr* Eminescu afirmă : „Materia vieții de stat e munca, scopul muncii bunul trai — averea", iar în articolul *Studii asupra situației* este și mai categoric : „Nu există libertate culturală fără muncă. Cine crede că prin profesarea unei serii de fraze a înlocuit munca, deci libertatea și cultura, acela se prenumără, fără s-o știe, între paraziții societății omenești, între aceia cari trăiesc pe pămînt spre blestemul, ruina și demoralizarea popolului lor" (nr. 38/1880). Pentru a tempera elanul patriotic al lui Eminescu, în februarie 1878 este numit redactor-șef I. A. Cantacuzino, care însă, nereușind să-și impună punctul de vedere, demisionează. Slavici și Caragiale părăsesc redacția T., Eminescu continuînd să-și dezvolte opiniile pînă la 16 februarie 1883, cînd demisionează pentru motivul că, în calitate de redactor-șef, nu fusese consultat la numirea ca redactor a necunoscutului N. Basarabescu. Eminescu înscrie în coloanele T. pagina cea mai însuflețită de patriotism sincer din istoria ziaristicii românești, neegalată, poate, decît de N. Iorga în *Semănătorul* * (1901—1910) și în *Neamul românesc**. I. Slavici colaborează cu proză, recenzii și note, Gr. Ventura, cu articole politice și cronici dramatice, I. L. Caragiale, cu articole de fond ca *Naționali liberali* (29 mart. 1878), *Liberalii și conservatorii* (8 apr. 1878), *Ce este „centrul"?* (14 nov. 1878) ș. a., cu reportaje parlamentare, cu știri interne și externe, note, informații, cronici teatrale, A. Odobescu, cu articole despre Carducci, Madách Imre, H. Ibsen. Literatura originală inedită (versuri și proză) ocupă, în „Foiletonul Timpului" sau la „Partea literară", un spațiu mai redus în comparație cu republicările de texte din alte reviste și ziare ale vremii sau cu traducerile din literatura universală. Al. Macedonski semnează *Odă închinată armatei române* (nr. 178/1877) și *Baladă* (nr. 214/1877), imitație după *Lenore* de Bürger, I. Slavici, nuvela *O viață pierdută* (nr. 21/1877) ; *Budulea Taichii* (nr. 148/1880 ș.u.). Apar fără semnătură versuri primite din Iași : *Cîntec oslășesc*, *Cîzul pentru fată* ș.a. (nr. 165/1877) ; *Balade populare sîrbești* (nr. 148/1880 ș.u.). Din *Convorbiri literare* se reproduc poezii de M. Eminescu, cu excepția *Lucefărului*, republicare din *Almanahul Societății Academice social-literare „România Jună"* *, proză de Iacob Negruzzi (*Foi căzute*, nr. 33/1877 ș.u.), I. Creangă (*Povestea lui Harap Alb*, nr. 181/1877 ș.u. ; *Popa Duhu*, nr. 249/1881), N. Gane (*Petru Rareș*, nr. 262/2877 ș.u. ; *Petrea Dascălu*, nr. 49/1881), schimbul de scrisori dintre I. Ghica și V. Alecsandri (nr. 95/1880 ș.u.), articolele *Beția de cuvinte în „Revista contimporană"* (nr. 200/1878 ș.u.) și *Literatura română și străinătatea* (nr. 18/1882 ș.u.). Semnează cronici literare T. Maiorescu, M. Eminescu, I. Slavici, I. L. Caragiale, A. Vlahuță (*O lămurire*, nr. 9/1889), N. Iorga, cronici dramatice și artistice Demroc, N. Pora. În numărul din 16 iunie 1889 apare necrologul *M. Eminescu*, iar în cel din 25 august 1890, necrologul *V. Alecsandri*. „Foiletonul Timpului" conține, în cea mai mare parte, traduceri din literatura universală, între care : versurile *Dorul* (nr. 227/1877) de Schiller, traducător I. A. Lepădat, romanul *Ocolul pămîntului în 80 de zile* (nr. 69/1877 ș.u.) de Jules Verne, fără menționarea traducătorului, nuvela fantastică *A 1002 noapte* (nr. 111/1883 ș.u.) de M. Jókay, traducător Demroc, nuvela *Cele două asasinaturi* (nr. 256/1879) de Edgar Allan Poe, proza *O baie caldă în Egipt* (nr. 43/1881) de Al. Dumas-tatăl, precum și alte traduceri din Cervantes, N. Gogol, Al. Pușkin, B. Björnson, Jules Mary, Leon Allard. Alți colaboratori : I. S. Spartali, Th. Rosetti, A. Corteanu, Dem. Teodorescu, A. Munte.

(F. 40 × 58 cm ; B.A.R., P IV 96, Mp. 324)

Bibl. : N. Iorga, *Ist. pres.*, 1922 ; Perpessicius, *Eminescu ziaristul*, în *Cuvîntul*, 1931, 6 mart. ; G. Călinescu, *Viața lui Eminescu*, 1966 ; M. I. Dragomirescu, *Publicistica lui Eminescu*, în *LL*, 1965, vol. IX ; Marin Bucur, *Debutul lui Eminescu la „Timpul"*, în *Caietele Eminescu*, 1972, vol. I ; G. Munteanu, *Hyperion, I : Viața lui Eminescu*, 1973, M. Eminescu, *Opere*, vol. XI (*Publicistică* : 17 febr. — 31 dec. 1880), 1984 ; vol. XII (*Publicistică* : 1 ian. — 31 dec. 1881), 1985.

TIMPUL. Organ independent. Apare la Iași, săptămînal (30 oct. — 26 dec. 1911, în total opt nr). Red. resp. : Const. Cehan (de la 27 nov. 1911),

Ziarul publică articole de fond semnate de A. D. Xenopol și Ioan Ursu, un interviu cu A. D. Xenopol despre dezvelirea statuii lui Al. I. Cuza din Iași și rubricile : „Note politice", „Mozaic", „Ancheta", „Păreri libere", „De la românii de peste hotare", „Săptămîna", „Literatură". La rubrica „Literatură" apar articole și recenzii : *Aurel Vlaicu*, semnat de Const. Cehan, sub inițialele C. C. ; D. Marmeliuc (*Jubileul de 40 de ani ai „României June"*), C. Ceban (*Bojdeuca lui I. Creangă*). Din ziarul *Românul* * (1857—1915) se republică articolul *Să ridicăm lui M. Eminescu un monument la marginea mării* de Neli Cornea, recenzia lucrării *Istoria partidelor politice din România* de A. D. Xenopol, semnată de E. Lovinescu ; versuri : Aron Cotruș (*Tristia*), G. Rotică, Gh. Savul ; proză : Constantin Cehan (fragmente din romanul *Suflete fără noroc*), *Amforă* de E. Lovinescu, povestire din vol. *Scenele și fantezii*, „apărut recent" ; Alți colaboratori : C. Cosmin, Ilioria Petra Petrescu.

(F. 41×58 cm ; B.A.R., P IV 3 385)

TIMPUL. Cotidian de informații politice, sociale, economice, culturale, sportive, cu pagină literară. Apare la București (7 mai 1937 — 1 mai 1948). Dir. : Grigore Gafencu (1937—1946) ; red.-șef : Mircea Grigorescu (1939—1944). Editează *Almanahul ziarului „Timpul"* *. În nr. 1/1937, N. Iorga se referă la rolul ziarului în general în viața publică a unei țări. C. Rădulescu-Motru răspunde la o anchetă în rîndul scriitorilor, iar Cezar Petrescu scrie despre activitatea lui Eminescu la *Timpul* * (1876—1924). În anii 1937 și 1940, T. conține articole diverse în cadrul rubricilor de politică internă și externă : „Timpul economic", „De pretutindeni" ș.a. Articolele de fond sînt semnate, în primii ani, de Gr. Gafencu, N. Iorga, I. Simionescu, în anii 1945 și 1948, de Gh. Dinu, Demostene Botez, Petru Comarnescu. La rubrica literară Popasuri", din pagina a doua a ziarului, în primii ani colaborează : N. M. Condiescu, Lucia Demetrius, Anton Holban, Sidonia Drăgușanu, Gala Galaction, Al. Lascarov-Moldovanu. „Cronica plastică" este semnată de M. R. Paraschivescu și Petru Comarnescu, „Cronica feminină" de Cella Delavrancea, „Cronica muzicală" de Em. Ciomac, „Foiletonul de miercuri" de Ion Marin Sadoveanu. La T. debutează, în nr. 1809/1942, Marin Preda cu schița *Strigoaica*. După 23 August 1944, T. se situează pe poziții democratice, rămînînd însă un ziar de informații diverse. Alți colaboratori : Ion Anestin, Al. Bilciurescu, N. Lupu-Kostache, Geo Dumitrescu.

(F. 42 × 60 cm ; B.A.R., P IV 15 505)

TINERETUL SOCIALIST. Organul mișcării tineretului muncitor socialist din România. Apare la București, lunar (apr. 1910 — oct. 1911 ; iun. 1912 ; mart.—iun.-nov. 1913 ; mai 1914 — 22 oct. 1916 ; 1 dec. 1918 — 1 mai 1924). Între 1910—1919, apare cu titlul *Foaia tinărului* ; cu nr. 32/1923, subtitlul este modificat în *Organul Uniunii Tineretului Socialist din România*. T.s. se ocupă de probleme școlare și universitare, de viața tinerilor muncitori din fabrici și uzine. Nu lipsesc din paginile publicației versuri originale și traduse, fragmente de romane și nuvele, mediu lioane și fotografii ale unor militanți socialiști : Jean Jaurès și August Bebel, C. Dobrogeanu Gherea și I. C. Frimu, sau poeți : Th. Neculuță Sînt republicate fragmente din *Clăcașii* de O. Goga (nr. 3—5/1914), *Către pace* de Panait Cerna (nr. 1 1916), *Împărat și proletar* de M. Eminescu (nr. 8 1919), *Către părinți* de Th. Neculuță (nr. 16/1919), *Muncitorilor* de Tr. Demetrescu (nr. 26/1920). I. Călugăru debutează cu schița *După Paști*, în nr. 27/1920. T.s. publică traduceri din Petőfi, Eugen Pottier, M. Gorki, Victor Hugo. Articole cu conținut educativ semnează Barbu Lăzăreanu, Șerban Voinea, P. Constantinescu-Iași, Ion Pas, Al. Dobrogeanu-Gherea, T. Iordăchescu. T.s. mai publică cîteva necrologuri : *Ioan C. Frimu*, nr. 4—5/1919 ; *B. Nemțeanu*, nr. 6—8/1919 ; 1919 : *Gherea pentru tineret. O viață zbuciumată*, nr. 27/1920. Articolele *Funeraliile și înmormîntarea lui Lenin*, nr. 18/1924). Alți colaboratori : Șt. D. Poenaru, I. Gr. Periețeanu, Fatma.

(F. 24 × 32 cm, 29 × 40 cm ; B.A.R., P I, II, IV 3 598)

TINEREȚEA. Revista tineretului român de pretutindeni. Apare la București, lunar (seria I : 25 mart. 1935 — iun.-iul.-aug. 1940 ; seria a II-a : 15 mart. 1941 — febr. 1943). Dir. : N. P. Sterescu (1935—1940), Ioan Suciu (1941—1943). Dorind să trezească gustul pentru cărți, pasiunea pentru lectura cărților frumoase, revista își realizează doar parțial programul. Silviu Heresecu se ocupă de *Mișcarea literară în anul 1934* (nr. 1/1935), reținînd romanul *Nostalgii* din ciclul *În preajma revoluției* de C. Stere. Este recenzat romanul *Ochii Maicii Domnului* de Tudor Arghezi (nr. 4—5/1935). Sever Bocu evocă două figuri bănățene : Iulian Grozescu și Vincențiu Bugariu (nr. 1/1941), C. Bivolaru realizează un interviu cu I. Vlasiu (nr. 1/1941), N. Papatanasiu, cu Liviu Rebreanu (nr. 2/1941). În nr. 2/1935 apare necrologul *Panait Istrati*. La rubricile „Cîntece fără țară", „Poeți tineri" sînt prezenți cu versuri : Petru Sfetca, Șt. Stănescu, V. Copilu-Cheatră, Pavel Butan, C. Barcaroiu, Virgil Carianopol, Ion Buzdugan, Const. Goran, Octav Sargețiu, Șt. Augustin Doinaș, Geo Dumitrescu, Mihu Dragomir ; cu proză : Sidonia Drăgușanu, Al. Negru, Mircea Vasiliu : cu articole : Iordache Răducu, Miron Radu Paraschivescu (*Scrisoare deschisă lui Ion Vinea*, nr. 4—5/1842 ; *Vis și realitate*, nr. 6—7/1942) ; cu eseuri : Mircea Tomescu (*Note eminesciene în drama „Ovidiu" de V. Alecsandri*, nr. 4—5/1942), Florea Stănculescu (*Banatul, leagăn al istoriei*), „Cronicile literare" sînt semnate de A. Corbu, Tib. Tretinescu. Cîteva traduceri din literatura franceză și japoneză îi aparțin lui Al. T. Stamatiad, iar sonetul *Lui Dante Alighieri* de Michelangelo, lui Pimen Constantinescu. Alți colaboratori : G. Tutoveanu, D. Iov, D. Karnabatt, N. Davidescu, Eugeniu Ștefănescu-Est, G. Talaz.

(F. 31 × 52 cm ; B.A.R., P III 15 076)

TINEREȚEA. Săptămînal de atitudine și cultură progresistă. Apare la București (1 iul. 1945 — 19 dec. 1946). Publicație de atitudine democratică. Dir.: Gh. Nichiti (la nr. 1 și 2/1945). nr.). Aria de preocupări a revistei este largă: relatarea unor fapte de muncă și de viață ale elevilor, studenților și muncitorilor, participarea tinerilor la Congresul Tineretului de la Belgrad etc. Rubricile revistei se intitulează: „Cultură și progres", „Între sat și oraș", „Știință, tehnică și progres", „Revista presei", „De la suflet la suflet", „Colțul elevilor", „Cronică literară, dramatică și cinematografică". Colaborează cu versuri: M. Beniuc *(Toboșarul timpurilor noi*, nr. 4/1945), Geo Dumitrescu, Vladimir Colin, Magda Isanos, George Dan, D. Stelaru, Nina Cassian, Marin Sîrbulescu, Petru Vintilă, N. Tăutu, Șt. Popescu; cu proză: Eusebiu Camilar *(Valea hoților*, nr. 1/1945), Marin Preda *(Plecarea*, nuvelă, nr. 11/1945), M. Sadoveanu, Sașa Pană *(O amintire dintr-un 1 Mai*, nr. 42/1946); cu articole: Al. Philippide *(Tineretul și progresul spiritual*, nr. 2/1945) Ion Biberi *(Cuvinte către tineret*, nr. 4/1945), Al. Piru *(Literatura progresistă*, nr. 9/1945), Paul Cornea *(Democrația, școala și școlarii*, nr. 15/1945), Silvian Iosifescu *(Literatura și revoluția*, nr. 19/1945), Paul Georgescu *(De la mentalitatea de război la cea de pace*, nr. 22/1945); cu reportaje și amintiri: Mihnea Gheorghiu *(Reportaj de la Congresul tineretului de la Belgrad*, nr. 5/1945). „Cronica literară" este semnată de M. Cosma, Ion Frunzetti, Al. Piru. Monica Dan publică interviuri cu Tudor Teodorescu-Branițe (nr. 11/1945), Ilya Ehrenburg (nr. 12/1945), N. D. Cocea (nr. 13/1945). Apar medalioanele: *M. Gorki, Paul Valéry* și *Vl. Maiakovski* (urmat de traducerea *Odă revoluției*). În ultimul număr se face o prezentare a operei lui Tudor Arghezi și se republică poezia *Testament*. Alți colaboratori: Alexandru Jar, Dan Deșliu, Vicu Mîndra, Ion Istrate, Barbu Lăzăreanu, Pompiliu Macovei, Paul Niculescu, Ion Pas, Eugen Schileru, Savin Bratu, Petre Solomon.

(F. 31 × 44 cm, 48 × 64 cm; B.A.R., P IV 19 449)

TINERIMEA ROMÂNĂ, vezi REVISTA SOCIETĂȚII „TINERIMEA ROMÂNĂ" *

TIPARNIȚA LITERARĂ. Critică, artă, politică. Publicație democratică modernistă. Apare la București, lunar (oct. 1928 — apr.-mai 1931, în total 25 nr.), sub direcția lui Camil Baltazar și Petru Comarnescu. De la nr. 3/1928 este menționat ca director numai Camil Baltazar. Luînd atitudine împotriva *Manifestului „Crinului alb"*, apărut în nr. 8—9/1928 al revistei *Gîndirea* *, Petru Comarnescu îl consideră „o înșiruire de înjurături și acuzații, de valori diferite, aduse generației precedente". T.I. întreprinde două anchete în rîndul intelectualilor: una în legătură cu poezia (nr. 1/1928) și alta privind *Noua spiritualitate* (nr. 2/1928). Răspund: N. Iorga, C. Rădulescu-Motru, Octavian Goga, E. Lovinescu, Lucian Blaga, N. Crainic, Radu Dragnea, Șerban Cioculescu. T.I. publică versuri, proză, eseuri, cronici literare. Colaborează cu versuri: Ion Barbu, Camil Baltazar, Leon Feraru, Sandu Tudor, Virgil Huzum, Cicerone Theodorescu, Emil Gulian; cu proză: Liviu Rebreanu (fragmente din *Crăișorul*, nr. 1/1928), Ticu Archip, H. Papadat-Bengescu *(Racla miresei*, nr. 8—10/1929), I. Peltz, M. Sebastian (fragmente din *Întîiul sînge*, nr. 5/1929), I. Călugăru, Camil Petrescu (fragmente din *Ultima noapte de dragoste, întîia noapte de război*, nr. 6—10/1930); cu eseuri: M. Sebastian. „Cronicile literare" sînt semnate de M. Sebastian *(Antologia poeților de azi* de I. Pillat și Perpessicius; *Turnul Milenei* de Ionel Teodoreanu), Camil Baltazar *(Poeme în aer liber* de Sașa Pană; *Menținni critice* de Perpessicius; *Craii de Curtea Veche* de Mateiu I. Caragiale; *Mic tratat de estetică* de Felix Aderca; *Lauda somnului* de Lucian Blaga; *Întunecare* de Cezar Petrescu), Lucian Boz *(Icoane de lemn* de Tudor Arghezi), Dan Botta *(Crăișorul* de Liviu Rebreanu). Tudor Arghezi scrie despre Theodor Palladi, Pompiliu Constantinescu, despre poezia lui Adrian Maniu. Ion Pillat și O. W. Cisek traduc din Georg Trakl, Eugen Jebeleanu din Rainer Maria Rilke. Alți colaboratori: I. Brucăr, Șt. Nenițescu Vintilă Russu-Șirianu, Martha Bibescu.

(F. 21 × 33 cm; B.A.R., P II 9 895)

TIPOGRAFUL ROMÂN. Foaie bimensuală. (TIPOGRAFUL ROMAN. Foiă bi-mensual). Publicație muncitorească. Apare la București (1 aug. 1865 — febr. 1866; seria a II-a: 20 febr. 1870 — 20 febr. 1871). Destinată „instruirii junilor ce-și aleg de carieră arta tipografică", publicația conține, în prima serie, articole referitoare la mașini de cules, corpuri de literă, heliogravură, corectură tipografică ș.a., precum și Statutul Asociației Lucrătorilor Tipografi din România, una din primele organizații muncitorești din țara noastră. La seria a II-a, colaborează Ion Heliade-Rădulescu cu două articole privind ortografia limbii române: *Principie de ortografie română* (nr. 10/1871), *Despre ortografia erudiților sau a vorbelor științelor și quellor străine* (nr. 11/1871), în care reia păreri lingvistice mai vechi în legătură cu italienizarea ortografiei limbii române. În consecință, titlul revistei apare *Typographul roman*, iar ortografia influențată de opiniile lui Heliade. Același Heliade traduce și comentează cîntul VII din *Infernul* lui Dante (nr. 18—19/1871). Într-o notă apărută în nr. 22/1871 se comentează nefavorabil „Prelecțiunea" lui Titu Maiorescu despre *fond și formă*, ținută la palatul Universității din Iași. N. Rucăreanu tălmăcește, după Schiller, *Cîntecul clopotului* (nr. 22/1871).

(F. 24× 32 cm; B.A.R., P II 1 379, Mp. 234)

TÎNĂRA GENERAȚIE. Politică, socială, literară. Apare la București, săptămînal (ian. 1935, în total două nr.). Red. resp.: Gellu Naum. Publicația se adresează tineretului intelectual și muncitor, avînd colaboratori pe C. Micu, Vladimir Domocoș și Matei Ciunia, pseudonim sub care se ascunde Virgil Teodorescu, autor al versurilor *Blănurile oceanelor*.

(F. 31 × 48 cm; B.A.R., P III 42 832)

Bibl.: Ion Rîmbu, *Reviste din trecut: „Tînăra generație"*, în *România literară*, 1971, nr. 12; Rodica Florea, *Tînăra generație*, în *R.P.R.I.*, 1972.

TÎNĂRUL SCRIITOR. Revistă a Uniunii Scriitorilor din R.P.R. Apare la București, lunar (oct. 1951 — dec. 1957), sub conducerea unui comitet de redacție (menționat de la nr. 5/1955), alcătuit din: Demostene Botez, Vladimir Colin, Lucia Demetrius, Mihu Dragomir — red. șef, Eugen Frunză, Silvian Iosifescu, Aurel Martin — red. șef adj., Haralamb Zincă — red.-șef adj. În 1957, comitetul de redacție are următoarea componență: Demostene Botez — red.-șef, Vladimir Colin, Lucia Demetrius, Mihu Dragomir, Eugen Frunză, Silvian Iosifescu, Aurel Martin — red. șef adj., N. Tăutu, Haralamb Zincă — red. șef adj. T.s. este o publicație în care se afirmă scriitori din generația lui N. Labiș, alături de cei din generații anterioare: Demostene Botez, Tudor Arghezi, Tudor Vianu și G. Bacovia. Pentru a veni în sprijinul debutanților, Eugen Frunză, Mihu Dragomir și Aurel Martin dau îndrumări în arta scrisului (nr. 6/1952). Demostene Botez răspunde de rubrica „Poșta tînărului scriitor" (nr. 1/1954 ș.u.). Redacția organizează mai multe concursuri cu premii, ale căror rezultate le publică în revistă. Între premianții concursurilor figurează nume ca: Ștefan Luca, Gh. Tomozei, Ion Gheorghe, Ion Băieșu, Leonida Neamțu (nr. 1/1953), Florența Albu (nr. 11/1954). Rubricile revistei se intitulează: „Început de drum", „Să ne spunem cuvîntul", „Însemnări despre nou", „Prietenii noștri", „Răsfoind presa din provincie", „Cronica rimată", „Însemnări critice", „Cronica literară". Colaborează cu versuri: Gh. Tomozei *(Porțile de aramă*, nr. 1/1953), Ion Băieșu *(Sefa de brigadă*, ibidem), N. Labiș și Șt. Luca *(Cîntec de mai*, nr. 3—4/1953), Ion Gheorghe *(Țara mea*, nr. 2/1954), Romulus Vulpescu *(Stejarul*, nr. 3/1954), N. Labiș *(Minunea de atunci*, nr. 9—10/1954), Ion Brad *(Cînd vezi poștașul*, nr. 4/1955), Doina Sălăjan *(Strada eroului necunoscut*, nr. 4/1955), T. Arghezi *(Instigatorul, Conu Alecu*, nr. 6/1955), G. Bacovia *(Arhaism, Doina*, nr. 3/1956), Gr. Hagiu *(Jurămîntul, Pămîntul țării mele*, nr. 4/1955), Petre Ghelmez *(Departe de sat*, nr. 6/1955), Veronica Porumbacu, N. Stoian, Victor Vișinescu, Florin Mugur, Mihai Negulescu, Radu Cîrneci, Cicerone Teodorescu, Al. Andrițoiu, Victor Tulbure, N. Tăutu, Mihai Gavril, Rusalin Mureșan, Teodor Păcă; cu proză: Haralamb Zincă *(S-a întîmplat la Debrețin*, nr. 1/1953), Ion Lăncrănjan *(Cordovanii*, nr. 5/1964), Titus Popovici *(Mîlțu*, nr. 3/1955), Eusebiu Camilar, Petre Sălcudeanu, Tiberiu Utan, Asztalos István, Fănuș Neagu *(Mărturisire*, nr. 5/1956); cu articole de critică și istorie literară: D. C. Micu *(Cîteva mijloace de tipizare folosite de I. Slavici*, nr. 1/1951), I. Coteanu *(O mai mare atenție studiului gramaticii și al vocabularului*, nr. 3—5/1952), Aurel Martin *(Pe marginea poeziei lui Aurel Rău*, nr. 7—8/1953), Valeriu Rîpeanu *(Tineri reporteri*, nr. 3/1955), Augustin Z. N. Pop *(Eminescu, Veronica Micle și „Junimea"*, nr. 7 1955; *Minciuna stă cu regele la masă*, schimb de scrisori Vlahuță—Caragiale, nr. 3/1956), Emil Manu *(Poezii inedite de Tr. Demetrescu, Eminescu... într-un album din 1871*, nr. 4/1955). La numărul 10/1955 închinat lui M. Sadoveanu cu prilejul împlinirii vîrstei de 75 de ani, colaborează: Ion Lăncrănjan, Profira Sadoveanu, N. Labiș, Gh. Bulgăr (un interviu cu M. Sadoveanu și extrase din comunicarea despre limba literară, rostită în Academia R.P.R., în 1952), D. Botez *(Amintiri despre M. Sadoveanu)*, G. Tutoveanu *(Cu Sadoveanu la Fălticeni)*. Colaborează cu articole diverse: Tudor Vianu *(Macedonski centenar*, nr. 3/1954), Al. Philippide *(Arta traducerii*, nr. 5/1954), Cezar Petrescu *(Anton Cehov*, nr. 7/1954), T. Virgolici *(Centenarul nașterii lui C. D. Gherea*, nr. 5/1955), Jean Livescu *(Faust*, nr. 2/1956). „Cronica literară" este semnată de Aurel Martin, D. Micu, Geo Șerban, Al. Oprea, M. Gafița, I. D. Bălan, V. Rîpeanu, Teodor Virgolici, Savin Bratu, „Cronica dramatică" de Ecaterina Oproiu. T.s. publică traduceri din Walt Withman, Fr. Villon, H. Heine, Leopardi, Petrarca, Shakespeare. Alți colaboratori: Traian Coșovei, Ioanichie Olteanu, Al. Jebeleanu, Tudor Măinescu, Ion Horea, Cezar Baltag. Vezi și LUCEAFĂRUL * (1958 —)

(F. 20 × 32 cm; B.A.R., P II 23 320)

TOMIS. Revistă lunară editată de Comitetul de Cultură și Educație Socialistă al Județului Constanța. Apare la Constanța, lunar (iul. 1966 — apr. 1974), trimestrial (1975—1981) și din nou lunar (1982—continuă). Între anii 1966 și 1973 apare cu subtitlul *Politic, social, cultural*; din 1975, este editată de ziarul *Dobrogea nouă* **. Red. șef: George Mihăescu (1966—1968), Ioanichie Olteanu (1969), Constantin Novac (1970—1971), Ioan Bădică (1972—1980). Colegiul de redacție (în 1982): Constantin Novac — red.-șef, Nicolae Motoc — secr. resp. de red., Carmen Tudora Cheniaîn, Nicolae Fătu, Eugen Vasiliu. Revista, „botezată cu numele străvechi de *Tomis*, patrie de antichități latine și a exilului marelui nostru strămoș de limbă, de scriere și de singe, Ovidiu", după cum se exprima T. Arghezi în *Salutul* adresat redacției (nr. 1/1966), „năzuiește să prezinte schimbările care au loc în Dobrogea socialistă și să ofere creatorilor din domeniul artei și culturii prilejul unei permanente confruntări cu publicul, să fie un mijloc de promovare a tinerelor talente și să înlesnească pătrunderea valorilor spirituale și artistice locale în circuitul național". T. publică articole consacrate actualității politico-sociale și economice, reportaje, eseuri, anchete. Alte pagini consemnează fenomenele culturale cele mai variate din județ și din țară, materiale arheologice și istorice dobrogene. Literatura ocupă în paginile T. un loc important. Semnează versuri: Traian Coșovei, Al. Protopopescu, Gr. Săleeanu; proză: G. Mihăiescu, C. Novac, M. Porumbescu, Eugen Lumezianu, Ana Barbu ș.a. „Cronica literară" aparține lui Cornel Regman, Al. Protopopescu, N. Moțoc, Mirela Roznoveanu, Al. Ștefănescu, Octavian Georgescu. Scurte recenzii despre volume de poezie apar la rubrica „Spectrum"; articole despre creația literară semnează M. Gafița. Anchetele literare cu teme ca: „eroul literar", „destinul poeziei", destinul criticii" etc. s-au înscris în preocupările redacției. O rubrică interesantă, de note și polemici, este „Trident". Debutanții colaborează la rubrica

P. Georgescu-Delafras. Colaborează cu versuri: Virgil Carianopol *(Cîntec de mamă)*, Ion Th. Ilea, D. Karnabatt, I. Calboreanu, Octav Sargeţiu, C. Salcia; cu proză: G. D. Dumitrescu, M. Drumeş; cu articole: Ion Şugariu *(Ardealul renaşte, Ardealul tînăr)*, Pericle Martinescu *(Misiunea artistului)*. „Cronica dramatică" este semnată de Radu Boureanu, „Cronica plastică" de Pericle Martinescu. La rubrica „Moment poetic" apar versuri de Simion Stolnicu. Alţi colaboratori: Ovidiu Caledoniu, N. M. Condiescu.

(F. 47 × 61 cm; B.A.R., P IV 17 127)

VEAC NOU. Revistă editată de Centrul Naţional pentru Promovarea Prieteniei şi Colaborării cu alte Popoare. Apare la Bucureşti, săptămînal (10 dec. 1944 — 30 dec. 1973), apoi lunar (ian. 1974— continuă). Comitetul de redacţie (în 1944): S. Oeriu, Petre Pandrea, Gheorghe Dinu, Athanase Joja. Din comitetele ulterioare fac parte: M. Sadoveanu, Gala Galaction, N. D. Cocea, Ion Pas şi Octav Livezeanu. În anii 1944—1946 apare cu subtitlul *Organ săptămînal al Asociaţiei Române pentru Strîngerea Legăturilor cu U.R.S.S.*; de la nr. 12/1946 cu subtitlul *Revistă de cultură*; din 1980, cu subtitlul de mai sus. **V.n.** publică articole şi reportaje despre evenimentele sociale şi politice ale vremii, versuri şi proză, cronici şi traduceri din literatura rusă şi sovietică. Semnează articole de fond, în anii 1944—1946: Ion Pas, Ion Biberi, M. Sadoveanu *(Lumina de la Răsărit*, nr. 14/1945), articole diverse: Radu Boureanu *(Anton Cehov*, nr. 19/1945), M. Beniuc *(V. Maiakovski*, nr. 21/1945), Al. A. Philippide; versuri: M. Cruceanu, Coca Farago, Al. Jar, Saşa Pană; proză: Aurel Baranga, Ion Călugăru; eseuri: Radu Boureanu *(M. Gorki*, nr. 3/1945), Saşa Pană *(Ion Păun-Pincio*, nr. 4/1945), I. Biberi *(Turgheniev şi scriitorii francezi*. nr. 10/1946). Al. Philippide *(G. Ibrăileanu*, nr. 29/1946), M. Sadoveanu *(Gorki*, nr. 30/1946), Eugen Jebeleanu *(A. Petöfi*, nr. 36/1946). Literatura rusă şi sovietică este prezentată pe larg cititorilor, prin medalioane literare şi traduceri în limba română, începînd cu Puşkin *(Fîntîna din Bacciisarai*, traducător G. Lesnea) şi continuînd cu Tolstoi, Cehov, Turgheniev, Al. Block, Maiakovski, Esenin, Tihonov, Fadeev ş.a. Apar traduceri din Ady Endre, traducător Teodor Mureşanu, din Paul Eduard şi Louis Aragon. Eugen Schileru traduce din limba franceză trei poeme de Ilarie Voronca (nr. 8/1946 ş.u.). Cărţi româneşti şi străine sînt recenzate de Ieronim Şerbu. Eugen Schileru deţine de la început rubrica „Revista revistelor". „Cronica plastică" este semnată de Ion Sava „Cronica dramatică" de M. Roşca, „Cronica muzicală" de Andrei Tudor, „Cronica cinematografică" de Silvian Iosifescu. La pagina „Poezie românească" colaborează, printre alţii: N. Tăutu, Ion Sofia Manolescu, Nina Cassian, Victor Kernbach, ultimul realizînd şi traduceri din Gorki *(Cîntecul albatrosului*, nr. 28/1946) şi din Pasternak. Mai colaborează: Perpessicius, Pompiliu Constantinescu, F. Aderca, Camil Petrescu, C. Ionescu-Gulian, Iorgu Iordan, D. Bărbulescu.

(F. 31 × 48 cm, 21 × 32 cm; B.A.R., P IV, II 19 319)

VERITAS. Săptămînal de literatură, teatru şi cinematograf. Apare la Bucureşti (24 iun. — 2 iul. 1939, în total două nr.). Dir.: Mihail Şerban, George Şoimu. Semnează versuri: Virgil Carianopol, Matei Alexandrescu; articole: Coca Farago *(Mi-e drag oraşul în care m-am născut: Craiova)*, M. Şerban. V. conţine două biografii: una a lui Ionel Teodoreanu şi a doua a lui M. Sadoveanu. C. Pîrlea recenzează traducerea *Vieţilor paralele* de Plutarh, făcută de N. I. Barbu. George Lesnea traduce versurile *S-au pus la sfat mesteceni* de Serghei Esenin.

(F. 38 × 59 cm; B.A.R., P IV 44 054)

VERSURI. Revistă modernistă. Apare la Iaşi, bilunar (15 sept. 1911 — 15 mai-iul. 1912; 1 ian. — apr. 1913; 1 ian. 1914 — febr.-mart. 1915; 1 sept. 1915 — 23 iul. 1916). De la 15 dec. 1911 apare cu titlul *Versuri şi proză*; de la 15 sept. 1915, îşi adaugă subtitlul *Revistă literară şi socială*, iar de la 1 oct. 1915, îl modifică în *Revistă socială şi literară*. Red.: I. M. Raşcu (pînă în 1914), Pamfil Şeicaru (1916); dir. propr.: Hidalgo (de la 2 ian. 1914). Programul nemărturisit se încadrează în orientările revistei *Viaţa nouă* * (1905—1925) a lui O. Densuşianu, la care I. M. Raşcu colaborează, devenind un „mesager al literaturii noi în Moldova". Tribună a simbolismului românesc, revista obţine colaborarea unor scriitori tineri care răspund de rubrici ca: „Aspecte" şi „Cronică literară": T. Arghezi, N. Davidescu, Hidalgo; „Revista ideilor": H. Streitman. I. M. Raşcu se referă la *Curente şi atitudini* (nr. 2/1914). Colaborează cu versuri: Tudor Arghezi *(Dumnezeii*, traducere din Walt Whitman, nr. 6/1911), V. Demetrius, Hidalgo, G. Bacovia, N. Davidescu, Claudia Millian, I. Minulescu *(Romanţa ultimei seri*, nr. 9/1912), M. Cruceanu *(O uşă s-a deschis în noapte*, nr. 10/1912), Al. Stamatiad, Ion Pillat *(Visai o cetate*, nr. 5/1916), Perpessicius *(Miriapodul*, nr. 13/1916); cu proză: Ovid Densuşianu *(Glasul vremii*, nr. 14—16/1912), Emil Isac, H. P. Bengescu *(O pasăre*, nr. 11/1915), Cezar Petrescu *(Păianjenul*, nr. 17/1915). B. Fundoianu traduce din Baudelaire *(Don Juan în infern*, nr. 17—18/1914). Alţi colaboratori: B. Nemţeanu, E. Speranţia, B. Solacolu, C. Riuleţ, D. Karnabatt, P. Păltănea, Dan Bădărău, F. Aderca, I. Ludo, Ion Dragu, Adrian Maniu. Vezi şi CONTRA „VERSURI" ***

(F. 17 × 25 cm; B.A.R., P I 3 188)

Bibl.: Maria Saliniuc, *Versuri şi proză*, Iaşi, 1911—1916, Indice bibliografic, 1975, B.C.U.I.; Eugeniu Speranţia, *Amintiri*, 1967; I. M. Raşcu, *Amintiri*, 1967.

VERSURI ŞI PROZĂ, vezi VERSURI *

VESTALA. Literatură, sociologie, ştiinţă, artă. Apare la Rîmnicu Sărat, lunar (8 nov. 1915 — mai 1916, în total şapte nr.), sub conducerea unui comitet de studenţi. Red.: Octavian Moşescu, animatorul revistei. Publică versuri, proză, articole şi o revistă a revistelor. Colaborează cu versuri: Octavian Moşescu, Victor Ion Popa, Zaharia Bîrsan, G. Rotică, G. Tutoveanu, M. Săulescu *(Înfăptuire)*; cu epigrame: C. C. Braiesku; cu proză: Gala Galaction *(Din comoara inginerului Octav*, fragment), Theodor Solacolu, I. Chiru-Nanov, Al. Zamfirescu *(Matei Elian)*; cu teatru: N. Porsena, Scarlat Froda *(Vulturul*, fragment din act. I), cu articole: C. Alexandrescu *(Iaşul şi Caragiale)*, Stelian I. Constantinescu *(Jean Marie Guyau)*. **V.** publică versurile *Renaştere*, inedită, de B. P. Hasdeu. Ilustraţiile aparţin lui Victor Ion Popa. Alţi colaboratori: D. Iov, Volbură Poiană, Radu D. Rosetti, I. U. Soricu.

(F. 17 × 22 cm; B.A.R., P I 4 247)

VESTEA. Ziar politic şi literar. Apare la Bucureşti, zilnic (4 apr. 1877-mart. 1878). Dir.: Al. Macedonski (sept. 1877). Apărut în perioada războiului pentru independenţă, ziarul conţine, alături de informaţii privind desfăşurarea evenimentelor de pe front, de extrase din presa străină, şi o parte literară: versuri: proză, articole literare, teatru şi cîteva traduceri. Semnează versuri, proză şi teatru: Al. Macedonski *(Călugărenii*, versuri; *Cîrjalîul*, nuvelă originală; *Gemenii*, proverb original într-un act). Textele *Aşa se fac laurii*, proză semnată Leandru, *Marşul 1877*, dedicat armatei române, de Gr. Bengescu, *Fluierul ciobanului*, *După ploaie* şi *O noapte veneţiană* de Al. Macedonski, *Cîntec de război* de Iulius Roşca şi D. Constantinescu, republicare din *Globul* *, reprezintă partea literară a ziarului. Al. Macedonski scrie *Cîteva cuvinte critice despre versificaţie: rime şi cezură*, idei ce vor fi dezvoltate, în primele numere ale *Literatorului* *, traduce *Lenore*, baladă, după Bürger, *Romanţă spaniolă* după Puşkin, *Lacul* după Lamartine, *Sirena*, fragment de roman de Al. Dumas, şi *Petru şi gisca sa* de Al. Dumas-tatăl. Alţi colaboratori: V. Rusănescu, N. R. Locusteanu.

(F. 20 × 29 cm; B.A.R., P II, IV 2 685)

VESTITORUL SATELOR. Foaie scoasă de 2 ori pe lună de Cercul „Deşteptarea sătenilor" din **Boroaia Folticeni.** Apare la Fălticeni (1 ian. 1912 — 26 iun. 1916; 1 sept. 1918 — aug. 1942). Din nov. 1914, cuvîntul *Foaie* din subtitlu este înlocuit prin cuvintele *Revistă populară*. Red.: N. Stoleriu (15 mart. 1912 — 15 aug. 1916); G. Georgescu şi V. Vasiliu (191?). Revistă culturală, devenită, în anii 1938—1942, organ al căminului cultural din Boroaia, V.s., „cea mai bună foaie pentru săteni" (I. Simionescu), publică articole de istorie (despre Mihai Viteazu, Horea, Cloşca şi Crişan, Tudor Vladimirescu, Al. I. Cuza, Carol I), sfaturi practice pentru săteni. Partea literară conţine versuri populare: *Pluguşorul* (nr. 1/1912); *Conăcărie* (nr. 2/1912), *Dolca, Cîntecul cucului* (nr. 19/1913), *Felurite cîntece bătrîneşti* (nr. 10/1914) şi textul în proză *Povestea lui Moş Crăciun* (nr. 1/1916) de Ion Dragoslav. Alături de poezii populare, basme, glume şi ghicitori, culese de folcloriştii Al. Vasiliu-Tătăraşi, D. Urzică şi S. T. Kirileanu, se întîlnesc sporadic versuri semnate de Zaharia Bîrsan şi V. Ciobanu. V.s. se pronunţă pentru intrarea României în război alături de Tripla Alianţă, republicînd din *România viitoare* * versurile *Ne cheamă fraţii*, imitaţie după poezia *La armel* de St. O. Iosif. Reapare la 1 sept. 1918, cu un articol de fond semnat *Vestitorul satelor*, în care este evocată activitatea învăţătorului N. Stoleriu, mort pe front în ziua de 12 sept. 1916. La V.s. debutează Gh. Cardaş, elev, cu versuri, şi Ecaterina Săndulescu, cu proză. Semnează articole: Virgil Tempeanu şi I. Dragoslav. Deşi nesemnate, merită a fi semnalate necrologurile *A. D. Xenopol* (nr. 12—13/1920) şi *Mihai Lupescu* (nr. 15—16/1922), precum şi *Apelul pentru ridicarea unui monument lui M. Eminescu*, semnat de O. Goga (1923). În 1933, atrag atenţia un articol de fond *Oare mai poate fi bine în ţara noastră?*, urmat de altul, semnat de N. Iorga, *Să ne stăpînim copiii*, cu aluzii la asasinarea lui I. Gh. Duca. Alte semnături (desigur republicări) în revistă: I. Agîrbiceanu, M. Sadoveanu, Apostol D. Culea, Al. Lascarov-Moldovanu, I. U. Soricu, G. Tutoveanu, O. Goga *(În munţi*, nr. 5 — 6/1939). Din *Neamul românesc* * se reproduce articolul lui N. Iorga, *Păcat de munca noastră* (nr. 1—4/1940).

(F. 25 × 33 cm, 28 × 48 cm; B.A.R., P II, III 4 049)

Bibl.: Mircea V. Pienescu, *Vestitorul satelor*, în *Vestitorul satelor*, 1936, nr. 9—10.

VESTUL. Tribună a demnităţii bănăţene. Apare la Timişoara, zilnic (13 ian. 1930 — 5 mai 1945). Fondator: Sever Bocu; dir.: Const. Miu Lerca; red.-şef: Petru Sfetca. Publică, pe lîngă articole de istorie şi literatură, versuri şi proză, între colaboratori figurînd Gr. Bugarin, Pavel Butan, Pavel P. Bellu, Anişoara Odeanu, I. Frunzetti, Cicerone Theodorescu, Ion Aurel Manolescu, Petre Pascu, Octavian Metea şi Mircea Şerbănescu. Studiul *Barocul etnografiei româneşti* de Lucian Blaga este republicat din *Banatul* *, versurile *Te înalţă* de V. Voiculescu, din *Gîndirea* *. Numerele 2311 şi 2312/1939 sînt închinate lui M. Eminescu, cu prilejul comemorării a 40 de ani de la moarte. Ziarul publică, în 1939, două necrologuri: *N. M. Condiescu* (nr. 2312/1939) şi *G. M. Zamfirescu* (nr. 2336/1939). După 23 August 1944, V. prezintă evenimentele sociale şi politice ale vremii: luptele pentru eliberarea părţii de nord a Transilvaniei, înfiinţarea Universităţii la Timişoara. Alţi colaboratori: G. Hanganu, V. Munteanu, N. Ţiroi, Al. Jebeleanu.

(F. 31 × 46 cm; 38 × 43 cm; B.A.R., P III, IV 9 891)

VIAŢA (VIEAŢA). Revistă săptămînală ilustrată. Apare la Bucureşti (28 nov. — 30 dec. 1893; 18 sept. 1894 — 17 iun. 1895; 27 sept. — 24 dec. 1895; 1—22 ian. 1896). Dir.: A. Vlahuţă (1893 — 1896), dr. Alceu Urechiă (1893—1894). Apărută cu cîteva luni înaintea revistei *Vatra* * (1894—1896), V. anticipează, ca şi aceasta, programul *Semănătorului* * (1901—1910). Articolul-program *Două vorbe...* (nr. 1/1893), apărut fără semnătură, aparţinînd lui Vlahuţă, porneşte de la constatarea că, în deceniile anterioare, scriitorii se ocupau de literatură, iar acum, de politică şi, ceea ce este mai neplăcut pentru prestigiul lor, îşi irosesc

forțele în polemici sterile. Gazetele zilnice, care au contact mai strîns cu publicul, se pierd în știri politice, în loc să se ocupe de viața culturală și artistică a țării. Academia, Ateneul, universitățile, muzeele și alte instituții înlesnesc „tinjirea simțămîntului național, care, și fără asta, nu e prea ridicat". V. își propune să urmărească „de aproape mersul cultural, manifestarea spiritului românesc în știință, în artă, în reforme" și să țină în curent publicul, printr-o judecată dreaptă cu „partea de seriozitate și partea de ridicul". Provocat, A. Vlahuță răspunde, prin articolul *Zacherlina d-lui Hasdeu* (nr. 7/1894), *Revistei noi* *. O polemică aprinsă se desfășoară în paginile revistei V. (nr. 15/1894) ș.u.), cu *Evenimentul literar* * în problema mult discutată atunci a artei pentru artă și a artei cu tendință, Vlahuță respinge arta cu tendință Intervine în polemică Alceu Urechiă, cu articolul *Asupra ultimelor discuții despre artă* (nr. 19/1894). Unul dintre meritele revistei îl constituie încurajarea tinerelor talente. Într-o notă din nr. 2/1893, Vlahuță scrie : „Poate că e un talent care mijește în nesiguranța primilor pași. O privire simpatică, o vorbă bună, o mînă care să-l sprijine poate să-l încurajeze, să-l ridice și într-o bună zi să vedem că începătorul de azi e un scriitor cu care ne fălim." În același număr, directorul remarcă talentul lui St. O. Iosif, care debutase în *Revista școlii* * din Craiova. În articolul *Procesul Lazu-Coșbuc* (nr. 2/1894), Vlahuță ia apărarea poetului ardelean împotriva insinuării că *Baladele și idilele* nu sînt originale, dar revine într-o notă (nr. 3/1893) asupra acestei probleme, cu rugămintea ca poetul să spună adevărul. Revista V. publică versuri și proză, portrete și amintiri, traduceri din literatura universală, note, recenzii. Semnează versuri : A. Vlahuță *(Sonet*, nr. 1/1893), St. O. Iosif *(Domnișoarei*, nr .2/1893 ; *Trei surori*, nr. 7/1894 ; *Cobzarul*, nr. 9/1894 ; *Artiștii*, nr. 36/1896), D. Nanu, Radu D. Rosetti, Ion Gorun, I. N. Roman, Virgiliu N. Cișman, I. Păun-Pincio *(Albăstrele, Acasă, Nebuna*, nr. 34/1895), G. Murnu, Traian Demetrescu *(Călugărul din vechiul schit*, romanță, nr. 22/1895), G. Coșbuc *(Vinătoarele*, nr. 36/1896) ; proză : A. Vlahuță *(De la țară*, nr. 34/1894 ; *Agapia*, nr. 18/1895), Constanța Hodoș, Vasile Pop ; amintiri și articole : A. Vlahuță *(Amintiri despre Eminescu*, nr. 6/1894 ; *Eminescu și junimiștii în chestia națională*, nr. 13/1894 ; *Mahalagismul în literatură*, nr. 9/1894 ; *Cum se face o nuvelă*, nr. 22/1895) ; snoave : D. Stăncescu. Vlahuță realizează portrete ale unor scriitori contemporani : *C. Dobrogeanu-Gherea, Delavrancea* și *Iacob Negruzzi*. I. Găvănescul analizează *Meditațiile lui Gr. Alexandrescu* (nr. 24/1895). La rubrica „Informații", V. reproduce anunțul de editare a *Enciclopediei române* de către „Astra" sub redacția lui C. Diaconovici. Alături de literatura originală, V. publică traduceri din literatura germană (Heine, *Păreri diferite*, versuri, nr. 19/1894, traducător I. Gorun, *Ce tristă zi*, nr. 2/1895, și *Cîntec vechi*, nr. 11/1895, traducător : St. O. Iosif ; Schiller, *Mînușa*, nr. 4/1895, în tălmăcirea lui Iosif) ; din literatura maghiară (Petőfi, *Apostolul*, nr. 36/1896 ș.u., traducător St. O. Iosif). Radu D. Rosetti traduce drama într-un act *Steaua* de André Gill și Jean Richepin (nr. 32 și 33/1895). În nr. 36/1896, A. Vlahuță regretă că revista V. nu poate deveni cotidian, dar se mulțumește cu promisiunea de a avea colaborarea „regulată a poetului Coșbuc". După trei numere în 1896, revista dispare. Cei doi poeți se vor întîlni în calitate de directori ai revistei *Semănătorul*. Meritul principal al revistei V. constă în faptul că a încurajat talentul lui St. O. Iosif, a publicat amintiri despre Eminescu. Alți colaboratori : O. Carp, A. Stavri, D. Teleor, Gheorghe din Moldova, C. D. Fortunescu, V. Cioflec, I. Adam.

(F. 22 × 32 cm ; B.A.R. P 2333 ; Mp. 210)

Bibl. : T. Vârgolici, *Viața*, în *R.L.R.S. XIX*, 1970 ; Adriana Iliescu, *Viața*, în *R.L.S.S., XIX*, 1972. .

VIAȚA. Ziarul de dimineață al tuturor cetățenilor. Cotidian politic, cu foileton literar, editat din inițiativa Ministerului Propagandei. Apare la București (31 mart. 1941 — 20 aug. 1944), cu o ediție de provincie. Dir. : Liviu Rebreanu. V. își propune să fie „o tribună vie" pentru „servirea țării și neamului", pentru „întărirea credinței în puterile noastre". Principalele rubrici ale ziarului se intitulează : „Tot ce vă interesează", „Actualitatea de ieri pînă azi", „Viața veselă", „De toate și de pretutindeni", „Reportaj interior", „Reportaj exterior", „Din Ardealul românesc", „Viața artistică", ultima rubrică fiind semnată de Tiberiu Tretinescu, Ernest Verzea, Al. Cerna-Rădulescu. Colaborează cu versuri și proză : Traian Lalescu ; cu articole : Geo Dumitrescu *(Hamlet sau Werter*, nr. 208/1941), Șerban Cioculescu *(Între epic și frumos*, nr. 209/1941), Dan Petrașincu *(Cultură și iluzie*, nr. 235/1941 ; *Apărarea talentului*, nr. 255/1941), acesta deținînd rubrica „File de jurnal". Șerban Cioculescu recenzează *Arta prozatorilor români* (nr. 216/1941) de Tudor Vianu. Colaborează în anii 1942—1943 : Vasile Netea, Doina Peteanu, Al. Raicu, George Demetru Pan, Ludovic Dauș, G. Boldea, Aurel Chirescu, Ioana Postelnicu, Hortensia Papadat-Bengescu, Victor Ion Popa, Claudia Millian, Iulian Vesper. „Cronica literară" este semnată în continuare de Șerban Cioculescu, „Cronica plastică" de Petru Comarnescu, „Cronica teatrală" de Al. Kiriței escu. La rubrica ocazională „Primăveri de altădată" (nr. 22/1941) sînt reproduse versuri de Nichifor Crainic, Lucian Blaga *(Pluguri* ș.a.). Ziarul publică interviuri (cu Cezar Petrescu, nr. 663/1943), dări de seamă despre reviste, necrologuri, note bibliografice. Cu prilejul morții lui Eugen Lovinescu, sînt reproduse cuvîntările lui I. Petrovici, Pompiliu Constantinescu și Eugen Jebeleanu, precum și fragmente din opera criticului. În nr. 743 din 13 nov. 1943, ziarul publică un manifest al „Ardealului estetic", sub formă de scrisoare către Eugen Lovinescu, în numele Cercului Literar din Sibiu, semnat de V. Iancu și Șt. Aug. Doinaș. Alți colaboratori : Al. Lungu, Petru Sfetca, Radu Brateș, Teodor Scarlat, C. Tonegaru, Ionel Neamțu.

(F. 44 × 56 cm ; B.A.R. P IV 17 565)

VIAȚA ARTISTICĂ. Revista tuturor artelor și pentru apărarea intereselor artiștilor. Apare la București, bilunar (1 mart. — 1 iun. 1916, în total șapte nr.). Dir. artistic : Mircea Freamăt ; dir. admin. : Louis Cavanna. Rubricile revistei de intitulează : „Sculptură", „Literatură", „Muzică", „Teatru", „Varietăți". V.a. conține versuri se D. Teleor, I. Dragoslav, Marcel Romanescu, *Anecdote teatrale* (republicări) de I. L. Caragiale, articole de M. Dragomirescu *(Literatura noastră dramatică contemporană)*, D. Teleor *(Din istoricul revistelor la noi)*, precum și alte articole despre pictură, sculptură, muzică, teatru, varietăți. V.a. publică, în traducere nesemnată, textul *Din grădina lui Epicur* de Anatole France, articole despre Shakespeare și Cervantes. Alți colaboratori : Oreste, D. Drăghicescu, Alfred Moșoiu, Aristizza Romanescu.

(F. 24 × 32 cm ; B.A.R., P II 4149)

VIAȚA DE AZI. Politică, socială, economică, literară. Publicație democratică. Apare la București, săptămînal (1 mart. — 15 iun. 1934, în total 12 nr.). Dir. : Ion Totu. Titlurile rubricilor „Faptele săptămînii", „Peste bord cu toate dictaturile", „Ce facem cu tineretul ?" indică orientarea revistei. Articole ca *Iubim libertatea, Împotriva valului de farisei* de N. D. Cocea se înscriu în aceleași coordonate. Colaborează cu versuri : Al. Bilciurescu, Cicerone Theodorescu, Al. Gregorian, D. Karnabatt, Emil Gulian, Teodor Scarlat ; cu proză : N. D. Cocea (fragment din romanul *Pentru un pelec de negreață*, blamat de critica timpului) ; cu teatru : Isaiia Răcăciuni *(Bosfor*, tragicomedie în trei acte) ; cu studii : I. Petrovici *(Sensualitatea în artă)*, I. Peltz *(Destinul romanului)*, Camil Petrescu *(Sufletul național)*, Eugen Jebeleanu *(Literatura în provincie)*, Emil Isac *(Ardealul în creația culturală a României)*. La rubrica „Peste bord . . ." este criticat romanul *Adela* de G. Ibrăileanu. „Cronica literară" din ultimele numere este semnată de Petru Manoliu ; „Cronica teatrală" de Cicerone Theodorescu ; „Cronica ideii" de Oscar Lemnaru, „Faptele săptămînii" de C. Banu. Sergiu Dan este autorul articolului *Scriitorii și politica*. Alți colaboratori : Lucrezzia Karr, Eugen Todie, Șt. Tita, Cezar Retzeanu.

(F. 43 × 54 cm ; B.A.R., P IV 14 642)

VIAȚA ILUSTRATĂ. Jurnal enciclopedic. Apare la București, săptămînal (24 nov. 1910—19 febr. 1911, în total șapte nr.). Cuprinde rubricile „Știri și noutăți din toată lumea", „Curiozități", „Modă", „Sport", „Știință", „Ilustrațiuni", „Portrete și biografii" etc. Partea literară promisă : „Literatură", „Artă", „Poezii", „Nuvele", „Romane" se reduce însă la cîteva poezii și texte în proză. Semnează versuri : M. Cruceanu *(Pastel de toamnă)*, C. Ionescu-Olt, Ion Orescu ; proză : Al. T. Dumitrescu. La rubrica „File uitate" se reproduc versurile *Noaptea* de Miron Pompiliu și *Zadarnic* de Gheorghe din Moldova. Dintre ilustrații și biografii se reține : *Din operele lui Grigorescu* și *Literații noștrii : Th. D. Speranția*. Traduceri de versuri din Henri Germain *(Corsetul)* și Haraucourt *(Nălucire)*. Alți colaboratori : Elisabeta M. Z. Ionescu, I. Spartali.

(F. 20 × 27 cm ; B.A.R., P II 2950)

VIAȚA ILUSTRATĂ. Revistă de familie. Apare lunar, la Cluj (mart. 1934—aug. 1940), apoi la Sibiu (sept. 1940 — sept. 1944). Revistă cu conținut cultural, V.i. publică și articole, nuvele, poezii, note de drum, cronici literare, cronica evenimentelor interne și externe, o rubrică intitulată „Ghiveci" și alta „Viața veselă". Colaborează incidental cu versuri : O. Goga, Radu Stanca ; cu studii : I. Crăciun *(Cartea română în decursul veacurilor*, nr. 7/1937). Alți colaboratori : Victor Papilian, Ion Al. Bran-Lemeny, I. G. Oprișan, Horia Petra-Petrescu, Al. Lascarov-Moldovanu, Pimen Constantinescu, Victor Lazăr.

(F. 21 × 28 cm ; B.A.R., P II 14 506)

VIAȚA IMEDIATĂ. Apare la București (nr. 1 : 1933). Dir. : Geo Bogza. Articolul-program *Poezia pe care vrem s-o facem*, semnat de Geo Bogza și Gherasim Luca, afirmă primatul esteticului, respingînd „poezia abstractă și intelectualistă, care nu are nici o legătură cu viața dintotdeauna și mai ales cu viața de azi". Paul Păun semnează *Poem de dimineață*, Gherasim Luca, *Tragedii care vor trebui să se întîmple*, Geo Bogza, *Poemul scriitorului Teofil*. Rubrica „Evenimente, cărți, oameni" aparține lui Geo Bogza, care-i trimite lui Mircea Grigorescu, demisionat de la *Criterion* *, *O scrisoare foarte sinceră* și anunță apariția unor cărți noi *(Patmos și alte șase poeme* de Ilarie Voronca, *Pămînt nou* de F. Gladkov ș.a.).

(F. 32 × 41 cm ; B.A.R., P III 42 907)

Bibl. : Mioara Apolzan, *Viața imediată*, în *R.P.R. I.*, 1972.

VIAȚA INTELECTUALĂ. Știință, litera tură, artă Apare la București (3 apr. 1932). Dir. : George Ivanovici. Unicul număr cunoscut conține două articole *(Comemorarea lui Goethe la Academia Română ; M. Sadoveanu despre el și opera sa)* și recenzii la cărțile : *Elegii pentru ființe mici* de Eugen Ionescu și *Omul de după ușă* de I. Călugăru. Alți colaboratori : Paul Bărbulescu, I. I. George.

(F. 41 × 54 cm ; B.A.R., P IV 44 056)

VIAȚA LITERARĂ. Revistă săptămînală, literară și artistică. Apare la București (1 ian — 24 dec. 1906 ; 7 iun. 1907 — 6 apr. 1908), sub direcția lui G. Coșbuc și I. Gorun. Secr. de red. : Ilarie Chendi (1906). De la 7 iun. 1907 apare cu titlul *Viața literară și artistică* sub conducerea unui comitet, criticul revistei fiind Ilarie Chendi. După retragerea lui Coșbuc de la direcția *Semănătorului* * (1901—1910) și a lui Ilarie Chendi de la aceeași revistă, cei doi încearcă, cu concursul unei grupări de scriitori bucureșteni, să editeze o nouă revistă care să ofere cititorilor „o icoană cît mai credincioasă și mai întreagă a vieții noastre literare și artistice în desfășurarea ei" și „să informeze publicul cititor despre tot ce este manifestare a vieții literare și artistice, prin cronici și bibliografii". Publicația susține, în descendența revistei *Semănătorul*,

nr. 2—3). Revistă cu caracter de magazin, **V.l.** publică versuri, proză, articole diverse. Semnează versuri : C. R. Ghiulea, G. Spina, Al. Pogonat ; proză : Emil Serghie, Adrian Pascu, Petru T. Gîdei, Maur Săveanu ; teatru : E. Furtună ; maxime și cugetări : Giordano. La rubrica „Figuri contemporane" apar două medalioane : *Mihail Codreanu* și *Mihail Sadoveanu*, fără semnătură ; la rubrica „Aniversări și comemorări", scurte articole despre Beethoven și Spinoza. Alte rubrici : „Actualități străine", „Anchete literare" (Adrian Păușanu scrie despre cenaclurile revistelor *Sburătorul* * și *Viața românească* * (1906—1946). Apar cîteva *Postume* de A. Steuerman-Rodion și versurile *Nox* de Leconte de Lisle, în tălmăcirea lui Fr. I. Botez. La „Cronica literară" este recenzat vol. de versuri *Poeme cu îngeri* de V. Voiculescu. Alți colaboratori : C. Săteanu, Anton Gurgu, M. Herovanu.

(F.16× 24 cm ; B.A.R., P I 9 235)

VITRINA LITERARĂ. Artistică, teatrală, muzicală. Apare la București, săptămînal (21 oct. — 18 nov. 1929, în total cinci nr.). Dir. : Mircea Damian. Publicație eclectică : **V.l.** conține versuri, proză, articole de critică și istorie literară, cronici, interviuri. Rubricile revistei se intitulează : „Săptămîna ideilor", „Buletinul cărții" sau „Autori, cărți, cititori, editori", „Cronica politică", „Cronica literară", „Revista revistelor". Colaborează cu versuri : G. Gregorian, Radu Boureanu, Ion Minulescu *(Rustică)*, Ion Pogan, G. Ivașcu, A. Pop Marțian, C. I. Șicloveanu ; cu proză : Aureliu Cornea, Camil Petrescu *(Rapid Constantinopol-Bioram)* ; cu articole de critică literară : Șerban Cioculescu *(Cuvînt înainte)*, Cezar Petrescu *(Romanul istoric, romanul complex,)* Vl. Streinu *(Pre-text, Poeții Tudor Arghezi, G. Bacovia, Lucian Blaga)*, C. Noica *(Inutilism)*, I. M. Sadoveanu *(Laborator)*, Pompiliu Constantinescu *(Procesul criticii,* cu referiri la Vl. Streinu) și Șerban Cioculescu *(Tradiționalismul predicant)*. Cronicile sînt semnate de Octav Șuluțiu, H. Blazian, Emil Gulian, Ovidiu Papadima *(Un proces dramatic: Mioara de Camil Petrescu)*, Paul I. Papadopol (la romanul *Craii de Curtea Veche* de Mateiu I. L. Cargiale). M. Sebastian (la vol. *Grădina cu amintiri* de Otilia Cazimir), revista revistelor românești de Const. Pîcle, a revistelor franceze de Emil Gulian. Cu prilejul apariției romanului *Zodia cancerului*, **V.l.** realizează un interviu cu M. Sadoveanu, G. M. Zamfirescu semnează necrologul *Al. Davila*. Alți colaboratori : Ramiro Ortiz, G. M. Ivanov, Sandu Tudor.

(F. 42× 62 cm ; B.A.R., P IV 9 657)

VLĂSTARUL. Revista Liceului „Spiru Haret". Apare la București, bilunar (25 dec. 1923 — 25 dec. 1930), apoi lunar (ian. 1931— apr.-mai 1939 ; oct. 1939 — dec. 1942). Dir. : V. V. Haneș. V. își propune să depășească „didacticul" prin trecerea de la compoziția școlară la articol și să stimuleze talentul literar al elevilor, fiind, alături de *Revista literară a Liceului Sf. Sava* *, una dintre cele mai bune publicații școlare. După 15 ani de apariție, redacția aprecia că revista s-a adresat „minții și inimii școlarilor noștri" (nr. 7—8/1939) și că a urmărit să respecte personalitatea elevului. **V.** publică versuri de Al. M. Palcologu, Dinu Pillat, Vlad Cunescu, Traian Lalescu ; încercări literare și științifice ale elevilor, articole semnate de V. V. Haneș *(Spiru Haret,* nr. 3—4/1931 ; *Spiru Haret și ideea națională,* nr. 2—3/1936), C. Noica *(Asociația absolvenților Liceului „Spiru Haret",* nr. 7—8/1931). Între colaboratorii elevi cu articole se află : Dinu I. Pillat (articolul *Evoluția nuvelei în literatura română,* nr. 4/1936), Vera Popovici *(Lucian Blaga,* nr. 3/1938), N. Fotino *(Discursul asupra stilului de Buffon,* nr. 4/1940). Mircea Eliade semnează un articol despre *Centenarul lui Fabre* (nr. 1/1924), Savin Armășescu, *Tricentenarul lui Racine* (nr. 4/1940). Dinu Pillat recenzează romanul *Prăvale Baba* de Ionel Teodoreanu (nr. 1/1939). Alți colaboratori : Al. Claudian, C. Goran, Al. Elian, Gh. Vanci, Anton Moisescu.

(F. 17 × 24 cm ; B.A.R., P I, II 760)

VOCEA ADEVĂRULUI. Revistă politică, literară și științifică. (VOCEA ADEVERULUI. Revistă politică, literară și științifică). Apare la București, bilunar (mart. 1882 — iun. 1883). Red. : Panait P. Macri. În 1883 apare cu subtitlul *Revistă ilustrată*. Publicație apropiată cercului revistei *Literatorul* *, **V.a.** conține versuri de Th. Dumbrăveanu și proză de I. Pop Florantin, mici medalioane literare, articole, traduceri. P. P. Macri semnează o „Cronică literară și teatrală", medalioane literare *C. Bolliac, August Treboniu Laurian* și necrologul *Pantazi Ghica*. Din *Românul* * (1857—1915) este reprodusă poezia *Carmen Sylva* (nr. 5/1882) de B. P. Hasdeu, din *Convorbiri literare* * (1867—1944), nuvela *Privighetoarea soarelui* (nr. 4/1882) de N. Gane. **V. a.** publică legenda populară *Miron și Florica*, o scrisoare a lui Th. M. Stoenescu referitoare la Școala de declamație (nr. 7/1882) și *Scrisoarea lui I. H. Rădulescu către C. N. Racotă* (nr. 8/1882). I. S. Spartali traduce *Fiica căpitanului* de Pușkin (nr. 7/1882 ș.u.), Iuliu I. Roșca, *Colna-Dona* din Ossian (nr. 13/1882).

(F. 22 × 28 cm ; B.A.R., P II 16 154)

VOCEA OLTULUI. Jurnal politic și literar (Jurnalu politicu și literariu). Apare la Craiova, săptămînal (22 apr. — 24 dec. 1857), apoi bisăptămînal (14 febr. — 26 iun. 1860). De la nr. 6/1857 apare cu titlul *Oltul* ; în 1860 revine la titlul inițial, modificîndu-și subtitlul în *Ziar politic, judiciar și literar*. Red. resp. : G. Chițu (1857), G. Măcescu (1860). **V.O.** susține ideea unirii Țării Românești cu Moldova, publicînd articole cu această temă și reproducînd din *Concordia* * (1857) poezia *Hora Unirii* de C. D. Aricescu. Rubricile ziarului se intitulează : „Cronica internă", „Buletinul exterior", „Depeși telegrafice" și „Foileton". Este, după *Zimbrul* * și în epocă cu *Românul* * (1857—1915), printre primele ziare românești care introduc foiletonul. **V.O.** publică versuri, proză, traduceri. Colaborează cu versuri : G. Chițu *(Muza română, Exilatul)*, N. Nicoleanu *(La patrie,* nr. 5/1857, debut poetic, urmat de poeziile *La doamnele române* și *Soldatul român)*, I. C. Fundescu *(Italia la 1860,* nr. 12/1860, republicare din *Reforma* *), Radu Ionescu. Foiletonul ziarului **V.O.** mai conține : textul *Răzvan Vodă*, fragment din *Românii sub Mihai Vodă Viteazul* (nr. 34/1857) de N. Bălcescu, republicare din *România literară* * (1855), traducerea în limba română a textului *Charlotte Corday*, fragmente din *Istoria girondinilor* (nr. 22/1857 ș.u.) de Lamartine ; în 1860 apar, în foileton, fragmente din romanul *Frații corsicani* (nr. 15/1860 ș.u.) de Al. Dumas, traducere semnată cu inițialele M.X., precum și traducerea studiului lui A. Ubicini, *Despre antichitățile monumentale, obiceiurile și costumele românilor*. Alți colaboratori : T. Strîmbeanu, A. Pețacov.

(F. 30 × 40 cm ; B.A.R., P III 27 488)

Bibl. : N. Bellu, *Vechi publicații craiovene, „Oltul"*, în *Rezonanțe culturale oltene*, 1971.

VOCEA OLTULUI. Organ al Partidului Liberal-Național. Apare la Craiova, bisăptămînal (2 apr. — 8 sept. 1891). Ziar de știri și informații locale, avînd rubrica „Românii de peste munți", **V.O.** publică snoava *Avocatul gonit din rai* de Petre Ispirescu. În nr. 8 se reproduc din *Adevărul* * (1871—1951) două poezii traduse de Tr. Demetrescu *(Rugăciune* după Sully Prudhomme și *Seri nostalgice* după Emile Michelet), urmate de alte două poezii originale, pentru a dovedi talentul poetului craiovean. **V.O.** anunță încetarea din viață, la Paris, a lui M. Kogălniceanu. Alți colaboratori : G. Pencioiu, P. Ghinea.

(F. 29 × 40 cm ; B.A.R., P III 1 404)

VOCEA ROMANULUI (VOACEA ROMANULUI). Organ liberal. Apare la Roman, săptămînal (4 mai 1889 — 26 apr. 1890). Rubricile ziarului se intitulează : „Varietăți", „Inserțiuni", „Ultimele informații", „Foileton". **V.R.** publică în „Foileton" versuri, articole și cîteva traduceri. Colaborează cu versuri și proză : Eugen I. Vaian *(Poveste, Gazetării, Artiștii)* cu scene din viața clerului Șt. Bassarabeanu *(Nenea Sandu)* ; cu articole : G. R. Melidon *(Grigore Ghica și C. Negri)*. Eugen Vaian traduce proză din Emile Zola *(Lili)* și Pierre Loti. Alți colaboratori : M. Ciucă, Eliza Mustea.

(F. 33 × 48 cm ; B.A.R., P IV 616)

VOCEA ROMÂNĂ. Organ al Clubului Profesoral din Craiova. (VOCEA ROMANA. Organ allu Clubului professorale den Craiova). Apare la Craiova, neregulat (seria I : 5 iun. — 5 dec. 1880, bilunar (seria a II-a : 15 nov. 1882 — 5 iul. 1883), apoi lunar (15 ian. — 15 sept. 1884). De la 15 ian. 1884 apare cu subtitlul *Revista corpului profesoral din Craiova*. Comitetul de redacție (în 1880) : G. M. Fontanin, I. Bombăcilă și D. I. Papilian ; comitetul de redacție (în 1883—1884) : S. Michaiescu, M. Strajan, G. T. Buzoianu, G. I. Bușilă și M. V. Steureanu. Primele trei numere sînt scrise și tipărite cu o ortografie etimologizantă, respinsă de majoritatea publicațiilor vremii. După modelul *Analelor Academiei Române* *, care renunță la principiul etimologic, **V.r.** este tipărită în anii 1883—1884 cu o ortografie fonetică. Elevul N. Cioculescu îi dedică în 1880 versuri profesorului său G. M. Fontanin (nr. 1/1880), adeptul principiului etimologic ; D. I. Popilian scrie despre *Chestiuni ortografice* (r. 6/1882). M. Strajanu, autorul unui lung articol despre *Problema ortografiei române* (nr. 9/1883 ș.u.), semnează un studiu despre poetul latin Ovidiu (nr. 11/1883) în care reproduce traducerea eglogii a 10-a : *Ovidiu la gurile Dunării* din cartea a III-a, a *Tristelor*, făcută de B. P. Hasdeu și apărută în *Columna lui Traian* *. Din operele lui Hasdeu, **V.r.** reproduce poezia *Carmen Sylva, Din răvașele banilor Craiovei*, precum și *Discursul rostit în ziua de 5 iunie 1883 la dezvelirea statuii lui Ștefan cel Mare la Iași* (nr. 19/1883). M. Strajanu apreciază, în articolul *Eminescu*, originalitatea operei poetului. În nr. 6—7/1884 apar *Cîntece populare din Ardeal* culese de Gr. Sima a lui Ion, în nr. 8—9/1884, traducerea *Enea la curtea lui Evandru*. Alți colaboratori : G. T. Buzoianu, G. Bucurescu.

(F. 19 × 28 cm ; B.A.R., P, I II 1 260)

VOINȚA. Socială. Economică. Politică. Cotidian independent. Apare la Cluj (18 aug. 1920 — 27 mart. 1922). Girant resp. : Iustin Ilieșiu. Apărut la aproape doi ani după unirea Transilvaniei cu România, ziarul se situa pe poziția unei democrații naționale : egalitate bazată pe ierarhia valorilor ; mobilizarea forțelor productive, fizice și intelectuale ale națiunii române ; sprijinirea organizării muncitorimii intelectuale, alături de muncitorimea cu brațele ; critica oligarhiei. Rubricile ziarului se intitulează : „Cronică politică", „Viață politică", „Informațiuni". În primul număr sînt prezentate revistele *Viața românească* * (1906—1946), considerată cea mai bună dintre publicațiile contemporane, și *Transilvania* * (1868—1946). Partea literară este însă mai redusă în raport cu cea informativă. În nr. 2/1920 ș.u. apar, în foileton, fragmente din romanul *Aventurile Domnului Collin* de Frank Heller. Ziarul republică nuvela lui I. L. Caragiale *Boris Sarafoff* (nr. 172/1922), pentru a critica guvernarea liberală din Ardeal. Lucian Blaga colaborează cu eseurile *Nietzsche al rușilor* (nr. 3/1920), *Einstein* (nr. 10/1920), *Wundt* (nr. 6/1921), *Stil și continut* (nr. 45/1921). G. Bogdan-Duică reproduce în seria de articole *Diplomația și politica externă a României* (nr. 49/1921 ș.u.) și comentează texte în legătură cu izbucnirea primului război mondial. Ziarul anunță apariția revistei *Gîndirea* *, publică apoi sumare ale primelor sale numere. Sporadic, apar versuri de Ovidiu Hulea, cronici științifice și literare ; pe primul plan se situează însă informațiile curente, comentarea evenimentelor din țară și de peste hotare.

(F. 42 × 58 cm ; B.A.R., P IV 4 810)

VOINȚA CRAIOVEI. Organ național-liberal. Apare la Craiova, săptămînal (18 aug. 1894 — 18 iun. 1896 ; 24 febr. 1897 — 14 mai 1905). Publică, în afară de articole politice, informații și reportaje, versuri semnate de Smara, L. Dauș, Caton Theodorian, Al. Macedonski, Dem. Moldoveanu, Cincinat Pavelescu, Radu D. Rosetti ; proză : de I. A. Bassarabescu, schițe din postumele lui Tr. Demetrescu

BIBLIOGRAFIA ROMÂNĂ. Publicațiune lunară. București (1 iul. 1914 — ian.-iun. 1916). Dir.: Victor Anestin.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P II 4 403)

BIBLIOTECA CONTIMPORANĂ. Publicație periodică. Literatură, filozofie, artă. Iași (f.a.). Colaboratori: Raicu Ionescu-Rion.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 36 737)

BIBLIOTECA MARILOR PROCESE. București (1923—1924). Dir.: I. Gr. Perieteanu. Nr. 4—5/1924 conține documentele procesului Caragiale-Caion, inclusiv pledoaria lui B. Delavrancea.

(F. 16 × 24 cm; B.A.R., P I 7 379)

BIBLIOTECA PEDAGOGICĂ ȘI LITERARĂ. Revistă lunară pentru educație în familie și școală. București (nov. 1908 — dec. 1910), sub conducerea unui comitet. Colaboratori: O. Goga, Em. Gîrleanu, P. Dulfu, P. Cerna.

(F. 17 × 25 cm; B.A.R., P I 3 221)

BIBLIOTECA ȘCOLARĂ. Buzău (1934—1936). Colaboratori: D. Munteanu-Rîmnic, Ovidiu Frîncu-lescu.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 14 590)

BLOCUL. București (1 aug. 1936), sub îngrijirea Comitetului Central al Blocului pentru Apărarea Libertăților Democratice. Colaboratori: Athanase Joja, P. Constantinescu-Iași.

(F. 32 × 48 cm; B.A.R., Mp. 121/13)

BOABE DE RUBIN. Revistă bilunară. Ploiești (mai — iun. 1935). Colaboratori: Eugen Stănescu, Radu Cosmin, Radu Niculescu.

(F. 16 × 23 cm; B.A.R., P I 14 603)

BRAVO, vezi RĂȚOIUL **

BUCHAREST MONDAIN. Journal illustré hebdomadaire, littéraire, mondaine, artistique, théatral et sportif. București (15 nov. 1892 — 14 febr. 1893). Colaboratori: Carmen Sylva, Elena Văcărescu.

(F. 21 × 31 cm; B.A.R., P I 1 798)

BUCIUMUL VREMII. Revistă literară cu caracter național. Buzău (mart. 1933). Dir.: I. Teodorescu-Pache. Colaboratori: Ioan Georgescu, Th. Merei.

(F. 16 × 23 cm; B.A.R., P I 40 163)

BUCOVINA. Ziar de afirmare românească. Cernăuți (14 iul. 1941 — 1 mart. 1944). Editează suplimentul *Bucovina literară* **. Colaboratori: Volbură Poiană Năsturaș, N. Tăutu, C. Loghin, Traian Chelaru, Dragoș Vicol, I. Dominte, George Voevidca, Tr. Cantemir, Al. Plești, Eugen Frunză.

(F 34 × 46 cm; B.A.R., P III 18 569)

BUCOVINA LITERARĂ. Supliment săptămînal al ziarului „Bucovina" **. Cernăuți (26 oct. 1942). Colaboratori: Nic. Tăutu, Sebastian Popovici.

(F. 31 × 46 cm; B.A.R., P III 18 564)

BUCUR CIOBANUL. Buletin editorial. București (15 sept. 1939), sub îngrijirea lui M. Drumeș și Șerban Bascovici.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R, P I 41 249)

BUCUREȘTII NOI. București (12 dec. 1899). Colaboratori: A. Cantilli, I. C. Săvescu, Anton Bacalbașa.

(F. 39 × 57 cm; B.A.R., P IV 43 402)

BULETINUL ARMATEI ȘI MARINEI. Oculul presei militare internaționale. București (mart. 1905 — dec. 1913). Dir.: Gr. Crăinicianu; red. lit.: I. Slavici. Colaboratori: N. Iorga, S. Mehedinți, G. Murgoci, D. Karnabatt.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P II 1 802)

BULETINUL CĂRȚII ROMÂNEȘTI. București (nov. 1927; 1929—1944). Colaboratori: I. Simionescu, N. Pora, Ion Gorun.

(F 31 × 54 cm; B.A.R., P III 41 751)

BULETINUL SOCIETĂȚII DE ȘTIINȚE FILOLOGICE DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA. București (1976 — continuă). În 1976 are titlul și subtitlul *Anuarul Societății de Științe Filologice. Realizări. Perspective.* Red. șef: I. Hangiu. Colaboratori: Al. Graur, Șerban Cioculescu, Dan Simonescu, Jean Livescu, I. C. Chițimia, M. Novicov, G. Macovescu, Zoe Dumitrescu-Bușulenga, Gh. Mihăilă, Mircea Anghelescu, G. Beldescu, Gh. Bulgăr, Al. Piru, Const. Ciopraga, G. Pienescu, D. D. Șoitu, Luca Băjenaru, Ion Dodu Bălan, Mircea Popa, Petre D. Anghel.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P 39 828)

BULETINUL SOCIETĂȚII FILOLOGICE. București (1905—1907). Red. resp.: Ovid Densusianu. Colaboratori: I. A. Candrea, Vasile Vîrcol.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 1 754)

BULETINUL TRIMESTRIAL AL PUBLICAȚILOR DIN ROMÂNIA. București (1927—1928), editat de Institutul de Literatură și Bibliografie din România, condus de Gh. Adamescu.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R. P I 10 164)

C

CAIETELE IERNII. Brașov (dec. 1940). Îngrijitori: Victor Calmuc, P. Homoceanul. Colaboratori: Paul Bărbulescu, Valeriu Popovici.

(F. 11 × 17 cm; B.A.R., P I 36 964)

CALEIDOSCOP. Artistic. Literar. Social. Cluj (1934—1935). Red.: Nistor I. Petre, Ion Olteanu. Colaboratori: Al. Ceușianu, George Sbîrcea, C. Retezeanu.

(F. 23 × 32 cm; B.A.R., P II 41 141)

CALENDARUL. Ziar independent cu ultimele știri din țară și străinătate București (25 ian. — 23 mart.; 8 iun. 1932 — 31 dec. 1933). Dir.: N. Crainic. Colaboratori: T. Vianu, Lucian Blaga, Gib I. Mihăescu, V. Voiculescu, Ion Pillat, Gherghinescu Vania, N. Crevedia, Adrian Hurmuz, Al. Busuioceanu, G. M. Zamfirescu, C. D. Ionescu, Ovidiu Papadima, C. Brăiloiu, Dan Botta, O. Goga, Paul Sterian, Gh. D. Mugur, G. Gregorian, Ion Diaconu.

(F. 42 × 51 cm; B.A.R., P IV 11 088)

CALICUL. Humor și satiră. Sibiu (1 ian. 1881 — 1 iun. 1895; 1 ian. 1903 — 1 mai 1906). Colaboratori: I. Pop-Reteganul, Antoniu Popp.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R. P I, II 702)

CĂMENE. Revistă de cultură clasică. București (oct. 1943 — mart. 1944). Colaboratori: Th. Simensky, Șt. Bezdechi, Gh. Guțu, Toma I. Vasilescu, N. I. Ștefănescu, N. I. Niculiță, Al. Mălin.

(F. 16 × 23 cm; B.A.R., P II 18 616)

CARAVANA. București (1931). Colaboratori: G. M. Zamfirescu, Liviu Rebreanu, I. Minulescu, V. Eftimiu, Emil Botta, Alf Adania.

(F. 24 × 33 cm; B.A.R., P II 40 977)

CARTEA NEAGRĂ. Politică, socială, literară, plastică. București (1930). Colaboratori: Ion Călin, I. A. Bassarabescu.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 40 200)

CĂZĂRMA. Revistă militară literară. Iași (1 nov. 1903 — apr.-mai 1905). Colaboratori: D. Teleor, N. Vulovici.

(F. 14 × 24 cm; B.A.R., P I 1 719)

CĂMINUL. Revistă literară. Bacău (mai — iun. 1913), sub îngrijirea lui M. Corbea. Colaboratori: Ioan Cosma, P. Danescu.

(F. 17 × 22 cm; B.A.R., P I 1 554)

CĂMINUL CU GÎNDURI ȘI FAPTE DE CULTURĂ. București (1925). Colaboratori: Emanoil Bucuța, Apostol D. Culea, I. Gr. Perieteanu.

(F. 18 × 24 cm; B.A.R., PI 8 689)

CĂMINUL CULTURAL București (1927—1928). Red.: Em. Bucuța, Al. Bădăuță, Apostol D. Culea, Al. Lascarov-Moldovanu, Gh. D. Mugur, C. Nedelcu, I. Gr. Oprișan, V. Voiculescu.

(F. 22 × 31 cm; B.A.R., P II 8 857)

CĂMINUL LITERAR. Revistă lunară. Craiova (1908—1909), sub conducerea lui N. Constantinescu și Mitu S. Fortunescu. Colaboratori: N. Burlănescu-Alin, V. Vulturescu, M. Strajan, Tudor Ionescu, Al Sever.

(F 16 × 24 cm; B.A.R., P I 2 741)

CERCETĂRI DE LIMBĂ ȘI LITERATURĂ. Societatea de Științe Filologice din Republica Socialistă România. Filiala Oradea. Oradea (1968—1971). Culegere îngrijită de Maria Copil, Ion Barbu, Ioan Chira, Titus Costin, Lucian Drimba, Victor V. Grecu, Zaharia Macovei, Mihai Vinturache. Colaboratori: Ioan Holhoș, Iosif Pervain, Gh. Bulgăr, Gabriel Țepelea, Ioan Bettisch, Traian Cantemir, Mircea Anghelescu, Emil Boldan, Victor Stoleru, Eugenia Lazăr.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 35 506)

CERCETĂRI DE LIMBĂ ȘI LITERATURĂ. Societatea de Științe Filologice din Republica Socialistă România. Filiala Sibiu. Sibiu (1981 — continuă). Red. resp: V. V. Grecu. Colaboratori: Eugen Onu, Tiberiu Rebreanu, Felicia Cărăuș, Gh. Pavelescu, Nicolae Roncea, Nicolae Mărginean, Anca Sîrghie.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 35 506)

CERCETĂRI PEDAGOGICE, vezi REVISTA DE PEDAGOGIE, FILOSOFIE, ȘTIINȚE LITERARE **

CHEMAREA (1917 — 1918), vezi DEȘTEPTAREA **

CHEMAREA (1918), vezi DEPEȘA **

CINCI LEI. Revistă ilustrată. București (9 dec. 1933 — 27 iul. 1935). Red. resp.: Șt. Freamăt. Colaboratori: Mircea Damian, Paul B. Marian, Panait Istrati.

(F. 21 × 32 cm; B.A.R., P II 13 854)

CIOCÎRLIA. Revistă umoristică, literară, săptămînală. București (19 sept. — 17 oct. 1904), sub direcția unui comitet. Colaboratori: Cincinat Pavelescu, G. Caîr, Gh. Top, N. M. Condiescu.

(F. 24 × 32 cm; B.A.R., P II 1 898)

CIOCOIUL. București (13—29 iul. 1884). Red.: Gr. H. Grandea.

(F. 24 × 33 cm; B.A.R., P II 40 393)

CIOLANUL. București (8—28 sept. 1884). Red.: Gr. H. Grandea.

(F. 24 × 33 cm; BA.R., P II 1 327)

CÎNTAREA ROMÎNIEI, vezi ÎNDRUMĂTORUL CULTURAL**

COLABORĂRI. Revistă bilunară. București (26 oct. 1932 — mart. 1935). Colaboratori: G. Danubia, D. Batova, Cristian Sîrbu.

(F. 23 × 32 cm; B.A.R., P II 17 325)

COLECȚIA „AMICUL TINERIMII". București (1945—1946). Colaboratori G. Graur, G. Agafiței.

(F. 12 × 16 cm; B.A.R., P I 20 547)

COLECȚIUNE LITERARĂ. Ziar hebdomadar. București (5 mart. — 16 sept. 1874). Red.: Ioan Popescu.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I, II 1 430)

COLINDA. Revistă literară culturală. Cavadinești, Covurlui (1 ian. 1928 — ian. 1929). Colaboratori: Const. Crișan, G. Tutoveanu, V. Hondrilă.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 8 805)

COLOCVII. Despre școală, familie, societate. București (1966—apr. 1971). Red. șef: Emil Giurgiuca. Colaboratori: Al. Andrițoiu, Virgil Teodorescu, Romeo Dăscălescu, Ion T. Radu.

F. 25 × 34 cm; B.A.R., P III 33 875)

COLUMNA LUI OVIDIU. Constanța (4 iul. — 25 iul. 1896). Dir. fondator: Al. Malcoci-Petrescu.

(F. 27 × 39 cm; BA.R., P III 41 37 5)

CONSERVATORUL. Ziar cotidian. București (15 dec. 1900 — 15 nov. 1914). Provine din fuzionarea ziarelor *Timpul* * (1876 — 1924) și *Constituționalul* *. Red.-șef: C. C. Bacalbașa (1912 — 1914).

(F. 45 × 64 cm; B.A.R., P IV 669)

CONSERVATORUL PROGRESIST. Organ politic, comercial și literar. București (29 dec. 1859 — ian. 1861). Dir. și red. resp.: C. N. Brăiloiu (1859—1860). S. Marcovici (1860—1861). În 1861 fuzionează cu *Timpul* * (1856—1861), în locul lor apărînd *Unirea** (1861—1862).

(F. 34× 51 cm; B.A.R., P IV 54)

CONȘTIINȚA. Ziar politic, literar. Ploiești (1 ian. — 9 sept. 1907). Secr. de red.: M. Smolsky (pînă la 3 febr. 1907).

(F. 40 × 68 cm; B.A.R., P IV 1 966)

CONȘTIINȚA NAȚIONALĂ. București (25 mart. — 25 apr. 1865). Colaboratori: Mircea A. Rosetti, Maria C. A. Rosetti, C. A. Rosetti.

(F. 32 × 48 cm; B.A.R., P IV 1 393)

CONTRA „VERSURI". Material nervos inepuizabil. Iași (sept.—nov. 1911). Șapirografiată. Replică la revista *Versuri* *.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 36 858)

CONVENȚIUNEA. Jurnal internațional. Iași (18 iu l. 1867 — iul. 1868). De la 25 nov. 1867, își modifică subtitlul în *Ziar politic, literar și comercial.* Colaboratori: C. Skelitti.

(F. 25 × 37 cm; BA.R., P IV 1 136)

CRAI NOU. Organ al Uniunii Democrației Naționale. Focșani (16 dec. 1918—18 iun. 1922; 5 ian. 1923 — 26 mai 1928; 15 ian. 1929 — 19 ian. 1932). Editează suplimentul *Crai nou literar* *.

(F. 28 × 38 cm; B.A.R, P IV 5 153)

CRAI NOU. București (20 sept. — 11 oct. 1931). Dir.: Gh. Dimitriu-Șoimu.

(F. 44 × 60 cm; B.A.R., P IV 11 490)

CRAI NOU. Revistă literară. Chișinău (30 ian.— 30 iun. 1934). Colaboratori: Laurențiu Ionescu, Magda Isanos, Haralambie Țugui.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R,. P I 13 938)

CRAIOVEANUL. Ziar literar săptămînal. Craiova (sept. — oct. 1893). Colaboratori: C. D. Vîlceanu, S. A. Ivanovici.

(F. 29 ×40 cm; B.A.R., P III 41 383)

CRITICA SOCIALĂ. Foaie lunară. Iași (dec. 1891 apr. 1893). Revistă în descendența *Contemporanului* * (1881—1891). Dir.: Ion Nădejde, V. G. Morțun. Colaboratori: I. Vasiliu, C. Vrajă.

(F. 16 × 24 cm; BA.R., P I 307, Mp. 251)

CRITICUL. Continuare la „Foaia familiei" **. Rîmnicu Vîlcea (10 mai 1920). Dir.: Ioan Pop Florantin.

(F. 16 × 22 cm; B.A.R., P I 40 071)

CRÎNGUL. Revistă literară, artistică, culturală. Sibiu (dec. 1923). Dir.: D. I. Bourceanu; red.: E. I. Manițiu.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 40 70)

CRONICA. Baia Mare (16 sept. 1936 — 31 ian. 1941). Red. și propr.: Gh. Crișan. Editează suplimentul *Cronica literară* **. Colaboratori: Ion Șugariu, M. Beniuc, Coriolan Gheție, Marcel Olinescu, Virgil Carianopol, D. Hinoveanu, C. Pîrlea.

(F. 31 × 54 cm; B.A.R., P III 6 278)

CRONICA LITERARĂ. Baia Mare (caietul 1: 1 ian. 1939). Supliment literar al ziarului *Cronica* **. Red.: Ion Șugariu. Colaboratori: Petre Dulfu, Coriolan Gheție, Marcel Olinescu, M. Beniuc, Virgil Carianopol, Ion Th. Ilea, D. Hinoveanu, Elena Soare, Gavril I. Toma, C. Pîrlea, Sonia Mugur.
(Descriere după Nae Antonescu, *Reviste din Transilvania. Cronica literară*, în *Cronica*, 1970, nr. 7)

CUIBURI DE LUMINĂ. Revistă literară. Podul Iloaiei, Iași (10 ian. 1938). Colaboratori: C. Agavriloaie.

(F. 16 × 23 cm; B.A.R., P II 40 319).

CULTURA NAȚIONALĂ. Organ al Societății „Vasile Alecsandri". București (17 febr. — apr. 1919). Dir.: Pavel Al. M. Rogala. Colaboratori: Paul Al. Macedonski, Nichita Macedonski, Al. Șerban.

(F. 22 ×32 cm; B.A.R., P II 40 626)

CULTURA POPORULUI. Gazeta Societății „Cultura poporului". Cluj (1 mai 1921—1931) Dir.: N. Petala. Colaboratori: Al. Ciura, M. Dragomirescu, Ion Pillat, Corneliu Moldovanu, Radu D. Rosetti, C. Rîuleț, D. Nanu, G. Talaz, G. Vâlsan, Demostene Botez, Gh. Teodorescu-Kirileanu.

(F. 32 ×54 cm; B.A.R., P IV 5 229)

CUM VORBIM. Revistă pentru studiul și explicarea limbii. București (apr. 1949 — mai 1952), sub conducerea unui comitet format din: N. I. Barbu, I. Coteanu, Al. Graur, Iorgu Iordan, G. Istrati, Solomon Marcus, Emil Petrovici, Al. Rosetti. Red. resp.: Al. Graur. Colaboratori: M. Sadoveanu, G. Călinescu, Iorgu Iordan, Al. Rosetti, Al. Graur, Tudor Vianu, Gh. Nedioglu, I. Coteanu, B. Cazacu, G. I. Tohăneanu, Șt. Munteanu, Mircea Zaciu, Gr. Brâncuș, Romulus Todoran, Gh. Bulgăr, Luiza Cristea.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 20 727)

CUPA LITERARĂ. Iași (1929). Dir.: Maur Săveanu; red.: Z. Desmond. Colaboratori: Ionel Teodoreanu, Enric Furtună, Carol Drimer.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 9 776)

CURENTE ȘI IDEI. Revistă literară, pedagogică și sociologică. Zădăriciu, Vlașca (apr. 1953 — febr. -mart. 1934). Colaboratori: Agatha G. Bacovia.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 13 929)

CURENTUL. București (1928—1944). Dir.: Pamfil Șeicaru. Editează suplimentele *Curentul pentru copii și tineret* *, *Curentul magazin* * și *Almanahul ziarului „Curentul"* *. Colaboratori: Cezar Petrescu, Gib I. Mihăescu, Pamfil Șeicaru, Dragoș Protopopescu, Ion Sîn-Giorgiu, Romulus Dianu, Ioachim Botez, G. Tutoveanu, Al. Iacobescu, George Nechita, Mircea V. Pienescu, Aurel Tița.

(F. 42 × 70 cm; B.A.R., P IV 8 551)

CURENTUL LITERAR. București (30 ian. — 6 febr. 1902). Colaboratori: P. Artemis, C. S. Rîuleț, Const Nutzescu, Iuliu C. Săvescu, Mihail Mora.

(F. 24 × 32 cm; B.A.R., P II 40 406)

CURIERUL BACĂULUI. Ziar de interese locale. Bacău (6 dec. 1915 — 25 iun. 1916). Colaboratori: G. Ranetti, G. M. Vlădescu.

(F. 48 × 33 cm; B.A.R., P IV 4 157)

CURIERUL BUCUREȘTILOR. București (14 iul. 1875 — 17 mart. 1876). Colaboratori: Gr. H. Grandea, V. Alecsandri, C. Bolliac.

(F. 32 × 48 cm; B.AR., P IV 1 432)

CURIERUL CAPITALEI. București (1920—1921). Dir. propr.: A. Popescu; red.: Paul Florentin. Colaboratori: Pavel. Al. Macedonski, Al. Bilciurescu, G. Șoiman.

(F. 22 × 32 cm; B.A.R., P II 5 532)

CURIERUL DIN IAȘI. Gazetă teatrală. Iași (28 sept. 1935). Colaboratori: Em. Serghie, C. Săteanu.

(F. 32 ×46 cm; B.A.R., P III 42 353)

CURIERUL LITERAR. Bălți (apr. 1933). Red.: I. K. Moșneațchi. Colaboratori: A. M. Libruon, Virgil Stoenescu,

(F. 16 × 22 cm; B.A.R., P I 40 209)

CURIERUL MUNCII. Foaie pentru propagandă culturală. Rîmnicu Vîlcea (1 ian. 1929 — ian. 1932). Editează suplimentul *Curierul muncii literare* *. Colaboratori: I. I. Alexandrescu, G. Bobei.

(F. 32 × 44 cm; B.A.R., P I III 9 365)

CURIERUL PRINCIPATELOR UNITE. București (10 mai — 8 oct. 1859). Girant: Ioan Costinescu.

(F. 39 × 53 cm; B.A.R., P IV 1 068)

CUVÎNTUL. București (4 nov. 1924 — 1 ian. 1934; 1 iun. 1937 — 17 apr. 1938; 14 oct. 1940 — 24 ian. 1941). Fondator: Titus Enacovici; dir.; C. Gongopol (1937—1938). P. P. Panaitescu (1940 — 1941). Editează suplimentul *Cuvîntul literar artistic* *. Colaboratori: Cezar Petrescu, Mircea Eliade, M. Sebastian, Perpessicius, G. Breazul, Pamfil Șeicaru, O. W. Cisek, D. Voinov, Oct. Onicescu. Petru Manoliu, Tiberiu Crudu, Ion Vinea, G. Vâlsan.

(F 47 × 63 cm; B.A.R., P IV 7 730)

D

DACIA NOUĂ. Ziar independent. Cluj (11 dec. 1932 — 4 ian 1933; 1934—1935; 1937). În 1937, are subtitlul *Tribună zilnică independentă românească, reportaje, informațiuni.* Colaboratori: Vl. Nicoară, Ioan Grama, Ion Munteanu, Iustin Ilieșiu.

F. 29 × 42 cm; B.A.R., P III 12 388)

DACIA ROMÂNĂ. Ziar politic, comercial, literar și religios. București (7 oct. 1866 — 23 febr. 1867). Red.: R. Scriban, Demetriu N. Preda

(F. 40 × 57 cm; B.A.R, P IV 834)

DACOROMANIA. Jahrbuch für östliche Latinität. Freiburg-München (1973 — continuă), sub redacția lui Paul Miron. Colaboratori: Șt. Ștefănescu, Al. Rosetti, A. Avram, Al. Zub, Răzvan Teodorescu, Cornelia Bodea, V. Arvinte, P. Caraman, N. Constantinescu. Vezi și DACOROMANIA *

(F. 17 × 24 cm; B.AR., P I 36 531)

DARUL. Mediaș (nov. 1935 — sept.-oct. 1936). Colaboratori: I. O. Sucevescu, Gh. Munteanu.

(F. 11 × 25 cm; B.A.R., P I 15 895)

DARURI. Revistă culturală. Iași (apr. 1923 — febr. 1928). Colaboratori: M. Sadoveanu, D. D. Pătrășcanu, I. Simionescu, August Scriban, Traian Bratu, O. Tafrali.

F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 6 196)

DECALOG. Îndreptar creștin, politic și social. București (5 apr. 1936 — 15 ian. 1940). Dir.: Eugen Potoran. Colaboratori: Ion Șugariu, Ilie Dăianu, Laurențiu Fulga, Marcel Olinescu, Gala Galaction, D. Karnabatt, Coriolan Gheție, D. Sandu, Gh. Bulgăr, Ovid Caledoniu, E. Ar. Zaharia, N. I Herescu.

(F. 22 × 31 cm, 28 × 40 cm; B.A.R., P III, IV 17334)

DELTA. Revistă literară, socială și politică. Sulina (14 dec. 1924 — 7 iun. 1925). Colaboratori: Iosif Pienaru, V. Străjan.

(F. 22 × 28 cm, B.A.R., P II 24 982)

DEPEȘA. Ziar de informații. Iași (27 aug. — 30 nov. 1918). De la 30 oct. își schimbă subtitlul în *Ziar popular de dimineață*. iar de la 13 nov. apare cu titlul *Chemarea*. Colaboratori: N. D. Cocea, Al. Busuioceanu, Cezar Petrescu, Demostene Botez, M. Mircea.

(F. 39 × 58 cm; B.A.R., P IV 5 682)

DEȘTEPTAREA. Politică și socială. Iași (11—18 iun. 1917; 18 dec. 1917—27 febr, 1918). De la nr. 9/1917, apare cu titlul *Chemarea*. Colaboratori: I. Vinea, I. Ludo, B. Fundoianu.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 8 760)

DEZROBIREA. Organ al Partidului Muncitorilor. București (12 dec. 1887 — 9 apr. 1888). Delegat: Anton C. Bacalbașa. Colaborator: Șt. Bassarabeanu D. A. Teodorescu, Philip I. Gesticone.

(F. 33 × 48 cm; B.A.R., P II 618)

DEZROBIREA. Organ sindicalist săptămînal. Brăila (1 febr. — 13 mai 1907). Red.: N. D. Cocea.

F. 17 × 24 cm; B.A.R., P II 1 975)

DIMINEAȚA COPIILOR. București (7 febr. 1924—5 apr. 1947). Dir.: N. Batzaria, Th. Cristișanu. Colaboratori: P. Dulfu, Smara, Elena Farago, V. Eftimiu, G. Ursu, Liviu Bratoloveanu.

(F. 22 × 28 cm, B.A.R., P II 7 859)

DOBROGEA DE SUS. Revistă de studii și literatură originală. Constanța (febr.-mart. — sept. -oct. 1937) Dir.: Radu Rucăreanu. Colaboratori: Octavian N. Mărculescu, Gr. Sălceanu, Em. Papazisu, Dan Valentin, Clement Vornicu, Mircea Roșculeț.

(F. 16 × 24 cm; B.A.R., P I 17 470)

DOBROGEA JUNĂ. Organ săptămînal al tinerimii dobrogene. Constanța (12 dec. 1904 — 5 mart. 1909; 11 apr. — 14 nov. 1910; 1 ian. — 3 aug. 1916; 17 nov. 1918 — 25 dec. 1942; 9 ian. —

31 oct. 1944), București (23 oct. 1911 — 14 febr. 1913; 15 iul. 1916; 1 ian. 1917 — 17 nov. 1918). Dir. și propr.: Constantin N. Sarry. Editează suplimentul *Dobrogea literară* *.

F. 33 × 48 cm, 22 × 32 cm; B.A.R., P IV 1 724)

DOBROGEA NOUĂ. Organ al Comitetului județean Constanța al P.C.R. și al Consiliului Popular Județean Constanța. Constanța (1948 — continuă). Editează revista *Tomis* *.

(F. 32 × 48 cm; B.A.R., P IV 19 738)

DOLJUL. Craiova (apr.-mai 1879 — apr.-mai 1883), sub redacția lui I. L. Caragiale.
(Descriere după *P.P.R.*, II)

DREPTATEA. Ziar cotidian. București (15 mai — 29 iun. 1888: 1 febr. 1896 — 1 iul. 1900). Dir. pol.: Nicolae Fleva. Colaboratori: Tache Ionescu, Radu D. Rosetti.

F. 40 × 58 cm; B.A.R., P IV 345)

DREPTATEA. Timișoara (25 dec. 1893 — 31 dec. 1897). Red.: Valeriu Braniște; editor: Corneliu Diaconovich (1894). Publică suplimentul *Foaia de duminecă* *. Colaboratori: Elena din Ardeal, Victor Onișor, Aurel Ciato, Maria Baiulescu.

(F. 29 × 42 cm; B.A.R., P IV 147)

DREPTURILE FEMEII. Revistă lunară. București (ian. 1912 — iul. 1916). Dir.: Eugenia de Reus Ianculescu. Colaboratori: Cornelia din Moldova, Lia Hirsu, Angello de Gubernatis-Roma, M. C. Holban, B. Nemțeanu, Cridim.

(F. 16 × 24 cm; B.A.R., P I II 3 310)

DREPTURILE OMULUI. Ziar politic-social, cotidian. București (1 febr.—11 dec. 1885; 15 sept. 1888 — 3 apr. 1889). Colaboratori: Const. C. Bacalbașa, C. Mille, Ion Nădejde.

(F. 37 × 53 cm; B.A.R., P IV 800)

DRUM NOU. Organ al Comitetului Județean Brașov al P.C.R. și al Consiliului Popular Județean. Brașov (1945—continuă). Editează revista *Astra** (1966 —).

(F. 32 × 48 cm; B.A.R., P IV 18 544)

DUNĂRENII. Revistă bilunară. Litere — științe — arte. Galați (1 — 15 febr. 1894, în total două nr.). Dir.: Stelian H. Ionescu, Ion Bujenițză.

(F. 16 × 22 cm; B.A.R., P I 1 166)

E

L'ÉCLAIR. Politique, litteraire, quotidien. București (1 mart. — 26 apr. 1911; 15 nov. 1914 — 14 aug. 1916). Colaboratori: O. Tafrali, Caion, V. Eftimiu, N. Mihăescu-Nigrim.

(F. 65 × 49 cm; B.A.R P IV 2 900)

ECOUL. Literar, artistic, umoristic. Iași (ian. 1912). Colaboratori: B. Nemțeanu.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R, P II 40 784)

ECOUL. Ziar democrat independent. Iași (1 iul. — 25 nov. 1934). Colaboratori: Ilie Pintilie, Iorgu Iordan, P. Constantinescu-Iași.

(F. 31 × 52 cm; B.A.R., P III 13 885)

ECOUL SĂPTĂMÎNII. București (17 iun. — 6 oct. 1891). Colaboratori: P. Mușoiu, D. Telcor, Traian Demetrescu, Raul Stavri, Anton Bacalbașa, O. Carp, Artur Gorovei, Gheorghe din Moldova.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 34 989)

EDUCAȚIA. Revistă pentru școală și familie. București (ian. — mai 1916; ian. 1919 — nov. -dec. 1920). Red.: Maria Beiu Paladi. Colaboratori: Gh. Bogdan-Duică, Izabela Sadoveanu, Spiridon Popescu, Gh. D. Mugur, Apostol D. Culea, I. Simionescu.

F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 4 318)

EGALITATEA. București (15 apr. 1890 — 4 nov. 1916). Dir.: M. Schwarzfeld; prim red.: E. Schwarzfeld. Colaboratori: Julius Barasch, S. Kohn, N. D. Hofmann.

(F. 22 × 32 cm, 27 × 37 cm; B.A.R., P III, IV 85)

ELEVUL PATRIOT. Jurnal hebdomadar, politic și literar. București (6 oct. 1866; 22 mart. 1867). Prim. red.: A. G. Bottea. Colaboratori: Gr. Tocilescu.

(F. 26 × 41 cm; B.A.R., P III 41 613)

EMINESCU. Revistă literară. București (17 mart. 1896).

(F. 22 × 32 cm; B.A.R., P II 40 423)

EPOCA. Ziar politic, literar şi industrial. Bucureşti (23 iul. — 27 aug. 1865). Red. resp.: Grigorie Vulturescu. Continuă *Actualitatea* * (1865).

(F. 31 × 47 cm; B.A.R., P IV 1 392)

EUROPA. Bucureşti (22 nov. 1935 — 31 mai 1936). Dir.: Camil Ring. Colaboratori: I. Călugăru, Geo Bogza, G. Spina, George Silviu.

(F. 29 × 37 cm; B.A.R., P II 15 958)

EVENIMENTUL ZILEI. Bucureşti (10 mai 1893). Supliment al ziarului *Ţara* * (1893—1897).

(F 22 × 32 cm; B.A.R., P IV 629)

EVENIMENTUL ZILEI. Bucureşti (16 mart. 1939 — 30 iun. 1944). Colaboratori: Petru Comarnescu, Şerban Cioculescu, Gala Galaction, N. Crevedia.

(F. 42 × 54 cm; B.A.R., P IV 16 558)

EVOLUŢIA. Organ de informaţiuni şi afirmare naţională. Timişoara (24 ian. 1935 — 13 mai 1936). Colaboratori: C. Kiriţescu.

(F. 32 × 47 cm; B.A.R., P III 15 935)

EXPRESUL. Ziar cotidian. Brăila (9 mai 1910—1916; 1918—1948). În primii ani apare cu titlul *Gazeta portului Brăila*. Colaboratori: Const. Tonegaru.

(F. 33 × 47 cm; B.A.R., P III, IV 3 669)

F

FACLA MUSCELULUI. Foaie pentru luminarea poporului. Cîmpulung Muscel (dec. 1926 — ian. 1927). Dir.: George Ulieru. Conţine versuri de Al. Matcevici. Vezi şi PIATRA CRAIULUI *

(F. 23 × 32 cm; B.A.R., P II 40 795)

FAMILIA LITERARĂ. Revistă literară de familie. Iaşi (15 iul. — 1 sept. 1918). Dir.: Duval M. Volny; red.: A. Susman. Colaboratori: Joseph Brazaza, I. Giosanu.

(F. 24 × 33 cm; B.A.R P II 3 277)

FANTAZIO. Magazin ilustrat lunar. Bucureşti (apr. 1945). Colaboratori: Al. Duiliu Zamfirescu, Miron Radu Paraschivescu.

(F 24× 38 cm; B.A.R., P II 20 511)

FANTOME ŞI PAIAŢE. Turnu Severin (nr. 4—9: 9 mart. —24 mai 1930). Dir. Cosma Ruget. Colaboratori: Gr. Paltin.

(F. 12 × 13 cm; B.A.R., P II 12 835)

FARFARA, Bucureşti (25 nov. 1879 — 10 febr. 1880). Red.: N. Orăşanu.

(F. 12 × 18 cm; B.A.R., P I 566)

FARUL. Organ zilnic al Dobrogei. Constanţa (1 mai 1919 — 1 mart. 1922). Fondatori: Ioan N. Roman, M. R. Opresca. Editează suplimentul *Farul literar**.

(F. 31 × 47 cm; B.A.R., P IV 4 691)

FĂCLIA, vezi LUPTA ARDEALULUI **

FĂCLIA SUCEVEI, vezi ZORI NOI **

FEMEIA MODERNĂ. Modă, frumuseţe, sănătate, artă, mondenitate, cămin, literatură. Bucureşti (1 oct. 1938 — ian. 1939). Red. resp.: Nic. D. Mirescu. Colaboratori: Paul B. Marian, Andrei Pretorian.

(F. 25 × 32 cm; B.A.R., P III 17 528)

FLACĂRA. Revistă social-literară. Feteşti, Ialomiţa (25 iul. — 3 aug. 1933). Red. resp.: Eugen Turturică.

(F 18 × 26 cm; B.A.R., P II 3 821)

FLACĂRA IAŞULUI. Organ al Comitetului Judeţean Iaşi al P.C.R. şi al Consiliului Popular Judeţean. Iaşi (1945 — continuă). Între anii 1945—1953, apare sub titlul *Lupta Moldovei*.

(F. 44 × 60 cm, 32 × 48 cm; B.A.R., P IV 19 341)

FLACĂRA LITERARĂ. Piatra Neamţ (14 aug. 1945). Colaboratori: D. Almaş, H. Mihăilescu, L. Opriş, Victor Nămolaru.

(F. 30 × 44 cm; B.A.R., P III 42 986)

FLUIERAŞUL. Revistă ilustrată pentru copii. Bucureşti (1 ian. — 15 dec. 1910; 1 oct. 1912 — 1 mai 1913). Conducători: Florian Cristescu, Teodor Castrişanu; desenator: Ion Jelea.

(F. 18 × 26 cm; B.A.R., P II 3 040)

FLUX. Mensual literar şi artistic. Covasna (sept. 1934), sub îngrijirea lui Ioan Ştefan. Colaboratori: Mircea Streinul, Ghedeon Coca, Mia Moga.

(F. 24 × 31 cm; B.A.R., P II 41 024)

FOAIA FAMILIEI. Iaşi (1875), Bucureşti (1 iul. 1905 — mart. 1906). Red.: Ion Pop Florentin. Vezi şi CRITICUL **

(F. 24 × 33 cm; B.A.R., P II 2 050)

FOAIA INTERESANTĂ. Săptămînală ilustrată. Bucureşti (24 nov. — 4 dec. 1906). Colaboratori: N. Vulovici, Ioan Ciocîrlan.

(F. 26 × 35 cm; B.A.R., P III 41 405)

FOAIA LITERARĂ. Bucureşti (16 apr. — 14 mai 1900). Colaboratori: A. Andrea, I. Bădulescu.

(F. 23 × 32 cm; B.A.R., P II 1 179)

FOAIA LITERARĂ. Ploieşti (1 aug. — 1 oct. 1906). Colaboratori: I. N. Roman, Florian I. Becescu, Nuşi Tuliu, Petru Vulcan, N. Batzaria, Victor Eminescu, N. Varone, Gordon, G. Cair.

(F. 29 × 42 cm; B.A.R., P III 2 027)

FOAIA NOUĂ. Revistă ilustrată pentru distracţie, ştiinţa politică, literatură şi igiena frumuseţii. Bucureşti (dec. 1905—1906). Editor: Ignat Hertz. Colaboratori: N. Beldiceanu, N. Ţincu, Virgiliu N. Cişman, D. Stănescu, N. G. Rădulescu-Niger, A. Steuerman, D. G. Nanu, V. Scinteie, Th. D. Speranţia, Gh. din Moldova, Laura Vampa, Const. Z. Buzdugan, Ioan N. Roman, Dem. Moldovanu, I. Russu-Şirianu, Gr. H. Grandea, Gr. N. Lazu, Radu D. Rosetti.

(F. 24 × 32 cm; B.A.R., P II 2 048)

FOAIA ROMÂNIEI. Ziar literar, ştiinţific şi societar. Bucureşti (11 iul. 1882 — 1 febr. 1883; mai—iun. 1884). Dir.: Ed. M. Adamski. În 1884 apare sub titlul *Foaia României literare*. Colaboratori: V. Alecsandri, M. Zamfirescu, Dem A. Stăncescu. Vezi şi ROMÂNIA LITERARĂ * (1885—1889)

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 16 649)

FOAIA ROMÂNIEI LITERARE, vezi FOAIA ROMÂNIEI **

FOAIA SĂTEANULUI. Cernăuţi (5 mai — 29 dec. 1891). Supliment al *Gazetei Bucovinei* **. Red.: Pompiliu Pipoşiu Colaboratori: C. Morariu, Elena Sevastos.

(F. 23×31 cm; B.A.R., P I 765)

FOAIE PENTRU MINTE, INIMĂ ŞI LITERATURĂ. Săptămînal al Gazetei Transilvaniei pentru cultura poporului. Braşov (seria a II-a: nr. 42: 4 nov. — 23 dec. 1944; nr. 1: 1 ian. 1945) Red.: Gh. Tulbure. Continuă *Foaie pentru minte inimă şi literatură**. Colaboratori: Onisifor Ghibu, Horia Furtună.

(F. 18 × 30 cm; B.A.R., P III 18 838)

FOARFECA. Ziar umoristic, Bucureşti (24 ian 1888 — 29 mai 1889). Dir. şi propr.: Cormed; red. D. Marinescu-Marion.

(F. 33 × 48 cm; B.A.R., P IV 43 137)

FOI LITERARE. Revistă literară lunară. Craiova (1 sept. 1908). Conţine poezii populare culese de. M. Eminescu.

(F. 13 × 20 cm; B.A.R., P I 40 010)

FOIŞOARA PENTRU RĂSPÎNDIREA CUNOŞTINŢELOR FOLOSITOARE ŞI A IUBIRII DE CARTE. Supliment al *Gazetei Transilvaniei* *. Sibiu (1 ian. — 15 iun. 1886). Red. resp.: Grigore Sima al lui Ion. Colaboratori: I. Pop-Reteganul, Al. Sava, Aurel Fodor, Traian H. Pop.

(F. 23 × 32 cm; B.A.R., P II 1 507)

FOIŢA. Bucureşti (mai 1935 — mart. 1936). Colaboratori: Ion Th. Ilea, Ion Aurel Manolescu, Coriolan Gheţie, V. Fluieraş, Ion Tudose.

(F. 18 × 28 cm; B.A.R., P II 14 873)

FRĂŢIA ROMÂNEASCĂ. Revistă culturală şi politică, naţionalist-democratică. Iaşi (13 apr. 1908 — 6 sept. 1909). Colaboratori: N. Iorga, Elena Farago, N. Vulovici, Şt. Braborescu, Oreste, Eugeniu Revent, Augustin Scriban.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 2 701)

FREAMĂTUL. Revistă literară bimensnală. Craiova (5 febr. — 20 mai 1895; 20 febr. 1898). Colaboratori: Const. D. Popescu, I. Bonifice Hétrat, Tr. Demetrescu.

(F. 25 × 31 cm; B.A.R., P II 1 302)

FRÎNGURELE. Literatură, ştiinţă, artă. Vaslui. (9 apr. — 1 mai 1933). Dir.: Valeriu V. Mugur. Colaboratori: Şt. Ciubotăraşu, Const. Barcaroiu.

(F. 6 × 24 cm; B.A.R., P I 40 222)

FRONTUL UNIC. Buletinul Blocului Muncitoresc-Ţărănesc. Bucureşti (2 aug. — 5 sept. 1928). Colaboratori: M. Cruceanu, N. Popescu-Doreanu.

(F. 21 × 32 cm; B.A.R., P II 40 804)

FULGERUL. Bucureşti (mart. 1876 — ian. 1877). Colaboratori: Al. Macedonski.

(F. 27× 38 cm; B.A.R., P III 41 621)

FULGERUL LITERAR. Huşi (1918). Colaboratori: Spiru Prasin, A. Streitman.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 40 086)

G

GALAȚII. Galați (27 oct. 1882 — 4 dec. 1913). Colaboratori : Al. Vlahuță.

(F. 48×33 cm; B.A.R., P IV 795)

GAZETA. Politică și literară. București (6 iun — 6 nov. 1916). Dir. pol. : Șt. Cihoski ; secr. g-ral : A. Clarnet.

(F. 62×42 cm; B.A.R., P IV 4 276)

GAZETA. Cotidian de seară. București (15 mart. 1934 — 1 mai 1938). Dir. : Al. Kirițescu. Colaboratori : N. I. Herescu, S. Semilian, Camil Petrescu, V. I. Popa, Mircea Ștefănescu.

(F. 40×63 cm; B.A.R., P IV 12 584)

GAZETA BUCOVINEI. Cernăuți (2 mai 1891 — 6 apr. 1897 ; 2 apr. — 1 oct. 1906). Dir. : Pompiliu Pipoșiu (1891—1893). Editează suplimentul *Foaia sătenilor* **. Colaboratori : Mihai Teliman, D. Bucevschi, I. Berariu.

(F. 29×45 cm; B.A.R., P III, IV 694)

GAZETA FEMININĂ. Organ al mișcării feministe în literatură, artă, știință, viață socială și economică, modă și sport. Craiova (1908). Colaboratori : Elena I. Văcărescu, Carmen Sylva.

(F. 29×40 cm; B.A.R., P III 41 410)

GAZETA PORTULUI BRĂILA, vezi EXPRESUL**

GAZETA ZIARIȘTILOR. Organ al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din București. București (ian. 1926). Colaboratori : I. Peltz, N. Davidescu, V. Savel, Tudor Teodorescu-Branișteanu.

(F. 17×24 cm ; B.A.R., P II 40 811)

GENERAȚIA DE MÎINE. Revistă literară. Oravița (dec. 1936 — mart.-apr. 1937). Colaboratori : I. C. Stoica, M. Lungianu.

(F. 16×24 cm; B.A.R., P.I 7 631)

GÎND ȘI FAPTĂ. Revistă lunară de literatură. București (15 aug. 1939 — nov. 1940). Dir. și red. resp. : Nicolae Zăbălău. Colaboratori : Dimitrie Stelaru, C. Barcaroiu, Florian Crețeanu.

(F. 16×23 cm; B.A.R., P I 18 831)

GÎND TINERESC. Revistă bilunară de literatură, cultură, artă și educație național-politică. Radna (25 dec. 1944 — 15 iun. 1945). Fondator : Alexandru Petrescu ; red. resp. : Aurel Iordache. Colaboratori : Traian Dragoș, I. Radu-Argeș, Petru Bogdan, Gr. Beuran.

(F. 22×32 cm; B.A.R., P II 19 824)

GÎND TINERESC. Revistă lunară de știință și literatură. Alba Iulia (nov. 1946 — dec. 1947). Dir., red. resp. și propr. : Gr. Ciuleanu ; red. : Ar. Păsărescu. Colaboratori : Ion Brad, Ion Gheorghe, Florin Marcu.

(F. 17×24 cm; B.A.R., P II 19 806)

GÎNDUL. Revistă literară lunară. Craiova (apr. — iun. 1907). Colaboratori : Demetru Marcu, Alice Călugăru.

(F. 16 × 24 cm; B.A.R., P I 2 018)

GÎNDUL LIBER. Literar, politic, social. București (sept. 1935). Dir. : Drăgănescu. Colaboratori : Petre Bellu.

(F. 16 × 47 cm; B.A.R., P III 34 472)

GÎNDURI. Revistă literară lunară. Odorhei (1 ian — 1 febr. 1935). Colaboratori : V. Culică, Radu Chirovici.

(F. 22 × 32 cm; B.A.R., P II 14 751)

GLASUL ARDEALULUI. Organul Sfatului Național Român din Țara Bîrsei. Brașov (1 nov. — 27 dec. 1918). Colaboratori : I. Cristea, P. Dulfu.

(F. 41 × 29 cm; B.A.R., P III 8 741)

GLASUL PATRIEI. Organ al Comitetului român pentru repatriere. Berlin (10 dec. 1955—mai 1972). Colaboratori : Tudor Arghezi, G. Călinescu, Mihai Beniuc, Al. O. Teodoreanu, Radu Gyr, Nichifor Crainic, Al. Hodoș, N. Tăutu, N. Crevedia, Șerban Cioculescu, Miron Niculescu, Traian Herseni, Dan Zamfirescu, Al. A. Philippide, Virgil Cîndea, Paul Anghel, V. Carianopol. Vezi și TRIBUNA ROMANIEI *

(F. 32 ×53 cm; B.A.R., P IV 28 262)

GOLGOTA. București (24 apr. 1894). Colaboratori : A. Vlahuță, V. A. Urechia.

(F. 36× 63 cm; B.A.R., P IV 43 471)

GORJANUL. Organ independent. Tîrgu Jiu (15 mart. 1924 —31 dec. 1947). Dir. propr. : Jean Bărbulescu. Colaboratori : Gr. Geamănu , D. D. Popeangă, George Ranetti.

(F. 28 × 44 cm; B.A.R., P III 7 521)

GRAIUL, Revsistă literară-științifică. București (1 nov. 1894). Colaboratori : Ioan N. Roman, C. Xeni, Radu D. Rosetti.

(F. 16 × 23 cm; B.A.R., P I 1 325)

GRAIUL ROMÂNESC. Organ al Societății „Graiul". București (ian. 1927 — iul.-dec. 1934), „sub supravegherea unui comitet". Colaboratori : Sextil Pușcariu, Șt. Romanski, I. Nistor, I. Lupaș, Gr. Nandriș, Șt. Ciobanu, N. Petrescu, Lecca Morariu, Simion Mîndrescu, Th. Capidan, P. P. Panaitescu, Elena Eftimiu, G. Popa-Lisseanu.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 8 963)

GRANIȚA. Revistă de documentare literară, economică, socială. Timișoara (15 dec. 1933 — 1 apr. 1934). Dir. : Pompiliu Șerbescu. Colaboratori : Volbură Poiană-Năsturaș, D. Iov.

(F. 21 × 29 cm; B.C.U.I., J 1245)

GRĂDINA. Revistă literară. București (24 ian. 1890), sub supravegherea societăților „Salvatorul" și „Umanitatea". Dir. : P. Macri. Colaboratori : I. Negruzzi, Carol Scrob.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 3 236)

GURIȚA. Revistă bilunară, literară, umoristică și picantă. Botoșani (1—29 oct. 1932). Dir. : S. Negrescu.

(F. 12 × 32 cm; B.A.R., P II 12 772)

H

HAI SĂ RÎDEM. Almanahul revistei „Minerva" * (1908—1916). București (1912—1916). Colaboratori : D. Teleor, Mircea Dem. Rădulescu.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 2 880)

HORIA. Foaie săptămînală pentru sociologie, istorie, literatură. Botoșani (27 iul. — 7 sept. 1936). Dir. : Scarlat Callimachi. Colaboratori : E. Marian.

(F. 38 × 58 cm; B.A.R., P IV 43 967)

HOTARUL. Revistă literară și culturală. Arad (mai 1933 — ian.-mart. 1940). Colaboratori : Marcel Olinescu, George A. Petre, Al. Negrea, Petre Pascu, Ion Th. Ilea, G. Bugarin, Al. T. Stamatiad, N. Jianu, Cornelia C. Bodea.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 14 344)

I

ILUSTRAȚIA. Revistă enciclopedică ilustrată. București (1 mai — 1 iul. 1911 ; 1 ian. — 1 nov. 1912). Dir. propr. : Christea A. Simionescu. Colaboratori : N. Ținc, Mircea Demetriad, D. Teleor, N. Rădulescu-Niger, A. Mîndru, A. de Herz, Ludovic Dauș, C. Riuleț, Caion, Cridim, Caton Theodorian, Mihai Săulescu, Nathalia Handoca, Smara, Elena Văcărescu, N. Zaharia.

(F. 48× 33 cm; B.A.R., P IV 3 788)

IMAGINI. Critice și literare. Oradea (25 apr. — 9 mai 1933). Red. : Horia I. Gheorghiță. Colaboratori : Vasile Bucur, Al. Olteanu.

(F. 11 × 31 cm; B.A.R., P II 12 771)

L'INDEPENDANCE ROUMAINE, vezi L'ORIENT**

INSTRUCȚIUNEA PUBLICĂ. Iași (24 ian. 1860). Red. : V. A. Urechia. Colaboratori : B. P. Hasdeu, G. Melidon.

(F. 24 × 34 cm; B.A.R., P III 41 422)

INTIM. Revistă literară-științifică. București (15 oct. 1895). Colaboratori : Nigrim, Gh. Silvan, M. Codreanu.

(F. 21 × 27 cm; P II 2 163)

IZBÎNDA. Revistă politică-literară, săptămînală. București (15 nov. — 10 dec. 1915). Dir. : Iancu A. Popovici. Colaboratori : Octavian Goga, Ion Al. Bran-Lemeny.

(F. 21 × 32 cm; B.A.R., P II 4 411)

Î

ÎNAINTE. Organ al Comitetului Județean P.C.R. Dolj și al Consiliului Popular Județean. Craiova (1944 — continuă). Colaboratori : M. Roșianu, Eugen Constant, Ilie Purcariu, I. M. Negreanu.

(F. 31 × 42 cm; B.A.R., P III 18 994)

ÎNCERCĂRI LITERARE. Cernăuți (1 febr. 1892 — 1 ian. 1893). Red. resp. : Șt. Bodnărescu. Colaboratori : C. Berariu, Toader Bălan, Iorgu Toma, C. Stamati-Ciurea, T. Bocancea.

(F. 23 × 31 cm; B.A.R, P II 2 147)

INDEMNUL VREMII. Revistă lunară sub auspiciile Ligii Culturale Botoşani. Botoşani (ian. — febr. 1932), sub conducerea lui Tiberiu Crudu. Colaboratori : M. Graur, V. Matei, Mihail Gr. Poslușnicu.

(F. 14 × 17 cm; B.A.R., P I 12 040)

ÎMPREUNĂ. Almanah literar. (EGYÜTT. Irodalmi almanach). Cluj (mart. 1949). Colaboratori : Gaál Gabór, Horvát Imre, Emil Isac, E. Jebeleanu, Letay Lájos, D. Micu, Ioanichie Olteanu, Sütto András, Dumitru Mircea, Victor Felea, Majthenyi Erik, Pavel Apostol, Asztalos István, A. E. Baconsky, M. Beniuc.

(F. 17× 24 cm; B.A.R., P I 20 081)

INDREPTAREA. Organ al Ligii Poporului. Iaşi şi Bucureşti (14 apr. 1918—6 oct. 1938). Fondatori : general Al. Averescu; dir. C. Gongopol (1920—1922), A.A. Bardescu (1928), Al. Kiriacescu (1938). Colaboratori : Duiliu Zamfirescu, P. P. Negulescu, Matei B. Cantacuzino, M. Germani, Mihai Negulescu, P. P. Negulescu, I. Dusciac, Gr. Trancu-Iaşi.

(F. 32 × 54 cm, 54 × 68 cm; B.A.R., P IV 7 400)

ÎNDRUMAREA. Politică, literatură, ştiinţă. Iaşi (apr. 1908—mart. 1909). Dir. : Sebastian Moruzzi, P. Zosin. Colaboratori : M. Codreanu, Artur Gorovei, E. Herovanu, A. Steuerman, I. Petrovici, Laura Vampa.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 2 638)

ÎNDRUMAREA. Organ al Partidului Conservator. Botoşani (19 mai 1918 — 15 mai 1920). Dir. : Victor Miclescu. Colaboratori : Artur Enăşescu, Ion Sin-Giorgiu, Cristian Em. Ciomag.

(F. 31 × 54 cm; BA.R., P IV 5 108)

ÎNDRUMĂTORUL CULTURAL. Revistă lunară a Consiliului Culturii şi Educaţiei Socialiste. Bucureşti (ian. 1948 — continuă); în 1980 îşi schimbă titlul în *Cintarea României*. Dir. : Mihail Ciobanu. Colaboratori : Radu Boureanu, Marcel Breslaşu, Nina Cassian, M. Beniuc, Magda Isanos, Gavril Mihai.

(F. 24 × 32 cm; B.A.R., P III 19 930)

J

LE JOURNAL DE BUCAREST. Politique, scientifique, littéraire et commercial. Bucureşti (26 iul 1870 — 20 oct. 1877). Red. : Ulysse de Marsillac. Colaboratori : François Coppée, Victor Hugo, Emile Augier.

(F. 46 × 31 cm; B.A.R., P III 923)

JOURNAL DE GALATZ. Politique, commercial et littéraire. Galaţi (12 mai 1871 — sept. 1872). Red. : Gr. Ventura.

(F. 45 × 30 cm; B.A.R., P III 41 633)

JUNIMEA DOBROGEANĂ. Revistă literară, artistică şi distractivă. Silistra (apr. — iun. 1936). Red. : G. Emilian. Colaboratori : Petru Alexandru, Vasile N. Ivaşcu, T. Popescu-Olt.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 16 138)

JURNALUL DOAMNEI. Publicaţie bilunară. Bucureşti (15 oct.—15 dec. 1938). Dir. : Alex. Bilciurescu. Colaboratori : E. Lovinescu, V. Eftimiu, Tudor Muşatescu, Gala Galaction, Liviu Rebreanu, Demostene Botez, Mihail Sebastian.

(F. 22 × 38 cm; B.A.R.P, II 17 649)

JURNALUL NOSTRU. Pamflet rîmnicean. Rîmnicu Sărat (20 iul. 1925). Dir. : Octavian Moşescu. Colaboratori : Ion I. Pavelescu.

(F. 16 × 24 cm; B.A.R., P I 8 996)

L

LEGENDA NOUĂ. Revistă literară. Rîmnicu Vîlcea (apr. 1928 — ian. 1929). Colaboratori : Nic. Georgescu, M. Mihalcea.

(F. 20 × 25 cm; B.A.R., P II 9 454)

LIBERALUL. Ziar naţional-liberal cotidian. Iaşi (1 mart. 1900 — 32 oct. 1908; 13 ian. — 2 iul. 1909).

(F. 48 × 33 cm, 58× 40 cm; B.A.R., P IV 997)

LIBERTATEA. Bucureşti (10—23 iulie 1864). Dir. : C. A. Rosetti. Colaboratori : Maria C. A. Rosetti, Mircea Rosetti.

(F. 32 × 48 cm; B.A.R., P IV 20 807)

LICĂRIRI LITERARE. Literară-artistică. Bălţi (1 aug. 1931 — ian. 1933, în total opt nr.). Ultimul nr. apare cu titlul *Astra literară*. Dir. : I. Fişman. Red. : I. Moşneaţchi.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 12 045)

LIRA. Revistă populară săptămînală. Supliment gratuit al revistei literare *Pagini libere* *. Galaţi (27 iul. 1908—9 mai 1909). Dir. : Sal. Schein (1 ian. 1909).

(F. 24 × 16 cm; B.A.R., P I, II 2 673)

LUCEAFĂRUL. Litere-arte. Galaţi (1—25 dec. 1897). Colaboratori : Aristide Cantilli, Iuliu Cezar Săvescu, Iancu N. Păun.

(F. 40 × 29 cm; B.A.R., P III 41 435)

LUCEAFĂRUL. Ziar săptămînal pentru literatură, artă, ştiinţă. Buzău (22 aug. — 31 oct. 1904). Colaboratori : B. Emilian, G. I. Demetrian.

(F. 24 × 33 cm; B.A.R., P II 2 197)

LUMEA. Politică şi socială. Ziar independent. Iaşi (29 oct. 1918 — 8 dec. 1937). Continuă *Arena* **. Dir. propr. : Alfred Hefter. Editează suplimentele *Lumea* * (1924—1926) şi *Lumea literară şi artistică* *. Colaboratori : D. Botez, Eugen Jebeleanu, Al. Voitin.

(F. 65 × 49 cm; B.A.R., P IV 4 753)

LUMEA LITERARĂ ŞI ŞTIINŢIFICĂ. Brăila (10 mai — 1 oct. 1908). Dir. : Av. Horowitz. Colaboratori : A. Micescu, A. Budălănescu.

(F. 16 × 24 cm; B.A.R, P I 1 509)

LUMEA NOUĂ. Gazetă serioasă şi voioasă pentru toţi şi pentru toate. Cluj (15 ian. — oct. 1876). Red. : Nicolaie F. Negruţiu.

(F. 23 × 30 cm; B.A.R., P I 2 208)

LUMINA. Revistă poporană a românilor din dreapta Dunării. Monastir, Bitolia (ian. 1903 — iun.-aug. 1908). Dir. : C. I. Cosmescu. Colaboratori : N. Batzaria, M. Beza, Th. Capidan, G. Murnu.

(F. 24 × 16 cm; B.A.R., P I 1 491)

LUMINA SATELOR. Ploieşti (1 mart. — 1 iun.; 1 oct. — 1 nov. 1909; mart. — apr. 1910; 20 oct. — 16 nov. 1914). Dir. propr. : I. Naum Papazol, Gh. Becescu-Silvan.

(F. 30 × 21 cm, 48 × 32 cm; B.A.R., P II, III 2 680)

LUMINIŢA. Revistă pentru şcolari. Paşcani (1931—febr. 1940). Red. : I. Miholu. Colaboratori : Iulia Furmuzache, Const. Ciopraga.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 11 207)

LUPTA. Bucureşti (16 dec. 1921 — 30 dec. 1937). Dir. pol. : C. Mille; dir. : Emil D. Fagure, B. Brănişteanu. Colaboratori : V. Eftimiu, Elena Eftimiu, M. Sadoveanu, Liviu Rebreanu, Gala Galaction, Tudor Arghezi, Eugen Lovinescu, Ion Minulescu, Ion Barbu, Al. Philippide, Ion Marin Sadoveanu.

(F. 44 × 56 cm; B.A.R., P IV 5 488)

LUPTA ARDEALULUI. Organul Regionalei Cluj a Partidului Comunist Român. Cluj (9 aug. 1946 — continuă). În 1968 îşi schimbă titlul şi subtitlul în *Făclia*. Organ al Comitetului Judeţean P.C.R. Cluj şi al Consiliului Popular Judeţean. Colaboratori : Letiţia Papu, D. Prodan, Fr. Păcurariu, Ioanichie Olteanu, Al. Andriţoiu.

(F. 32 × 48 cm; B.A.R., III, IV 19 245)

LUPTA MOLDOVEI, vezi FLACĂRA IAŞULUI **

LUPTA PENTRU VIAŢĂ. Revistă literară şi sociologică. Iaşi (nov. 1903 — dec. 1905). Red. : N. A. Bogdan.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 1 616)

LUPTA POPORULUI, vezi ZORI NOI **

LYRA ROMÂNĂ. Foaie muzicală şi literară. Bucureşti (2 dec. 1879 — 31 dec. 1880). Colaboratori : A. Vlahuţă, Th. Burada, G. Missail, Iuliu I. Roşca.

(F. 23 × 31 cm; B.A.R., P II 282)

M

MAGAZINUL ARDEALULUI ŞI BANATULUI. Ediţie de propagandă pentru dezvoltarea vieţii culturale, sociale şi economice naţionale. Timişoara (1938). Red. : Teodor Balaş, Carol Iacob. Colaboratori : Cezar Petrescu, C. Miu-Lerca, C. Jaleş, Anatolie Chircev, Ioachim Miloia, Traian Topliceanu.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 16 078)

MAMA ROMÂNĂ. Artă, literatură, educaţie. Iaşi (apr. — iun. 1930), sub conducerea unui comitet. Colaboratori : Demostene Botez, A. Gurgu, Victor Eftimiu, Mihail Sadoveanu, Ionel Teodoreanu. C. Săteanu, Aura Scutaru, Jean Pascal, Valeriu Oläniuc, Radu Comşa, Delafîntînele.

(F. 24 × 32 cm; B.A.R., P II 10 569)

MAMA ŞI COPILUL. Ziar de duminică. Bucureşti (4 iul. 1865 — 24 aug. 1866). Dir. : Maria Rosetti. Colaboratori : Mircea C. Rosetti, D. Bolintineanu, Iulian Grozescu, V. A. Urechia.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 725)

MAREA NEAGRĂ. Organ naţional dobrogean. Constanţa (1923—1938). Vezi şi MAREA NOASTRĂ *

(F. 32 × 44 cm; B.A.R., P IV 6 527)

MASCA. Revistă teatrală. Craiova (1—7 nov. 1911). Colaboratori : F. Aderca.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 2 927)

MĂRGĂRITARUL. Revista pentru arte, litere şi ştiinţe. Literatură, artă, ştiinţe, istorie, arheologie, belle-arte, religiune. Bucureşti (1 febr. — 31 mart. 1904). Colaboratori: D. Karnabatt, D. Caselli, Al. Macedonski, Al. Obedenaru, N. Ţinc, Sofronie Ivanovici, Iuliu Cezar Săvescu.

(F. 48 × 33 cm; B.A.R., P IV 1 565)

MĂRŢIŞORUL. Revistă culturală. Ploieşti (1 mart. —18 iun. 1945). Dir. : Victor Stamate. Colaboratori : Gh. Finichiu, C. Ilieş, N. Al. Trestieni, Verona Brateş, Daniel Constantinescu.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P II 19 072)

MICA REVISTĂ. Foaia Societăţii oamenilor conştiincioşi. Bacău (15 febr. ; 6 aug. 1886). Colaboratori : Costache Radu, M. Climescu, Ioan Chiru.

(F. 12 × 22 cm; B.A.R., P I 1 213)

MICUL ALMANAH. Bucureşti (1947). Colaboratori : Radu Rosetti.

(F. 11 × 16 cm; B.A.R., P II 9 311)

MIORIŢA. Icoanr de luptă spirituală. Iaşi (20 iun. — 19 dec. 1937). Dir. : N. Gavrilaş. Colaboratori : A. G. Delafîntînele, Jean Pascal, Z. Desmond.

(F. 33×46 cm; B.A.R., P III 16 421)

MIOSOTIS. Revistă ştiinţifică literară săptămînală Bucureşti (7 nov. — 22 dec. 1902). Republică versuri de Th. Şerbănescu, Ioan Petrovici. Colaboratori : G. Th. Şerbănescu, Constantin Cihan, G. T. Niculescu-Varone.

(F. 17×24 cm; B.A.R., P I 1 505)

MIRAJ. Revistă literară. Bucureşti (ian. — mart. 1933). Colaboratori : Victor Eftimiu, George B. Rareş.

(F. × m; B.A.R., P I 14 124)

M ON COSTIN. Revistă de cercetări şi mărturii istorice. Bîrlad (aug. 1913 — aug. 1916). Colaboratori : T. Pamfile, C. N. Matcescu, Al. Rosetti. Vezi şi SCRISUL NOSTRU *

(F. 16×24 cm; B.A.R., P I 4 037)

MÎINE. Bucureşti (24 oct. 1935 — 28 ian. 1936; 5 iun. 1938). Colaboratori : D. Corbea, Ioan Niţu.

(F. 32 × 48 cm; B.A.R., P II 260)

MODA ILUSTRATĂ. Bucureşti (20 sept. 1897 — 25 ian. 1904). Colaboratori : I. Minulescu, D. Karnabatt, Caion.

(F. 48×32 cm, 36×26 cm; B.A.R., P II, III, IV 1 027)

MOLDOVA. Organ liberal. Roman (15 mai — 27 dec. 1890). Colaboratori : Eugen Vaian, M. Kogălniceanu.

F. 32×46 cm; B.A.R., P IV 1 408)

MOLDOVA. Economică, socială şi literară. Botoşani (1 nov. 1904 — 20 nov. 1905 ; 15 nov. 1911 — nov. 1912). Sub îngrijirea lui Alexandru Şmeli (1911—1912). Colaboratori : A. Lecu, Sofia Nădejde, Ioan Nădejde, I. Simionescu, Ion Sîngiorgiu, Const. Hasnaş, D. D. Hanganu, Artur Enăşescu.

(F. 31×46 cm, 24×32 cm; B.A.R., P II, IV 2 047)

MOLDOVA. Bucureşti (1 mart. 1915—14 aug. 1916). Colaboratori : Radu D. Rosetti, Elena D. O. Sevastos.

(F. 45 × 64 cm; B.A.R., P IV 4 152)

MOLDOVA LIBERĂ. Organ popular de luptă patriotică. Iaşi (nr. 29 : 24 oct. 1944—14 nov. 1947). Dir. : C. Balmuş ; red. resp. : Mihail Novicov. Colaboratori : Savin Bratu.

(F. 31 × 44 cm; B.A.R., P III 12 114)

MOMENTUL. Ziar popular de informaţie. Bucureşti (21 febr. 1945 — 31 mart. 1947). Editează *Almanahul ziarului „Momentul"* **.

(F. 38×54 cm; B.A.R., P IV 18 878)

MONITORUL LITERAR. Revistă literară-ştiinţifică ilustrată. Bucureşti (febr. — apr. 1891). Dir. : Ilie Ighel.

(Descriere după *P.P.R.*, I)

MONITORUL OFICIAL AL MOLDOVEI. Prinţipatele Unite Moldova şi Valahia. Iaşi (28 oct. 1858 — 28 febr. 1863). Editor : T. Codrescu. Editează *Adaos literar* *.

(F. 27×34 cm; B.A.R., P II, IV 30)

MUGURI. Revistă literară şi ştiinţifică. Bacău (nov. 1931). Dir. : Ioan Alecu. Colaboratori : Gh. P. Constantinescu, Segal Mendel, Ioan Zernescu.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 40 258)

MUNŢII APUSENI. Revistă literară lunară. Alba Iulia (oct. 1938 — mart. 1939). Dir. resp. : Liviu Bica : red. : Ion Tolescu-Văleni, V. Oprescu Spineni. Colaboratori : C. Gane, Petre Pascu, Ion Potopin, Petru Paulescu, Victor Papilian, V. Copilu-Cheatră, C. Pîrlea, E. Ar. Zaharia, D. Iov, Pimen Constantinescu, V. Spiridonică, Aurel Marin, Vl. Dogaru.

(F. 23 × 31 cm; B.A.R., P II 18 085)

MURMURUL PĂDURII. Revistă literară, artistico-socială. Turnu Severin (6 iul. — aug.-sept. 1933). Colaboratori : Andrei Dumbrăveanu, D. Gherghinescu-Vania, Sava Pîrăşianu, Gh. Poloc.

(F. 19× 28 cm; B.A.R., P II 12 961)

MUSCELUL. Revistă bilunară. Bucureşti (20 febr. — 20 iun. 1916). Dir. : I. Ionescu-Boteni. Colaboratori : Al. T. Dumitrescu, C. Rădulescu-Codin.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 4 317)

MUZA ROMÂNĂ. Almanah literar. Pesta (1865). Red. : Ioan Ioniţă. Colaboratori : Ath. M. Marienescu, I. Vulcan, Vincenţiu Babeş, Gh. Tăutu.

(F. 12 × 18 cm; B.A.R., P I 19 099)

MUZA SOMEŞANĂ. Revistă literar-ştiinţifică a Societăţii Virtus Romana Redivîva. Năsăud (neregulat), dactilografiată, şapirografiată (1882—1912), tipărită (în 1978, editată de Liceul „G. Coşbuc"). Colaboratori : G. Coşbuc.

(F. 22 × 32 cm; B.A.R., P II 39 667)

MUZEUL LITERAR. Litere, ştiinţe, arte, Bucureşti (ian. 1878 — sept. 1879). Colaboratori : George Chiru, I. E. Rozescu.

(F. 15 × 10 cm; B.A.R., P I 1 033)

MUZICA. Revistă muzicală română. Bucureşti (oct. 1908 — febr. 1910 ; ian. — iun. 1916), Timişoara (iun.—sept.—oct. 1925). Colaboratori : A. G. Cantacuzino, G. N. Georgescu Breazul, C. Brăiloiu, Sabin Drăgoi, Alfred Alessandrescu.

F. 24 ×17 cm; B.A.R., P I 4 368)

N

NAŢIONALUL. Ziar naţional liberal. Bucureşti (26 nov. 1915—30 sept. 1916). Colaboratori : E. Lovinescu.

F. 64 × 46 cm; B.A.R., P IV 4 304)

NAŢIUNEA. Bucureşti (17 iun. 1882 — 26 sept 1891), sub conducerea unui comitet (1887—1890), alcătuit din : C. Vlahuţă, N. Vrăbiescu, Dimitrie Petrescu.

(F. 47 × 63 cm; B.A.R., P IV 675)

NECESARUL, vezi TREBUINCIOSUL **

NEPĂRTINITORUL. Jurnal politic, literar şi comercial. Iaşi (21 ian— 30 aug. 1856). Red. resp. : C. Gane.

(F. 40 × 26 cm; B.A.R., P III 879)

NOUA ALBINĂ ROMÂNĂ. Foaie literară şi artistică. Adaos la Gazeta de Moldavia *. Iaşi (5 ian.-7 febr. 1857). Colaboratori : Gh. Asachi, V. Alecsandri, I. Ianov.

(F. 29 × 23 cm; B.A.R., P III 49)

O

OPINCA. Foaia pentru interesele culturale şi economice ale poporului român. Reşiţa Montană, (1 mai — 27 oct. 1885). Red. : S. Pocreanu. Colaboratori : I. Pop-Reteganul, Iuliu I. Roşca, P. Broşteanu, Iosif Vulcan, D. Stăncescu, At. M. Marienescu.

(F. 23 × 32 cm; B.A.R., P II 2 356)

OPINIA PUBLICĂ. Revistă politică, economică, financiară, literară etc. Bucureşti (2 sept.—22 oct. 1904). Red. : Emil Nicolau. Colaboratori : Carmen Sylva, D. Teleor, Radu D. Rosetti.

(F. 24 × 33 cm; B.A.R., P II 1 848)

OPINIA PUBLICĂ. Reportaj, informaţie, critică. Bucureşti (15 mai — iun. 1929). Dir. : Ion Călugăru. Colaboratori : Stephan Roll, B. Fundoianu.

(F. 32 × 48 cm; B.A.R., P III 42 031)

OPINIUNEA. Ziar independent. Craiova (15 iul. 1887 — 23 iul. 1890 ; 16 dec. 1891 — 21 aug. 1892). Reprezentant : A. Ionescu (1887). Editează suplimentul *Opiniunea literară* *.

(F. 27 × 37 cm; B.A.R., P IV 636)

ORA. București (5 apr. — 4 sept. 1921). Dir.: Pamfil Șeicaru. Colaboratori: D. Karnabatt, N. Davidescu, Eugen Boureanul, A. Dominic, Victor Ion Popa, D. Cuclin, N. Batzaria.

(F. 44 × 62 cm; B.A.R., P IV 5 018)

ORDINEA. Foaie politică, literară și științifică. București (18 aug. 1866 — 2 febr. 1867). Comitet de direcție: Lascăr Catargiu, George Costa-Foru, D. Ghica, Aristide Pascal, Al. Știrbey, Manolache Costache, C. Brăiloiu. Colaboratori: D. Racoviță, Em. Mihăiescu, Al. Orăscu, C. Esarcu.

(F. 39 × 58 cm: B.A.R., P IV 833)

ORDINEA. Unicul ziar ilustrat de informații. București (17 nov. 1932 — 29 iun. 1944). Dir.: Virgil Kerciu. Colaboratori: Lucreția Karnabatt, Victor Ion Popa.

(F. 42×54 cm; B.A.R., P IV 12 145)

L'ORIENT. Journal quotidien. București (2 iun. 1877 — 15 dec. 1916), Iași (16 dec. 1916 — nov. 1918), București (2 dec. 1918 — 1940). Dir.: Emile Galli, Gr. Ventura, Constantin I. Stoicescu, G. Em. Lahovari; red. șef.: Frédéric Damé. Din 1897, apare cu titlul *L'Independance Roumaine***. Colaborator: N. Iorga.

(F. 29 × 39 cm; B.A.R., P IV 683)

ORIGINEA. Foaie literară, științifică și religioasă. Iași (1 sept. 1867). Red.: D. George Pavloff. Colaboratori: V. Pogor, N. Pruncu, Leon Negruzzi, G. Crețoiu.

(F. 12 × 19 B.cm; A.R., P I 1 343)

ORIZONT. Organ al Comitetului Județean P.C.R. Vîlcea și al Consiliului Popular Județean. Rîmnicu Vîlcea (20 febr. 1968 — continuă). Colaboratori: D. Gibescu, Gh. Bobei, I. I. Alexandrescu, Virgil Carianopol, Neagu Rădulescu, N. Popescu-Bogdănești, G. Țărnea.

(F. 29 × 42 cm; B.A.R., P III 34 414)

OVIDIU. Prima revistă literară dobrogeană. Constanța (15 sept. 1898 — 1 febr. 1900; 1 mart. 1902 — sept. 1906; 15 mai — 1 iul. 1910). Dir. fondator: Petru Vulcan. Colaboratori I. L. Caragiale, Nigrim, D. Nanu.

(F. 29 × 20 cm; B.A.R., P II 1 008)

P

P.T.T. Revistă științifică, economică, literară, informativă. București (ian.-febr. — iun. 1940). Colaboratori: N. I. Bontaș, B. B. Cehan.

(F. 24 × 32 cm; B.A.R., P I 18 283)

PAGINI LITERARE. Revistă literară și de cultură generală. Apare la Puești, Tutova (sept. 1934). Dir.: Lazăr Beneș. Colaboratori: E. Ar. Zaharia, Sașa Pană.

(F. 18 × 28 cm; B.A.R., P II 41 141)

PALAELIBUS. Revistă săptămînală scrisă de Eugen Todie. București (10 oct. — 5 nov. 1933).

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 12 946)

PATRIOTUL. Ziar independent. București (5 mai —15 oct. 1900; 29 apr. 1901—17 mai 1903; 16 dec. 1905 — 26 iul. 1907; 1939). Red.-șef.: Const. C. Bacalbașa. În 1907 fuzionează cu *Epoca* * (1885—1938).

(F. 59 × 44 cm; B.A.R., P IV 587)

LES PAYS ROUMAINS. Revue hebdomadaire, politique, littéraire et commerciale. București (12 nov. 1857 — 11 mai 1861; 6 febr. 1870 — 5 febr. 1871). Dir. pol.: N. Blaremberg, Aristide Pascal, Petre Carp; dir. lit.: Ulysse de Marsillac (1857—1868).

(F. 50 × 36 cm; B.A.R., P IV 968)

PĂCALĂ. Publicație satirică. București (4 febr. 1941 — 24 febr. 1944). Dir.: Virgiliu Slăvescu. Colaboratori: Florin Iordăchescu, Nae Țăranu, A. P. Bănuț, Th. D. Speranția, Aurelian Păunescu, Mircea Pavelescu, I. Gr. Periețeanu, Const. Riuleț, A. C. Calotescu-Neicu, G. Voevidca, Al. Bilciurescu, Petre Bellu, Al. Gh. Doinaru.

(F. 32 × 46 cm; B.A.R., P III 18 110)

PĂRERI. Ziar de informații comerciale, culturale, literare. Bîrlad (25 sept. 1932 — ian. 1933). Colaboratori: M. Negreanu.

(F. 22 × 28 cm; B.A.R., P II 13 020)

PĂRERI TUTOVENE. Ziar independent democrat. Bîrlad (1944—1949). Colaboratori: Gh. Nedelea, Ion Hobana.

(F. 34 × 48 cm; B.A.R., P III 20 055)

PE DRUMURI NOI. Brașov (23 febr. — 25 mart. 1929), sub conducerea lui Eugen Jebeleanu. Colaboratori: Șt. Șt. Chendi, Pavel Nedelcu.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P II 41 012)

PENEȘ CURCANUL. Revistă populară militară. Focșani (16 iun. 1894; ian. — mai 1895), București (febr. — apr. 1897). Propr.: căpitan Gorsky. Colaboratori: C. I. Tudor.

(F. 15 × 23 cm; B.A.R., P I 333)

POPORUL ROMÂN. Budapesta (20 sept. 1901 — 23 dec. 1907: 3 ian. 1910 — 19 sept. 1914). Editează suplimentul *Foaia ilustrată* *. (1907—1919)

(F. 42× 29 cm; B.A.R., P III 2 447)

PORTOFOLIUL ROMÂN. București (mart. 1881 — iul. 1882). Dir. și propr.: B. Florescu. Colaboratori: Mircea Demetriadi, Pantazi Ghica, Demetru Constantinescu, G. D. Gregorian, T. Dumbrăveanu, T. G. Djuvara, V. Alecsandri.

(F. 16 × 25 cm; B.A.R., P I 447)

POȘTA NOUĂ. Revistă literară și profesională. Tribună pentru toți funcționarii P.T.T. București (ian. 1936 — iun.-aug. 1938). Red.: Nistor Nicolaescu. Colaboratori: Vasile Coban.

(F. 21 × 28 cm; B.A.R., P I 16 484)

POVESTEA VREMII. Revistă literară ilustrată. București (29 iun. 1897). Colaboratori: V. Constantinescu, C. Vladimir.

(F. 28 × 39 cm; B.A.R. P III 41 457)

POVESTIRI ALESE. Curtea de Argeș (mart.-apr. 1912 — 13 ian.-19 mai 1913).

(F. 29 × 21 cm; B.A.R., P II 9 705)

PRAHOVA NOASTRĂ. Politică, socială, literară. Ploiești (9 dec. 1937 — 25 dec. 1941). Dir.: Ion Vasilescu-Vătășoiu. Colaboratori: Florea Voican, Șt. Alexiu, N. Rădulescu-Lemnaru, Ionel Fernic, N. I. Simache.

(F. 32 × 54 cm; B.A.R., P III 16 552)

PRELUDII. Literatură și artă. București (14 mai — 1-15 iun. 1931). Dir.: Ion Dordea; red.: N. Tilles, M. Găvozdea.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 11 451)

PREVEDEREA. Ziar politic literar. Turnu Severin (11 iun. — 23 aug.; 20 oct. 1894). Conține poezii de M. Eminescu. Colaboratori: V. N. Cișman, N. Beldiceanu.

(F. 28 × 39 cm; B.A.R., P III 1 386)

PRICULICIUL. Ziar umoristic și satiric pentru toți românii ortodocși și neortodocși, activiști și neactiviști, matadori și mameluci, corifei și unelte oarbe etc. etc. etc. Pesta (2 ian. — 30 apr. 1872), Timișoara (31 mart. — 31 dec. 1874). Supliment al ziarului *Albina* * (1866—1876). Red. resp.: Iuliu Grozescu (1872), P. Rotariu (1874). Colaboratori Iosif Vulcan, Ghedem.

(F. 25 × 38 cm, 24 × 32 cm; B.A.R., P II, III 278)

PRIETENUL NOSTRU. Revistă culturală. Cîmpu lung Muscel (ian. 1923 — ian.-febr. 1926). Dir. C. Rădulescu-Codin. Colaboratori: I. Simionescu, N. Iorga, Gh. N. Costescu, I. U. Soricu, George Ulieru, D. Udrescu, Lucian Costin, Dan Simonescu, Șt. St. Tutescu.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 3 623)

PRIMĂVARA LITERARĂ. Craiova (1 febr. 1906).

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 2 431)

PRINCIPII POLITICE ȘI LITERARE. Publicațiune periodică. Rîmnicu Sărat (15 iul. — 1 sept. 1908). Colaborator: Paul I. Nicolescu.

(F. 21 × 28 cm; B.A.R., P II 2 400)

PROLETARUL. Organul Partidului Socialist al Muncitorilor. București (2 aug. 1928 — 1-15 iun. 1931; 17 dec. 1933 — 1 mai 1935). Editează suplimentul *Proletarul literar* *. Colaboratori: Zamfir C. Arbure, Barbu Lăzăreanu, Șt. Voitec.

(F. 32 × 48 cm; B.A.R. P IV 9 518)

PROPAGANDA. Ziar național liberal. Iași (1 iul. 1898 — 9 iun. 1899). Colaboratori: M. Codreanu, C. G. Stere, D. Telcor, N. Rădulescu-Niger.

(F. 38 × 54 cm; B.A.R., P IV 787)

PROPAGANDA. Ziar național-liberal. București (16 sept. — 21 dec. 1903). Dir. pol.: Ion Culoglu. Editează suplimentul *Propaganda literară* *.

(F. 58 × 40 cm; B.A.R., P IV 1 446)

PROPĂȘIREA. Revistă socială, literară și comercială. București (15 aug. 1892). Colaboratori: Gr. Manolescu, Max Caufman.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 1 892)

PROTESTAREA. București (20 febr. — 20 iul. 1906). Colaboratori: E. Lovinescu.

(F. 65 × 48 cm; B.A.R., P IV 1 857)

PROVINCIA LITERARĂ. Publicațiune enciclopedică bilunară. Tecuci (4 mart. — 20 aug. 1908), sub îngrijirea lui Const. Muche. Colaboratori: Alice Călugăru, N. Burlănescu-Alin, G. Coșoi.

(F. 32 × 24 cm; B.A.R., P II 2 495)

R

RADICALUL. Organ al Partidului Radical. Iaşi. (mart. — 26 iun. 1891). Red. : A. A. Bădărău. Colaboratori : Ov. Densusianu.

(F. 40 × 58 cm; B.A.R., P IV 660)

RARĂUL. Cîmpulung Moldovenesc (1 ian. 1947) Colaboratori : George Voevidca, V. Pleşa, Octav Danileanu, S. Cîrjă.

F. 38 × 44 cm; B.A.R., P II 16 535)

RAZA. Independentă-democrată. Bucureşti (28 iul. — 18 aug. 1935). Dir. : Scarlat Callimachi. Colaboratori : P. Constantinescu-Iaşi, I. Al. Brătescu-Voineşti.

(F. 39 × 58 cm; B.A.R., P IV 44 016)

RĂSĂRITUL. Revistă pentru învăţătură şi îndemnuri bune. Bucureşti (1 sept. 1918—mai 1944). Red. : I. U. Soricu. Colaboratori : Al. Mateevici, I. Agârbiceanu.

(F. 24 × 32 cm; P II 4 922)

RĂŢOIUL. Săptămînal de satiră şi umor. Bucureşti (1937—1938). În 1938, apare cu titlul *Bravo*. Girant responsabil : Ion Bara.

(F. 38 × 44 cm; B.A.R., P III 16 538)

RĂZEŞUL. Revistă culturală lunară. Bîrlad (febr. 1926 — ian. 1927). Dir. : Virgil Caraivan. Colaboratori : A. Mîndru, Mircea Pavelescu, G. Ursu, I. Dragoslav, N. Pora, C. Goran, V. V. Haneş, Virgil N. Duiculescu, N. Iorga.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 8 354)

REACŢIUNEA LITERARĂ. Bucureşti (16 iul. 1933 ; 1—15 mart. 1935). Dir. : Gabriel Drăgan, Colaboratori : Bazil Gruia, Pimen Constantinescu-Victor Papilian, Eugen Constant, Romulus Demetrescu, Tiberiu Iliescu, G. Breazul, Sandu Teleajen.

(F. 37 × 55 cm; B.A.R., P IV 44 017)

REALITATEA. Politică, financiară, literară, comercială. Bucureşti (22 mai — 21 iun. 1913 ; 29 sept. 1914 — 7-12 mai 1915 ; 28 ian. 1919 — 16 mai 1927). Colaboratori : Demostene Botez, C. Spiru Hasnaş.

(F. 46 × 65 cm; B.A.R., P IV 4 316)

REALITATEA ILUSTRATĂ (SAU LUCRURILE AŞA CUM LE VEDEM CU OCHII). Cluj (6 febr. 1927 — oct. 1940), Bucureşti (nov. 1940 — 21 apr. 1946 ; 9 ian. — 3 apr. 1949). Editează suplimentul *Reporlaj* **. Colaboratori : Justin Ilieşiu, M. Sadoveanu, F. Aderca, Sorana Gurian.

F. 32 × 48 cm, 44 × 64 cm ; B.A.R., P II, III 8 940)

REFORMA. Bucureşti (14 iun. — 24 iun. 1948) ; Red. : Al. I. Creţianu.

(F. 30 × 23 cm; B.A.R., P II 40 517)

REÎNVIEREA. Revistă de cultură. Tîrgu Mureş (nov. 1937 — ian.-mart. 1938). Dir. : Gh. Tîrnoveanu ; red. : G. Belea. Ultimul număr apare cu titlul *Reînvierea românească*. Colaboratori : G. Popa-Lisseanu, Nic. Sulică, Şt. Iacob.

(F. 21 × 28 cm; B.A.R. P II 16 529)

REÎNVIEREA ROMÂNEASCĂ, vezi REÎNVIEREA **

RENAŞTEREA. Revistă enciclopedică. Bucureşti (25 dec. 1901). Dir. : Christ N. Dumitrescu. Conţine informaţii privind procesul Caragiale-Caion şi o scrisoare adresată de I. Maiorescu lui A. G. Goescu.

(F. 20 × 27 cm; B.A.R., P II 40 520)

REPORTAJ. Revista faptelor senzaţionale. Bucureşti (9 apr. — 7 mai 1931). Supliment gratuit al revistei *Realitatea ilustrată* **.

(F . 22 × 33 cm; B.A.R., P III 11 483)

REPUBLICA ROMÂNĂ. Paris (nov. 1851), Bruxelles (1853). Dir. : C. A. Rosetti. Colaboratori : C. Brătianu, Cezar Bolliac.

(F. 9 × 14 cm; B.A.R., P I 1 356)

REVISTA ARTA. Pictură, sculptură, arhitectură, muzică, teatru. Bucureşti (1931—1935). Dir. : Lascăr L. Banu. Colaboratori : N. Iorga, H. I. Guguianu.

(F. 24 × 32 cm; B.A.R., P II 1 517)

REVISTA „ATENEUL DIN BOTOŞANI". Foaie literară, ştiinţifică şi socială. Botoşani (ian. — iun. 1901 — febr.-mart. 1902). Colaboratori : Radu D. Rosetti, Corneliu Botez, I Simionescu, V. Babeş.

(F. 24 × 32 cm; B.A.R., P II 944)

REVISTA BIBLIOGRAFICĂ. Bucureşti (ian.-febr. 1903 — nov-dec. 1904). sub conducerea lui Nerva Hodoş.

(F. 22 × 14 cm; B.A.R., P I 1 832)

REVISTA BIBLIOTECILOR. Publicaţie a Consiliului Culturii şi Educaţiei Socialiste. Bucureşti (1947 — continuă). Colaboratori : Dan Simonescu, G. Baiculescu, Georgeta Răduică, Ion Stoica, M. Bordeianu.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 20 468)

REVISTA BISTRIŢEI. Bistriţa (4 ian. 1903 — 16 mart. 1910). Editor şi red. resp. : G. Matheiu (1903—1905) ; red. resp. : Nicolae Prişcu (1908), V. Onişor (1909), Emil A. Chiffa. Colaboratori : V. Moldovan, Theodor A. Bogdan, Valentin Drăgan, Dan Rotariu.

(F. 32 × 47 cm; B.A.R., P IV 2 518)

REVISTA CAROL I. Revistă literară artistică. Bucureşti (1 dec. 1915 — 14 aug. 1916 ; 15 mart. 1919 — febr. 1928). Dir. : Vl. A. Donescu. Colaboratori : Teo, Mihail Drăgănescu, Miron Niculescu, Dem. Gilman, Victor Ion Popa, Maria Cunţan, G. Tutoveanu, G. Cair.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I, II, 9 015)

REVISTA CRITICĂ. Bucureşti (1910), scrisă de Alexandru Macedonski.
(Descriere după *P.P.R.*, II)

REVISTA DE BUZUNAR. Bucureşti (1898). Dir. şi admin. : I. S. Spartali.

(F. 17 × 12 cm; B.A.R., P I 343)

REVISTA DE CRITICĂ ŞI LITERATURĂ. Bucureşti (1 sept. 1908). Colaboratori : Vlad Mircescu, Mikael Dan.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 2 490)

REVISTA DE PEDAGOGIE, FILOSOFIE, ŞTIINŢE LITERARE. Buletinul Seminarului Pedagogic al Universităţii din Iaşi. Iaşi (mai 1922 ; 1924—1925 ; 1930—1932 ; 1943). În 1943, apare cu titlul *Cercetări pedagogice*. Dir. : I. Găvănescu. Colaboratori : N. I. Popa, Jean Livescu.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 186 30)

REVISTA ELEVILOR. Organ central al Asociaţiilor de Elevi din România. Bucureşti (28 febr. 1948 — 15 mart. 1949). Colaboratori : Radu Cosaşu, N. Ţic, Andrei Avram, Gh. Mihăilă, Th. Vârgolici, H. Zalis.

(F. 45 × 62 cm; B.A.R., P IV 20 903)

REVISTA IAŞILOR. Revistă literară. Iaşi (1 mai —15 dec. 1915). Colaboratori : D. Cornea, V. Hagiac.

(F. 24 × 31 cm; B.A.R., P II 4 615)

REVISTA LIPOVEI. Foaie socială, economică, literară. Lipova (14 oct. —16 dec. 1895). Red. resp. : Ioan Brânda. Colaboratori : A. Vlahuţă, Antoniu Popp.

(F. 30 × 45 cm; B.A.R., P III 2 513)

REVISTA MEA. Bucăţi originale şi traduceri. Oradea (1927—1928). Red. : Mihail Velea.

(F. 24 × 32 cm; B.A.R., P II 9 715)

REVISTA NOASTRĂ. Literară, ştiinţifică, humanistică, sportivă. Publicaţie săptămînală. Giurgiu (3 mart. — 5 mai 1919). Dir. : Aristide C. Ioanid. Red. : I.Gr. Perietzeanu, G.M. Dianu. Colaboratori : I. I. Nedelescu, G. Monta.

(F. 21 × 32 cm; B.A.R., P II 5 033)

REVISTA NOASTRĂ. Revistă de cultură generală. Piteşti (1 ian. — 1 dec. 1923). Dir. I. N. Isbăşanu. Colaboratori : I. C. Vissarion. D. Udrescu, Gh. Ulieru, I. U. Soricu, Al. Ţuţuianu.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 6 881)

REVISTA NOUTĂŢILOR. POLITICE ŞI LITERARE Bucureşti (24 ian 1911). Colaboratori : G. Al. Păunescu, I. Th. Alian.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 3 289)

REVISTA PENTRU TOŢI. Bucureşti (1892). Red. : C. Z. Buzdugan. Colaboratori : T. Voicu, G. Iamandi.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 2 512)

REVISTA PENTRU TOŢI. Literară, umoristică. politică. Bucureşti (15 febr. — 1 mart. 1910). Dir. : I. B. Mizil. Colaboratori : I. Al. Sîn-Georgiu, Dimitrie Panu, Gr. I. Brănişteanu.

(F. 21 × 27 cm; B.A.R., P II 40 525)

REVISTA POEZIEI. Bucureşti (1 febr. — 20 apr. 1920). Dir. : Gh. Gologan. Conţine versuri de Gr. H. Grandea, Artur Stavri, Iuliu Cezar Săvescu.

(F. 23 × 32 cm; B.A.R., P II 4 954)

REVISTA POPULARĂ. Publicaţiune socială, politică, ştiinţifică şi literară. Buzău (ian. — mai 1913). Dir. : Ion Matache. Colaboratori : C. Jitianu, Gr. Motoc.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 3 981)

REVISTA ROMANELOR CELEBRE. Bucureşti (15 dec. 1919— febr. 1920). Colaborator : D. Teleor.

(F. 19 × 28 cm; B.A.R., P II 4 956)

REVISTA ROŞIE. Focşani (1—23 mart. 1890). Girant. : Hamlet Dumitriu. Colaboratori : Gheorghe de la Odobasca, Mirmidon.

(F. 24 × 32 cm; B.A.R., P III 41 489)

REVISTA SOCIALĂ. Iași (1 apr. 1884 — aug. 1887). Red. : I. Nădejde. Colaborator : C. Dobrogeanu-Gherea.

(F. 16 × 24 cm; B.A.R., P I 366)

RÎNDURI. Literatură, artă, știință. Turnu Severin (1—15 mart. — 1 apr. 1933). Red. : Romulus Dianu. Colaboratori : Mircea Radulian, George Rareș.

(F. 13 × 24 cm; B.A.R., P I 12 176)

ROD. Revistă literară. Alexandria (20 mart. — 20 mai 1933), sub redacția lui Luca Pajură, Mihai Rozalia și N. Schimnicu. Colaboratori : Dan Mureș, Al. Raicu, Ion Covrig.

(F. 8 × 24 cm; B.A.R., P I 16 606)

ROMÂNCA. Revistă lunară. București (nov. 1905 — oct. 1906). Dir. : Adela Xenopol. Colaboratori : Virginia Micle Gruber, Nelly Cornea, Elena Orghidan.

(F. 27 × 21 cm; B.A.R., P I 1 837)

ROMÂNIA. Organ al Partidului Liberal-Conservator. București (18 mart. 1884 — 29 mart. 1892). Comitet de redacție : Lascăr Catargiu, N. Blaremberg, Șt. Fălcoianu, Al. Holban, Al. Lahovari, Gr. Păucescu ș.a. Girant : I. Brătescu. Provine din fuzionarea ziarelor *Binele public* * și *Timpul* * (1876—1924).

(F. 35 × 51 cm; B.A.R., P IV 670)

ROMÂNIA. Organ al Partidului Național Român. București (16 oct. 1923 — 13 oct. 1927). Colaboratori : Liviu Rebreanu, Camil Petrescu, Cezar Petrescu, V. Goldiș, G. M. Ivanov, Sever Bocu, Vintilă Russu Șirianu, G. Gregorian.

(F. 44 × 64 cm; BA.R., P IV 6 919)

ROMÂNIA MARE. Revistă literară și națională. Constanța (1 nov. 1913 — mai-iun. 1916). Colaboratori : Petru Vulcan, C. R. Ghiulea, Ion Borcea, C. Cehan.

(F. 16 × 24 cm; B.A.R., P III 4 225)

ROMÂNIA MUZICALĂ. Revistă literar-muzicală. București (1 mart. 1890 — 15 febr. 1892). Dir. : Constantin M. Cordonescu. Colaboratori : G. Coșbuc, Petre Dulfu, N. G. Rădulescu-Niger, Petra-Petrescu.

(F. 24 × 31 cm; B.A.R., P II 185)

ROMANIA PITOREASCĂ. Revistă lunară de turism. București (febr. 1972 — continuă). Red. șef. : Ion Crăciun, Pop Simion. Colaboratori : Ana Raicu, Radu Boureanu, Victor Kernbach.

(F. 26 × 30 cm; B.A.R., P II 36 165)

ROMÂNIMEA CULTURALĂ. București (24 febr./9 mart. — 15 iul. / 1 sept. 1919). Red. : Mihail Dragomirescu. Colaboratori : Th. D. Speranția, Petru V. Haneș, Al. T. Stamatiad, G. Talaz, G. Gregorian, Paul I. Papadopol, Hildebrand Frollo.

(F. 32 × 48 cm, 17 × 24 cm; B.A.R., P IV 5 057)

ROMÂNUL. Journal Hebdomadaire Franco-Roumaine. Paris (nr. 4 : 4 — 16 aug. ; nr. 6 : aug. 1917). Colaboratori : Cincinat Pavelescu, Pompiliu Păltinea, I. Pavelescu.

(F. 36 × 47 cm; B.A.R., P IV 44 022)

ROMÂNUL DE DUMINICĂ. Supliment al ziarului *Românul* * (1857—1915). București (seria I : 1 mart. — 5 iul. 1864; seria a II-a : 10 aug. — 21 sept. 1897). Dir. : C. A. Rosetti (1864), Vintilă C. A. Rosetti, V. M. Kogălniceanu (1897). Vezi și STEAUA DUNĂRII **

(F. 38 × 27 cm; B.A.R., P III 215)

ROMÂNUL DIN ARDEAL. Revistă literară ilustrată. București (sept. 1908 — febr. 1909). Dir.-propr. : I. Ciorica-Abrud; red. : D. Șt. Vasilescu-Portos, Mihail Negru.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 2 659)

RONSARD. Revue d'information, de critique et de bibliographie littéraire. București (1938). Colaboratori : Al. A. Philippide, D. V. Barnoschi, A. Balotă.

(F. 24 × 32 cm; BA.R., P II 17 009)

LA ROUMANIE. Politique, littéraire et économique. Bucarest (27 mart. — 25 sept. 1888). Red.-șef. : Emile Galli.

(F. 28 × 38 cm; B.A.R., P III 124)

S

SĂGEATA. Satu Mare (15 mart. 1923). Publicație satirică, scrisă în cea mai mare parte de G. M. Zamfirescu.
(Descriere după bibliografie)

Bibl. : Nae Antonescu, *G. M. Zamfirescu și revista Săgeata*, în LL, 1985, vol. XVIII.

SĂMĂNĂTORUL. Revistă pentru popor și școală. Galați (20 ian. — 20 mai 1899). Colaboratori : V. A. Urechia, I. Simionescu, G. Teodorescu-Kirileanu.

(F. 16 × 24 cm; B.A.R., P II 722)

SĂTEANUL. Foaie pentru trebuințele noastre. Beregseu, Timișoara (15 aug. — 25 dec. 1891). Colaboratori : N. Țințariu, D. Voniga, I. N. Roman.

(F. 29 × 42 cm; B.A.R., P III 2 556)

SCRIERI. Drept. Literatură. Tîrgoviște (1 mart. — 1 apr. 1886). Colaboratori : Adrian Stroe Popescu.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 1 259)

SCRISOAREA SĂPTĂMÎNII. București (11sept. 1888—25 apr. 1889). Scrisă de C. G. Costa-Foru.

(F. 11 × 14 cm; B.A.R., P I 1 339)

SECERA ȘI CIOCANUL. Organ al Comitetului Județean P.C.R. Argeș și al Consiliului Popular al Județului Argeș. Pitești (25 mart. 1951 — continuă). Editează revista *Argeș* *.

(F. 31 × 44 cm; B.A.R., P III 22 505)

SEMENICUL. Revistă de cultură lunară. Lugoj (1 ian. 1928 — 15 apr. 1932). Colaboratori : Mia Cernea, Victor Mugur, Tr. Topliceanu, Constanța Hodoș, Alex. Bistrițianu, Șt. Bezdechi, Lucian Costin.

(F. 16 × 24 cm, 19 × 28 cm; B.A.R., P I, II 9 549)

SEMENICUL. Caiet de literatură, artă și cultură al Cercului literar „Semenicul". Reșița (1975—1980). Colaboratori : Mircea Martin, George Jurma, M. Deleanu, Ion Arieșeanu, Anghel Dumbrăveanu, G. C. Rusu, Cornel Ungureanu.

(F. 22 × 32 cm; B.A.R., P II 38 490)

SENTIMENTUL. Revistă literară și socială. Iași (oct. 1915). Colaboratori : C. M. Vladimir, M. Iliescu.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 4 369)

SIBIUL. Cel mai informat ziar săptămînal. București (4 mart. 1934 — 19 mai 1940). Dir. : Eugen Teodorescu. Editează suplimentul *Sibiul literar* *

(F. 18 × 32 cm; B.A.R., P II 14 529)

SIONUL ROMÂNESC. Foaie bisericească, literară și scolastică. Viena (1 iul. 1865 — 15 oct. 1867; 15 ian. — 15 sept. 1872). Red. : Gr. Silași. Colaboratori : Justin Popfiu, Victor Rusu, G. Barițiu.

(F. 35 × 26 cm; B.A.R., P III 2 593)

SITUAȚIUNEA. Piatra Neamț (ian. — mart. 1878). Colaboratori : C. Hogaș, I. Negrea, Gr. N. Lazu.

(F. 25 × 32 cm; B.A.R., P II 40 700)

SLOVA. Revistă literară și socială. Botoșani (21 iul. 1935). Red. : C. Prisnea.

(F. 21 × 32 cm; B.A.R., P II 15 070)

SOARELE. Economic, cultural, social. Botoșani (25 aug. —13 oct. 1935). Dir. : Scarlat Callimachi. Colaboratori : P. Constantinescu-Iași, Șt. Voi...

(F. 39 × 58 cm; B.A.R., P IV 44 033)

SPIRIDUȘ. București (23 iun. — 14 iul. 18... Red. resp. : N. T. Orășanu.

(F. 24 × 38 cm; B.A.R., P III 2 595)

SPRE LUMINĂ. București (1 nov. — 1 dec. 191... sub conducerea lui I. Pas și Șt. Vasilescu.

(F. 18 × 11 cm; B.A.R., P I 3 175)

SPRE STINGA. Revistă politică și socială bilunară. Brașov (15 oct. — 1 nov. 1931). Dir. : Ilie Cris...

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 11 349)

STEAGUL. București (16 nov. 1914 — 20 no... 1916; 3 mai 1918 — 21 dec. 1922). Dir. : Const... Bacalbașa (1914—1915). Colaboratori : N. Dav... descu.

(F. 65 × 48 cm; B.A.R., P IV 3 914)

STEAGUL ROȘU. Organ al Comitetului Județean Bacău al P.C.R. și al Consiliului Popular Județean Bacău (1945 — continuă). Editează revista *Ateneu* și sprijină editarea revistei *Jurnalul literar* (1972—).

(F. 32 × 48 cm; B.A.R., P IV 19 351)

STEAUA DUNĂRII. Ziar fondat în anul 1855 de Mihail Kogălniceanu. București (7 dec. 1897 — 15 aug. 1899; 16 mart. 1907). Continuă *Românul de duminică* **. Dir. și propr. : Vasile M. Kogălniceanu (1897—1898).

(F. 24 × 16 cm; B.A.R., P IV 1 273)

STILET. Revistă de descărcat sinceritate refulată. Brăila (sept. — nov. 1933). Dir. : Horia Ghi... Colaboratori : Teodor Constantin, Ștefan Valeriu

(F. 12 × 33 cm; B.A.R., P II 41 199)

STUDENTUL ROMÂN. Revista studenților democrați. București (15 mai 1946—19 mart. 19... Colaboratori : M. Petrovanu, N. Saftu, Nina Cassian, Dan Deșliu, Gh. Brătescu, Paul Cornea, Mari... Preda, Savin Bratu, M. Gafița.

(F. 36 × 41 cm; B.A.R., P IV 19 329)

STUDII DE LIMBĂ, LITERATURĂ ȘI FOLCLOR. Societatea de Științe Filologice din Republi...

Socialistă România. Filiala Reşiţa. Comitetul de Cultură şi Educaţie Socialistă al judeţului Caraş-Severin. Caietele „Banatica". Seria filologie. Reşiţa (1969; 1976—1978). Colaboratori: Ioan Betisch, Petre Călin, Marcu Mihai Delcanu, Vasile Ioniţă, Gheorghe Jurma, Petru Oallde, Eugen Someşan, Tiberiu Boşcaiu.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 37 502)

STUDII ŞI ARTICOLE. Societatea de Ştiinţe Filologice din Republica Socialistă România. Filiala Baia Mare. Comitetul pentru Cultură şi Artă al judeţului Maramureş. Baia Mare (1970 — continuă). Coordonator: Gheorghe Pop. Colaboratori: Augustin Cosmuţă, Valeriu Achim, Octavian Bandula, V. R. Ghenceanu, Victor Ilieşiu, Nae Antonescu, I. Chiş Şter, Dumitru Pop, Tănase Filip, Aurel Micluţa, Valeriu Palaghiţă, Viorica Sutecu, Doina Bogdan.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 37 401)

STUDII ŞI CERCETĂRI ŞTIINŢIFICE. Academia Republicii Socialiste România. Filiala Iaşi. Iaşi (1950—1964). Comitetul de redacţie: G. Istrati, N. I. Popa, Al. Dima, V. Arvinte, N. A. Ursu, Al. Al. Teodorescu, Stelian Dumistrăcel-secr. de red. Colaboratori: I. D. Lăudat, Liviu Leonte, Şt. Giosu, C. Parfene, C. Dimitriu. Vezi şi ANUAR DE LINGVISTICĂ ŞI ISTORIE LITERARĂ *

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P I 30 339)

SUNETE ŞI RĂSUNETE. Revistă literară, socială ilustrată. Viena (15 mai 1892). Red. resp.: Visarie Isopescu. Red.: Romulus Boiu, Cornelius Rosiescu. Colaboratori: Eugen Velescu, Caton Theodorian.

(F. 24 × 32 cm; B.A.R., P II 41 206)

Ş

ŞARIVARI ROMÂN. Foaie ilustrată, umoristică şi satirică. Bucureşti (3 ian. — 12 mart. 1865). Dir. şi propr.: K. Alessandre; red.: Radu Ionescu.

(F. 29 × 45 cm; B.A.R., P III 133)

ŞCOALA PRACTICĂ. Magazin de lecţiuni şi materii pentru instrucţiunea şcolară. Năsăud (apr. 1882 — mart. 1886). Red.: Vasile Petri. Colaboratori: G. Coşbuc.

(F. 11 × 24 cm; B.A.R., P I 2 561)

ŞCOALA ROMÂNĂ. Revistă pedagogică şi literară Bucureşti (1 mai 1902 — apr. 1906). Colaboratori: Th. D. Speranţia, Petre Dulfu, G. Tutoveanu, Lazăr Şăineanu.

(F. 21 × 27 cm; B.A.R., P II 1 334)

ŞEZĂTOAREA SĂTEANULUI. Revistă poporanistă a mişcărilor culturale şi economice. Bucureşti (5 apr. 1898—iul. 1916) şi Tirgu Jiu (1898—1899; 1900—1904). Preşedintele comitetului onorific: G. Coşbuc. Dir. propr.: Gh. Dumitrescu-Bumbeşti. Colaboratori: G. Coşbuc, N. Rădulescu-Niger, Sandu C. Aldea, Al. Ştefulescu, Em. Pîrlia nu, Şt. St. Tuţescu, Victor Bilciurescu.

(F. 24 × 16 cm; B.A.R., P I, II 574)

ŞTEFAN CEL MARE. Număr unic, apărut cu prilejul împlinirii a patru sute de ani de la moartea lui Ştefan cel Mare. Iaşi (1904). Reproduce texte de V. Alecsandri.

(F. 42 × 27 cm; B.A.R., P III 41 508)

T

TEATRUL EMINESCU. Număr festiv. Botoşani (mart. 1915). Colaboratori: Ion Sîn-Giorgiu.

(F. 33 × 44 cm; B.A.R., P III 3 934)

TEMPLUL LITERAR. Craiova (iun. — iul. 1927). Colaboratori: Ion Buzdugan, Constantin Jalea, Marcel Romanescu, Ion Sîn-Giorgiu, Al. Popescu-Telega.

(F. 32 × 48 cm; B.A.R., P III 42 162)

TIMPUL. Politică, literatură etc. Buzău (25 sept. 1932). Colaboratori: Dem. Bassarabeanu, Marg. D. Rareş.

(F. 23 × 31 cm; B.A.R., P II 41 211)

TINERIMEA LITERARĂ ŞI ARTISTICĂ. Piteşti (nov. 1909 — mai 1910), sub conducerea unui comitet. Colaboratori: Costel Stoika, P. N. Teodoru.

(F. 16 × 24 cm; B.A.R., P I 3 510)

TINERIMEA OLTEANĂ. Revistă bilunară pentru tineret. Literatură, artă, ştiinţă. Craiova (5 — 20 mart. 1935), sub conducerea unui comitet. Colaboratori: Al. Iacobescu, Preda Savu, Eugen Constant.

(F. 24 × 16 cm; B.A.R., P I 14 121)

TINERIMEA UNITĂ. Bucureşti (mart.—apr. 1890). Prim. red: C. Z Buzdugan; red.: E. Constantinescu, Al. G. Polihroniade. Colaboratori: N. Horea, V. Demetrescu.

(F. 14 × 22 cm; B.A.R., P I 1 298)

TIPARNIŢE. Despre cărţi vechi şi noi şi alte lucruri frumoase. Bucureşti (1925). Colaboratori: H. Fischer-Galaţi, Emanoil Bucuţa.

(F. 17 × 20 cm; B.A.R., P I 7 567)

TÎNĂRUL LENINIST. Revistă editată de Comitetul Central al Uniunii Tineretului Comunist. Bucureşti (dec. 1924 — mai 1936; mai 1951 — apr. 1974). Colaboratori: Gh. Florescu, Vasile Muşat, V. Mîndra, Şt. Bălan.

(F. 21 × 32 cm, 17 × 24 cm; B.A.R., P I, II 14 550)

TÎNĂRUL MUNCITOR. Organ Central al Uniunii Tineretului Muncitoresc. Bucureşti (1 mai 1947—22 mart. 1949). Dir.: Ilie Drăgan. Colaboratori: Savin Bratu, Maria Banuş, Ion Mihăilescu, Teodor Mazilu, Florin Mugur, Radu Cosaşu, Paul Everac.

(F. 44 × 63 cm; B.A.R., P IV 20 079)

TOCILA. Bucureşti (3 nov. 1890 — 16 febr. 1891; 20 oct. 1891 — 5-24 sept. 1892). Red.: Nazone, Th. D. Speranţia, Niger, Jiquidi.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R., P II 1 483, Mp. 338)

TOMIS. Revistă literară, ştiinţifică dobrogeană. Constanţa (10—26 iun. 1899). Dir.: C. P. Demetrescu; prim red.: I. N. Enciulescu. Reproduce texte de Traian Demetrescu.

(F. 14 × 23 cm; B.A.R., P I 2 616)

TOPOLNIŢA. Ziar politic, comercial, industrial şi literar. Turnu Severin (sept. 1869 — 21 ian. 1884).
(Descriere dup *R.P.R.*, I)

TREBUINCIOSUL. La orice fel de persoane. Ziar ilustrat bilunar. Bucureşti (ian. 1883 — 21 apr. 1885). De la 1 ian. 1884, apare cu titlul *Necesarul*. Dir.: Luigi Cazzavillan. Colaboratori: I. S, Spartali, D. Stăncescu, D. Teleor, I. I. Roşca.

(F. 23 × 37 cm; B.A.R., P II 1 365)

TRIBUNA. Revistă politică şi culturală săptămînală. Bucureşti (20 mart. 1915 — 3 iul. 1916). Red.: C. Bucşan, Onisifor Ghibu, Gh. Pop. Colaboratori: O. Goga, Zaharia Bârsan, Ovidiu Hulea, Volbură Poiană, M. Strajanu, Al. A. Leontescu.

(F. 16 × 24 cm; B.A.R., P I 4 108)

TRIBUNA. Ziarul Partidului Muncii. Iaşi (1 mart. — 25 dec. 1918). Colaboratori: C. Ionescu-Olt, M. Carp, Gr. Trancu-Iaşi, P. Şelcaru, I. Borcea, P. Bujor, I. Ludo, Demostene Botez, P. Zosin

(F. 31 × 48 cm; B.A.R., P IV 4 694)

TRIBUNA. Cluj (29 oct. 1938 — 28 iun. 1940) Braşov (iul. 1941 — 25 nov. 1944). Dir.: I. Agârbiceanu (1938—1940), Gh. Dragoş (1941—1944) Colaboratori: Onisifor Ghibu, Ion Lupaş, Emil Zegreanu, Teodor V. Păcăţian, Horia Stanca, Iosif E. Naghiu, I. Gherghel, Aurel A. Mureşanu.

(F. 32 × 42 cm; B.A.R., P III 16 149)

TRIBUNA ARDEALULUI. Organ de afirmare al românilor din Ungaria. Cluj (15 sept. 1940 — 1 aug. 1944). Red. resp.: Gheorghe Rusu. Colaboratori: Francisc Păcurariu, Victor Ilieşiu, Victor Papilian, M. Beniuc, Valentin Raus, Virgil Şotropa

(F. 32 × 42 cm; B.A.R., P III 18 241)

TRIBUNA ASOCIAŢIEI REFUGIAŢILOR ŞI EXPULZAŢILOR DIN ARDEALUL OCUPAT. Organ al durerii şi vrerii româneşti. Alba Iulia (25 dec. 1940 — 15 ian. 1943). Red. resp.: Vasile Cristea Colaboratori: Ilie Dăianu, Eugen Hulea, Aron Cotruş, Justin Ilieşiu, Sebastian Bornemisa.

(F. 32 × 42 cm; B.A.R., P III 18 402)

TRIBUNA LIBERĂ. Focşani (14 nov. 1894 — 14 oct. 1896). Colaboratori: Ion Gorun, Th. Şerbănescu, B. P. Hasdeu, G. Coşbuc, N. Ganc, Iacob Negruzzi.

(F. 32 × 48 cm; B.A.R., P IV 1 061)

TRIBUNA LIBERĂ. Politică-literară. Bîrlad (1 iun. — 15 sept. 192?), sub conducerea unui comitet. Colaboratori: G. M. Zamfirescu, Eugen Relgis, Enric Furtună.

(F. 17 × 24 cm; B.A.R. P I 6 753)

TRIBUNA LITERARĂ. Huşi (15 apr. — 15 iul. 1931), sub conducerea unui comitet. Colaboratori: Petru Gîdei, B. Ceauşanski, Gh. Podoleanu.

(F. 12 × 31 cm; B.A.R., P II 601)

TROMPETA COVURLUIULUI. Organ politico-economic. Galaţi (24 iun. 1892 — 20 ian. 1894) Propr.-resp.: Mihail Ştefănescu. Vezi şi SENTINELA DUNĂRII *

(F. 29 × 40 cm; B.A.R., P IV 363)

Ţ

ŢARA. Supliment de duminică al ziarului *Ţara* * (1893—1897). Bucureşti (4 apr. — 11 iul. 1894). Colaboratori : Eugen Vaian, Ludovic Dauş, Traian Demetrescu, Laura Vampa, V. Scinteie, M. Demetriadi, D. Stăncescu, M. Schwartzfeld.

(F. 40 × 50 cm; B.A.R., P IV 629)

ŢARA. Organ independent. Cele din urmă ştiri telegrafice din toată lumea. Bucureşti (18 ian. 1903 — 8 nov. 1909 ; 25 iul. 1914 — 16 aug. 1916 ; 2 sept. — 6 dec. 1929). Dir. propr. : M. E. Papamihalopol (1903—1914), Ion I. Catina (1929). Editează suplimentul *Ţara literară populară**. Colaboratori : Cristu S. Negoescu, Zamfir C. Arbure.

(F. 40 × 59 cm, 45 × 61 cm ; B.A.R, P IV 1 468)

ŢARA NOASTRĂ. Gazetă pentru popor. Bucureşti (14 aug. 1921 — 15 iun. 1922). Colaboratori : Mihail Lungianu, Eugen Boureanul, N. Pora, Marcel Romanescu.

(F. 31 × 54 cm ; B.A.R., P IV 5 404)

ŢARA NOUĂ DE DUMINICĂ. Gazetă săptămînală, culturală, politică. Bucureşti (4 apr. — 1 mai 1920). Colaboratori : Spiridon Popescu, Virgil Caraivan, I. C. Vissarion.

(F. 28 × 41 cm ; B.A.R., P IV 5 405)

ŢARA SILVANIEI. Revistă regională de cultură. Zalău (1940). Red. : Leontin Ghergariu, Graţian Mărcuş. Colaboratori : Elie Dăianu.

(F. 17 × 24 cm ; B.A.R., P I 18 441)

ŢESALA. Gazetă trimestrială pentru ridicarea sentimentului naţional în patria-mumă. Bucureşti (aug. — 8 nov. 1897). Dir. : S. Ivanovici.

(F. 21 × 27 cm ; B.A.R., P II 2 606)

U

UNIREA LITERARĂ. Revistă bilunară. Bălţi (15 dec. 1919). Conţine texte de Al. Vlahuţă. Colaboratori : Al. Iacobescu, Tr. Cristescu, D. Stoicescu.

(F. 19 × 28 cm ; B.A.R., P II 5 083)

UNIUNEA LIBERALĂ. Iaşi (16 iun. 1872—1 mart. 1873). Girant resp. : Neculai Popovici. [Red. : A. D. Holban].

(F. 32 × 46 cm ; B.A.R., P IV 487)

UNIVERSUL COPIILOR. Supliment al ziarului „Universul" * (1884—1953). Bucureşti (3 iun. 1925—20 dec. 1930). Colaboratori : V. Bilciurescu, Teodor Castrişan, Ioan Ciorănescu, Al. Lascarov-Moldovanu, Aurel Marin, Pavel Nedelcu, N. Graur, N. Mihăiescu.

(F. 24 × 32 cm ; B.A.R., P II, III 9 192)

V

VIAŢA NOUĂ. Organ al Comitetului Judeţean Galaţi şi al Consiliului Popular. Galaţi (1949—1950 ; 1953—continuă).

(F. 32 × 44 cm ; B.A.R., P IV 20 451)

VIAŢA SOCIALISTĂ. Bucureşti (nov.—dec. 1920). Red. : Şerban Voinea. Colaboratori : C. Dobrogeanu-Gherea, Barbu Lăzăreanu, Vlad Pandele.

(F. 17 × 24 cm ; B.A.R., P I 4 926)

VIAŢA STUDENŢEASCĂ. Revistă a Asociaţiilor Studenţilor Comunişti din R. S. România. Bucureşti (1956 — continuă). Colaboratori : M. Sadoveanu, Iorgu Iordan, Tudor Arghezi, Tudor Vianu, N. Dan Fruntelată, Dinu Flămînd, M. N. Rusu, Corneliu Sturzu, Florenţa Albu, Darie Novăceanu, Romulus Rusan, Al. Zub, Al. Ilanţă, Marin Sorescu, Şt. Bîrlea.

(F. 31 × 42 cm ; B.A.R., P IV 30 779)

VIAŢA ŞCOLARĂ. Revista Soc. de lectură „D. Ţichindeal" şi a Cercului dramatic „Tr. Lalescu". Timişoara (15 nov. 1924 — iun. 1925). Colaboratori : Aurel Contrea, Coriolan Drăgulănescu, L. Rebreanu, Th. Munteanu.

(F. 17 × 24 cm ; B.A.R., P I 7 705)

VIAŢĂ ŞI SUFLET. Revistă lunară. Literară, critică, socială, Bucureşti (mart. 1936), Brăila (oct. 1937 — aug. 1939). Dir. : Gh. Capagea, — Rosetti. Colaboratori : Mihu Dragomir, M. Ilovici, Virgil Huzum.

(F. 12 × 24 cm ; B.A.R., P I 17 144)

VICTORIA. Ziar independent democrat. Turnu Măgurele (16 nov. 1918 — dec. 1919 ; 15 iul. 1920 — 20 oct. 1929). Dir. : Take Slăvescu. Red. : Ion Anagnoste. Colaboratori : Ion Holban, Florian Cristescu, Ion Luca, Zaharia Th. Stancu.

(F. 38 × 44 cm, 44 × 64 cm ; B.A.R, P IV 5 423)

VIFORUL. Revistă literară-artistică. Alexandria (3 aug. 1919 — 1 febr. 1920). Red. : Anton Davidescu-Alexandria, Fl. Chiru-Nanov. Colaboratori : Ion Dragoslav, A. Bădăuţă, G. Vlădescu-Albeşti, Nichifor Crainic, Dem. Gilman, A. Lăiniceanu.

(F. 17 × 24 cm ; B.A.R., P I 4 979)

VIITORUL. Ziar de dimineaţă. Bucureşti (5 nov. 1907 — 21 nov. 1916 ; 2 nov. 1918 — 20 dec. 1938 ; 28 aug. 1944 — 18 febr. 1945). Red. : I. Minulescu (1909—1910), Mihail Fărcăşanu (1944—1945). Colaboratori : Eugen Schilleru. T. Păunescu-Ulmu, C. Kiriţescu, Al. Iordan.

(F. 66 × 47 cm ; B.A.R., P IV 2 119)

VIITORUL ŢĂRII. Publicaţiune periodică ilustrată. Bucureşti (30 iun. 1913 — febr. 1914 ; aug. 1914 — mai 1916), Iaşi (24 mart. 1917 — 4 oct. 1918). Colaboratori : Al. Macedonski, I. Al. Brătescu-Voineşti, Radu D. Rosetti, Zaharia Bârsan, N. Pora, Ion Catina, Gh. Silvan, D. Teleor, Smara, O. Goga, Cincinat Pavelescu, M. Codreanu, V. Eftimiu, Ion Pas.

(F. 33 × 24 cm ; B.A.R., P II 5 816)

VILTOAREA. Pamflet săptămînal fără stăpîn politic. Cluj (17 nov. — 25 dec. 1929 ; 22 mart. 1936). Colaboratori : Vl. Nicoară, Şerban Brădescu.

(F. 31 × 47 cm ; B.A.R., P III 10 132)

VLĂSIA. Revistă culturală. Bucureşti (10 oct. 1926 — 21 iun. 1929). Dir. : N. Baboeanu. Colaboratori : Tudor Teodorescu-Branişte, I. Vinea, Cezar Petrescu, Gala Galaction, Sergiu Dan, Camil Petrescu.

(F. 16 × 24 cm ; B.A.R., P I 9 234)

VOCEA NAŢIONALĂ. Iaşi (5 apr. — 11 mai 1866). Red. resp. : N. Culianu. Colaboratori : T. Maiorescu.

(F. 32 × 47 cm ; B.A.R., P III 20 695)

VOINŢA POPORULUI. Ziar politic, literar şi ştiinţific. Galaţi (9 apr. 1880 — oct. 1881).

(F. 32 × 54 cm ; B.A.R., P IV 870)

VOINŢA POPORULUI. Ziar politic, literar, economic, comercial. Birlad (31 mai — 5 dec. 1887).

(F. 32 × 54 cm ; B.A.R., P IV 1 418)

LA VOIX DE LA ROUMANIE. Bulletin politique, scientifique, litteraire et commercial. Bucarest (26 ian. 1861 — 6 oct. 1866). Red. şef. : Ulysse de Marsillac.

(F. 32 × 54 cm ; B.A.R., P IV 1 287)

VREMEA. Ziar politic şi literar. Craiova (11 iun. 1895 — 7 mai 1896). Dir. : Ioan Pavlovici, Take Policrat, Eduard Diogenide, Aureliu M. Eliescu. Colaboratori : Şt. Paulian.

(F. 33 × 48 cm ; B.A.R., P IV 1 084)

VREMEA. Revistă politică-literară. Bucureşti (15 nov. 1914 — 15 ian. 1915). Dir. : Dimitrie Panu, Mihai Hociung.

(F. 25 × 33 cm ; B.A.R., P II 4 074)

VREMEA NOUĂ. Gara Băbeni-Bistriţa, Vîlcea (1 oct. 1910 — aug. 1911), Tulcea (1 sept. 1911 — apr. 1912), Galaţi (iun. — sept. 1912). Topoloveni (oct.-nov. 1912 — mai-iun. 1915), Bucureşti (sept. 1915 — mai-iun. 1916 ; ian. 1921 — sept.-oct. 1925). Dir. : Ap. D. Culea (1916). Colaboratori : G. Bogdan-Duică, I. Ciocîrlan, Fl. Cristescu, I. Ciorănescu, Gh. Tofan, I. Nistor, D. Mihalache.

(F. 17 × 24 cm ; B.A.R., P I. 3 765)

VREMEA NOUĂ LITERARĂ. Buzău (1941). Colaboratori : Alexandru Lungu, Lucian Valea, C. Pîrlea, Dem. Gh. Nolla.

(F. 10 × 24 cm ; B.A.R., P II 41 303)

VREMURI BUNE. Revistă culturală literară. Birlad (mai — nov.—dec. 1925). Colaboratori : N. Bogescu, G. Tutoveanu, Ion Palodă, G. Pallady, Horia Igiroşanu, C. Asiminei, Petru T. Gîdei.

(F. 23 × 31 cm ; B.A.R., P II 9 239)

VREMURI NOI. Literatură, ştiinţă economie, socială. Revistă periodică pentru cultura „omului". Braşov (1 nov. 1935 — febr. 1936). Colaboratori : Ilie Preda, M. Gh. Bujor, I. Neagu-Negulescu, Ella Negruzzi.

(F. 24 × 33 cm ; B.A.R., P II 17 182)

Z

ZALMOXIS. Revue des études religieuses. Paris (1938—1939), București (1940—1942), sub direcția lui Mircea Eliade. Colaboratori : Ovidiu Papadima, Petru Caraman, Gh. Focșa.

(F. 16 × 24 cm ; B.A.R., P I 16 473)

ZĂRI SENINE. Revistă literară. Brăila (10 dec. 1914). Red. : Const. Arseni. Colaboratori : Petre Stamatin, I. Hagiac.

(F. 28 × 40 cm ; B.A.R., P III 41 706)

ZBURĂTORUL. Literar, artistic, social. Galați (15 iun. — 1 oct. 1913). Colaboratori : M. Săulescu, Emil Maur, O. Goga, Leontin Iliescu, G. Tutoveanu, Sandu Teleajen, George Emil Botez.

(F. 24 × 33 cm ; B.A.R., P II 3 982)

ZEFIRUL. Revistă literară de familie. București (5 apr. — 6 mai 1910). Dir. : I . A. Ionescu, Const. N. Mihail, Cristea Dumitrescu, Gr. I. Brănișteanu.

(F. 21 × 32 cm ; B.A.R., P II 2 660)

ZEFIRUL. Revistă literară. Turnu Severin (1 iun. 1916). Colaboratori : Ionel Bitcă, Pavel Mihăilescu.

(F. 16 × 24 cm ; B.A.R. P I 40 159)

ZIARUL PRESEI. Organ al tuturor ziariștilor. București (sept. 1890). Colaboratori : Luigi Cazzavillan, I. Nenițescu, Ionescu-Gion, I. G. Bibicescu.

(F. 21 × 27 cm ; B.A.R., P II 1 500, vol. II)

ZIG-ZAG. Revistă săptămînală, umoristică-ilustrată. București (25 oct. 1901 — 19 apr. 1902).

(F. 27 × 22 cm ; B.A.R., P I 1 625)

ZIUA DE MÎINE. Iași (8—30 iun. 1919). Dir. : D. Mezincescu. Colaboratori : G. Topîrceanu, Sever Zotta, Gh. Ghibănescu, Maria C. Buțureanu.

(F. 41 × 56 cm ; B.A.R., P IV 5 429)

ZÎMBET DE SOARE. Pace, poezie, visare. Ursoaia, Olt (nov.-dec. 1932 — 1936). Dir. : Minodora Florișor ; red. resp. : Marin Smarand.

(F. 21 × 42 cm, 26 × 98 cm ; B.A.R., P II 14 490)

ZORI DE ZI. Revistă literară, științifică și artistică. Rîmnicu Sărat (14 ian. — 1 mai 1920), sub îngrijirea prof. I. Alexandrescu și sub conducerea unui comitet. Red. : G. Baiculescu. Colaboratori : Ion Gane, Eugen Alexian, Victor Dimitriu, G. Baiculescu.

(F. 16 × 25 cm, 23 × 31 cm ; B.A.R., P I 4 928)

ZORI DE ZIUĂ. Revistă politică și literară. Brlad (1—15 iul. 1912). Dir. : Vasile Gr. Buțureanu, Gh. D. Rînzescu.

(F. 17 × 24 cm ; B.A.R., P I 3 251)

ZORI DE ZIUĂ. Revistă culturală. Cîmpulung (1 oct. 1921 — ian.-febr. 1922). Organ al Societății „Delavrancea". Colaboratori : Al. Marinescu, Dinu Mirișteanu.

(F. 17 × 24 cm ; B.A.R., P I 5 959)

ZORI NOI. Organ al Comitetului Județean Suceava al P.C.R. și al Consiliului Popular Suceava (sept. 1947 — continuă). Din sept. 1947 pînă la 31 mai 1951, cu titlul *Lupta poporului* ; de la 1 iul. 1951 pînă la 20 dec. 1951, cu titlul *Făclia Sucevei* ; de la 20 dec. 1951, cu titlul de mai sus. Colaboratori : Traian Filip, Valeria Boiculesi, Dragoș Vicol, Radu Cârneci, Ilie Bahrin, Vasile Bobu, Nicolae Labiș.

(F. 32 × 44 cm ; B.A.R., P IV 20 947)

ZORILE. Revistă literară bilunară. Turnu Severin (6 mart. 1908). Colaboratori : Paul Liviu, Mihai Munteanu, I. Arbore.

(F. 17 × 24 cm ; B.A.R., P I 2 361)

ZORILE. Revistă literară. Iași (10 mai — 15 iul. 1914). Colaboratori : Al. Dumbravă, Mihai Codreanu, Victor Ion Popa, Scarlat Callimachi, Aurel Munte.

(F. 17 × 24 cm ; B.A.R., P I 3 792)

ZORILE. Revistă literară. București (15 iun. — 15 iul. 1934). Dir. : Ion Rait ; red. : Th. Pîslaru ; secr. : E. Ionescu. Colaboratori : Cornel Popescu, Ion Rait, Th. Pîslaru, Eugen Ionescu-Spad.

(F. 17 × 24 cm ; B.A.R., P I 15 055)

ZORILE. Ziar independent de dimineață. București (5 mai 1935 — 23 dec. 1936) ; continuă *A.B.C.** Dir. : Emil Socor. Colaboratori : Sergiu Milorian, G. Spina, L. Kalustian, M. Șerban, Octavian C. Tăslăoanu, T. Arghezi, Victor Eftimiu, D. Almaș, C. I. Parhon.

(F. 41 × 51 cm ; B.A.R., P IV 13 987)

ZORILE ROMANAȚULUI. Caracal (ian. 1927 — apr.-mai 1945). Red. și admin. : Marin I. Georgescu. Colaboratori : Lucian Costin, Virgil Carianopol, M. Lungianu, Petre Stroe.

16 × 24 cm ; B.A.R., P I 3 792)

ARGUMENT